

27th September, 1978.

(Wednesday)

5 Asvin, 1900 S. E.

THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

PAGES

Oral Answers to Questions.	.. 357
Point of Information :	
re : Agitation by Hostel Students in the Assembly premises.	.. 379
Matter Under Rule 329 :	
re : Defaultar of Cooperative Society, Warangal.	.. 380
Point of Information :	
re : Agitation by Hostel Students in the Assembly premises.	.. 382
Matters Under Rule 329 :	
re : Irregularities committed by the Management of Royachoti Rural Electrical Cooperative Society.	.. 387
re : Closure of Kalpalatha, Super Bazar.	.. 389
re : Giving of Bus Routes in the Villages to Private Operators in contravention the Government Policy of Nationalization of Bus Routes.	.. 394
Protest against the Statement made by the Minister for Women Welfare and Tourism in the Council.	.. 423
Papers Laid on the Table.	.. 423
Paper Placed on the Table .	.. 424
Annual Financial Statement (Budget) for 1978-79 :	
Voting of Demands for Grants : —	
Governor and Council of Ministers; General Administrative Services; Information and Publicity; Other General Economic Services; Elections; State Legislature ; Treasury and Accounts Administration ; pensions ; Power Development ; Loans to Government Servants and other Miscellaneous Loans ; Civil Supplies Administration.	.. 424

[Contd. on 3rd Cover.]

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY**

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : .. Sri D. Kondiah Chowdary.

Deputy Speaker : .. Sri K. Prabhakar Reddy.

Panel of Chairmen : .. 1. Sri A. Eswara Reddy.
2. Smt. M. N. Vijayalakshmi Devi.
3. Sri S. Alwar Das.
4. Sri K. B. Siddayya
5. Sri S. Sambalah.
6. Sri K. Govinda Rao.

Secretary : .. Sri K. Sriramachari.

Joint Secretary : .. Sri E. Sadasiva Reddy.

Deputy Secretary : .. Sri D. L. Narasimham.

Assistant Secretaries : .. 1. Sri M. Ramanadha Sastry.
2. Sri S. Purnananda Sastry.
3. Sri R. N. Sharma.
4. Sri Md. Ghouse Khan.
5. Sri T. L. Balaram.
6. Sri M. Viswanatham.
7. Sri P. Bashaiah.
8. Sri A. V. G. Krishna Murthy.
9. Sri V. S. R. Sarma.

Chief Reporter : .. Sri Habeeb Abdur Rehman.

CONTENTS — (Contd.)

	PAGE
Announcement by the Deputy Speaker :	
re : Student's demonstration.	.. 434
Annual Financial Statement (Budget) for 1978-79 :	
Voting of Demands for Grants : (Contd.)	.. 434
Statement made by the Minister for Power and Finance:	
re : The extension of time to fix capacitors in cyclone affected areas.	.. 445
Annual Financial Statement (Budget) for 1978-79 :	
Voting of Demands for Grants. (Contd.)	.. 445
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :	
re: (1) Misappropriation of funds of the Yellamanchili Public Servants consumer Co-operative Stores Ltd.	.. 460
re: (2) Erosion caused by the Floods of the Vamsadhara River in Narsannapet Taluq, Srikakulam District.	.. 462
Short Discussion on the Sugar Policy and Support Price of Paddy to the Agriculturists.	.. 464
Half-an-hour Discussion :	
re: Irregularities in the Construction of groin etc., to save Momodi in Nellore District.	.. 500

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT**

Thirty eighth Day of the Second Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 27th September, 1978.

The House met at Half-past Eight of the Clock
(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Loans to Different Credit Societies by Co-op.
Central Bank Nizamabad.

582—

*2236-Q.— Sarvasri P. Janardhan Reddy (Kamalapur) Ch. Kasaiah (Kothagudem)— Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Co-operative Central Bank Nizamabad has failed in releasing crop loans to different Credit Societies in Nizamabad district during May and June

(b) if so, the reasons thereof;

(c) the number of Primary Societies which received credit facility until 20th July;

(d) the nature of arrangement made by the Government for arranging credit to different societies in the district to enable the farmers to get crop loans from their respective societies;

(e) whether the 'B' component loan to some farmers was given in shape of fertiliser mixture, 12:12:6 and other worthless mixtures in Nizamabad district;

(f) if so, the details thereof; and

(g) the reasons for the issue of these useless mixtures?

*An asterisk before the name indicates Confirmation by the member.

సహకార శాఖామంత్రి (శ్రీ యస్. అమరనాథరెడ్డి):—

(ఎ) అవునండీ.

(బి) సీజనులో పాటించవలసిన క్రమశిక్షణ నిబంధనలను పాటించక పోవడం.

(సి) 45 సంఘాలు.

(డి) రిజర్వు బ్యాంకు విధించిన సీజనులు క్రమశిక్షణ నిబంధనల ప్రకారం. సహకార కేంద్ర బ్యాంకులు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు నుండి నిధులను డ్రా చేయు అర్హత పొందడానికి, సీజను వ్యవసాయ పనులకు గాను మంజూరు చేయబడిన రుణాలలో 81-82-1978 నాటికి రావలసివున్న సదరు రుణంలో 40 శాతం లేదా 80-81-1978 నాటికి రావలసివున్న సదరు రుణాల మొత్తంలో 50 శాతం వసూలు చేయవలసివుంది. సీజనులు క్రమ శిక్షణ నిబంధనలను పాటించవలసిందిగా రిజర్వు బ్యాంకుకు ప్రత్యేకంగా కోరడం జరిగింది. అందుమీద, రిజర్వు బ్యాంకు దాని 50 శాతం నుండి 40 శాతానికి సడలించింది. ప్రాథమిక వ్యవసాయ సంఘాలకు సహకార కేంద్ర బ్యాంకులు ఆర్థిక సహాయం అందజేయడానికి వీలుగా, తమ స్వతంత్ర లినుండి ఆ 40 శాతం క్రమశిక్షణ నిబంధనలను కూడా నిర్వహించలేనట్టి సహకార కేంద్ర బ్యాంకులకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు ఆర్థిక సహాయం అందజేయడానికి కూడా రిజర్వు బ్యాంకు సుముఖించింది. రావలసివున్న రుణాలలో కనీసం 25 శాతం వసూలు చేసినట్టి ప్రాథమిక వ్యవసాయ సంఘాలు, బాకీలేని తమ స్వతంత్ర మరయు కొత్త సభ్యులకు రుణాలు ఇవ్వడానికిగాను కేంద్ర సహకార బ్యాంకులు సదరు ప్రాథమిక వ్యవసాయ సంఘాలకు ఆర్థిక సహాయం అందజేస్తాయి.

(ఇ) లేదండీ

(ఎఫ్) మరియూ (జి) : ఈ ప్రశ్నలు ఉత్పన్నం కావు.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :— అధికా, గత రెండు సంవత్సరాలలో ఏర్పడిన అనావృష్టి వలన ఆ కారణంగా కన్ పర్షన్ చేశారుగదా, కన్ పర్షన్ చేసినంతవల్ల యీ యిబ్బంది వచ్చిందా? యీ 40 పర్సెంట్ రుణం చెల్లించే విషయం.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :— కన్ పర్షన్ చేసిన తరువాత కూడా యీ యిబ్బంది వచ్చింది. వసూళ్లు కావడంవల్ల, కన్ పర్షన్ తరువాత కూడా యీ యిబ్బంది వచ్చింది.

INTER-STATE BORDER ROADS

583—

*1376 Q.—Sri Ch. Rajeswara Rao (Sirsilla) :—Will the Minister for Roads and Buildings be Pleased to state :

(a) whether discussions were held between the P.W.D. Minister of Andhra Pradesh and Karnataka, and as well between the officials recently with regard to the Inter-State border roads :

(b) the issues on which the discussions were held ; and

(c) the result of the discussions ?

(a) Minister for Roads and Buildings (Sri M. Manik Rao) :—Yes, Sir.

(b) Discussions were held to have a co-ordinated approach to improve the conditions of the border roads of the States of Andhra Pradesh and the Karnataka for encouraging inter-state communications.

(c) As a result of the meeting between the Ministers of the two neighbouring States further meetings between the Chief Engineers of the two States were held to identify the important border roads, to fix priorities and to find resources from which the expenditure on these works could be met.

శ్రీ సి సాన్. రాజేశ్వర రావు :—అంధ్ర, కర్ణాటక బోర్డుకు సంబంధించి రవాణా శాఖామంతులు కూర్చోవడానికి కారణాలు ఏమిటి? దీనికి రాజకీయ కారణాలేమైనా వున్నాయా? మిగతా రాష్ట్రాలతో కూడా రోడ్ బోర్డు విషయాలు వున్నాయిగదా. ఆ మంతులతో కూడా చర్చించడానికి ఏమైనా ప్రయత్నాలు చేశారా?

శ్రీ ఎం. మాడేక్ రావు :—ఇంధురో రాజకీయం ఏమీ లేదు. నేను యీ శాఖకు మంత్రిని అయిన తరువాత, ఒరిస్సా, తమిళనాడు, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక రాష్ట్రాలతోని యీ శాఖామంతులతో కలిపి ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసి మనకున్న బోర్డర్ డిస్ ప్యూట్స్ సెటిల్ చేసుకోవడానికి నేను ప్రయత్నించడం జరిగింది. తత్వవర్యవసానమే సడరన్ మినిస్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్, ఒరిస్సా మంత్రి గారికి నేను వ్రాశాను. వారికి డేట్ కన్వీనియెంట్ కాలేదు. మహారాష్ట్ర మినిస్టరుగారితో మాట్లాడాను. తమిళనాడు మినిస్టరుగారితో మాట్లాడాను మహారాష్ట్రలో తరువాత వచ్చిన మార్పులు మీకు తెలుసు, ఇంకా అక్కడి కొత్త మినిస్టరుగారితో మాట్లాడలేదు. మర ఆఫీసర్లు, వారి ఆఫీసర్లు కూర్చుని మే సదవ తేదీన ఆరుగంటలపేపు డిటెయిల్లుగా డిస్కస్ చేయడం కరిగింది, మినిస్టర్లు పాలిసిస్ నిర్ణయించడం, ఆఫీసర్లు డిటెయిల్స్ వర్క్ ఔట్ చేయడం, ఎగ్జిక్యూషన్ ఫోలో కావడం జరుగుతూవుంటుంది. కర్ణాటక ఫీఫ్ ఇంజనీరు, మిగతా ఆఫీసర్లు, మన ఫీఫ్ ఇంజనీరు, మిగతా ఆఫీసర్లు జూన్ 8, 9, తేదీలో కూర్చుని కలీ మీటర్ వైట్ చేపట్టవలసిన రోడ్లు, వెడల్పు చెయవలసిన రోడ్లు, కల్వర్టు మొద

యైన విషయాలు డిప్యూటీ చీఫారు. ప్రయాంటీస్, మన పై నాన్న దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఫిక్సు చేయాలనే యీ మంచి పుద్గేతతోనే యీ సమాజేశం జరిగిందని గౌరవనభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య (పుత్తూరు) :—అధ్యక్షా, మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలో, తమిళనాడు బోర్డరులో ఉన్న రోడ్లు చాలా అభ్యాన్న పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. వాటి గురించి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటారా ?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :—అధ్యక్షా, యిటువంటి సమస్యలుండడం వలననే యీ ప్రభుత్వం ఇంటర్ స్టేట్ మినిష్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్ కు చొరవ తీసుకోవడం జరిగింది. అలాగే సెంట్రల్ స్కీమ్స్ కూడా కొన్ని ఉన్నాయి. We also gave proposals to the Government of India for discussing this problem with the Central Transport Dept.,

గౌ. పభ్యులు అడిగినదానికి తమిళనాడు ట్రాన్స్ పోర్టు మినిష్టరుతో సేమ మాట్లాడాను. ఈ సెషన్ ఆయన తరువాత, ఫస్ట్ వీక్ లో తిరిగి కలుసుకుంటున్నాము.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వర రావు :—ఈ రాష్ట్రంలో మనకు ఉన్న బోర్డరు రోడ్లు అన్ని కూడా చాలా దెబ్బయెత్తున నేషనల్ ప్రాజెక్ట్ గా. దీనిలో కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఇన్ చార్జ్ మెంటు ఎంత? తరువాత, మన సరిహద్దులో మనం, వారి సరిహద్దులో వారు వని చేసుకోవడమేనా, లేక ఉభయాలూ వర్షించే ఉమ్మడి సమస్యలేమిటి? ఆ ఉమ్మడి సమస్యల స్వభావం ఏమిటి ?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :—ఉదాహరణకు కర్ణాటక బోర్డరు మానే చిత్తూరు, అనంతపురం, కర్నూలు, మహబూబ్ నగర్, మెదక్, ప్రాచీనాద్ యీ జిల్లాలు వస్తాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కొలారు, తుంకూరు, గుల్బర్గా యీ మొత్తం యివి వస్తాయి నేషనల్ ప్రాజెక్ట్ సెంట్రల్ గవర్న మెంటు చూస్తుంది. ఇవి సరిహద్దులలో ఉన్న రోడ్లు ఆ ప్రభుత్వం, మన ప్రభుత్వం మెయిన్ టెయిను చేసుకోవడం జరుగుతుంది. అలాగే తాత్కాలికాలు ఉంటాయి. ఆ బోర్డరులో ఉన్నవి కూడా మనం చూసుకోవాలని వుంటుంది. సరిహద్దుల వుండి రోడ్లు నెక్లెక్టు కాబడుతున్నాయని అభిప్రాయం వుంది. అంతా ఇది సరికాదు. నేషనల్ ప్రాజెక్ట్ లో మూల వదిలి ఉన్నామని అభిప్రాయం వుంటుంది. అక్కడ రహదారి సౌకర్యాలు సరికేయాలనే పుద్గేతతో దీనికి సేమ వుండున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

REPAIR OF THE NATIONAL HIGHWAY ROAD FROM SRIKAKULAM TO ICHAPURAM

384—

*2066-Q.—Sri B. Venkatesam Sarma (Ichapuram) :—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether the Government are aware of the fact that the National Highway Road from Srikakulam to Ichapuram (146 k. m.s has not been repaired since 10 years and that it is causing hindrance for traffic ;

(b) the reasons for not repairing the said road since 10 years : and

(c) the time by which the repairs for the said road will be completed ?

Sri M. Manik Rao :--(a) Originally there was a single lane National Highway from Srikakulam to Ichapuram which was adversely affected under the impact of heavy traffic and monsoons in the last 3 years. Detailed estimates for widening and strengthening this road were got approved by the Government of India and the works are under various stages and execution.

(b) Does not arise.

(c) The widening and strengthening of road in all reaches will take 2 seasons for completion. Efforts are being made to attend to immediate repairs and to maintain the road traffic worthy. Efforts will also be made to push through all the repair works and complete them early.

శ్రీ బి. వెం. శేషం శర్మ :—శ్రీ కాకుళం 148 కి. మీ నేషనల్ హైవే విషయ లో ఇవరకు ప్రశ్నలు వేసాము. బొంబాయి నుంచి మద్రాసు నుంచి రిస్కు నుంచి వందల కొలది లాఠీల ట్రాఫిక్ జరుగుతుంటుంది. యాభై డెంట్లు ఎక్కువగా అవుతున్నాయి. అక్కడ గజానికి ఒక్క ఒకడు చొప్పున ఉంది. బస్సు ప్రయాణం చేసే గర్భిణీ స్త్రీ లోకంలోనే వ్యవసం అవుతుంది. మంత్రిగారు కానన సభ మావేళం తరువాత నైనా వచ్చి స్వయంగా రోడ్డు పరిస్థితి చూస్తారా

శ్రీ బి. నారాయణ స్వామి (రెస్టరి) —రోడ్డు దుస్థితిలో ఉన్నట్లు 8-40 a. m. మంత్రిగారి బస్సుకున్నారు. వరైన వద్దతులలో చాహనాలు భద్రతలో పోవడానికి ఎన్నాళ్ళలోగా శాగుచేయగలరని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. మానిక్ రావు :—గౌరవ సభ్యులు అడిగిన శ్రీ కాకుళం విశాఖపట్టణం రోడ్డు బోర్డరు రోడ్డు నేషనల్ హైవే కు చెందినది. 1972-73 మధ్య 10 మైళ్లు మూడు బిల్స్ ప్రత్యేకంగా తీసుకుని 1978-74 లో ఎన్నికైతే బిల్లు వచ్చి. మా దుర్దృష్టమో రోడ్డుదుర్దృష్టమో కాని ఒక డెడ్డ్ మనిషి కంట్రాక్టరు చారికాదు. I am coming with the facts. I dont want to deny the things, అక్కడ ప్రజలు బాధ పడుతున్నారు. నేను ఫీల్ అవుతున్నాను. రెండు మాసాల్లో మూడు సార్లు రిఫ్యూ చేసాను ఎన్ ఇనిక్లెను పిలిచి. I am finding out the delay even after the sanction and I wanted to know why this has been delayed after sanction ? మొదట భారత ప్రభుత్వం పిఎంజీ-ట్యాన్స్ పోర్ట్ మినిస్ట్రీ తీసుకున్నారు. సార్లు మెంటు సభ్యులు రాజగోపాలరావుగారు కాగిపాటు. ఢిల్లీకి పోయి ఉంది.

దీనిని ప్రత్యేకంగా రిహ్యూ చేసి భారత ప్రభుత్వానికి మరల చార్జిస్ మీరు పైసిఫి కేషన్సు మార్చి పంపినను ఇస్తే తొందరగా చేపామని అంటే పర్మిషను వచ్చింది. వచ్చే నెలలో తెండర్లు వస్తాయి. సురేంద్ర్ లాల్ వంటి పెద్ద మనిషి దొరికితే చారికి ముప్పుయి మైళ్లు ఇచ్చారు. ఎవరు ఇచ్చారో ఎట్లా ఇచ్చారో లోనుకు పోతే బాగుండదని చానినీ కాన్సిలు చేయించి 30 మైళ్లు ఒకరికే ఇస్తే చేయరు కనుక 10 మైళ్లు చొప్పున మూడు బిట్లు చేసి తెండర్లు విలిచాము. దిపార్టుమెంటు రెండు సీజన్ లో చేస్తాం అన్నారు. Even I am prepered to sanction on behalf of the Govt., some excess amount and I am a r,ady also by going out of the way if they will complete the work in one season. I have taken such as special care, for this Sir, ఈ రోడ్డు, అదిలాబాదు రోడ్డు మాకున్నవి నేషనల్ ప్రావేలోనివి. We are going to start this work and I have also given special instructions to the C.E. to keep me posted with the day to day progress.

Expenditure on Manjeera Water Supply Scheme

585—

*2280-B. .Sri S. Jaipal Reddy (Kalwakurti):—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

- (a) the total cost of Manjeera Water Supply Scheme, Phase II
- (b) the expenditure so far incurred on the scheme:
- (c) the quantum of work turned out and the time needed for completion of the remaining part of the work;
- (d) whether any advance has been given to the Contractor; and
- (e) if so, the total amount of the advance?

Minister for Roads and Buildings (deputising the Minister for Municipal Administration Sri M. Manik Rao):—

- (a) Rs. 12.05 Crores.
- (b) Rs. 9.62 Crores upto July, 1978.
- (c) The following works have been completed so far:—
 1. Procurement of valves.
 2. Cross Drainage Works.
 3. Supply of pumps, motors and its accessories.
 4. Construction of reservoirs.
 5. Erection of 6 pumps and motors.
 6. Treatment works.
 7. Gravity Main from Hydernagar to Lingampalli and Alwal.

8. About 60% of the pumping main.

The remaining portion of pumping main, section of pumps, Parallel Deck Slab and duplicate Gravity Main from Alwal to Moula-Ali, are expected to be completed by December, 1979.

(d) Yes, Sir.

(e) Rs. 208.40 lakhs.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—మిగతా స్కీము ఎంతకాలంలో పూర్తి అవుతుందని ప్రశ్న త్వం ఆశిస్తున్నది? సూత్రపాయంగా కంట్రాక్టర్లకు ఎక్స్ పెన్స్ ఇవ్వవద్దని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. దానికి భిన్నంగా రెండు లక్షలు మైగ ఎక్స్ పెన్స్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది?

శ్రీ ఎమ్. మానిక్ రావు :—వాటర్ వర్క్స్ కోసమే కాదు, పెద్ద వర్క్స్ ఎక్కువ మొత్తం ఇన్ వార్ట్స్ ఇవ్వబడు ఎడ్వాన్స్ ఇవ్వడం భావ్యం. మనము రెండు కోట్లు ఇచ్చిన దానికి ఫాక్టరీ ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ కొత్త ఇ పార్ట్ ఎక్స్ పెన్స్ మెంటు, మెషిన్ రీ, టెక్నికల్ సోహా అన్నీ చూసుకుని ఫాక్టరీ పెట్టారు. One thing I wanted to say Sir, that we have already collected Rs. 1.52 crores including the interest of Rs. 31 lakhs. మొత్తంగా ఈ ప్యాంత్ లో అంత పెట్టి ఎవరు చేయగలరు? No-body is coming forward.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—రెండు లక్షలు కాదు, రెండుకోట్లు. ఇంత పెద్ద మొత్తము ఎక్స్ పెన్స్ ఇచ్చారంటే ఎందుకంటే కాంట్రాక్టర్లు? ఎక్స్ పెన్స్ ఇన్ స్టాల్మెంట్ లో ఇచ్చారు? ఇంజనీర్లు రేటు ఎంత? ఇ త పెద్ద మొత్తం వేరే ప్యాంత్ లో ఎక్కడ ఇచ్చారు? ఏ ప్యాంత్ లో విషయంలోను ఇంత పెద్ద మొత్తం ఇవ్వలేదని అనుకుంటున్నాను. వివరాలు చెబుతారా?

శ్రీ ఎమ్. మానిక్ రావు :—Sir, as I have already told you that we give advance of Rs. 2.08 crores. We have already collected Rs. 1.52 crores including the interest of Rs. 31 lakhs. So the remaining Rs. 56 lakhs is towards the 5' diameter pipes. This the unique set manufactured in India by this company and for the first time we are using in our country that is for Manjeera Water Works.

The Pioneering Engineering Syndicate got their own factory, establishment and land worth more than 2 crores of rupees. When they have purchased steel worth of Rs. 1 crore, we have given 75% as per the stock, and we have also collected. This is not the pattern here. In Gujarat and Maharashtra also they have paid crores of rupees in advance. Because when such a big plant and the company coming forward we have to help. Otherwise nobody will come forward. Here we have advanced for the material which they have purchased. They

have purchased High Tension steel and C.R. Coils worth more than Rs. 106 lakhs and for that we have advanced. They have also purchased cement worth of Rs. 28 lakhs. Almost all the amount we have given, we have also collected back.

Sri S. Jaipal Reddy :—Sir, advance is only to recover. The point is that the Government have time and again announced that it would not give advance. It was a policy decision of the Government. Even in Public Undertakings Committee Reports also, a number of times, it pointed out that the system of payment of advance must be discontinued. In the instant case, such a big amount of Rs. 2,00 crores has been given advance and I would like the Minister to enlighten us and as to the rate of interest which was charged on this advance.

Sri M. Manik Rao :—Sir, I am very glad that the Hon'ble Member has asked about this. We have fixed the norms of interest according to the Reserve Bank of India's rate. We have charged % plus $\frac{1}{2}$ %. Thus the rate of interest comes to Rs. 8 $\frac{1}{2}$ % and the total amount of interest comes to Rs. 31.45 lakhs and that total amount we have collected up to 31-7-1978. We hope the rest of Rs. 56 lakhs will also be collected, because still a lot of work is going on.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి (తిరుపతి) :—ఈ పాటర్ వర్క్స్ మీద చాలా డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నారు. కానీ మా హాస్టలులో మధ్యాహ్నపు పూట మొగము కడుక్కోవాలంటే నీరు రాదు. ఎల్లారెడ్డిగూడాలలో నీటి సరఫరా లేదు. మంజీరా రెండవదశ అంటున్నారు. మొదటిదశ కూడ సంకృప్తి కరంగా లేదు అందుల్లో అంతరికి నీరు సక్రిమముగా సరఫరా చేస్తారా?

8-50 a. m.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—2 కోట్లకు పైగా ఋణ సహాయము చేశారు. ఇంటరెస్ట్ తీసుకున్నామన్నారు. తిరిగి కూడ చెల్లించారు. మంచి కంట్రీ క్లర్ప్ లేనపుడు విరుద్ధమైన విద్యావేత్తలు, టెక్నోక్రేట్స్ కి ఉపాధిగా లోను యిచ్చి సహాయపడడానికి తోడ్పడుతారా? ఆ పాలసీ కంటిన్యూ చేస్తున్నారా?

శ్రీ యం మాణిక్ రావు :—పాటర్ చెప్పినది మంచి సలహా. టెక్నోక్రేట్స్ కి జ్యాక్స్ సూచి యివ్వాలి. The Government has stood for the surty. If the Hon'ble Member wants, I can tell you that we have given to 10,000 unemployed in the city. I am not going back also. But still such good proposals and good schemes with technocrats, co-operative societies are welcome and the Government will help them.

Mr. Deputy Speaker :—But why can't you get it done through construction Corporation, which is a Public Undertaking, instead of giving advance to individuals.

Sri M. Manik Rao :—Sir, we cannot make this Construction Corporation, a Zindatilismath. This Construction Corporation also at present engaged with Power and Irrigation work, and as you know Sir, the Power and Irrigation departments got the largest amount in the Budget.

At present the Construction Corporation has taken up only this work. We are also normally thinking to have another Corporation.

శ్రీ యస్. జైపాల్ రెడ్డి :—రూ. 2 కోట్లు కన్స్ట్రక్షన్ కంపెనీకి ఇచ్చారు. అసలు కంట్రాక్టు వర్క్ ఎంత ఈ పని యజమానులు ఎవరు ?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :—శారవ సభ్యులు మొదలే అడిగివుంటే ఆ సమాచారము తీసుక వచ్చి చెప్పివుండేవాణ్ణి. I think it is short time for me to give the names of the contractors.

శ్రీ యస్. జయపాల్ రెడ్డి :—కన్స్ట్రక్షన్ లోనే కంట్రాక్టర్లు అని వుంది. I have been communicated only the name of the firm. I wanted to know who are the moving spirits behind this and what is the total worth of the contract awarded to this company.

Sri M. Manik Rao :—Sir, I am prepared to give and I have already given the name of the company and the nature of contract.

శ్రీ యస్. జైపాల్ రెడ్డి :—2 కోట్లు అడ్వాన్సు ఇచ్చారు. ఆ కంపెనీకి ఎంత కంట్రాక్ట్ కి ఇచ్చారో చెప్పకుండా వుంటే ఏమి సమాచారము, కంట్రాక్టర్ వర్కు ఎంత?

Mr. Deputy Speaker :—How can he know the moving spirit. He has given a move for more information.

Sri S. Jaipal Reddy :—Sir, one can never judge the validity of advance unless you know the nature of the contract and the total worth of the contract. It is a logical corollary arising from the question.

Sri M. Manik Rao :—Sir, I am prepared to give the reply with as much as particulars but I am not going back to give. As per the question of the Hon'ble member, I am trying to give as much information as the Hon'ble member wants. I am trying to give the available information. As already mentioned the total work which

I have told is Rs. 12.50 crores (the total cost of the contract). But the member wanted to know the names of the persons in the Company. The name of the persons of the company is Sri N. Subramanyam and the second one is Sri B. D. Prasad Rao. So far Rs. 5.8 crores worth of contract we have given to this particular company.

Sri S. Jaipal Reddy :—Sir, Rs. 2 crores were given as advance for the work, worth of Rs. 5.8 crores. That means, this Company undertook the work without any investment of its own. On the contrary, I think, they must have used this money of Government of India, in some other Contract's. I think there must be some correlation between the advance given and the total work of the contract. The correlation established in this case by this contract, appears ridiculous. Because with an investment of Rs. 1 crore one can do the work, worth of Rs. 5.00 crores. In this case Rs. 2.00 crores have been given. I would like the Minister to explain us.

Sri M. Manik Rao :—Sir, Just now I have mentioned, regarding the work that we have given to this Contractors and I told you very frankly Sir, I don't want to shield anybody or any one. As per the procedure, in any contract, when the material comes, we have to give 7 to 8%. Here we have given Rs. 1.6 crores for the material which he has purchased. Apart from payment of Rs. 28 lakhs towards the cement, we have paid towards the H.T. Steel Mild Steel, and C.R. Coils, which are used for the manufacture of the 5, diameter pipes and that is the purpose we have given. It is not the question that we have given the money before getting these materials. This has always happened in all the departments. I fully agree with the sentiments of of Hon'ble Member, as to how this amount was given as advance. I can understand also. But here, particularly in this case Sir, Rs. 106.00 lakhs we have given on the purchase of the HT Steel and Rs. 28 lakhs we have given towards the purchase of cement by the Company. Sir, there is a particular thing. This type of work is not available in India excepting with this Contractor who has taken up this work. I can tell you Sir, that this is a highly technical work taken up by this Company, which has acquired the technical know-how from Holland and Dutch. Knowing all the technicalities and knowing the capacity of the work of the factory, it is only the Government has come to the conclusion and then only we have given. I think, the Government has already collected the money with interest. And Still Sir, Rs. 56 lakhs have got to be collected. We got complete rights of the factory. Now to-day more than Rs. 1 1/2 crore worth of agreements we are having with us along with all the papers. And you know Sir this is the old work started in those days. To-day this is the position and it is the fact I am telling you.

Mr. Deputy Speaker :—Let us not waste so much of time. Mr Jaipal Reddy you must know the present Minister is deputising the Minister for Municipal Administration. Probably he may not be having the entire news. You must also keep this in mind.

Sri S Jaipal Reddy :—Sir If the deputising Minister can not give the perfect answer the House cannot accept imperfect answer.

శ్రీ జి. రాజారాం:—తై పాల్ రెడ్డిగారు అన్నట్లు : గాత్రోపాయముగా అడ్వాన్స్ యివ్వకూడదని ప్రభుత్వ నిర్ణయం తీసుకున్నమాట వాస్తవమే. పేరు ఖాల్లా పాలెం డిప్ కట్ కేసు చచ్చినపుడు అప్పుడున్న ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక ముందునుంచి అడ్వాన్సులు యివ్వము అని నిర్ణయాన్ని ప్రకటించారు. కాని ఆ తరువాత పెద్దపెద్ద కాంట్రాక్టర్స్ కోట్ల రూపాయలు involve అయిన వాటికి Contractors రావడం లేదు. వృత్తి ఒక కాంట్రాక్టరు ఎడ్వాన్స్ ఇస్తేనే పని చేస్తాను అనే కండిషన్ పెట్టాడు. వ్యక్తిగా కాకుండా క్యాబినెట్ లెవెల్లోనే ఎడ్వాన్స్ ఇవ్వాలని నిర్ణయించబడింది. ఆ ఇచ్చే ఎడ్వాన్స్ కూడా ఇంపోర్టెడ్ మిషనరీకి, ఫ్యాక్టరీ ఎరెక్షన్కు ఇవ్వాలని కాని డెటుడె వర్క్ కోసం ఇవ్వడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. తై పాల్ రెడ్డి:—అధికమంత్రిగారు చెప్పిన దానిని నేను సూత్ర పరీక్షించి పరీక్షించాను. నేను చెప్పింది టోటల్ ఎమౌంట్ ఆఫ్ కాంట్రాక్ట్, మీరు ఇచ్చే ఎడ్వాన్స్ రేషనల్ గా, కోఆర్డినేటింగ్ గా వుండాలి టోటల్ ఎమౌంట్ రెండు కోట్లు అయితే ఒక కోటి రి లక్షలు మిషనరీ కొరకు అంటే the remaining one crore was given only for doing the contract work. A firm can have rectified technical know-how and tha. firm might give away the contract. Whether the firm is also entitled to invest a little of its own amount; in the instant case, it is proved that the firm did not have to invest all of its own resources but on the contrary so much advance has been given to this firm, so that they could divert some of these funds to other contracts I am not saying that the Government is losing the advance at all. The Government will be able recover the amount, The Banks also will be able to recover the amount. But question is whether are they frettered away through such advances to eompanies just because they have technical know-how This raises a fundamental issue.

Sri M. Manik Rao:—We have not given advance before. As the procedure goes we give advance only after the work is taken up. For example, after seeing Rs. 10/—worth of work we give Rs. 7. Like this we have given Rs. 106 lakhs for high tension steel and we have given an advance of Rs. 28 lakhs for cement only. For cement it goes through bank. We would not give 100 per cent loan. Out of Rs. 208.40 lakhs we have given Rs. 134.80 lakhs for all those work I tell you Sir, we have collected money even to-day, we are in a position to collect this money at any time.

Master Plans for certain Municipalities.

586—

*523 Q.—Sarvasri Bhattam Srirama Murthy (Paravada) N.S.N. Reddy (Viakhapatnam—II) and M. Venkaiah Naidu (Udayagiri) :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether Master Plans were prepared in respect of certain Municipalities in the State.

(b) if so, whether they are being implemented ; and

(c) the amount required for implementation of such Master Plans in respect of each Municipality?

Sri M. Manik Rao :—(a) Master plan have been sanctioned by the Government for the following Municipalities :

1. Visakhapatnam.
2. Vijayawada.
3. Guntur.
4. Eluru.
5. Rajamahendravaram.
6. Kakinada.
7. Warangal.
8. Kurnool.
9. Nizamabad.
10. Kothagudem (notified area).
11. Mancherial.

(b) Yes, Sir.

(c) Only rough estimates of the funds required for implementation of the Master Plans project are available. Illustratively, the amount required for implementation of the Master Plans for Vijayawada, Visakhapatnam and Guntur Municipal towns are given below :

	Rs. in Crores
1. Vijayawada	48.03
2. Visakhapatnam	63.00
3. Guntur	32.23

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—మాస్టర్ ప్లాన్ అమలు జరగటానికి దిబ్బ ప్రభుత్వమే ఇస్తుందా? అమలు చేయటానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు:—అన్ని కాటల నుండి, అన్ని డిపార్టుమెంటుల నుండి తీసుకుని ప్లాను తయారుచేశాము. ప్లాను స్క్రీనులో మునిసిపాలిటీలో వున్న డబ్బును, వేరే డిపార్టుమెంటులో వున్న డబ్బును ఒట్టి ఎస్టేమేషన్స్ చేసుకుంటారు.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి:—మాస్టర్ ప్లాన్ తయారుచేసేటప్పుడే ఇన్ని సంవత్సరాలలో అవుతుందని. ఇంక డబ్బు అవుతుందని తేలుతుంది. దానిని అమలు పరచే భార్య ప్రభుత్వం తీసుకోవటం అవసరం కదా. లేకపోతే మాస్టర్ ప్లానును తయారుచేయడంలో అర్థం లేదు. కనుక దానిని అమలు పరచే భార్య ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందా?

Sri M. Manik Rao:—For land acquisition and development the amount required is Rs. 898 lakhs; Housing construction and rehabilitation, Rs. 1055 lakhs; Slum Clearance—Rs. 109 lakhs; Industrial area development, Industrial housing—Rs. 866 lakhs; Commerce—Rs. 264 lakhs; Water supply—Rs. 1539 lakhs; drainage Rs. 662 lakhs; Community facilities—Rs. 123 lakhs; public health Rs. 162 lakhs; and recreation facilities, transportation including Railways etc. All these departments require Rs. 73 crores. This year especially under the Sixth Five Year Plan the Government is planning to have Rs. 27 crores and for other Municipalities we want to have a crore.

శ్రీ పి. వెంకటరావు (నూజివీడు):—మాస్టర్ ప్లాన్ అంటే ఎగ్జిసింగ్ సిడ్స్ ను కొనుగోనే మాస్టర్ ప్లాన్ తయారుచేస్తున్నారా? లేక కొత్తగా వచ్చే ఎక్స్ ట్రెన్స్ న్స్ దృష్టిలో పెట్టుకుని చేస్తున్నారా?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు:—71 సెన్సెస్ ప్రకారం జనాభా ఎంత వున్నదో చూసి 20, 30 సంవత్సరాలకు ఎంత పెగుతుందో చూసి దానిని బట్టి ఎంత ఏరియా పెరుగుతుందో యూల్స్, రోడ్సు, బిల్డింగ్స్ అన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్లాన్ చేసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. ఎన్. ఎన్. రెడ్డి:—విశాఖపట్టణం మాస్టర్ ప్లాన్ కు ఎంత డబ్బు 9-10 a.m. తేటాముంచడం జరిగింది? ఇది మునిసిపాలిటీని కదా. అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ ప్రత్యేకంగా మాస్టర్ ప్లాన్ తయారుచేయడానికి సిద్ధంగా వున్నదా?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు:—విశాఖపట్టణం టౌన్ ప్లానింగ్ 62-68 నుండి 77 వరకూ గవర్నమెంట్ ఖర్చు పెట్టింది 48 కోట్లు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి):—మిగిలిన మునిసిపాలిటీలకు మాస్టర్ ప్లాన్ తయారుచేయటానికి ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది? ఏన్నడు కాంక్షన్ చేస్తారు?

Sri M. Manik Rao:—The Master Plans for the three Municipalities of Tenali, Nellore and Machilipatnam is under consideration of the Government and the Master plan for the five Municipalities of Ongole, Bhimavaram, Mahboobnagar, Anantapur and Tirupathi is under consideration of the Government and the Master Plans for the 12 Municipalities of Anakapalli, Gudivada, Kharimnagar, Khammam, Nalgonda,

Zaheerabad, Suryapet, Siddipet, Guntakal, Cuddapah and Jagtiyal are in different stages in the office of the Director of Town Planning.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి:—మంత్రిగారు ఎన్యూమరేట్ చేశారు, ఆర్ యిండియా పిల్గ్రీమేజ్ సెంటర్ తిరుపతి గురించి మాస్టరు ప్లాను గాని టౌను ప్లానింగు ట్రస్టు విషయం గాని ఏమైనా చెబుతారా? బై పాప్ రోడ్డు అవసరం.

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు:—బై పాసు రోడ్డు గురించి ప్రభుత్వ ఆలోచన వుంది. ఓవరు బ్రిడ్జి సాంక్స్ వ్ అయిన సంగత వారికి తెలుసు.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి:—టి.టి.డి. మున్సిపాలిటీకి డబ్బు యిస్తున్నది. మాస్టర్ ప్లాను లేకపోతే ఎట్లా?

Sri M. Manik Rao:—We have got a Plan for Tirupathi, as we are planning to have for other cities also. At present, I do not have the particulars but I am prepared to give the particulars to the Hon'ble Member at any time.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి:—మాస్టరు ప్లాను తయారు చేసి 10, 15 సంవత్సరాలు అయింది. 70 కోట్ల ప్లాన్సు తయారు చేశామన్నారు. ఏమైనా ఖర్చు పెట్టారా? ఎంత ఖర్చు పెట్టాలనే ఆలోచన వుంది. అవి తయారు చేయడానికేనా? అమలు జరపడానికి చూసే అలవాటు ప్రభుత్వానికి వుందా? లేకపోతే కేవలం అలంకార ప్రాయమా?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు:—అర్బన్ డెవలప్ మెంటుకు హైదరాబాదు, విశాఖవట్నం, విజయవాడలకు 27 కోట్లు ఖర్చు పెట్టామని మనవి చేశాను and for other small municipalities in the Sixth Five Year Plan Rs. 2 crores. అన్ని మున్సిపాలిటీలు I have got particulars of all the Municipalities. అన్ని విషయాలు తెలిసిన గౌరవనీయులు శ్రీరామమూర్తిగారికి ఎక్కువ చెబితే బాగుండదు. నాకు యిండిపీడ్యువల్ గా యాంబిషను వుంది, ప్రభుత్వం చేయాలనే కార్యక్రమం పెట్టుకున్నప్పుడు మాస్టరు ప్లాన్సు వేస్తే తప్ప లేదు. మీ దయ వారి దయ వుండి డబ్బు వచ్చినప్పుడు యిద్దరం కూర్చుని బాగు చేసుకుంటాము.

Sri S Alwardas (Visakhapataam-I) :—In 1963, the Master Plan for Vizag was drafted. పది ఏండ్లలో సంవత్సరానికి 5 కోట్లు ఖర్చు పెడుతామని చెప్పారు. దమ్మిడి ఖర్చు పెట్టలేదు. మాస్టరు ప్లాను చేసి తగిన డబ్బు యివ్వనప్పుడు అది వేపు అందుచేత ఆ విషయం ఆలోచన చేసినరై న ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :—దానుగారికి అనుభవం వుంది. నా రి క్ తెలుసు. అసలు మున్సిపాలిటీలకు మాస్టరు ప్లాన్సు లేకపోతే యింప్రూవ్ కావు. ప్లానుకు ఒక మాస్టరు కావాలి, ప్లాన్సు వేస్తున్నాము. మంచి చే యా ల నే అందరు అంటారు. వారు వుంటారు నేను వుంటాను. డబ్బు అవసర మున్నప్పుడు ఎట్లా చేసుకోవాలనేది ఆలోచన వుంటుంది.

**Illegal Tapping of Water by Big Land Lords for
Irrigation Purposes in Vikarabad.**

587—

* 2432 Q.—Sri Ch. Pratap Lingam (Chevella) :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether the Government have any information about the illegal tapping of the water by big land lords for Irrigation purposes from the two rivulets located in Vikarabad for feeding the Osman Sagar and Himayatsagar Reservoirs for drinking purposes of the twin cities ; and

(b) if so, whether any prosecutions have been made so far, and the action taken thereon ?

(శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :—

(ఎ) లేదండి

(బి) ఈ ప్రశ్నకు కావు లేదు.

Functioning of Lazzabanda Drain in Bandar Tq.

588 —

*2286-Q.-Q.—Sri B. Niranjan Rao (Malleswaram):—Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state.

(a) Whether it is a fact that for the last 8 years the lands in the catchment area of Lazzabanda drain in Gudur, Tummalapalem, Kakanakata, Kattulavaripalem, Saradayapeta, Akulamannadu, etc. Villages have been submerged due to non-functioning of the above drain in Bandar Taluk,

(b) whether it is a fact that Government is collecting drainage cess at Rs. 20 per acre on the above lands for the last 11 years; and

(c) the steps taken by the Government to solve the drainage problem of Lazzabanda drain ?

మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. జులైదే) :—

(ఎ) (బి) 1969-71 సంవత్సరాలలో లజ్జబండ్ డ్రైయిన్ కు అభివృద్ధి పనులు జరిపినందువల్ల, 1974 ఎరకు అది సంతృప్తికరంగానే పనిచేసింది. అయితే 1974 లగాయను పెరక ప్రదేశాలు ఏర్పడడం వల్లను నీటిలో తేలియాడే కలుపు మొక్కలు పెరగడం వల్లను వర్షాకాలంలో ప్రధాన రీచీలోని పల్లపు భూములు ముంపుకు గురికావడం ప్రారంభమయింది. వార్షిక నిర్వహణ ఐదుతోపాటు పెరకలను, కలుపు మొక్కలను తొలగించే పనులు చేస్తున్నప్పటికీ ప్రధాన రీచీలోని భూములకు పడేపడే సంభవించే ముంపును నివారించే స్థితికి ఈ డ్రైయిన్ చేరుకోలేకపోయింది. ఈ చిక్కును తొలగించేందుకు రజ్జబండ్ నుండి నీటిని శివగంగ డ్రైయినుకు మళ్ళించడానికి గల అవకాశాలను డ్రైయనేజీ (పెద్ద తరహా నీటిపారుదల, సాధారణ) శాఖ చీఫ్ ఇంజనీరు పరిశీలిస్తున్నారు.

(బి) 20-12-1968 నుండి గూడూరు, తుమ్మలపాలెం, కంకతాప త్తలవారి పాలెం, సరదాయపేట, అకలమన్నాడు మొదలైన గ్రామాలలోగల.

భూములపై పూడికి, ఎకరాకు రూ. 20/-లు చొప్పున డ్రైయింగ్ నెట్టు వసూలు చేయబడుతున్నది.

శ్రీ వి. నిరంజనరావు :—అధ్యక్షా, ఎకరాకు 20 రూపాయల చొప్పున 8 సంవత్సరాల నుండి వసూలు చేస్తున్నారు. 1974 వరకు అన్నారు, 1971 వ సంవత్సరములో పని చేసింది. 1972 నుండి అది పని చేయలేదు. 67 సంవత్సరాలుగా 5 వేలు 10 వేల ఎకరాల మధ్య నీటిలో మునిగిపోయినట్లవడుతూవుంటే ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోకుండా ఉపేక్ష చేసింది. ఇప్పటికైతే వా వారు చేసే కార్యక్రమం ద్వారా వచ్చే పేంగిలో అంటే మే 1978 లో కొంత రిలీఫ్ ఇచ్చే నిర్ణయమైన కార్యక్రమం ప్రభుత్వము ముందు వుందా? దాని గురించి డబ్బు కేటాయింపడానికి ముఖ్యమంత్రిగారితో మంత్రిగారు ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయిస్తారా? ఎప్పుడు తేలుస్తారు?

శ్రీ కె. ఓబల రెడ్డి :—గతములో జరిగిపోయినదానికి చెబితే లాభంలేదు. ఇప్పటినుండి జరిగే విషయం ఖచ్చితంగా ఆలోచించవలసిన విషయం. ఖచ్చితంగా వారు కోరినట్లుగా రిలీఫ్ ఇచ్చేందుకు ప్రయత్నం చేస్తాను.

9-20 a.m.

* శ్రీ వి. రంగారావు (బందరు) :—మంత్రిగారు లజ్జబండ నుండి శివగంగ డెయిన్ మారుస్తామన్నారు. అది ప్రమాదకరమైనట్లు వంటి విషయం. శివగంగ వల్లం ప్రాంతం. మీరు ఏ మాత్రం నీరు వదిలిన మొత్తం మునిగి పోతుంది. దాదాపు 28 వేల ఎకరాలు మునిగిపోతాయి. దయచేసి ఆ ఆలోచనను మార్చుకోవాలి. ఏ వరిస్థితులలోను లజ్జబండ నుండి శివగంగకు రావడానికి నీలు లేదు. అలా చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తే మేము సర్వజనం వది వేల మంది రైతులము సత్యాగ్రహం చేసి చచ్చిపోతాము. దయచేసి ఆ నిర్ణయం మార్చుకోడానికి మంత్రిగారు ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. ఓబల రెడ్డి :—లజ్జబండ డ్రెయిన్ వల్ల నష్టపోయే గ్రామాలు చాలా వున్నవి. వాటికి రిలీఫ్ ఇవ్వాలంటే 200 క్యూసెక్స్ నీరు లజ్జబండనుండి శివగంగకు కలుపాలి అప్పుడు మాత్రమే కొంత రిలీఫ్ దాగలుగుతుంది. ఆ శివగంగలో వివిధే మాట అయితే శివగంగ కింగ్ డే మా పొలాలకు డెబ్బ తగులుతున్నాయన్నప్పుడు, ఆ లజ్జబండను పరిశీలన చేసేదాని! నేను నిరంజన రావు గారు పోయినప్పుడు మాకు ఒక రిప్రజంటేషను ఇచ్చారు. దానిని థియంజిల్లోతో పమాలోచనలు చేశాను. అది రైతుల అనుమానం తప్ప మరొకటి కావీ ఆ లజ్జబండ డ్రెయిన్ లోనుండి శివగంగలో కలిపితే తప్ప యీ ముప్పువల్ల చాలా కాలమునుండి డెబ్బతినే గాగ్గూలకు రిలీఫ్ దొరకదా యింజనీర్లు చెప్పారు. అది యింజనీర్ల అభిప్రాయం అయినప్పుడు శివగంగ క్రింద వుండే పొలాలకు వర్షం కలగకుండా చేస్తామని యింజనీర్లు చెప్పినప్పుడు రైతులు సత్యాగ్రహం చేస్తామని అనుకోవడం ధర్మం కాదు.

శ్రీ వి. రంగారావు :—ఇది సీరియస్ సమస్య. ఇంతకుముందుని యింజనీర్ల రిపోర్టు వున్నది. శివగంగ డ్రెయిన్ సముద్రం కంటే 3 అడుగుల పైరక, యింజనీర్ల లజ్జబండ కి అడుగులు వుంది అంటే మూడు అడుగుల పైరతో వుంది. ఇప్పుడు

వస్తూనే ఉన్న ఆ పరియా మునిగి ఆరువేల ఎకరాలు నాశనం అయిపోయింది. ఇది చాలా కాలమునుండి వున్న తగాదా. తమరు తొందరపడి చేస్తే మొత్తం జనం సర్వనాశనం అయిపోయి నష్టపడిపోతారని మనవి చేస్తున్నాను. తొందరపాటు పనికిరాదు. పునరాలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి.వి. సుధాకరరావు :—ఆ పొలాలకు చెబ్బ తగలకుండా చూస్తామని నేను హామీ ఇస్తున్నాను. శివంగ డ్రెయినేజీ ఒకటి ఏర్పాటు చేస్తాము.

Cluster Scheme for the Villages in Wanaparathi Taluk
589—

*2561.Q.—Sri M. Jaya Ramuloo (Wanaparathi) :—Will the Minister for Finance and Power be pleased to state ;

(a) the number of villages in Wanaparathi Taluk for which cluster scheme was sanctioned;

(b) the year in which the same was sanctioned;

(c) the number of Villages electrified;

(d) the number and names of Villages yet to be electrified,

(e) whether Maddigatla M, and Mojerala Villages are covered by the cluster schemes ; and

(f) if so, whether they were electrified?

ఆర్థిక, విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. రాజారాం) :—

(ఎ) 54 గ్రామాలు.

(బి) ఆ : డికం 1972-73 సంవత్సరంలో మంజూరు చేయబడింది.

(సి) 50 గ్రామాలు.

(డి) ఈ దిగువ నాలుగు గ్రామాలు విద్యుదీకరణ చేయబడవలసివంది.

1. పెంచికల్ వహడ్

2. ఎల్లగిన్నె

3. బూడిడి వహడ్

4. తిప్పాయిపల్లి

(ఇ) అవునండీ. ఆ రెండు గ్రామాలు ఈ పథకంలో ఉన్నాయి.

(ఎఫ్) అవునండీ. ఆ రెండు గ్రామాలలోను డిస్ట్రిబ్యూషన్ ట్రాన్సుఫార్మర్లు చాడీచేయబడ్డాయి. మద్దిగట్లలో లోటెన్స్ ప్రంథాలు పాతడం జరిగింది. లోటెన్స్ లైన్లు వేసే పని సాగుకూ ఉన్నది. మోజెరాలలో సర్వీసులు విడుదల చేయడం జరిగింది. సర్పంచి వీధి లైట్ల నిమిత్తం పెక్యూరిటీ డిపాజిటు చెల్లించిన తరువాత ఆ సర్వీసులు కూడ విడుదల చేయబడతాయి.

శ్రీ ఎం. జయరాములు :—కస్తరు స్కీముక్రింద పెట్టిన ఆ నాలుగు గ్రామాలకు విద్యుదీకరణ ఎందుకు చేయలేదు? ఆ నాలుగు గ్రామాలకు మార్కుగా చేతే గ్రామాలు తీసుకొని చేస్తారా?

(శ్రీ జి. రాజారాం :—ఈ నాలుగు గ్రామాలు క్లిష్టతల పోలికలు ముంపులోకి వస్తున్నాయని చేయడం లేదు. ఈ నాలుగు గ్రామాలకు ఇరులుగా వేరే నాలుగు గ్రామాలు సూచించబడ్డాయి. కాని వారు ఒప్పుకోలేదు.

(శ్రీ ఎం. జయరాములు :—క్లస్టర్ స్కీములో ఉన్నటువంటి ఈ గ్రామాలలో 4 సంవత్సరాల క్రిందట పోల్సు పాశారు. కాని బాటికి ఇంక వరకు కనెక్షను ఇవ్వలేదు. క్లస్టరు స్కీములో ఉన్నటువంటి ఎన్నో గ్రామాలను ఎలక్ట్రిఫయి చేశారు. కాని ఈ గ్రామాలలో పోల్సు పాతినచోట ఎందుకు కనెక్షను ఇవ్వరు?

(శ్రీ జి. రాజారాం :—మోజెరాల గ్రామంలో వీధి లైటును సర్పంచిగారు సెక్యూరిటీ డిపాజిట్ కట్టలేదు కనుక విడుదల చేయలేదు. మద్దిగట్లలో లో టెన్షన్ స్టంభాలు పాతడం జరిగింది. లో టెన్షన్ లైట్లు వేసే పని పొగుతూ వున్నది. ఈ స్కీముకు యిచ్చిన డబ్బు మొత్తం ఖర్చు అయింది. ప్రయిన్ ఎక్సలెషన్ క్రింద మల్లీ ఆర్.ఇ.సి. వారికి వ్రాయడం జరిగింది. వారు డబ్బు ఇచ్చిన తరువాత కార్యక్రమాలు ప్రారంభిస్తాము, పని పూర్తవుతుంది.

Control on the Development of Irrigation Facilities by the Govt. of India

590—

*1203.Q.—Sri K. Govinda Rao —Will the Minister for Major Irrigation be pleased to state;

(a) whether the Government of India intend to have their direct control on the Development of Irrigation facilities in the states;

(b) whether the Union Government has asked the opinion of our State Government in this regard; and

(c) if so, the decision taken by our Government.

పెద్ద తరహా నీటి పారుదల కాళిమంత్రి (శ్రీ జి. వి. సుధాకర రావు):—

(ఎ), (బి), మరియు (సి) మన రాష్ట్రంలో నీటి పారుదల సౌకర్యాలు అభివృద్ధిపై కాము వేరు నియంత్రణ కలిగి వుండదలచినట్లు తెలియజేస్తు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఎట్టి సమాచారం అందలేదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఆటంకం వేయడం ప్రతిపాదనను అంగీకరించదు.

Functioning of Sales Tax Advisory Committee

591—

*2216 Q.—Sri G. Sundara Ramaiah (Alluru) :—Will the Minister for Major Irrigation be pleased to state;

(a) whether there is Sales Tax Advisory Committee functioning at present;

(b) the date on which this committee was reconstituted and number of meetings held till to-date;

(c) the number of recommendation made by this Committee

regarding the policy and administration of Andhra Pradesh Sales Tax Act; and

(d) the action taken on this recommendations?

శ్రీ జి.వి. సుధాకర రావు:—(ఎ) అవునండీ. పని చేస్తున్నది.

(బి) అమ్మకం పన్ను సలహా సంఘం 1977 జనవరి 8వ తేదీన తిరిగి ఏర్పాటు చేయబడింది. కాసనపర్ణాశ్రమ గడువు ముగిసిన నలుగురు కాసనపర్ణాశ్రమ స్థానే క్రొత్త సభ్యులను నియమించటం జరిగింది. ఆ సంఘం సమావేశం 4-10-1978 తేదీన జరుగుతుంది.

(సి), (డి): ఈ ప్రశ్నలు ఉత్పన్నం కావు!

శ్రీ జి. సుందరరామయ్య:—జనవరి నుంచి ఈ కమిటీ ఒక్కసారి కూడా కలుసుకోలేక పోయింది. ఒక సంవత్సరం అవుతున్నది. దీనిని అలంకార ప్రాయంగా తయారు చేసారా? ఫంక్షను కోసం ఫారం చేసారా?

శ్రీ జి. వి. సుధాకరరావు:—ఒక సంవత్సరం కాదు 1 1/2 సంవత్సరాలు పైన అవుతున్నది. ఈ అడ్వయిజరీ కమిటీ మీటింగు మార్చి 1977 లో పెట్టమని ఒక సూచన చేయబడింది. అప్పుడు ఉన్నటువంటి మంత్రిగారు ఇప్పుడు పార్లమెంటు ఎలక్షన్ల సమయం కనుక మార్చి 1978 లో పెట్టమని సూచన చేసారు. అందువల్ల ఇప్పుడు సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. ఆ తరువాత ఆ మంత్రిగారికి మళ్ళీ పైలు పంపించారు. వారు సభ్యులనుంచి సలహాలు తీసుకోమని, కమిషనర్ ఆఫ్ కమర్షియల్ ట్యాక్స్ ను రిపోర్టు తయారుచేయమని చెప్పారు. ఆ కలెక్షన్లు రాశేడు. ఆ రిపోర్టు కాశేడు. అందువల్ల మార్చి 1978 వరకు ఎలాంటి సమావేశం జరుగలేదు. మార్చి 1978 లో ఈ పైలు నా దగ్గరకు వచ్చింది. అందులో నలుగురు కాసన సభ్యులు మారిపోవడంవల్ల వారిస్థానే క్రొత్త సభ్యులను నియమించటం జరిగింది. అక్టోబరు నాల్గవ తేదీన ఆ సంఘం సమావేశం జరుగుతుంది.

శ్రీ జి. సుందరరామయ్య:—క్రొత్తగా చేరిన అసలుగురు కాసనసభ్యుల పేర్లు చెప్పుండి?

శ్రీ జి. వి. సుధాకరరావు:—శ్రీ సి.పాచ్. సత్యనారాయణ, ఆ.దో.పె.
2. శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య, గుత్తి, 3. ఎన్. కొండయ్య, కరీంనగర్.
4. కె. గోవిందరావు, అనకాపల్లి.

Development of Minor Ports in the State

592

*1415 Q.—Sri K. Govinda Rao :—Will the Minister for Law and Ports be pleased to State:

(a) whether the Government propose to develop some minor ports in our State;

(b) if so, the names of these Minor Ports; and

(c) the port-wise amount allotted to develop the same?

వ్యాయ మరియు ఓడరేవుల కాఫీ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. భాస్కర రావు):—

- (ఎ) అవునండీ.
 (బి) కాకినాడ, మచిలీపట్నం, కృష్ణపట్నం ఓడరేవులు.
 (సి) ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని చిన్న ఓడరేవుల అభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వం 6వ ప్రణాళికా కాలంలో ఈ క్రింది మొత్తాలను కేటాయించింది :

ఓడరేవు పేరు.	1974-75	1975-76	1976-77	1977-78	మొత్తం
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
					రూ. లక్షలలో
కాకినాడ ఓడరేవు	—	8.00	30.00	95.00	133.00
మచిలీపట్నం ఓడరేవు	9.00	9.520	9.50	9.50	37.52
కృష్ణపట్నం ఓడరేవు	1.00	4.358	0.50	0.50	6.358

Issue of Bus Passes to the Employees working in Districts

593—

*2286-Z Q.—Sri B. Sammaiah (Parakala) :—Will the Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether it is a fact the the Bus passes are issued for the employees working in the Hyderabad city by R.T.C.;

(b) if so, whether there is any such proposal to introduce in district levels especially in Warangal city ;

9.30 a.m.

(c) if so, when it will be introduced ; and

(d) if not, the reasons therefor?

రవాణా శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి) :—

(ఎ) హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు జంటనగరాలలో ప్రభుత్వం బస్సు పాసులకు అర్హులని ప్రకటించిన కొన్ని వర్గాలకు చెందిన ఎన్.టి.సి.లకు మాత్రమే రోడ్డు రవాణా సంస్థ బస్సు పాసులు జారీ చేస్తున్నది.

(బి) లేదండీ.

(సి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(డి) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం 1958, నవంబరులో ఏర్పడిన సందర్భంగా అప్పుడు ఉన్న ప్రత్యేక పరిస్థితులలో జంటనగరాలలో బస్సు కనైనును పాసులను ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు భరించబడుతున్న ఖర్చే ప్రభుత్వానికి చాలా భారంగా ఉన్నందున ఈ ఖర్చును ఇంతవరకే పరిమితం చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అందుచేత కొత్త వర్గాలకు చెందిన ఉద్యోగులకు ఈ కనైనును వర్తింపజేయడంలేదు. ఈ దృష్ట్యా వరంగల్లులో గానీ ఇతర జిల్లాలలోగాని వుండే ఎన్.టి.సి. లకు బస్సు కనైనును పాసులను వర్తింపజేసే విషయం పరిశీలించడం లేదు.

శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి:— హైదరాబాదు సిటీలో బస్సు పాసు కన్వేషను ఎన్.టి.ఓకి మాత్రమే ఇస్తున్నాము. ఈ నగరంలో ఆ రోజు ఇచ్చినవారికి, తప్ప మిగతావారికి ఇవ్వడంగాని వేరే జిల్లాలవారికి ఇవ్వడం జరగలేదు. ఇది 1955లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫారమ్ అయినప్పుడు సెక్రటేరియట్ మిగతా డిపార్టుమెంట్లు అన్నీ కర్నూలు నుంచి ఇక్కడికి మూవ్ అయినాయి. వారి నందరిని డిఫరెంటు లొకాలిటీస్లో ఫారాఫ్ షేసెన్లో సెటిల్ మెంట్లు మారిరి పెట్టడం వారికి రెసిడెన్షియల్ ఫెసిలిటీస్ ఇవ్వడం జరిగింది. వారు సెక్రటేరియట్ కి గాని మిగతా అఫీసులకు గాని పోషడానికి వీలుగా వారికి కన్వేషన్ ఇచ్చినారు. తరువాత చాల రిప్రజెంటేషన్స్ వచ్చినాయి. ఎన్.టి.ఓ. లకి 10 రూపాయలకు ఇచ్చి జనరల్ పాస్ ఖరీదు 10 రూపాయలు కాబట్టి మిగతా 25 రూపాయలు గవర్నమెంట్ ఇస్తుందని చెప్పి అర్జర్లు ఉన్నాయి. రిప్రజెంటేషనులు ఎక్జామిన్ చేసిన తరువాత చూస్తే ప్రతి నెల 2 లక్షల 10 వేల రూపాయలు గవర్నమెంటుకి ఖర్చు అవుతోంది అని దానిని చూసి దానికి ఒక పెద్ద ఫుల్ స్టాపు పెట్టేశారు.

శ్రీ బి. సమ్యయ్య:— హైదరాబాదు నగరంలో మాత్రమే ఈ బస్సు పాసు ఇవ్వడం ఉన్నది. ఇది జిల్లాలకు కూడా వ్యాప్తి చేయాలి అనేటటువంటిది ప్రభుత్వం ఆలోచనలో ఉంది వరంగల్లు కూడా పెద్ద పట్టణం. అక్కడ కూడా ట్వెన్ సిటీస్ ఉన్నాయి. మరి అక్కడ కూడా ఈ బస్సు పాసు సౌకర్యం కల్పించడానికి ప్రభుత్వం యోచన చేస్తుందా?

శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి:— వారు డిజర్వింగు కాదు అని కాదు. ఆ ఒక్క పట్టణమే కాదు. విశాఖ పట్టణం ఉంది. విజయవాడ ఉంది చాల పట్టణాలలోనూ హైదరాబాదులోనే మిగతా కేటగిరీస్ కి ఇవ్వడం లేదు. వీటికి అన్నిటికీ ఇవ్వాలి అంటే ఫైనాన్సియల్ బర్డెన్ ఒకటే అడ్డు వస్తున్నది. ఇకముందు ఈ కన్వేషన్ ఎక్స్ ప్లెన్షన్ ఎవరికి ఇవ్వకూవదు అని గవర్నమెంట్ నిర్ణయం చేసుకుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:— ఒక సెక్షన్ ప్రజలకు సౌకర్యాన్ని కల్పించేప్పుడు డబ్బు ఖర్చు కాకుండా సౌకర్యం ఎట్లా ఉంటుంది. అందుకని సుమారు 2 లక్షల రూపాయలు నెల ఒక్కొంటికి ప్రభుత్వానికి నష్టము వస్తుంది అనే దృష్టితో ఈ స్కీమును ఆపేస్తామని అన్నారు. మీరు ఖర్చు పెట్టకుండా సౌకర్యం సదుపాయం కలిగించడం అనేది కలలోని మాట. కాబట్టి నష్టాన్ని భరించి అయినా అందులో ఆర్.టి.సి. బస్సులు స్వంతంగానే సదుస్తా ఉన్నప్పుడు మీరు లెక్క పెట్టే లెక్క ఆవరణలో అట్లా రాదు. ఆ సదుపాయము కలుగచేయాలి కాబట్టి మీరు పునరాలోచించి అన్ని పట్టణాలకు మీరు అది ఇస్తారా ఇప్పటికే వా?

శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి:— అధ్యక్షా, అది హైదరాబాదు సిటీలో కూడా అందరికీ లేదు. అది ఇంతకన్నా ఎక్స్ పెండు చేస్తే ఫైనాన్సియల్ బర్డెన్ పెరుగుతుంది. కొన్ని కేటగిరీస్ మాత్రమే ఇవ్వడం ఉంది. రిలీఫ్ కూడా ఒక డెసిషన్ తీసుకుంది గవర్నమెంట్. వారికి ఇప్పటివరకు ఉన్నవారికి ఆ సదుపాయము ఉండనివ్వమని ఇంకా గట్టిగా అడిగితే వారికి కూడా స్టాపు చేయవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ వి. రామారావు (జగయ్యపేట):— ఈ బస్సు పాసుల విషయంలో జంట నగరాల్లో ఉండే విద్యార్థులకు బస్సు పాసులు ఇచ్చారు. అది ప్రతి నెలకు రెన్యూ చేసుకునే వద్దతి ఉంది. ఆ విద్యార్థి ప్రతి నెల ఒక రోజు మూల్యం మానేసి క్యూలో నిలబడి రెన్యూ చేసుకోవలసి వస్తోంది. కాబట్టి తీవ్ర సంవత్సరానికి ఒకసారిగా ఇచ్చే వద్దతి మంత్రిగారు అమలు చేరుస్తారా?

శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి:— ఇయర్లీ అంటే కష్టము. ఎన్.జి.టెలు ట్రాన్స్ ఫర్ అవుతూ ఉంటారు. విద్యార్థులకు సెమిస్టర్ సిస్టమ్ తో కొన్ని రోజులు వస్తారా కొన్ని రోజులు రారు. అటు ఈ బస్సు పాసులు ఇచ్చేదానికి మేము సెటిలేటెడ్ సెన్స్ పెట్టాము, ఏ ఇబ్బంది లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. జంగారెడ్డి:— ఇప్పుడు మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఒక వేళ గట్టిగా అంటే ఉన్న నాల్గవ కూడా బండ్లు చేయవలసి వస్తుంది అని అన్నారు. ఇది కొండ నాలుకకు మందు వేసుకుంటే ఉన్న నాలుక పోయినట్లు కాకుండా మొత్తం జిల్లాలకు కూడా ఎక్స్ టెండు చేయాలి. అట్లా చేస్తే 24 లక్షలు అవుతుంది. ఆర్.టి.సి.కి బాగా లాభాలు వస్తున్నాయి కాబట్టి ఈ మాత్రం చేయవచ్చు. విలేజ్ లింకింగు స్కీము కూడా ఉంది. ఈ కన్ సెప్ట్ వాటికీ కూడా ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి:— అది పాథ్యం కాదు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:— ఈ టెన్షన్ పీటీస్ కాకుండా రాష్ట్రంలో ఉన్న పెద్ద పట్టణాల్లో విద్యార్థులు తమ మాతృకుల వసతికి బస్సు పాసులు ఇచ్చేదానికి ప్రభుత్వం అభిప్రాయం ఏమిటి?

శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి:— అనలా ఈ సిస్టమ్ ఎక్కడా లేదు. ఒక్క మహాస్థేష్ లోనే ఉంది. అది అట్లా ఎక్స్ టెండు చేసుకుంటూ పోతే దీనికి అంతా ఉండదు. మద్రాసులో స్టూడెంట్స్ కి ఇచ్చి వారు మరల కేన్సిల్ చేసినారు.

L. A. Q. POSTPONED FROM 22-9-1978 TO 27-9-1978.

ABSORPTION OF EMPLOYEES WHO WORKED IN PRIVATE BUS SERVICES IN THE ROUTES OF NIZAMABAD TO TADPAKAL

55014

*1447-I Q-Sri M. Omkar (Narasampet):— Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact, that the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation Authorities are not absorbing the employees worked in the private bus service in the routes, Nizamabad to Tadpakal, Nizamabad to Bheemgal, Bheemgal to Godegan and Sirsihala to Konaraopet which are recently nationalised; and

(b) if so, the reasons therefor?

శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి:— అధ్యక్షా, డిస్ ప్లేసుమెంట్ అమెరికన్స్ క్రితం వర్కు చేసే ప్లాస్ అందరికీ ఉద్యోగాలు ఇస్తున్నాము. నిజామాబాద్ రైల్వే

Point of Information : 27th September, 1978. 379
 re: Agitation by Hostel students in the
 Assembly premises.

4 రూట్సు ఉన్నవి. 4 రూట్సుకి వలుగురు అవతేటర్లు ఉన్నారు, నేషనల్ జి
 చేసేప్పుడు వారివందరిని పర్మిక్యులర్స్ అడగడం జరిగింది. మొత్తం 24 మందిలో
 28 మందిని సెల్లకు చేసినారు. ఇప్పటివరకు 10 మంది ఇంటర్వ్యూకి రాలేదు.
 మరల నోటిసు ఇచ్చినారు. వచ్చినవారిలో ఒకరు సెల్లకు కాలేదు.

శ్రీ ఎం. టంకార్ :— నోటిసు ఎప్పుడు ఇచ్చారు? ఇంటర్వ్యూ డేటు
 ఎప్పుడు?

శ్రీ ఎం. వెంగళరెడ్డి :— నేను మెంబరుకి తరువాత ఇన్ ఫార్మ్ చేస్తాను.

శ్రీ కె.ఎన్. భుక్తా (హరికృష్ణద్రాపురం):— ఒక్క డ్రైవర్లను
 కండక్టర్లనే తీసుకుంటున్నారా లేక క్లీన్ డ్రైవర్లను కూడా తీసుకుంటున్నారా?

శ్రీ ఎం. వెంగళరెడ్డి :— డ్రైవర్లు, కండక్టర్లు, ఆర్టిజాన్, మెకానిక్స్, క్లీన్ డ్రై
 వర్లు వారికి వర్గాలైనవి. వేయడం జరుగుతుంది, అర్హతలు పూర్తి చేసినవారు
 ఎవరైతే వారికి ఆర్టిజన్, మెకానిక్ కరస్పాండింగు పోస్టు ఇస్తారు.

శ్రీ ఎం. టంకార్ :— నోటిసు ఎప్పుడు ఇచ్చారు, ఏ తేదీ ఇంటర్వ్యూ
 జరుగుతుంది అని అడగడంలో కనీసం ఈ సభామూల్యం అయినా ఆ వివరాలు
 వారికి తెలుస్తుందని. లేకపోతే వారందరికీ తెలియదు, ఒక విషయం స్పష్టం
 అందరినీ ఎత్త జార్జు చేసుకోలేదు. అందుచేత ఆ నోటిసు పంపించిన తేదీ ఎన్నడు?
 ఇంటర్వ్యూ తేదీ ఎప్పుడు? మీరు చెబితే వాళ్లకు అయినా తెలుస్తుంది. ఒక
 మనిషి సెల్లకు కాలేదు అన్నారు. ఆ ఒకరు కాకపోవడానికి కారణాలు ఏమిటి?

POINT OF INFORMATION

re: Agitation by hostel Students in the Assembly premises

శ్రీ సి హెచ్. అంగారెడ్డి :— జయట పెద్ద గొడవ జరుగుతున్నది. అన్ని
 వలుపులు చేస్తున్నారు.

Mr. Deputy Speaker :— I do not know.

శ్రీ ఎం. టంకార్ :— ఎసెంబ్లీ కాంపస్ లోకి వచ్చిన తరువాత మనకు బాధ 9-40 a.m.
 లేకపోవడం ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి :— విద్యార్థులు అంకా శమకు హాస్టల్ లులో వసతులు
 సరిగా లేవని యితరు ముందే మంత్రిగారికి చెప్పకున్నారు. ముఖ్యమంత్రికి
 ఎవరికైనా తెలుసుందే సోకవచ్చే వారికి సడలించు సభాభావం వచ్చలేదు.
 అందరికీ వాళ్లు అంకా బాధపడుతూ జంబో కనవేస్తున్నారు. ఇది వాళ్ల భవితం.
 అలాంటివి ముఖ్యమంత్రి పూర్తిగా చూచిన ముఖ్యమంత్రిగారు సరైన సభాభావం
 తెలియకుండా పోకవచ్చే వాళ్ల గౌరవార్థం సెల్లకు చేస్తున్నారు. హాస్టల్
 లు అంతరిక్యంగా ఉన్నాయంటే క్లీన్ డ్రైవర్లు వచ్చే వుంటే సరిదిగి వచ్చే వారు
 కాలాల్లో క్లీన్ డ్రైవర్లతో జంబో కనవేస్తున్నారు. కావల్సినవారిలో క్లీన్ గారు
 కూడా యిక్కడ తీసు చెప్పలేదు. కాబట్టి....

(ఇంటర్వ్యూ)

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—విద్యార్థులను హాళన చేసాను అన్న మాట కరెక్టు కాదు. అది పారజాటు, తప్పు అని క్లియర్ చేస్తున్నాను. I want to make it clear.

Matters under Rule 329

Defaulters of cooperative Society, Warangal

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, స్టేటు కో-పరేటివ్ యూనియన్ ఉంది. వరంగలు జిల్లాపరిషత్తులోని యు.డి.సి. శ్రీ ప్రతాపరెడ్డి ఎస్.ఎస్.డి.ఎ.కు డెప్యూటీ షాన్ వచ్చి సెక్రటరీ అయ్యాడు. ఇప్పుడు ఏ సొసైటీ నుంచి అతను వచ్చాడో అది డిఫాల్టు అయిందా, కాలేదా? దేనికి డిఫాల్టు అయింది? కమర్షియల్ బ్యాంకు డిఫాల్టు అయింది. కమర్షియల్ బ్యాంకు కూడా 1976 ఏప్రిల్ 15, కో-పరేటివ్ సొసైటీస్ ఏక్టు క్రింద ప్రైవేటైజేషన్ బ్యాంకు అవుతుంది. కాబట్టి అతను సెక్రటరీగా గానీ, మెంబరుగా గానీ స్టేటు కో-పరేటివ్ యూనియన్ కు ఉండగలుగుతాడా? ఈ స్టేటు కో-పరేటివ్ యూనియన్ విషయంలో చాలా గందరగోళం ఉందని తెలుస్తున్నది. దాని విషయంలో మంత్రిగారు ఏమి సెలవిస్తారు?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :— అధ్యక్షా, 1978 మార్చి నెలలో ఎ.వి. స్టేట్ కో-పరేటివ్ యూనియన్ పాలకవర్గం ఎన్నికలలో శ్రీ వి. ప్రతాపరెడ్డి ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడ్డారు. వారు వరంగలు జిల్లాలో ములకలగూడెం పర్వీసు కో-పరేటివ్ సొసైటీ నుంచి మరియు వరంగల్లు జిల్లాలోని జిల్లాపరిషత్తు ఎంప్లాయిస్ క్రెడిట్ కో-పరేటివ్ సొసైటీ నుంచి ప్రతినిధిగా కో-పరేటివ్ యూనియన్ లో పాలకవర్గ సభ్యులుగా అయినారు. ప్రతినిధిగా పనిచేయడానికి కలెక్టరు అనుమతి పొందడం అయింది. మరియు ప్రతాపరెడ్డిగారు 7 నెలల నుంచి నెలవులో వున్నందున నెలవు పొడిగించనందున జిల్లాపరిషత్తు ఉద్యోగిగా వారి బాధ్యతలు నిర్వహించడంలో ఎలాంటి అవరోధాలు ఉత్పన్నం అవడానికి అవకాశం లేదు. ప్రస్తుత యూనియన్ పాలకవర్గం 1-4-78 నుంచి పని చేయు తీరుతెన్నుల గురించి సహకార సంఘాల చట్టం 50వ నిబంధన ప్రకారం విచారించే విమిత్తం 5-9-78 నాడు సహకారసంఘాల రిజిస్ట్రారుచే ఉత్తర్వు జారీచేయ బడింది. విచారణ అధికారిగా జాయింట్ రిజిస్ట్రారును నియమించడం జరిగింది, వారి నివేదిక అందిన తరువాత చట్టప్రకారం తగుచర్యలు తీసుకొనబడును.

శ్రీ సి.పాచ్. జంగారెడ్డి :— ఈ కో-పరేటివ్ యూనియన్ కు 1972 నుంచి ఆడిట్ లేదు. ప్రస్తుతం ఉన్న ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుకు ఇతనికి వడక ఇదంతా ఎంతటికీ వచ్చింది. వారు వచ్చి 4 మాసాలు కాలేదు. వారు వరంగల్లుకు చెందినవారే. వచ్చిన 4 మాసాలు కాకముందే 51 ఎంక్వయిరి ఎందుకు వచ్చిందో నాకు అర్థం కాలేదు. 1972 నుంచి ఆడిట్ కానిదానికి ఇది కేవలం రిజిస్ట్రారు, అక్కడ ఉన్నట వంటివారు కేవలం ఒక ఫీలింగ్ తీసుకువచ్చి ఇతను వచ్చిన తరువాత అతను ఆఫీసర్లను డామినేట్ చేస్తున్నాడు. అక్కడ ఉన్న కంప్యూటర్ తొలిగిస్తున్న సందర్భంలో ఇవ్వాళ్ల జరుగుతున్న తతంగం ఏమంటే, ఇవ్వాళ్ల

అక్కడ జనరల్ బాడీ మీటింగ్ జరుగుతున్నది సింహచలంలో. 4 వేల మందికి నోటీసులు పోయిన తరువాత ఈ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు రామసుబ్బారెడ్డి అక్కడికి పోయి కొద్దిలో స్టే వెకేట్ చేయించి రేడియోలో రాంగ్ స్టేట్ మెంట్ ఇప్పించి ఇక్కడ ఎనంబ్లీ చుట్టూ తిరుగుతూ నానా గందరగోళం చేస్తున్నాడు. ఇది స్టేట్ లెవెల్ సంస్థ. స్టేటులో దేనికి ఎన్నికలు జరగలేదు. ఎన్నికలయి వచ్చి 4 మాసాలు కాలేదు ఈ 4 మాసాలకే 51 ఎంక్వయిరీ ఎందుకు వచ్చిందో నాకు అర్థం కాలేదు. దానిపల్ల ఆయన ఆఫీసులో రిజిస్టర్ ఫీలింగు తీసుకువస్తున్నాడు. మంత్రిగారు ఈ 51 ఎంక్వయిరీ విరమించుకోవాలి. వచ్చి 4 మాసాలు కాక ముందే ఈ 51 ఎంక్వయిరీ చేయడం చాలా అన్యాయమని గట్టిగా చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి:— పాలకవర్గం అధ్యక్షులుగా ఒక మంచి వ్యక్తి ఎన్నుకోబడ్డారు గురవారెడ్డిగారు. ఆయనకు సహకార రంగంలో బ్రహ్మాండమైన అనుభవం ఉంది. గురవారెడ్డిగారు కన్ను ఆపరేషనుతో గత 2 మాసాలు నుంచి ఆయన ఈ బాధ్యతలు నిర్వహించలేని : మయంలో కొన్ని అవతరాలు జరిగాయని ఆరోపణ. గురవారెడ్డిగారు అప్పుడు లేరు. కన్ను ఆపరేషన్ లో ఉన్నారు. రెండు కళ్లు ఆపరేట్ చేశారు. ప్రతాపరెడ్డిగారు సెక్రటరీగా పట్టు చేస్తున్నారు. ఇది పెద్ద ఫైనాన్షియల్ సంస్థ కాదు. ఇది కేవలం సొసైటీ నుంచి వాళ్లు ఇచ్చిన చందాలతో సమన్వయం చేసే ఒక సంఘం. దాంట్లో పాలకవర్గం మొదటిసారి వచ్చింది. చట్ట ప్రకారం పాలకవర్గంలో ఉండే ఇద్దరు గానీ ముగ్గురు గానీ సభ్యులు ఒక ఎలిగేషన్ పెట్టి రిజిస్ట్రారుకు పంపినప్పుడు రిజిస్ట్రారు చట్ట ప్రకారం 52 గానీ 51 గాని ఎంక్వయిరీ చేసే హక్కు రిజిస్ట్రారుకు ఉంది. పాలకవర్గంలో ఉన్న ఇద్దరు ముగ్గురు సభ్యులు కొన్ని ఆరోపణలు చేసేందువల్ల ఎంక్వయిరీ చేయడం జరిగింది. ఎంక్వయిరీలో వారు నిర్దోషులు అని తేలితే ఏమి చర్యా తీసుకోబడదు.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు (కోదాడ):— మొలకలగూడెం కోపరేటివ్ సొసైటీ డిఫాల్టు అవునా కాదా? అది డిఫాల్టు సొసైటీ అయినప్పుడు దాని రిప్రజెంటేటివ్ ఎవరైతే ఉన్నారో అతనికి ఆటోమాటిక్ గా డిస్ క్వాలిఫికేషన్ ఇంకర్ అవుతుందా లేదా?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి:— డిఫాల్టు అయిన సొసైటీయా, కాదా అనేది నాకు తెలియదు కానీ He was selected by 2 Societies. Suppose, if Mula-kalagudem society is a defaulter society, he was elected by the Z.P. Employees Warangal. The Collector has permitted the Official to become a Director అక్కడనుంచి కలెక్టరు పర్మిషను కూడా వచ్చింది. రెండు సొసైటీల నుంచి అతను ఎలక్టు అయ్యాడు. ఒకటి మొలకలగూడెం సొసైటీ నుంచి. అది మనం ఫైనాన్సు చేసేది కాదు, ఓవర్ సీన్ క్వాలింకు ఫైనాన్సు చేసేది. రెండోది జిల్లా పరిషత్తు కోపరేటివ్ సొసైటీ.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు.—అసలు రెండు సొసైటీలలో మెంబర్ పిప్ కలిగి ఎల్లప్పుడూ అయ్యే ప్రశ్న ఉదయించదు; కోపరేటివ్ ఏట్టు ప్రకారం. ఒకే సొసైటీకి మెంబరుగా ఉండాలనేది స్పష్టంగా కోపరేటివ్ ఏట్టులో ఉంది. ఈ మొలకల గూడెం సొసైటీ డిఫాల్టు సొసైటీ కాబట్టి అక్కడనుంచి వచ్చిన రిప్రజెంటేటివ్ అతను ఇక్కడ కంటిన్యూ అవుతున్నాడు కాబట్టి అది డిఫాల్టు అయినప్పుడు ఆటో మాటిక్ గా ఇతనికి డిస్ క్వాలిఫికేషన్ ఇంకర్ అవుతుంది కాబట్టి వెంటనే అతన్ని తొలగించే చర్య తీసుకుంటారా?

Sri N. Amarnathreddy —All these aspects would be examined in the Enquiry

Point of Information

re : Agitation by Hostel Student in the Assembly Premises

శ్రీ భాట్లం శ్రీ రామమూర్తి:— అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. ఇది ఎసెంబ్లీ ప్రెమిసెస్. ఇది అంతా తమ ఆధ్వర్యం క్రింద ఉంటుంది. ఇందులోకి వచ్చిన విద్యార్థులను లాటిచార్జి కూడా చేస్తున్నారు. ఇటువంటి ఘోరం జరిగిపోతుంటే దాని గురించి మాట్లాడేది కూడా వినకుండా ఉంటే ఎలా? ముఖ్యమంత్రిగారిని ఒక మాట చెప్పమండి. అక్కడ లాటిచార్జి జరుగుతున్నది విద్యార్థులు లోపల ప్రవేశిస్తారా? ఏమి చేయాలి చెప్పండి?

శ్రీ ఎన్. అమృతాధరెడ్డి:— ఎసెంబ్లీ జరిగేప్పుడు ఎసెంబ్లీని డిస్టర్బ్ చేయడానికి కాసనస్ లోకి వారు రావచ్చునా? బయట ఉండి ఎవరైనా రిప్రజెంటేటివ్ ను వంపించి మంత్రిని కలుసుకోవాలి. ఈ ప్రక్రియైన హాసులోకి వచ్చి డిస్టర్బ్ చేయడం అనే సామ్రాజ్యవాదమే శివ్యం.

శ్రీ నరసింహారెడ్డి — హాసులో లాటిచార్జి చేయవచ్చన్న మాట?

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి:— విద్యార్థులు ఆందోళన చేసే క్రమంలో ఎసెంబ్లీ ప్రెమిసెస్ లోకి రావాలా, రావచ్చునా అని మేము నిమగ్నం చేశాం. గానీ వ్యతిరేక చర్య గానీ సమర్థత ఉన్నది కాదు. వారు ఎసెంబ్లీ ప్రెమిసెస్ లో వారికి ఉండే ఆందోళనబట్టి వచ్చినారు. వచ్చిన మీదట ఈ ఎసెంబ్లీ జరిగేప్పుడు స్పీకర్ అసమర్థులకు ఉన్నది స్పీకర్ కు తెలియకుండా లాటిచార్జి జరగడం, దాంట్లో విద్యార్థులకు గాయాలు తగడం, ఒక విద్యార్థి స్వల్పంగా తప్పి పడిపోవడం, ఇవన్నీ సహజంగా బయట ఏమి అవుతున్నది తెలియకుండా ఏమైనా ఫర్వాలేదు, మనం మాత్రం ఈ హాసు నడుపుకుంటూ పోదాము అనే వైఖరి మాత్రం మనం ఆవలంబించలేము. అందుచేత ఇటువంటి ప్రస్థితి ఎందుకు ఉన్నదని ముందు, వారి కోర్కెలు ఏమిటి, వారికి ఇంత స్ట్రాంగ్ ఫీలింగు వచ్చి ఎందుకు హాసు అవరణలో ఆందోళన చేయవలసిన అవసరం వచ్చింది అనేది ప్రభుత్వం తెలుపు ఇవ్వాలి మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :— I am sorry to say that one has to know that any person who enters into the premises should take the

re: Agitation by Hostel Students in the
Assembly Premises.

permission of the Speaker. Otherwise, it is not justifying. Here, as long as I am here, I would like to safeguard the rights of the Members. But if any Member tries to support the persons who come without the permission of the Speaker, it is not good. If you want, I will adjourn the House and let us all join them. I do not want any disturbance to take place.

(Interruption)

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి :— నా పెరసెల్ ఎక్స్ప్రెస్ చేపుతాను 9-50 a. m. స్టూడెంట్లు రావాలని కోరడం. లేకపోతే వారిని సమర్థించడం, కానసభ జనగుమూ ఉంటే జలవంతముగా లోపలికి తీసుకు రావాలని, తోసుకు రావాలని అన్నది ఏమీ కాదు సంఘటన జరిగింది. వారు రాకుండా చేస్తారా చేయండి. అధికారం మీకు ఉంది, వద్దని ఉంది, పోలీసులు ఉన్నారు. వారిని వద్దని నివేలిస్తారా, నిలవండి. కాని జరిగిన సంఘటన ఏమిటంటే వారు రావడం జరిగింది, లోపలికి ప్రవేశించడం జరిగింది. వారిని మన అసెంబ్లీ ఎవరెడలో వట్టుకు కొడుతున్నారు. ఇవి అన్నీ చూస్తున్నాము, వింటున్నాము. ఇవి అన్నీ అయిన ఏరువాక మనము నోటినుండి శీసుకోడానికి వీలు లేదు అనేటట్లయితే ఏమయినా బాగుందా ?

Mr. Deputy Speaker :— I am very sorry, This should not have happened. They have entered without my permission.

శ్రీ సిపావ్, రాజేశ్వరరావు : మేము ఇక్కడ కూర్చున్నాము, ఆ వివరాలు మాకు తెలియవు. ఇప్పుడు బయటకు వెళ్ళి వచ్చిన గౌరవసభ్యులు చెప్పకున్నారు. ఏమైనా ఇది కానసభ అవరణలో జరిగినటువంటి సంఘటన దీని ప్రధానకార్యకర్త తమపై నడకందని మీకు ఎవరూ చెప్పనక్కరలేదు తమను కోరికేనే ప్రభుత్వం తమకు సహాయం చేస్తుంది. తమరు వద్దంటే పూరుకుంటుంది. తమకు వేరే సిబ్బంది, పోలీసులులేరు. ఈవిషయం తమదృష్టికి వచ్చింది. మీరు ఏమి అజ్ఞాపించారు? విషయం ఏమిటి? దానిపైన ఏమి చర్య తీసుకోవాలని నిర్ణయం చేశారు? లేకపోతే తమకు తెలియకుండా ప్రభుత్వం ఏమయినా చర్య తీసుకుందా? తీసుకుంటే ఏ విధంగా చర్య తీసుకుంది? తమరు దీనిపైన ప్రకటన చేయడం న్యాయమని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాద్రిశ్వరరావు (వుయ్యూరు):— ఒక మనిషికి స్పృహ పోయింది. ఒకతనికి రక్తం కారుతోంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకరు :— అవును శోభనాద్రిశ్వరరావుగారు..... ఎట్లాగా...

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న (పోంపేట) :— నేను ఇప్పుడు వస్తువుండగా వారు ఒక మనిషిని మోసుకొని We want Chief Minister, అనే రీతిగా వస్తూన్నారు. ఇక్కడ ఉన్న సంతి ఏమిటంటే ఎవరయినా ఒక ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో

చట్టాలను ఉల్లంఘించే సదృశిని ఎ కరేజ్ చేస్తున్నారనే భావం మాత్రం కలుగ కూడని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు 144 సెక్షను ఉన్నదంటే దానికి తగిన బందోబస్తు పెట్టుకోవాలి. అటువంటి బందోబస్తు విఫలం అవుతున్న సందర్భంలో ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిన ధర్మం ఉంది. ఇప్పుడు జరిగిన సంఘటన ఏమిటంటే మన కాంపౌండులోకి ఇటు విద్యార్థులు, అటు పోలీసులు ఉభయము ప్రవేశించడం జరిగిపోయింది. వారు పర్యవేక్షను తీసుకోవాలి. అది సభా సాంప్రదాయం, ధర్మం. ఆ పర్మిషన్ పుచ్చుకోవడం, పుచ్చుకోకపోవడం అన్నది అటుంచి ఉభయములు కాంపౌండులోకి రావడం, లాటిఛార్జి చేయడం వగైరాలు జరిగాయి. ఇప్పుడు కానరాన సభ జరుగుతూ ఉండగా ఈ కానరాన సభ ఆవరణలో జరిగిన ఈ సంఘటన గురించి దాని యొక్క పూర్వస్థాయి తమకు తెలియకపోతే ప్రభుత్వం అయినా చెప్పాలి. అటువంటి ఉద్రిక్తతకు దారి తీసిన కారణాలు ఏమిటి, ఆ కారణాలు ఏమిటి, అవి ఎందుకు పరిష్కరింపబడలేదు? కానరాన సభ జరుగుతూ ఉన్నప్పుడు ఆవరణలో జరిగిన సంఘటన గురించి ఏమీ చేప్పలేదు అనే మాట ధర్మం కాదు. కనుక ప్రభుత్వం దీని వివరాల గురించి తెలియజేయడం అవసరమని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యమ్. టంకార్ :- లంచున్న గారు చెప్పినట్లుగా అసలు సమస్య ఏమిటంటే మేము ఏదో ఒక ప్రమాదమైనట్లువంటి అరాచకాన్నో, మరొక దానినో, ఒకరక దానిని చేస్తున్నామన్న విధంగా పాలకవర్గ సభ్యులు ఆరోపణ చేస్తే ఆ ఆరోపణవారే స్వీకరించి వారికి వర్తింప చేసుకోవడమే మంచిది. ఫడమెంటల్ పాయింటు విద్యార్థులు తమ సమస్యల గురించి కరపత్రాలు వేసుకోన్నారు. వారి సమస్యల ఏమిటంటే పరిష్కారం గురించి ఆందోళన చేస్తున్నారు. అనేక క్లెస్సు అనేక రకాలుగా ఆందోళన చేస్తూ ఉంటాయి. ఇది పట్టపగలు సమయం. ఉదయం 9 గంటలయింది ఇప్పుడు మనుష్యులయొక్క రాకపోకలు ఎవరికీ తెలియకుండా ఉండవు నల్లపూసలో దారం కాదు ఎవరికీ కనపడకుండా ఉండడానికి. భూ సొరంగంలోంచి వచ్చి ఇక్కడ తేలడానికి వీలులేదు. జరుగుతున్న ఆందోళనల గురించి, కార్యకలాపాల గురించి ఎప్పుడు ఏమీ జరుగుతాయో అన్నది పోలీసు సి. ఐ. డిల ద్వారా తెలుస్తూనే ఉంటుంది. 148 సెక్షను అమలులో ఉంది అటువంటిప్పుడు వారికి పర్యవేక్ష ఇవ్వడం, ఇవ్వకపోవడం— ఇచ్చినట్లుయితే వారిని అదుపులో పెట్టడం మొదలైనవి చూసుకోవలసినది పోలీసు, అడ్మినిస్ట్రేషను డిపార్టుమెంటుయొక్క బాధ్యత. పూర్తిగా డిపార్టుమెంటు విఫలమయిందని అనడం లేదు విఫలం కావాలని వారు చేస్తున్నారు. కారణం ఏమంటే ఇటువంటి ఆవరణలోకి వచ్చి అల్లరిచేస్తున్నప్పుడు పోలీసులు విచలించిడిగా తాము చేసే దౌర్జన్యాలను అన్నిటిని మనము సమర్థించడానికి సిద్ధపడవలసినప్పుడని వారు ఆ రకంగా భావిస్తున్నారు. కావాలనే పోలీసులు సమస్యను మొగ్గలోకి ఆపకుండా హవుస్ ఆవరణలోకి వచ్చి రభస చేసినప్పుడే మనకు అనుమానం రాకుండా లాటి చార్జి చేసిన తరువాత మిగతాచోట్ల జరిగిన లాటి చార్జీలను మనము

re: Agitation by Hostel Students in the
Assembly premises.

ఖండిస్తే దానికే యిలా విలుక ఉంటుందా? మన కళ్ళముందే జరుగుతోంది. పోలీసుల ఖ్య ఏమయినా తక్కువ ఉందా? వారిని ఆపలేకపోయామా? అసలు వాని లోపలవరకు ఎందుకు రానిచ్చారు. ఇది జరుగుతూ ఉన్నప్పుడు ముఖ్య మంత్రిగారికి ఈ విషయాలు ఏమీ తెలియకుండా ఉన్నాయా? తెలియకపోతే పోలీసులు అవి తెలియకుండా వారిని ఎందుకు మళ్ళీ పెట్టి ఉంచారు? ఈ విషయాన్ని చాలా వివరీతమైనది. అన్నిటికంటే సీరియస్ గా ఉన్నది ఏమిటంటే ఈ ఆవరణలో లాఠీ ఛార్జి జరుగుతూఉన్నప్పుడు తమకు తెలియకుండా జరగడం; ఈ విషయంలో దయచేసి సమగ్రమైన ప్రాటన చేయాలని కోరుతున్నాను, వారి యొక్క కోర్కెగా మన్నించి ఈ పరిస్థితి వల్ల పరచిన నష్టం బాధ్యత ప్రభుత్వము మీద ఉంది. ఆ పని తక్షణమే చేయాలని కోరుతున్నాను. అలాగే అక్రమంగా జరిగిన లాఠీ ఛార్జి మీద విచారణ జరిపి తగిన శిక్ష ఇవ్వవలసిన అవకాశం కూడా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:—Let the Chief Minister say something about the incident.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి:—నేను ఇక్కడ కూర్చున్నప్పుడే ఈ సమస్య తెలిసింది ఎట్లా జరిగింది అన్నది నేను కనుక్కుంటే కాని చెప్పలేను. మీకు తెలిసినప్పుడే నాకూ తెలిసింది స్టూడెంట్లు ఎట్లా లోపలికివారవడ్డారు, అందులో పోలీసువారి నిర్లక్ష్యము ఉందా, వారిని ఆపలేకపోయిందా అన్న మాట వేరే కానీ వారిని లోపలికి రానిచ్చి కొట్టడం చేస్తున్నారన్న మాట సరియిన మాట కాదని మనవి చేస్తున్నాను. వారి డిమాండ్లు కాగితం ఇక్కడ ఉంది. రెండు మాసాలకు పూర్వం వారు నాకు ఒక మెమోరాండము సాంఘిక సంతేమ కాఖ మంత్రిగారికి ఒక మెమోరాండము ఇచ్చినప్పుడు నేను వాని పేజీల చేకాని చెప్పినది సరయినది కాదని నేను ఇదివరకే మనవి చేశాను. డిమాండ్లకూడా ఎట్లా ఉన్నాయో చూడండి—కాలేజీలో చదివే విద్యార్థులకు నెలకు రూ. 80 నుండి 140 వరకు భోజన రుసుమును చెల్లించవలెను, ప్రైవేటు విద్యార్థులకు నెలకు రూ. 50 నుండి రూ. 100 వరకు భోజన రుసుమును కట్టవలెను. అధిక సంఖ్యలో హాస్టల్ భవనాలను నిర్మించి, భోజన సౌకర్యాలను హాస్టల్స్ లో కల్పించాలి. మూడు సంవత్సరాలకొకసారి, మరొకటి జరుగుతున్న దుస్తులను సంవత్సరమున కొకసారి వాణ్యమైనది ఇవ్వాలి, ప్రైవేటు విద్యార్థులకు నెల ఒక్కంటికి రూ. 20 వరకు చిల్లర ఖర్చులకని ఇవ్వాలి, అవినీతికి, అవ్యాయానికి, అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడుతున్న అధికారులపై చర్యలు తీసుకోవాలి. ఒకేసారి రూ. 90 నుండి రూ. 150 చేయాలంటే సాధ్యంకాదు. పరిశీలన చేస్తున్నాము. ఈ విషయం డిమాండ్లు తీసుకువచ్చి ఒత్తిడి చేసి ఒప్పించుకుంటాము అంటే అది సాధ్యముకాదు. వీలుంటే తప్పకుండా చేస్తాము ప్రభుత్వానికి సాధ్యం కానప్పుడు ఎట్లాచేస్తాము. ప్రభుత్వానికి బడ్జెటు, మిగతా విషయాలు ఉంటాయి. బడ్జెటుకూడా ఇక్కడే పావవుతుంది. మాకు ఉన్న ఇబ్బందులు, లోటు, కష్టాలు — ఇవన్నీ ఇక్కడే

ఉంటాయి. కాబట్టి వారు ఇచ్చిన మొమరాండం అమలు చేయడం ఇప్పటికీ సాధ్యం కాదని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—వారు లోపలకు వచ్చిన తరువాత జరిగిన సంఘటన ఏమిటి ?

Mr. Deputy Speaker :—That is what I am going to say. First thing is entering without proper permission. How they have been permitted inside and what the Police was doing ? I request the Government also to go into this matter. I cannot allow disorderly scenes and activities as long as the session is there. I hope the Members also will appreciate and co-operate and at the same time I want the Government also to enquire into as to why lathi charge was there. I hope the Government would see to it and take proper action.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—అధ్యక్షుల వారు పోరపాటున ఎలా చేయాలనే ఆలోచన వచ్చినా వద్దు అని చెప్పే బాధ్యత మూడి. ఆన్ సిస్ యాక్టివిటీస్ గాని, యిన్ డిపిట్స్ గాని, చట్ట వ్యతిరేక చర్యగాని సమర్పించమని మేము కోరడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ కూర్చున్నప్పుడు జరిగిన సంఘటన వివరాలు చెప్పాలంటే వారు అధికారులతో మాట్లాడి సంగతి తెలుసుకొని చెప్పవలసివున్నది దానికి ఎవరూ భేదాభిప్రాయం చెప్పలేదు. ఇక్కడ అసెంబ్లీ జరుగుతూ ఉండగా అసెంబ్లీకి ఆవరణలో లాఠీచార్జి జరిగింది. ఈ సంఘటన పూర్వావరాలు ఈ అసెంబ్లీకి ఎప్పుడు తెలియజేస్తారు ? ఆ సంఘటన గురించి నభకు తెలియజేయవలసిన ధర్మం చైర్మను ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :—Before we adjourn this afternoon certainly we will try to

(Interruptions)

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఒక గంట తరువాత తెలియజేస్తారా ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—గంట అంటే అంతే గదా ?

శ్రీ వి. శోభ నాదీశ్వరరావు :—తమరి పర్మిషన్ లేకుండా లాఠీ చార్జి జరగకూడదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—నా పర్మిషన్ లేకుండా రాకూడదు. నా పర్మిషన్ లేకుండా లాఠీ చార్జి జరగకూడదు. I think both of them will have to appreciate

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి :—తమరి పర్మిషన్ లేకుండా రావడం, లాఠీ చార్జి జరగడం తప్ప అంటున్నారు. విద్యార్థులకు చెబులు తగినాయి.

re: Irregularities committed by the management of Royachoti Rural Electrical Co-operative Society.

Mr. Deputy Speaker :—I have to protect the interest of the House also. As long as Speaker is here he has to do it. దానిని గురించి పరిశీలన చేయమన్నాను. అవసరం అయితే చర్య తీసుకోబడుతుంది. వర్గిషన్ లేకుండా ఏ విధంగా లోపలకు రాబడ్డారు. వారి పైన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను ప్రభుత్వాన్ని. I cannot allow such things to happen in the Assembly premises.

MATTERS UNDER RULE 329

re: Irregularities committed by the management of Rayachoti Rural Electrical Co-operative Society.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు (బద్వేల్):—అధ్యక్షా, రాయచోటి మార్కెట్ ఎలక్ట్రికల్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ గురించి జరిగిన అన్యాయాలు, జరుగుతున్న అన్యాయాల గురించి 5-4-78న తేదీన ముఖ్యమంత్రిగారికి, ఆయన మా జిల్లాలో కాంప్ చేసినప్పుడు ఆ నియోజకవర్గ శాసనసభ్యుడు ఒక వినతి పత్రం సమర్పించడం జరిగింది. దాని తరువాత యంతవరకు ఎలాంటి చర్య తీసుకోలేదు. ముఖ్యంగా 5.8 యిరెగ్యులారిటీస్ జరిగినాయని ఎగ్జాంపుల్స్ తో కూడ యివ్వడం జరిగింది. ఉద్యోగాలు యివ్వడంలో యిరెగ్యులారిటీస్. ఎన్.ఎమ్.ఆర్. కు ఎప్పాయింట్ మెంట్ యిచ్చి జె.ఇ. గా ప్రొమోషన్ యిచ్చారు. క్వాలిఫికేషన్స్ ఉండి ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సెచేంక్ ద్వారా రాలేదు. ఫోల్స్ సర్టిఫికేట్ అనే ఉద్దేశ్యంతో వారికి కాబట్టువంటి వ్యక్తులను తీసివేసి కావలసిన వ్యక్తులను తీసుకోవడం యినన్నీ ఎగ్జాంపుల్స్ యిచ్చారు. ఇన్నీ కమ్యూనల్ థేసిస్ తో జరుగుతున్నాయి 16 లక్షల రూపాయలు మొదటి రెండు సంవత్సరాలలో ఎలాంటి బాధ్యతాయుతమైన కార్యక్రమాలు జరగకుండా ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. దానిని గురించి ఎంక్వయిరీ జరపాలని కోరినారు. అది కూడ ఏమీ జరగలేదు. ముఖ్యమైన విషయం, రైతులను వివరించగా బాధపెడుతున్నారు. అక్కడ అవసరమైన వారి మీద, వారికి సరిపోనటువంటి వ్యక్తులమీద యనప్లెక్స్ జరిపి వేలకు వేలు డబ్బు పెనాల్టీస్ వేస్తున్నారు. డిస్ కన్క్లస్ చేస్తున్నారు. ఆయన ఎటర్నల్స్ లో నిలబడ్డప్పుడు ఆ వ్యక్తులు ఆయనకు సహోర్థ చేయలేదనే ఉద్దేశ్యంతో తీసివేస్తున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో మంత్రిగారు ఎంక్వయిరీ చేసినారు. చేసి ఏమి యాక్ షన్ తీసుకొన్నారు? తీసుకోకపోతే విషయాలు ఏమిటో సభకు చెప్పాలి అని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. అమరనాధరెడ్డి:—అధ్యక్షా, రాయచోటిలోని గ్రామీణ విద్యుత్ సరఫరా సంఘం 11-2-74న తేదీన రిజిస్టర్ అయింది. అది 1-11-78 నుంచి పని చేయడం మొదలు పెట్టింది. ఆ తేదీనుంచి ఆ ప్రాంతంలో రాష్ట్ర విద్యుత్ బోర్డు సంస్థలు అన్నీ ఆ సంఘానికి బదిలీ అయినాయి. ఆ సంఘం 193 లక్షల 72 వేల రూపాయలు అంచనా ఖర్చుతో ఒక ప్రాజెక్టును రూపొందించింది. అందులో 1,25,78,000 రూపాయలు ఋణాన్ని భారతీయ విద్యుద్దీకరణ

కార్పొరేషన్ ప్రభుత్వ హామీపై మంజూరు చేసినది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడ వాటా మూలధనం క్రింద 20 శతల రూపాయలు విరాళంగా ఇచ్చినది. శాసనసభ్యులు శ్రీ ఎన్. పాలకొండ రాయడుగారి నుంచి ఒక విజ్ఞాపన పత్రం ప్రభుత్వానికి అందినది. అది అందినట్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ శాసనసభ్యుడికి 28-7-78వ తేదీన ఒక లేఖ వ్రాశారు. ఆ విజ్ఞాపన పత్రంపై విచారణ జరిపి నివేదిక సమర్పించవలసిందిగా కోరుతూ దానిని కడవలోని జిల్లా సహకార అధికారికి పంపడం జరిగింది. ఆ జిల్లా సహకార అధికారి తమ నివేదికను రెండు రోజుల క్రిందట పంపించారు. విజ్ఞాపన పత్రంలో దాదాపు 18 ఆరోపణలు చేయబడ్డాయి. జిల్లా సహకార అధికారి నివేదిక ప్రకారం నాలుగు ఆరోపణలు ఋజువు అయినాయి. మిగతావి ఋజువు కాలేదు. జిల్లా సహకార అధికారి నివేదిక ప్రకారం చట్ట రీత్యా తగు చర్య తీసుకొనబడి తుంది.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు :—18 ఆరోపణలు చేస్తే నాలుగు ఆరోపణలు ఋజువు అయినాయని చెప్పారు. ఋజువు అయిన నాలుగు ఆరోపణలు ఏమిటి? ఋజువు అయిన తరువాత ఏ రకమైన యాక్షన్ తీసుకోబోతున్నారో తెలియ చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri N. Amarnatha Reddy :—Four allegations have been proved. They are (1) Sri Subedullah Khan was appointed as lorry driver in the Rural Electricity Co-operative Society without being referred to the Employment Exchange. (2) Sri R.A. Sulaiman, Junior Engineer was promoted as Assistant Engineer as he is a co-brother of Chairman (3) that the contractor for supply of R.C.C Poles set-up his welding machine within the premises of the society without paying rent and consuming Rayachoti Electrical Co-operative Society electricity by taking direct line connection (4) that the Chairman has not taken up construction of office building and Office quarters eventhough Government have allotted more than four acres of land for the purpose.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు :— చాలా బాగా ఉన్నది. ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను మంత్రిగారికి. ముఖ్యమైన నాలుగు ఆరోపణలు ఋజువు అయినాయని చెప్పినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. ఎన్.ఎమ్.ఆర్.గా చేర్చిన వారిని ఎ.ఇ.గా చేసినది కోట్లదర్ అని ఒప్పుకొన్నారు. Employment which is quite irregular and contrary to the rules of the Government... some crores of rupees have been invested. Mis-utilisation of funds is going on. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజ్‌కి పంపకుండానే డ్రైవర్‌ను వాళ్ళ వాళ్ళనే వేసుకొన్నారు కాంట్రాక్టర్ వారి ఓన్ బ్రదర్‌ను పెట్టుకొని సిమెంట్ పైప్స్ వేస్తున్నారు. తెఫ్ట్ ఆఫ్ ఎన్జిన్ జరుగుతున్నది. దాని ప్రక్కన ఆఫీసు వున్నది. దానిని గురించి కూడ ప్రూవ్ అయినది. నాలుగు ఎకరాలు లాండ్ ఇచ్చి ఫండ్స్ ఇస్తే కూడ కట్టలేదు అని చెబుతున్నారు. ఇన్ని జరిగిన తరువాత ఇది ప్రూవ్ అయిన తరువాత ఏమి యాక్షన్ తీసుకుంటారు అనేది మంత్రిగారు

re : Closure of Kalpalatha, Super Bazar.

తెరచివ్వాలి. ఆ చైర్మన్ ను వెంటనే తొలగించాలి. హౌస్ కమిటీ వేసి దాని ఫుల్ పరిశీలనకు తీసుకువచ్చాలి కోరుతున్నాను.

(శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :— చైర్మన్ కు దీనిలో ఎంతవరకు బాధ్యతో చట్ట ప్రకారం పరిశీలించబడుతుంది చట్ట ప్రకారము పరిశీలించబడి, చట్ట ప్రకారం ఏ చర్య తీసుకోవాలో ఆ చర్య తీసుకోబడుతుంది.

(శ్రీ యస్. జైపల్ రెడ్డి :— నాదగ్గర ఫోటో వున్నది. మంత్రిగారికి పంపిస్తాను.

(ఫోటో మంత్రిగారికి పంపించారు)

ఈ ఫోటో ప్రకారం ఏమి జరుగుతుందో తెలుసుకుంటే ఈ సొసైటీ అఫ్స్ లోని వారు కాంట్రాక్టు చేస్తున్నట్లు ఆనాధరైజ్డ్ వీల్ ఫరేజీ ఆఫ్ పవర్ చేసినట్లు తెలుస్తుంది. మంత్రిగారు ఆ విషయం వివరించాలి. వారు గ్రేవ్ చార్జెస్ పైన పూర్వ దొరికిన తరువాత చైర్మన్ కు బంధము లేదు అనుకోవడం చాలా పొరపాటు. చైర్మన్ తన తమ్మునితో ఈ మొత్తం కాంట్రాక్టు బినామి చేయిస్తూ ఈ డబ్బును కాజేశామని అని వారు చార్జెస్ ద్వారా తెలుపుతుంది. The Society has been dealing in crores ఇటువంటి సదర్బారీ. పూర్వ యీ తరువాత కూడా, మేము చూస్తాం, 10-17 a.m. ఉస్తాం అనే ఉదాహరణ చెప్పి వహించడము ప్రభుత్వానికి మంచిది కాదు, మంత్రిగారు దీనిపై తీవ్రచర్యలు తీసుకుని, దీనిని రక్షించాలి.

(శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :— చూస్తాం అని నేను ఎప్పుడూ చెప్పలేదు, ఎవరినీ పీల్డ్ చెయ్యడము ప్రభుత్వ ఉద్దేశం కాదు, చట్ట ప్రకారంగా చర్య తీసుకోబడుతుంది — అనే నేను చెప్పాను. 'I have said categorically that we will take action according to the Act and rules of procedure.

re : Closure of Kalpalatha Super Bazar.

(శ్రీ జనార్ధన రెడ్డి (ఖైరతాబాద్) :— అగ్రహార కల్పత సూపర్ బజార్ '88 సంవత్సరము నుంచి నడుస్తున్నది దీనివలన యీ సిటీలో ప్రజలకు అన్ని వస్తువులు చివరదరకు దొరుకుతున్నవి. ఇటువంటి సూపర్ బజారును ప్రభుత్వం వారు బండ్ చెయ్యాలని నిశ్చయించారు, కల్పత సూపర్ బజార్ ను బండ్ చేస్తున్నారా? లేక ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని సూపర్ బజార్స్ ను బండ్ చేస్తున్నారా? డి బండ్ చెయ్యడానికి కారణమేమిటి? బిజినెస్ లాస్ట్ ఏనా? లాస్ట్ వచ్చినప్పుడు ఒక కమిటీని వేసి ఎక్వయిరీ చేశారా? వారిపై చర్య తీసుకున్నారా? అమాయకులైన క్యాబులను డ్రోగ్గాల నుంచి ఎడకు తీసి చేస్తున్నారని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy :— Sir, this House has been discussing the issue of Kalpalatha Super Bazar for the last 3 or 4 years. We all

know that it has resulted in loss of Rs. 1 crore. This is not loss, Mr. Deputy Speaker, it is, infact, the result of misappropriation and defalcation. The employees who are now in the super bazar have been pointing out to the Government that the higher officials and some of the non-official directors have been responsible for this defalcation. Quite a few officials and employees who are found guilty of misappropriation have been thrown out of service. Superbazar has now reached a bad stage. No doubt, it is in bad state, but it should not be allowed to be liquidated, because, the employees who have been protesting against the mis-management of the super bazar will stand to lose. They have been in service for so many years. Now they are over-aged. They cannot seek employment anywhere and liquidation of superbazar would mean confession of incompetence on the part of the Government. It would also imply that the Government cannot run a superbazar atleast. Therefore, I would appeal to the Minister to review the stand and see whether Kalpalatha Superbazar can be revived and whether it can be run with better and changed management.

(శ్రీ ఎం.కేశవరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ కల్పలత సూపర్ బజార్ వస్తుండేస్తున్నది. దీనిని 300 మంది ఎంప్లాయిస్ పునర్నిర్మించే విషయం కూడా మీ దృష్టికి తీసుకు రావాలి. ఇప్పుడు దీనిని లిక్విడేట్ చేస్తే యీ మూడు వందల మంది ఎంప్లాయిస్ చాలా వార్డుషిప్ కు లోనవుతారు, గౌరవ సభ్యులు జై పార్ట్ రెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా మిస్ మేనేజ్ మెంట్, మి ప్రాప్రియేషన్ వల్ల జరిగిన విషయం యిది. ఇప్పుడు గవర్నమెంటు గనుక 50 లక్షలు అంద జేస్తే దీనిని సరి పెట్టడానికి అవకాశం వుంది, క్లగ్గే, యీ వర్క్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టమ్ ను పక్కాపెట్టిగా జాబ్ చాలం చే సూపర్ బజార్ ను మూలంగానే జరిపించాలి. అందుకని ఇందిరాగాంధీ గారి 20 పాయింట్ ఫార్ములాలో కూడ ఇదొక మేజర్ పాయింట్. సాధారణ జవానికి సరసమైన ధరలకు వస్తువులు అందజేయడానికి పూనుకోవాలి. యిటువంటి సూపర్ బజార్ ను మనం పెంపొందించాలి, ఉదాహరణకు ఢిల్లీ కోఆపరేటివ్ లో ఉదా యిటువంటి పరిస్థితి వస్తే ఇక్కడ మొహన్ ధారియా గారు — ఆ ఎయింట్ ను వదిలి యాక్చుల్ యిన్ ఫ్లాట్ మెంటు లోనే చెయ్యడానికి ఆయన ఇక్కడ అనుమతిస్తున్నాడు. ఇక్కడ మన ప్రభుత్వం ఎటెండెన్స్ 50 లక్షలు ఇవ్వ గలిగితే దీనిని మనం పునర్నిర్మించుకోగలము. దీనిని నడిపించడానికి ఎంపి అవ్వచ్చును వేస్తే యిది పక్కడకు నడవడానికి అవకాశం వుంటుందని, లిక్విడేట్ చేయకుండా ప్రైవేట్ కమిటీ 8క మొండేస్తున్న ఆరువ రిచ్చి దీనిని నడిపించవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

(శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి:— అధ్యక్షా, ప్రజలకు సరసమైన, సబబైన ధరలపై నిత్యావసరాల వస్తువులు సరఫరా చేసే ఉద్దేశంతో 1956లో కల్పలత సూపర్ బజార్ స్థాపించబడింది. చాలా మూలధనం, విరాళం, రుణం మరియు సబ్సిడీ రూపంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిన మొత్తం రూ. 78 లక్షల 60 పేలు ప్రభుత్వ పూచీపై ఆండ్రప్రచేక్ సహకార బ్యాంకు నుంచి పొందిన రుణం.

మొత్తం 45 లక్షలు. స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాద్ నుంచి సొందిన రుణం మొత్తం 28 లక్షలు. కల్పలతలో ప్రభుత్వ చాటాల కాతం 92 కాతం 10-9-77 నాటికి కల్పలతకు వచ్చిన మొత్తం గవ్వం 83 లక్షలు 97 వెలు. ఆములు స్థాకు 15 లక్షలు, ఫర్నిచర్, అమర్చబడిన యంత్ర వస్తువులు 15 లక్షలు, మొత్తం 90 లక్షలు, అమ్మకాలు 74-75లో నెలసరిగా సగటున 40% ఆకర్షణిక అమ్మకాలు- 10 లక్షలు. 73 ఆగస్టులో అమ్మకాలు- 6 లక్షలు. నిల్వలో వున్న సగటు- 73 సెప్టెంబరు నెలలో ఉద్యోగులకు జీతాలు చెల్లించబడలేదు. డబ్బులేదు, బకాయాలు- స్థానిక సరఫరాదారులకు చెల్లించవలసిన రుణాలు- 8 లక్షలు.

కల్పలత ప్రారంభమయినప్పటి నుండి అది నిష్పంపైనే నడుస్తున్నది. అది ప్రారంభమయినప్పటి నుంచి స్థాకు సరిచూడబడలేదు. లెక్కలు ఆల్ట్ చెయ్యబడలేదు; 2 విభాగం క్రింద తనిఖీ నివేదికనుబట్టి, ముఖ్యంగా యీ క్రింది కారణాల వల్ల నిష్పం వచ్చింది:

విచక్షణారహితంగా కొనుగోలు చేయడం. లెక్కలు సరిగా నిర్వహించలేకపోవడం. ఉద్యోగులు ఎక్కువగా తరుగులు కల్పించడం, అధిక నిష్పం, మాయు ఓవర్ హెడ్ కాపీలు, తగిన పర్యవేక్షణ లేకపోవడం. అంధ్రప్రదేశ్ సహకారి సంఘాల చట్టంలోని 52వ విభాగం క్రింద తనిఖీ జరపబడింది. ఇక మీదట కల్పలతలో వైకము పెట్టబడి చెట్టినట్లయితే, చాలా మూలంగా, నిష్పం క్రితచేయకానికి బీలుగాకపోవచ్చు. దానిని మూసివేయడమే ప్రత్యామ్నాయ మార్గమని తనిఖీ వల్ల వెల్లడి అయింది. కల్పలత విషయంలో ఏమీ చర్య తీసుకోవాలో ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నది. ఇంతవరకు కడమిద్దంగా ఎట్టి నిర్ణయం తీసుకోలేదు. 73-74లో ఉద్యోగుల సంఖ్య 750. ఈ రోజు డెప్యూటీ మేన్ మీద వున్నవారు గాకుండా, మిగతా ఉద్యోగుల సంఖ్య-286. నిరుపేను దుర్వివి యోగి వరచిన కారణంగా 73-74 నుంచి 77 జూలై వరకు 382 ఎంపి ఉద్యోగులు కర్రరఫ్ చేయబడ్డారు. ఇంతకంటే మించి ఉద్యోగాలు దొరికినందున 78 మంది ఉద్యోగులు సర్వీసులను వదిలి వెళ్ళారు, 92 లక్షల మొత్తాన్ని తిరిగి రాబట్టడానికిగాను 260 రిజిస్టర్డ్ నోటీసులు యివ్వబడ్డాయి. ప్రాసిక్యూషన్ కు 5 లక్షల మొత్తాన్ని గురించి మధ్యవర్తుల తీర్పు కొరకు 77 ఆగస్టులో దాఖలు చేయడం జరిగింది. మరొక 201 కేసులు దాఖలు చేయబడడానికి సిద్ధంగా వున్నాయి. 12 లక్షల మొత్తాన్ని గురించి 68 క్రిమినల్ కేసులు పెట్టడం జరిగింది. కల్పలత మూసివేయబడే సందర్భంలో తీసుకోవలసిన చర్యలు, కల్పలత మూసివేసే సందర్భంలో, పాప్రమిక విచారణ చట్టం క్రింద ఉద్యోగులను తొలగించినందుకుగాను, చారికి అనుసరించవలసిన రూపాయలు చెల్లించవలసిన వంటుంది. ఇది కావలసరమైన కాళ్ళి. అట్లాగే, కల్పలత మూసివేయబడేటట్లయితే, సంస్థ ఉద్యోగులకు ఎంతమేరకు ఉపాధి కల్పించడానికి ఎంతవరకు వీలవుతుందనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం సానుభూతితో పరిశీలిస్తుంది. ఇప్పుడు కల్పలత అనుభవంలో వినియోగదార్ల సమాఖ్యకు సవరికల్పించే నియమ కల్పలత మూసివేయబడేటట్లయితే, ఇప్పుడు పరిశీలించబడుతుంది.

10-20 a.m.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—మంత్రిగారి సమాధానం బట్టి ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఎటువంటి తుది నిర్ణయం తీసుకోలేని తెలుస్తుంది. ఇటీవల్ వీక్ యాస్ ఓపెన్ మైండ్ అనుకూలాలి. లిక్విడేట్ చేస్తే ఎటువంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టవలసి ఉంటుందో సె విచార్లు. సూపర్ బజార్ల వంటివి అవసరం కనుక లిక్విడేట్ చేసే నిర్ణయం తీసుకోకుండా ఇంతవరకు జరిగిన తప్పులు తిరిగి జరిగకుండా బాధ్యత కలిగిన నిజాయితీపరుడైన సీనియర్ ఉద్యోగిని, ఐఏఎస్ ఆఫీసరు నైనా నరే, పేసీ దీనిని రిటైర్ చేసి నడిపించవలసి ఉంది. బాధ్యులైన ఉద్యోగులను ఇదివరకే తీసివేసారు. ఇప్పుడు మిగిలిన వారు జరిగిన దానికి బాధ్యత లేని వారు. సూపరు బజారు ఉండాలి, బాగా పనిచేయాలని కోరుకునేవారు. వారి కోరిక నా రిటైర్ చేసి నడిపించడానికి పూనుకుంటారా?

శ్రీ ఎస్. అమరనాథ రెడ్డి :—386 మందిని తీసివేయడం జరిగింది. ఉద్యోగిల వల్లనే 45 లక్షలు మిస్ ఎప్రాప్రియేట్ అనది. ఒకరిపై ఐదున్నర లక్షలు తెలిసింది. అతని మీదకు రి:వరికి పంపితే యీ 10 లు దొరికింది. ఉద్యోగిల చిరునామాలు లేవు ఏ ఊరు వారో తెలియదు. ఎవరు అప్పాయింట్ చేసారో తెలియదు. నాలుగు సంవత్సరాలు జరిగిన కార్యక్రమం ఇది. భర్తరపు చేసిన వారిని చేయగా 240 మంది ఎంప్లాయిస్ ఉన్నారు. వారిలో 80 మంది పాకర్స్ ఉన్నారు. వారు మిస్ ఎప్రాప్రియేట్ చేయడానికి లేదు. వారిపై ఏమీ బాధ్యత పెట్టడానికి లేదు. బాగా జరిగే రోజులలో పాకర్స్ ను ఎంపైడర్లను వేశారు. కన్సూమర్స్ దృష్ట్యా షేర్ హోల్డర్స్ దృష్ట్యా ఎంప్లాయిస్ దృష్ట్యా అన్ని విధాలుగాను ప్రభుత్వం యోచన చేసి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుంది. రేట్ పేయర్స్ మనీ ఇదంతా అని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొనాలి.

శ్రీ జనార్దన రెడ్డి :—పని చేసిన వారి ఎంప్లాయిమెంట్ లేవు అన్నారు. అటువంటి వారిని అప్పాయింట్ చేసిన వారెవరు? వారిపై ఏమీ చర్య తీసుకున్నారా? తప్పు చేసిన వారిని శిక్షించి మంచి అసేనర్లను పెట్టి అది నడచేట్లు కార్మికులకు మేలు జరిగేట్లు ప్రజలకు కావలసినవి దొరికేట్లు చూడాలని కోరుకున్నాను.

శ్రీ బి. రామారావు :—విచక్షణా విహీనంగా కొనుగోళ్ళు జరిగాయని అమాత్త్యవర్తనలు జరుకున్నారని కొనుగోలు చేసిన అధికారులు ఎవరు? కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు నుంచి వెళ్ళిన అధికారులే పెళ్లనం చెలాయించారు. వారే ఉద్యోగాలు ఇచ్చారు. అందులో కూడా అనేక అవకాశవకలు జరిగిన సంగతి మంత్రిగారికి తెలియకపోలేదు. అనేక అన్యాయాలు చేసి కొనుగోళ్ళలో కమిషన్లు తీసుకుని ఎంతో గడించారు. దీనికి అమాయకులైన వారు బలైపోవడం న్యాయం కాదు. మంత్రిగారు ఉపాధి కల్పన చేస్తాం అంటున్నారు. ఇప్పుడు నిరుద్యోగులుగా ఉన్న వారికే ఉద్యోగాలు కల్పించా పోతున్నాం. వీరికి ఉద్యోగాలు కల్పించడానికి మంత్రివర్గం హామీ ఇస్తారా?

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—ఈ సమస్యపై నోటీసు ఇవ్వడానికి కారణం ఏదీ ఒకటి ఉంది. ఈ సూపరు బజారును మూసివేస్తే తలనొప్పి పోతుందని ప్రభుత్వం నిర్ణయానికి వచ్చిందని ప్రజలకు ఉద్యోగులకు కావన పథ్యాలకు తెలిసిన మీదటనే ఈ నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. దానికి సమాధానం మంత్రిగారు ఇవ్వడంలేదు.

re: Giving of Bus Routes in the villages to Private operators in contravention of the Government Policy of Nationalisation of Bus Routes.

శ్రీ యన్. అమరనాథ రెడ్డి:—బోగసు అయినా ఏ సూపర్ బజారు అయినా పని చేయనపుడు ఆక్టు ప్రకారము లిక్విడేషను చేయాలని చెప్పే అధికారము రిజిస్ట్రార్ కి వుంది. బాగా జరగనపుడు మూసివేయాలంటే ఎందుకు మూసివేస్తారు. పని నభ్యులు అంటారు. బాగా పని చేయకుండా వుంటే ఎందుకు పని చేయలేదని అంటారు. ఎట్లా? ఆన్ని విషయాలు ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ వి. శోభనా దీక్షిరరావు:—బాగా పని చేయించాలంటున్నాము.

re: Giving of Bus Routes in all the villages to private operators in contravention of the Govt. policy of nationalisation of bus routes.

Sri S. Jaipal Reddy:—Mr. Speaker, Sir, When the present Government assumed office it made a number of grandiloquent promises. Perhaps the most grandiloquent promise was that it would get all the villages linked with buses. At that time, even we also shared the decision because for long, the villages have remained neglected. In pursuance of the decision of the Government, Taluk Committees were formed with which Legislators were associated. In the course of Taluk Committee meetings, we took various factors into consideration. We took the new bus depots coming up into account. We took up the future basis of R.T.C. Operators into consideration and we formulated the route in a such a manner as to link all these operators with taluk headquarters and district headquarters. With the result it is calculated that on average it would result in overlapping of 40 K.Ms. After elimination of so many routes, the R.T.C. has decided upon 777 routes. These routes involved an overlapping of 40,000 K.Ms. of the R.T.C. routes. It is a matter because the R.T.C. was to conduct the operations. Now the R.T.C. under the pressure of the Government, at an urgent meeting of its Board, decided that all its routes should be handed over to the private operators. With the wisdom of insight, one is compelled to suspect the intentions of the original announcement itself. Even at that time, we that expressed our doubts. We said even through resolution of the Party meetings, that these new routes designed to link up villages were intended for private operators. Our fears were, in this connection, proved true. This particular decision of the board would result in a loss of Rs. 2 crores revenue to the R.T.C. itself, because an area of 40,000 K.Ms will be overlapped by these routes. I would like to know as to why the Government which was keen on initiating this particular decision from 2nd October had slept for so long. I am afraid the Government disabled the R.T.C. in getting built up. This House earlier discussed the question of bus routes.

re Giving of Bus Routes in the villages to Private Operators in contravention of the Government Policy of Nationalisation of Bus Routes.

building. At that time, the Government said that all these buses chassis would be given to the Government Undertaking—Alwyns—for body building. But the Government did not take a decision. It resulted in a delay of 3 months. Now the Government which has been responsible for not taking a decision is confronting the R.T.C. with the question as to whether the R.T.C. can now take up all these routes from 2nd October. This is in fact seeking to put the R.T.C. in the wrong path so that it would have freedom to entrust these operations Private owners. I would like to submit to you that this is only a thing under the verge. Through this decision the R.T.C. will come under the increasing octopus like tentacles of private operators in the State. R.T.C. will come soon to be wound up. I would like to ask the Government as to stick to this decision of nationalisation of bus routes as to why the Government which has been delaying the matter for the last 6 months, should suddenly wake up and say that it would embark upon this venture in just 5 days. I would like to know as to whether the private operators can really take up these routes in the next one week? Therefore, I request the Government not to stand on consideration of prestige. Here is the young Transport Minister. I do not know the intentions of the Government. I should assume that he is well meaning in all these operations. If he is well meaning, I would like to warn him against this particular venture because he will be seriously misunderstood by the people of the State. People cannot be blamed if they believe that the Government has no faith in the policy of nationalisation of bus routes.

10-40 a.m.

శ్రీ కాటం శ్రీ గామమూర్తి: — అధ్యక్షా, అది చాలా ప్రధానమైన సమస్య. బస్ ల జాతీయీకరణ అనే సమస్య. కానిని తిరుగుకోదుకున్నామా, వమ్ము చేస్తున్నామా. మొత్తము తగ్గదు చేస్తున్నామా అనే మస్యగా తయారైనది. గ్రామాలకు బస్ రూట్స్ యివ్వాలనుకున్నప్పుడు ఎవ్వరూ ఆక్షేపణ చేసేది లేదు. కావలసినదే. యివ్వవలసినదే. కాని ఏరంగా యివ్వాలి? ఏ పద్ధతులలో యివ్వాలి అదీ అలోచించవలసిన విషయం. ప్రైవేటు బస్ ఎవరేర్పాటు యివ్వాలి? తోడ్ టూస్ పోర్టు క్యాంపరేషనుకు యివ్వాలి? ఆర్. టి. సి. చేయలేము అన్నప్పుడు, ఎవరికయినా యిస్తామంటే అర్థము వుంటుంది. అవగాహన చేసుకోవటము. ఇక్కడ పరిశీలి చేరు. ఆర్. టి. సి. ఈ పని చేయామని చెప్పింది. చేయడానికి సిద్ధపడినవారు. తీర్మానం చేశారు. నిర్ణయము తీసి ప్రకటించారు. ఇంత అయిన సరువాత అది పనితీరాదని వారిని బిలిపించి, మార్గంగా, 'వెబ్స్' అప్లయ చేసి అ నిర్ణయాన్ని మార్పు చేయబడింది ప్రకటించుము. అది కాకున్నచో అది అడుగుపెట్టాము. ప్రైవేటు బస్ ఎవరేర్పాటు అది ఇష్టముతోడం ఆర్. టి. సి. మీద పత్తిని తీసుకున్నప్పుడు నిర్ణయాన్ని

re: Giving of Bus Routes in the villages to Private Operators in contravention of the Government policy of Nationalisation of Bus Routes.

మార్పుకొనేట్లు చేసి ప్రైవేటువారికి సహాయపడుతున్నారు వికాసవట్టణం విషయం చూస్తే అక్కడ సిటి బస్సులను ప్రైవేటు ఆప రేటర్స్ నడుపుతుంటే ముఖ్యమంత్రి గారు వాటిని రద్దు చేస్తామని మేము సేవనలైజ్ చేస్తామని అని బాగానందేకాము అక్కడ బస్సులు నడపటానికే అక్కడనుంచి 100 బస్సులు పంపించాలనుకుంటున్నారు. అక్కడ సేవనలైజ్ చేయటానికి రెడీగావుంటే అదికాదని ప్రైవేటువారికి అప్పగిస్తున్నారు. ఇది డుగ్లెట్ వ్యాపారంగా వుంది. బస్సులను జాతీయం చేయడం అనేది ప్రభుత్వం అంగీకరించిన పాలిసి వానికి వెనక్కు వెళ్ళటం బాగా లేదని మనవిచేస్తున్నాను. టాక్స్ ఎగ్జెమ్యూట్ 3,200 నుండి 3,800 రూపాయల వరకూ కూడా వారికి ఇస్తున్నారు. అంటే ఒక్కొక్క బస్ ఆపరేటర్ కు 3,800 రూపాయల ఎగ్జెమ్యూట్ ఇస్తున్నారు. ఇదివరకు ఓవర్ లాపింగ్ 10 కిలోమీటర్లు అరిగితే గవర్నమెంటు డిగ్గరను హాషన్ రావాలి. అది వచ్చే వరకూ ప్రైవేటు బస్సులు నడవటానికి పోతేను ఇప్పుడు 40 వేల కిలోమీటర్లు ప్రైవేటు బస్సులు నడవడంవల్ల 80, 70 కిలోమీటర్ల ఓవర్ లాపింగ్ జరుగుతున్నది. ప్రైవేటు ఆపరేటర్లకు ఇంత ఫేవర్ గా చేస్తే సేకం ఏమవుతుంది? కూడా ఆలోచించాలి. మొత్తం మేమే నడుపుతామని ఆర్.టి.సి. వారు 31-1-78 న ఒక తీర్మానం చేసి ప్రభుత్వానికి తెలియజేసిన మాట నిజమూ, కాదా? 151 ప్రైవేటు వారికి ఇవ్వడం, 300 రూప్స్ మేము నడిపిస్తామని అని వారు చెప్పినది కాకుండా ఇంకా అదనంగా ప్రైవేటువారికి ఇస్తున్నమాట నిజమూ, కాదా? ముఖ్యమంత్రిగారు తమ చాంబర్ లో మీటింగు పెట్టినప్పుడు ఇది సేవనలైజ్ చేసినను చెప్పిపోతే చర్యకాదు. ప్రైవేటు ఆపరేటర్స్ ను ఎంకరేజ్ చేసే చర్యకాదు అని చెప్పినమాట వాస్తవమూ, కాదా? రూట్స్ గెజిట్ లో పబ్లిష్ చేసిన తరువాత 777 రూప్స్, 484 స్క్వేర్ మైళ్ళు లక్షల రూపాయలు ఖర్చుచేసేవి. 81 లక్షలు ఖర్చుపెట్టి ఎడ్వర్టైజ్ చేసిన తరువాత దానిని వెనుకకు వెళ్ళటానికి కారకులు ఎవరు? ఒక మంచి పాలిసిని చెప్పితిని ప్రైవేటు ఆపరేటర్స్ కు మేలు కలుగజేయటానికి ఇటువంటి నిర్ణయం తీసుకున్నారని అందుకు నా అభ్యంతరాన్ని తెలియచేస్తున్నాను

శ్రీ పౌల మల్లయ్య (మార్కాపురం):— అధ్యక్షా, ఇది గవర్నమెంటు పాలిసికి సంబంధించిన విషయం. బస్సులను జాతీయం చేయడం అనేది ప్రభుత్వ పాలిసి. ఇ తమకు చేయని రూట్స్ ను సేవనలైజ్ చేస్తామని చెప్పారు. రాయల సీమ మొత్తంగా జాతీయం చేస్తామని చెప్పారు. ఈ రోజు వీరు అనుసరించే ధానం దానికి కరువుగా వున్నది. వీరు కొన్ని రూట్స్ ప్రకటించారు. ఒకే రూటులో ఆర్.టి.సి. ప్రైవేటు బస్సులు రెండూ నడిస్తే ఆర్.టి.సి.కి లాభం ఎలా వస్తుంది? కనీసం ఖర్చులైనా వస్తాయని అని అడుగుతున్నాను. ఆర్.టి.సి.కి గెప్పిందరికా నష్టం వస్తుంది. మొత్తం ఆర్.టి.సి.కి వైండప్ చేసి ప్రైవేటు ఆపరేటర్స్ కు ఇచ్చే విధానాన్ని అనుసరిస్తూ అనేక అనుమానం కలుగుతున్నది. వరంత నాగేశ్వరరావుగారు ఆర్.టి.సి.లో మొంజుగారు

re: Giving of Bus routes in the villages to Private Operators in contravention of the Government Policy of Nationalisation of Bus Routes

పున్నూరు. మొత్తం మేము నడుపుతామని ఆర్.టి.సి. వారు అంటున్నప్పుడు ప్రైవేటువారికి ఇవ్వడంలో అర్థం ఏమిటి? మర పాఠశాలకు మనం వ్యతిరేకంగా పెడుతున్నామని తారి మీటింగులో చాలామంది వ్యక్తం చేయడం జరిగింది. ఆర్.టి.సి. లోని కార్మికులు కూడా ప్రైవేటు అసలేటర్స్ కు ఇస్తే మేము నష్టము అని శిక్షానం చేశారు. అవిధంగా వారు ప్రభుత్వానికి తెలియజేశారు. ప్రజల అభిప్రాయాన్ని, ప్రతిపక్షంవారు వ్యక్తం చేస్తున్న అభిప్రాయాన్ని, ఆర్.టి.సి. మెంబర్స్ అభిప్రాయాన్ని గమనించి ప్రభుత్వం తన పూర్వ ప్రతిపక్షం కట్టుబడి వుంటానని, అవిధంగా కట్టుబడి వుంటామని ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— ఓంకార్ గారు, మీరు మీ కాలెండ్రను టైప్ చేయలేకపోతే దీనిపై చూడండి.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— అలాగేనండి. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న విధానం వల్ల ఆర్.టి.సి. బస్సులు, ప్రైవేటు బస్సులు దాదాపు ఒకే రూటులో వెళ్ళటానికి చీలు ఏర్పడుతున్నది. ఇదివరలో రిజిస్టర్డ్ ట్రాన్స్పోర్టు మ్యాన్యువల్ ఓవర్ లోడింగ్ కు అవకాశం వుంటే ఇప్పుడు 80,70 కిలోమీటర్ల వరకు వుండి అంతగా ప్రైవేటువారికి వన్నుల విషయంలో కూడా కన్వేషన్ ఇచ్చారు. ప్రజలకు సౌకర్యం కల్పించటానికే, అనే పందేవాం ఇప్పుడు కలుగు తున్నది. ఆ మాట ఎవరన్నాయి? మేము నడపలేదు, అన్న రూటులో బస్సుల కంప్యూటర్ జరుగుతున్నదే, అందుకు ప్రజలకు సదుపాయాలు కలగలేనదే. దానికి మాత్రం ఏమిటి? మిమ్ములను ఆరు నెలల్లో గ్రామ గ్రామములో ఆర్.టి.సి. బస్సులు నడుపుతామని ప్రకటన చేయుమన్నది ఎవరు? చేతకాని పని చేయడం ఎందుకు? ఈకు విరిగి సేలవడి తన్నుకోవడం ఎందుకు? ఆర్.టి.సి. బస్సులు నడిచే చోట ట్రాక్ లోడ్ కావడానికి వీలులేదు. రిజిస్టర్డ్ ట్రాన్స్పోర్టు పోవడానికి వీలులేదు. రెండవది, శాట్లం శ్రీరామమూర్తిగారు చెప్పినట్లు ఏ స్క్రిము అయితే తుంటవరకు సేవనలే సేవను చేయడం కోరకు సాంక్షన్ అయి ప్రకటించడం జరిగిందో అందులో నుండి ఏ ట్రాన్స్పోర్టు ప్రైవేటు యజమాన్యానికి పోవడానికి వీలులేదు. మూడవది, శాత్లం రూటులో గ్రామ గ్రామానికి బస్సు సౌకర్యం కల్పించవలసిన అవకాశం వుండి గొట్టి అటువంటి రూటును బహిష్కరించేలా చేయండి. ఏవరూ ఎక్కువ తుంటున్న రూటు చేసి మంజూరు చేస్తారో అందుకు అలా పట్టేవాడు వున్నారు. నడుపుతారు. అంతగానీ మీరు కన్వేషన్ ఇచ్చే వల్ల ట్రాన్స్పోర్టు యంత్రాంగం మీరు అనుకుంటున్న ప్రకటన బృందానిని మంచి జాబ్ చేయడానికి లేకపోతే ప్రజల నోరు కొట్టి సంతోషించేదబ్బుకో మోట్ల పోయినా వాళ్ళ పొలిటెన్స్ లేక మరొక విధంగా రూపొందించుకోవాలని చేస్తే అది పొలిటెన్స్ కలిగిన క్రిందకు ఆర్థిక కలిగిన క్రిందకు రావలసింది. ఆ సాంసివి పూర్వకంగా బహిష్కరించడం మొదలైతే చేయవలసినది చేయాలి. ప్రకటించుకుంటున్న మూర్ఖులను, వాళ్ళిద్దరినీ చూడండి.

re: Giving of Bus Routes in the villages to Private Operators in contravention of the Government policy of Nationalisation of Bus Routes

కొత్తగా బస్సు నడుపాయాలు కలగజేయవలసిన చోట ఎవెన్ ఆడను పెట్టాలి. ఈ విషయాలపై స్పష్టమైన ప్రకటన చేయాలని కోరుకున్నాను.

10-50 a.m.

శ్రీ సి.పాన్. రాజేశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, ప్రజల అవసరాలను తీర్చాలనే దృష్టితో ప్రభుత్వం ముఖ్యమంత్రిగారు పెద్ద ఎత్తున యీ విషయాన్ని ప్రచారము లోకి తెచ్చారు. ప్రజల అవసరాలు తీర్చడానికి ప్రతి గ్రామానికి బస్సు సౌకర్యం కల్పించడం అనేది చాలా కాలమునుండి ప్రజలందరు కోరుకుంటున్న పేర్ల కోరిక. ప్రభుత్వం వాగ్దాన చేయడముతో చాలా సంకల్పితులైన వారు వస్తుందని ప్రభుత్వం చేస్తున్న వాగ్దానాను అమలుపరచడానికి సాధకభాదకాలు పరిశీలించాలిగదా. ఆర్.టి.సి. బస్సులైనా ప్రైవేటు బస్సులైనా ప్రజలకు అవసరమే. అయితే ఏ పరిమితులలో చేసుకోగ ము? ఎంత ఉత్సాహం చూపించినా, ఎంత కోరిక వున్నా సభలో వున్న ఆ పక్షంవారు యీ పక్షంవారు అందరు అంగీకరిస్తారు—రెండు ఆక్ట్ బరువాటికి అన్ని గ్రామాలు ప్రభుత్వ బస్సులనుగాని ప్రైవేటు బస్సులనుగాని పంపించడమనేది దుర్లభం. ఇంత దుర్లభమైన కార్యాన్ని సాధిస్తామంటే మెన్మోరింగాని మరో దుర్లభము వుంటే వృథా వాస్తవంగా చేస్తామని చెప్పడం సాధ్యంకాదు. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వానికి మనవిచేశాము. అలాగే పాటున్నారు. అన్ని గ్రామాలకు బస్సులు పంపిస్తామంటే ఆర్.టి.సి. వారు సాధ్యమెవంతవరకే చేస్తారుగదా, ఆర్.టి.సి. ప్రభుత్వ అధ్వర్యములో స్వతంత్రంగా నడుస్తున్న సంస్థ. దాని బాధ్యతలు, విధులు సాధకభాదకాలు, ఆర్థిక బాధ్యతలు దృష్టిలో పెట్టుకుంటే ఆర్.టి.సి. ఏ కూడ విస్తరణ చేసేదానికి వ్యక్తము చేశారు. దానిని సక్రమంగా విస్తరించేయాలి. రెండు ఆక్ట్ బరు అన్నారు. ఫిజివరి, మాన్సి, ఏప్రిల్, డేట్స్ పెట్టుకొని రెండు మూడు దొతరలు పెట్టుకొని నాలుగు స్టేజీలలో మొత్తం గ్రామాలు కాదు, 50 వర్సంటు గ్రామాలలో అయినా యిప్పుడు లేని గ్రామాలలో ఏర్పాటు చేస్తే సంతోషిస్తాం, ప్రతిపక్షం తావున అభినందిస్తాం. 80 సంవత్సరాలలో సాధించని ప్రోగ్రెస్ చేసే సంవత్సరములో రెండు మూడు వరకే బస్సులు నడిపితే గొప్ప విషయమే. కాని దాని స్థానములో ప్రైవేటు బస్సులకు అనుమత్యదము సరికాదు. 777 బస్సు రూట్సులో వంద ఆర్.టి.సి. యిచ్చి 877 ప్రైవేటు వాటికి యిచ్చే ప్లాను చేయడం ఏ గ్రామ ప్రజల అవసరాలను తీర్చే ఆర్.టి.సి. పంప్టు అభివృద్ధి చేసి అక్కడి కార్మిక బృందానికి తోడ్పడనట్లు కాదు. కొత్త రూట్సును ప్రవేశపెట్టి అమాంతంగా ప్రైవేటు బస్సు టెర్మును రంగనాలోకి తినిపి చేయడమేది వల్లె పడి కాదు. వేచురలే ప్రాసెస్ లో ఎంత సమర్థవంతమైన ప్రభుత్వం అయిపోటికి ఎంత సమర్థవంతమైన ఆర్.టి.సి. అయిపోటికి, అంత వేగంగా విస్తరించడం అంతభవం అంటే మంత్రిగారు చెప్పింది నాకు ఆశ్చర్యమేమింది; వారు ఆర్.టి.సి. పీడ విశ్వాసం లేదన్నాడు.

Sri A. Vengal Reddy :—When did I say ?

Sri Ch. Rajeswara Rao:—You told me Sir. వారి పేరి విశ్వాసం

re: Giving of Bus Routis in the villages to Private Operators in contravention of the Government Policy of Nationalisation of Bus Routes.

మీద విశ్వాసం లేదు, వారు అలస్యం చేస్తారన్నారు. బస్సులు ఏక్కెచేయజాలరు అన్నారు. ఆర్.టి.సి. విధానాన్ని బాగా పెంపొందించడానికిగదా మీరున్నారు. కృషి చేస్తే అభ్యంతరం లేదు. కాని వారిని కాదని ప్రైవేటు వారిని అమాంతంగా రంగములోకి దించడం అంటే మీరు ప్రజలను మోసము చేసారు. ప్రజలు మహాజను తీసుకొని వెంగళరెడ్డిగారి యింటి చుట్టూ చెన్నరెడ్డిగారి చుట్టూ తిరిగి యీ బస్సులు వద్దు, యీ అపరేటున్న వద్దు వారు చేస్తున్న దుర్మార్గం సహించలేము అని వస్తారు. కాబట్టి అనవసరమైనటువంటి ఆశలు పెంచి అమాంతంగా కూలదోయడం న్యాయమైనటువంటి వ్యవస్థ కాదు. సేచురల్ ప్రోసీజరు కాదు. ఆర్.టి.సి. బాధ్యతను ప్రభుత్వం తగ్గించి, ప్రక్కదారులు వట్టించి, చొరవ తీసుకొని ప్రైవేటు ఆపరేటర్లు కొరకు పని చేయడం ప్రజాస్వామి లేకమైన విషయం. ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించడానికే సమాధానం కాదనడం. కాబట్టి ప్రభుత్వము దివాళికోరు విధానాన్ని, నేషనలైజేషను స్కీముకు వీలుకాకే ధోరణిని వదిలిపెట్టుకొని ఆర్.టి.సి.కి ఎక్కువ కంటే ఎక్కువ రూట్సు ఇచ్చి కాకపోతే సంవత్సరంలో 200 రూట్సునే ఇచ్చి క్రమానుగతంగా అభివృద్ధి చేయండి నేషనలైజేషను స్పిరిట్ ను పెంపొందించండి. ప్రైవేటు ఆపరేటర్లు జోకర్లు లేకుండా చేయండి అనవసరమైన మేకు, ప్రభుత్వానికి ఆర్.టి.సి.కి వస్తుం లేని విధంగా చేయండి, అందరికీ ఉపయోగ పడే వద్దతిని తీసుకోండి. ఆర్.టి.సి. బస్సుకు ఒకేసారి బ్రేక్ కొడితే జర్కొచ్చి పాపింజున్న కిలలు పగులుకాయి. మంత్రిగారు ఆర్.టి.సి.కి బ్రేక్ కొట్టడం వల్ల ఇప్పుడు అలాంటి జర్కొ వచ్చింది. ఆర్.టి.సి. సంస్థ డెబ్బతినిపోయే గందరగోళములో పడిపోయే ప్రమాదం వచ్చింది. అందుకని ప్రభుత్వం అనుసరించే యీ విధానాన్ని మానుకొని కొత్త విధానము చేపట్టాలి. నేషనలైజేషను ప్రోసీజరును ముందుకు తీసుకుపోయి ఆర్.టి.సి.కి అత్యధిక రూట్సును ఇచ్చి ఓవరుల్లాప్ అనే వద్దతి లేకుండా చేసి ప్రైవేటువానికి కూడ మనకు వున్న పరిమితులో చేయండి. కలెక్టర్లకు అధికారాలున్నవి, ఎక్కడైతే ప్రైవేటు వారు పెట్టుకోవాలంటే లైసెన్సులు ఇవ్వవచ్చు. అభ్యంతరం లేదు. కాని బృహత్తరమైన ఆర్.టి.సి. సంస్థను అణగద్రొక్కి దాని స్థానములో ప్రైవేటు సంస్థను తెచ్చే తిరోగమన విధానము మీరు అంగీకరించిన సామ్యవార విధానానికి వ్యతిరేకమని, అది హాకిరాని విధానమని దానిని వదులుకోవాలని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. జవార్లపరెడ్డి :—అధ్యక్ష మహోదయా, ఇది చాలా పెద్ద సమస్యగా భావించాలి. అందరి చేతులలోని ఒక ముఖ్యమంత్రిగారు నేషనలైజేషను కొరకు తమ పదవి విరమణ చేశారు. వారు ఇప్పుడు రాష్ట్రానికి అత్యంత సమీపరెడ్డిగారు. మరి యింతోక ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడు నేషనలైజేషను పనుల అని ఏమీ అవుతారో చెప్పలేము. చాలా తీవ్ర సమస్యగా తయారు అయింది. మేము నా గౌరవరావుగారి ప్రింటు మెంబరు ప్రకారము ఆర్.టి.సి.కి కొత్త మంత్రి

re: Giving of Bus Routes in the villages to Private Operators in contravention of the Government Policy of Nationalisation of Bus Routes.

వద్యులబల్లె రెండు మూడు కోట్ల వస్తుంశస్తుంశని చెప్పారు. మొన్న బస్ టర్నింగ్ సమయం చూసి వస్తుంశ అతికింగ్ సంస్థ, ప్రభుత్వ సంస్థ అయినా ఎక్కువ అప్పు డెట్టి అక్కడ ఎందుకు చేయించాలి అంటే, లేదు, అది రాష్ట్ర సంస్థ నేవనలే న స్థ, త్యాగం చేయాలి న స్థం అయినా భరించాలి అన్నారు మంత్రిగారు. ఇక్కడ మంత్రిగారు ఏమి చెప్పన్నారు? గానికి పరుద్ర మెనాపనులు చెప్పారు. ప్రభుత్వానికి పునాది పోలిక, నేవనలే జేవను, ఇందిరా గాంధీ పార్టీకి పునాది అదే.

ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళికాంతానికి ఈ స్టేట్ లో ఉన్న రూట్లు అన్నింటినీ నేవనలే జేస్తామని మనకు వారు వాస్తవాలకంగా హామీ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు వారి హామీ ఏమి అయిందని అడుగుతున్నాను? మీరు ఈ రాష్ట్రానికి, ఈ అసెంబ్లీకి, ఈ ప్రజలకు ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళికాంతానికి అన్ని రూట్లను నేవనలే జేస్తామని చెప్పి ఇప్పుడు ఎట్లాగే అమ్ముడుపోయాడు? జిల్లా పరిషత్తులో మంత్రులు ప్రెజెంట్ చేస్తున్నారు. మాకు శ్రీ జి. వెంకటస్వామిగారు ప్రెజెంట్ చేస్తున్నారు వారు మాకు ఒక ఎజెండా పంపించారు. ఈవే ఆర్.టి.సి. రూట్లు మీద చక్క జరుగుతుంది, ఎమ్.ఎల్.ఎలు అంతా పాల్గొని ఏమాట మీదనే గవర్న మెంటు బస్ నడవాలో నేవనలే ఇమ్మని వాసారు. మేము అక్కడ పోయేటట్టి శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు గారి నేటుమెంటు వచ్చింది. మేము 1977 రూట్లను ప్రయివేటు వారికి ఇస్తున్నామని స్టేట్ మెంటు వచ్చింది అప్పుడు ఆ జిల్లాకు సంబంధించిన ఎమ్.ఎల్.ఎలు అంతా ఉన్నాము. దీనిపైన చర్చించాము మాకు మొత్తం 17 రూట్లు ఇచ్చారు. అందులో రెండు రూట్లు ఆర్.టి.సి.కి ఇచ్చారు, 15 రూట్లు ప్రయివేటువారికి ఇచ్చారు. 75% టవర్ ల్యాండ్ ఇలాగ టవర్ ల్యాండ్ పేట్టుకొని ఆర్.టి.సి. సంస్థ మీరు ఎట్లాగా నడిపించి ఉంచగలుగుతారు? ఆర్.టి.సి. బస్ లకు ఎట్లాగ నష్టం రాకుండా చేస్తారు? ఈ 17 రూట్లలో 2 రూట్లు ఆర్.టి.సి.కి ఇచ్చారు. 15 నేవనలే జేస్తామని మరిమెట్లు. 2. సిరిసిల్ల. ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశం ప్రకారం అక్కడకు ఐదవ తేదీన నేను ఇలాగ రేట్ చేయాలని మంత్రిగారు అన్నారు. ఆర్.టి.సి.కి ఇచ్చిన రూటు 20. మైళ్ళ రోడ్డు కాగా జేడ్డు, బస్ నడవకుండా ఇలాగ నడిపి ఇంజనీర్లు అన్నారు. కానికి ఇలాగ రేటు చేయడానికి ఈ రేటు వద్దని అన్నారు, ఇది మనం చేసిన నేవనలే జేవను. దీనిని తుట్టంగా వెళ్ళాలంటే మీ పార్టీలో చాచికిత చక్క అడుగులేదు. కానిజేట్ లో చర్చకు రాలేదు నోటాం నవాలు కాలంబోటి ప్రభుత్వం కూడా బస్ నడిపారు. ఇంకా ఈని కాబట్టి మనం లాభపడేదే ఏమిటి? ఇందులో చెప్పారేం? బస్ నామే తప్పు వచ్చేది ఏమీ లేదని మనవి చెప్పాము. అన్ని రూట్లు మేము రేకప్ చేస్తున్నామని ఈ రేకప్

re: Giving of Bus Routes in the villages to Private operators in contravention of the Government policy of Nationalisation of Bus Routes.

ఆర్. టి. సి వారు పబ్లిష్ చేశారు. మా జిల్లాలోని ఎమ్. ఎల్. ఎలు అంతా కోపి ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గరకు వెళ్ళాము. మన జిల్లాలో 17 రూట్లు పబ్లిష్ అయినాయి : నుక ఆ 17 రూట్లూ ఆర్. టి. సి వాని తీసుకోవా ని ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గరకు తెలిగేషనుతో వెళదామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇంతకుముందు శ్రీ సి.పె. రాజేంద్రరావు గారు మాడ్లాడుతూ రవాణా శాఖామూఖ్యులకు నేషనల్ జేషను మీద స్మృతం లేదని అన్నారు. స్మృతం లేకపోతే మంత్రిపని పుచ్చుకొనేప్పుడే ఆలోచించాలి. పార్టీ ఏమీ అంటున్నది ప్రభుత్వం ఏమీ అంటున్నది అని ఆలోచించాలి. పంచవర్ష ప్రణాళికాంతానికి మొత్తం బస్ లను నేషనల్ జేషను అన్నారు ఆ విషయం ఏమిటి? అనే స్పష్టంగా ఆలోచించవలసింది. మా జిల్లాలో ఉన్న 17 రూట్లను జాకే వదిలిపెట్టండి. కావాలంటే రోడ్డు తయారుకాని మరిమెట్ల-సిరిసిల్ల రూట్లను పోవేటు వారికి ఇస్తే మేకు అభ్యంతరం లేదు. అక్కడ కార్మికులు లొల్లి పెడుతున్నారు, అక్కడ అసెంబ్లీలో లొల్లి పెడుతున్నారు. అసలు తెలంగాణాలో ఎక్కడైనా ప్రయివేటు బస్ జాగా వడిచేది ఉందా? వరంగల్, కరీంనగర్, ఆలీపూర్ జిల్లాలో నేను ప్రయివేటు బస్సులో ప్రయాణం చేస్తున్నాను, ఎప్పుడు ఏ డోరు ఊరి పోతుందో, ఎప్పుడు ఏమి జరుగుతుందోనే భయమే. ఇన్ని బస్లు ఆర్.టి.సి. పొరికి ఎక్కడా దొడకా? చాణిని కిరిగి పునరాలోచించి మా జిల్లాలో 17 రూట్లను ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను.

* డాక్టరు ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ విలేజి బస్ ల స్కీము గురించి వచ్చినటువంటి వివాదం విషయాలు సరిగా స్పష్టం కానందుకే అనిపిస్తున్నది. మా అభిప్రాయాలు, కొత్త కార్యక్రమాలు పెట్టేప్పుడు చెప్పినటువంటి వివాదం అలెక్సాండర్ గా వుండవచ్చు. మొత్తానికి ఇది వారి ఐలెక్షన్స్ కు కాకుండా మాది మాటలు గౌరవ సభ్యులు శ్రీ జైపాల్ రెడ్డిగారికి గ్రాండ్ ఐలెక్షన్స్ న్ని అనే భేదం చూపించినందుకు నాకు సంతోషంగా ఉంది. Eloquence is shallow. The sound of eloquence is purposeless. So we are definitely have an objective. మా మాటల్లో ఉన్నప్పుడు ఆ మాటలు చెప్పాలి. వానికి పబ్లిక్ ఓపీనియన్ కూడా తీర్మానం కాకాలి. అది హాస్సుతో చర్చకు వచ్చింది. ఈ రిమాండ్లనుంచి బయట అనేక సభలలో చర్చకు వచ్చింది. గౌరవసభ్యులు మా పార్టీలో చర్చకు రాలేదని అంటున్నారు. జనాభాసరెడ్డిగారికి వా పార్టీ మీద చాలా అభిమానం వుంటుంది.

శ్రీ కుమార్తెపాపారెడ్డి :—కాంగ్రెస్ పార్టీ ఉపాధ్యక్షులైన శ్రీ బాలకృష్ణ శాస్త్రిగారు చెప్పిన మాటలు, వారు ఇది మా పార్టీ వ్యతిరేకమని పేర్కొన్నారు.

Matter under Rule 329:
re: Giving of Bus Routes in the villages to
Private operators in contravention of the
Government policy of Nationalisation
of Bus Routes.

* డాక్టరు ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—నిన్నటి స్టేట్ మెంటు ఈవేళ చూసారు. అది చాలా పాతబడ్డ స్టేట్ మెంటు. స్టేట్ మెంటులో అర్థంలేదని మా పార్టీలో బాగా చర్చించుకున్నారు కనుక మా పార్టీ వ్యవహారాలలో వారు చూపించిన అభిమానానికి, సానుభూతికి ప్రతిజ్ఞ తలు తప్ప ఇంకేమీ చెప్పదలుచుకోలేదు. ఏమీ ఉన్నా నేను ఒక్కమాట చెప్పదలుచుకున్నాను. కానీ ఒక మంచి అభిప్రాయం. ఈ అభిప్రాయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని మా ప్రభుత్వం అధికారిం లోకి వచ్చిన తరువాత మార్చి 16 వ తేదీన అసెంబ్లీని ప్రారంభం చేస్తూ అప్పటి గవర్నరు శ్రీమతి కారదాముఖర్జీగారు చెప్పినమాటలు నేను గుర్తు చేస్తున్నాను. 'My Government is aware of the increasing demands from the public for putting in more buses in the existing routes and opening new routes by the R.T.C. My Government is examining in detail, the possibility of meeting these demands. My Government is also conscious that there are still large number of villages not yet connected as road plans may take 5 to 10 years or more for their completion. It is my Government's desire to see that these villages also get opened up and we are examining the ways and means of achieving the same. అవాటి మంచి మేము సంకల్పం చేసుకుని చెప్పాము, గాలిలో చెప్పలేదు. గౌరవ శత్రులు అమోదించినటువంటి ఈ గవర్నరు యొక్క ఎడ్రెస్ చాలా బాధ్యతతో గౌరవించినటువంటి ఒక డాక్టర్ మెంటులో చెప్పాము. ఇవి గాలిలో మాట్లాడిన మాటలు కావు. ఇది క్యాబినెట్ తో చర్చించాము. మేము అంకా చేసుకొని నిర్ణయం చేసాము. దీని మూల సూత్రం అర్థం చేసుకోవడంలో ఒక పొరపాటు జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. రోడ్డు లేనిచోట ప్రయివేటు వారికి ఇచ్చివేయడం జనార్ధనరెడ్డి గారు అన్నారు. మేము ఇచ్చే కార్యక్రమం అంకా అదే. ఈ తగాదా ఎందుకు వచ్చిందో నాకు అర్థం కాదు. రాష్ట్రం మొత్తంలో 15 వేల గ్రామాలు ఉన్నాయి. 14,985 గ్రామాలు Villages which not connection with road. ఈ గ్రామాలు రాసవ్వడు మేము రోడ్లు పెట్టలేము. మాకు ఇప్పుడు ప్లానులో డబ్బులేదు కాబట్టి బిల్లు రాలేవు. రంగులతో వున్నటువంటి బిల్లు, మంచి సిట్లు ఉన్నటువంటి బిల్లు ఉండాలి. అవి కాకూడదని కాదు, మనం డిలక్టు బిల్లుకు వెచ్చిన ప్లాండ్లకు అవసరం. అది కాకూడదని నేను అనలేదు. ఇవి మనం అక్కడ పెట్టలేము. ఆర్.టి.సిలో కొన్ని యార్డుస్థిక్కు ఉన్నాయి. చేతులు ఇట్లాగ ఉండాలి, వాడీ ఇంత ఉండాలి అని ఇవన్నీ ఉన్నాయి. అవన్నీ పెట్టినప్పుడు దానికి తగినటువంటి రోడ్లు ఉండాలి. రోడ్డు లేనిచోట ఆ యార్డు స్థిక్కు వనికీరావు. ఇప్పుడు చేద్దామనుకున్నటువంటి బిల్లు 100% సంకల్ప కరంగా ఉండవు. దొక్కులు కావచ్చు. నేను ఒప్పుకుంటాను. ఏమీ చేయడా ఈ మధ్య మేము బిల్లు చేస్తున్నామని క్లెయిమ్ ఎక్కడా చేయలేదు. ఈ గ్రామా

re Giving of Bus Routes in the villages to Private operators in contravention of the Government policy of Nationalisation of Bus Routes.

అన్ని కలపాలి, మెయిన్ రూటుకు తీసుకొని రావాలని మేము అన్నాము.

మెయిన్ రోడ్ కు తీసుకొని వచ్చేటప్పటికి మూడు రకాలైన రోడ్లు వస్తాయి.

1. ఏమీ లేకుండా కార్డు బ్రూక్ లేక కాలిన పక ఉండేటటువంటి రోడ్లు ఉంటాయి.

2. ఫేర్ వెదర్ రోడ్లు, 3. అసలు రోడ్లు ఉంటాయి.

అటు రోడ్లలో మళ్ళీ డిప్లీక్టు రోడ్లు మళ్ళీ నేషనల్ రోడ్లులు ఇవి అన్నీ కూడా.

11.10 a.m.

నేను ఏ రోడ్డుకి వచ్చినా అసలు రోడ్లు అని చెబుతున్నాను అది వేరు. ఈ మూడు

రకాలుగా ఉన్నప్పుడు మన నేషనల్ జేషను బాధ అంతా ఎక్కడ వస్తుంది అంటే

మనం అసలు రోడ్లుమీద ఈ బియ్యాలకు తీసుకుపోవడానికి వీలు ఇస్తే నేషనల్

బిజినెస్ కేవలం అడుగు టూలిఫిక్ నష్టము కలుగుతుంది. కాబట్టి ఇదివరకే, దీనికొ

రకు కాదు, ఇదివరకే నేషనల్ జేషన్ లో ఒక రూలు ఏమీ పెట్టారు అంటే అవ్ టు

8 కిలోమీటర్స్ ఓవర్ లామింట్ అనేది కనిపించదు, అది మనం పెట్టుకోవచ్చు అని

చెప్పే మాట ఒకటి ఉంది గౌరవ సభ్యులు రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. లేక

గౌరవ సభ్యులు బాట్ల ప్రారామూర్తి గారు అన్నారు, ఇది నిజమా కాదా అని.

పానము నన్ను న గా కోర్ట్ చేశారు. We shall not cut a cross beyond

8 KMs is our objective. It shall not denationalise the buses...ఈ రెండు

జేసిమీద ఏమైనా ఎప్రోచ్ చేయగలుగుతాము. చేస్తాము. Suppose we

fail, after all, you see, I do not think that one attempt is not worth

it. We have to make an attempt and that is a blatant fact that about

14,965 villages are staring on our faces, and 5 or 10 years, I don't

know how long it will take for really providing the funds for laying

roads there. So, మేము దీనికి ఏమి అన్నాము అంటే ఏమైనా 8 కి. మీ

మెయిన్ రోడ్లు మీద పోకండా ఫెయిర్ వెదర్ రోడ్లు తరువాత విలేజ్ రోడ్లు

విలేజ్ రోడ్లు అనండి దానిని రోడ్ లెప్ అనండి అక్కడ ఈ బియ్యలు పోలేవు

అయితే ఆర్. టి. సి. వాళ్లు సంవత్సరానికి 40, 50 బియ్యలు కండ్లెమ్ చేస్తూ

ఉంటారు. కొన్ని మామూలు రిపేరు చేసే కొన్ని ఎడ్యుకేషన్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ కి

తక్కువ రేటు ఇచ్చి, కన్ వెషన్ ఇస్తూ ఉంటారు. అటువంటి ఏమైనా ఈ

రోడ్లలో పోకాయా అని ఆర్. టి. సి. వాళ్లు మేము మాట్లాడినప్పుడు మీటింగులో

చేప్పారు. అవి వస్తే అవి పెడదాము, వెల్ కం. అదికాకుండా, అద్యక్షా,

Whole State is now given to the R.T.C., even the State Government,

Unless we make an amendmant to the Act, we cannot really go in

for any routes. It is a privilege of the R.T.C., మేము కూడా అను

కున్నాము. మరి ఈ గొడవలు మాకు అవసరంలేదు. We want only

villages to be connected. Therefore we are asking the R.T.C. to

be the agency. ఆర్. టి. సి. వారిని ఏమి చేయారు. ఈ 14 965 గ్రామా

లలో వారు ఇప్పుడు ఏమీ ఇన్ స్టాల్ మెంటులో కష్టపడి తున్నారు. చేపట్టడంలో

ఫెబ్రువరి 11 వరకు మాత్రమే తీసుకున్నారు. అది 211 విలేజ్ లో 777 రూటు

వచ్చినాయి. ఈ 777 రూట్లలో కూడా ఇందులో జరిగింది ఏమిటంటే
About number of routes over-lapping less than 8 K.Ms. 250 villages
దానిపైన వారికి గాని మరి ఎవరికి గాని అల్ట్రాస్ లేదు. నేను ఈ విషయాలు
అన్నప్పుడు, డాక్టర్ రాజబహదూర్ గాడు ఉన్నాడు. ఈ ఆటోమొబైలు,
లేకపోతే ఆర్.టి.సి. వర్కర్లు యూనియన్ కి అధ్యక్షుడు. చాలా నాలెడ్జిబుల్
మనిషి. ఆయన వేరే పార్టీవాడు అయినా బ్యాంక్ తో చెబుతూ ఉంటాడు.
ఆయన ఒక పేటుమెంటు ఇచ్చినాడు, "should not cut into the nationalisation"
తరువాత వారు మేము మాట్లాడినాము. నేను ఎక్స్ప్లెయిన్ చేస్తే
He was more than satisfied, because we are not intending so cut into
more than 8 Kms. So, he was satisfied and these village roads which
are not going to be covered by anything else, who is only
thought to be covered only by this kind of buses.
అటులే ఇప్పుడు వారు చేసిన ఎటెంప్టుతో ఆర్.టి.సి. వారు కూడా రైల్వేగా
వారు చేయలేదు. వారు జిస్టిఫైక్ చేశారు. డిస్టిక్టులో ఉండే వారు
కూర్చుని ఏమిచేసినారో, కొందరు నరిగా అర్థము చేసుకున్నారు. కొందరు
అర్థము చేసుకోలేదు కొందరు ప్రాక్టికల్ డిఫిల్టీస్ కూడా డిస్టిక్టులో పెట్టు
కున్నారు. ఒక చోట, ఉదాహరణకు, ఈ 215 రోడ్ మిగతా 2,576 మధ్య
20 రోడ్ మిటర్ల ఒక ల్యాప్ అవుతుంది. తరువాత ఇంకొక 27,920 మండ్
60 కి.మీ.లు ఒకర్ ల్యాప్ అవుతుంది. తరువాత 28 ఒకర్ 60 ఉంది. వారు
ఎంత సేపూ ఏమి అనుకున్నారంటే, We have to connect
make them economical అనేటటువంటి పద్ధతిని చేసుకున్నారు.
I do not blame those people at the district level nor the R.T.C.
They have done this and this is the picture అని చెప్పినారు.
ఈ డిస్ట్రిక్ట్లో మేము ఎంతసేపూ ఏమి చెప్పాము అంటే, ఈ విధంగా వాళ్ళు
దగ్గర ఎన్ని బస్సులు ఉన్నాయి అనేది లెక్క. వారికి మారు మాత్రం ఉన్నాయి.
ఇప్పుడు ఈ మొత్తం రూట్లకు వరుసగా వారి అంటే 512 బస్ లో కావాలి. ఈ
777 కొన్ని 512 బస్ లో కావాలి. So there are only two alternatives.
We start with 100 and 215 రూట్ల పై నైతే ఉన్నాయో లెన్ డేన్ 8 కి.మీ.
ఉన్నాయో చాటిని ప్రయత్నము వాళ్ళకు ఇవ్వడం తరువాత మిగతా చాటిని
రూట్లు జోన్ చేస్తే సాధ్యం అయితే because whatever it is possible, we
will ask them to do అని పోలికలతో అంటుంటే అప్పుడు జోన్ అయితే
వాళ్ళకు ఉన్నాము. మేము గవర్నమెంటు మాజీని చెప్పినట్లుగా జరిగింది.
We shall not go beyond 8 K.Ms. as far as concerned.
11-10 a.m. అది ఒకటి చేసిన తరువాత మిగతావి ఏమైనా వస్తే, ఏదీవరకైనా మేము
చేసుకోందుకు చాటిని ఆర్.టి.సి.కి చేయమని అంటుంటే
క్లెయిమ్ ఏమిటంటే, సావము మేము రూట్ల పైకి వెళ్ళి పోయింది.

re: Giving of Bus Routes in the villages to Private operators in contravention of the Government policy of Nationalisation of Bus Routes.

ఎగ్జిమెంటు చేసుకున్నప్పుడు one of the points was that every month we have agreed to increase atleast five buses in the city. అట్లాగే పోతి సిటీలో పోతి డిస్ట్రిక్టు హెడ్ క్వార్టర్స్ లో మనకు ఈనాడు ఉన్నాయి. డిస్ట్రిక్టు ట్యాంక్ లో కూడా బస్ లు ఉన్నాయి. కాబట్టి ఆ ఎఫ్ టు, ఇప్పుడు ఏదో మారు బస్సులు అవినాము. రెండువందల బస్సులు అవినాము అంటున్నారు. ఆఫ్స్, డీని మధ్య జరిగింది. ఆల్టిమేట్, డీనిమధ్య జరిగి మాట నిశ్చయమే. Of course, we have to see the economics. there are two public sector units. we have given full consideration to it. Because our objective was not to keep any public sector capacity as idle. Because that will again become another "Kalpalatha".... మేము ఏమైనా try చేస్తే ఆ విధంగా try చేయాలి. అట్లా చేసినప్పుడు దానిని వారు వెంటనే చేస్తున్నారు. వారు వర్క్ చేస్తున్నారు. అవడం అనే ప్రశ్న లేదు. డీనికి మాత్రం అడ్డము రాలేదు. తరువాత మేము చెప్పింది ఏమిటంటే and even now I am assuring this House that we will ask the R. T. C. only upto 8 K.M.s.... మీరు ఉన్నావి చేయండి అది ఏదీ జనరల్ మేనేజరు నాతో డిస్కస్ చేసినప్పుడు నాకు ఇంకొక మాట చెప్పారు. చాలా ప్రాజెక్టులు మాటగా కనిపించింది. ఢిల్లీలో ఏ విధంగా బస్ లను ప్రైవేట్ చేస్తారో; పర్మిట్ గాని, ప్రైవేట్ గాని. పర్మిట్ చేసినప్పుడు కూడా, ఉదాహరణకు మేము విశాఖపట్టణంలో నేవనలైజు చేస్తామని చెప్పినాము. నేవనలైజు చేసినప్పుడు 148 బస్సులు ఇక్కడ కొత్తవి పెట్టాలి, 148 బస్సులు పెట్టాలి అంటే మేము అక్కడ ఉన్న బస్ లు అన్నీ డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయాలి. After all they are all private buses... అంటే వాటిని మేము తీసుకున్నాము అంటే మళ్ళీ ప్రయత్నం వారికి పోల్చు చేస్తున్నారు అంటారు. పోల్చుకాదు మేము తీసుకున్న స్టేటులో బాడీయో లిక ఏదో బాడీ చెట్టి దానికి కాంపెన్సేషన్ ఫిక్స్ చేసే వద్దెన Because we do not want that to be a waste.... and that the R.T.C. people will take over, not the private people, so that we will be able to ply more buses and meet the traffic needs of the area... ఆ సే వద్దెన ఇది ఇంకా అలోచన చేయలేదు అనుకోండి. ఇది ఒకటి ఉంది. అయితే వారు అప్పుడు నాకు చెప్పింది ఏమిటంటే ఢిల్లీలో బస్సులను ప్రైవేటీకరించడం కంటే మీరు ఇంకా అనే వద్దెనలో తీసుకుంటారు అని. అది వాళ్లు కూడా ఇంకా చేయలేదు. అక్కడ ఒక పానిలిటి ఉందని చెప్పారు. దానికి కూడా about 1.30 paisa to 1.50 paisa depending on the conditions of the car and negotiations... అది ఏమైనా తీసుకుంటే వారు ఏమి ఎక్స్ పెక్టు చేస్తున్నారు అంటే they might get about 2 to 3 hundreds buses in that way అని చెప్పినా చిన్నది చేసే ప్రేరేపించడానికి పాధ్యం అయితే అట్లా చేస్తా మేము ఇలాంటి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని చెప్పినదానికి విజంగా ప్రయత్నం చేయడానికి

re: Giving of Bus Routes in the villages of Private operators in contravention of the Government policy of Nationalisation of Bus Routes.

14.9.35 లిడేజన్ ఒకనాడే చేస్తామని కాదు. అది టూరెట్. 6 నెలలలో మొదలు పెడతాము అనుకన్నాను కాబట్టి మేము అక్టోబరు 2 కి పని మొదలు చేస్తామని ఖాంబేనా లో

Therefore, on 2nd of October we are making a headway and we are making a breakthrough and we will do it and this will be followed up and we will do that as and when these conditions and other circumstances are fulfilled. రెండవది అధ్యక్షా ఈ సభకు బాగా తెలుసు ఈ ఎంపాయిమెంటు స్కీము తీసుకొని ప్రత్యేకంగా వికర్ సెక్షన్స్ ప్రాధాన్యత ఇచ్చి ఎడ్యుకేటెడ్ అండ్ ఎంపాయిండ్ పెడ్యూల్లు కాన్స్ట్రక్షన్ ట్రైబ్యూన్ వద్ద క్లాస్ ఇంకా కనామికల్లివికర్ సెక్షన్స్ ఇస్తాము అనే ఎడ్యుకేషన్ బాండ్ రిఫ్టేట్ పెట్టుకొని దీనిలో ఎంతో మంది మెకానిక్స్కి ఎంతో మంది డ్రైవర్స్కి ఇప్పుడు బడిల్గా న్న వాళ్ళు కొత్త వాళ్ళకి ట్రయినింగు ఇవ్వాలి అయినా మేము వాళ్ళకు ఉద్యోగాలు కల్పించే కార్యక్రమ కూడా దొరుకుతుంది దానికి కూడా ఆర్.టి.సి ఆధ్వర్యం ఉంటుంది. అఖికి ఈ ప్రయత్నం వాటికి వారి ఆధ్వర్యమే ఉంటుంది; వారు ఏకాధమైన గ్రీమెంటు, ఎర్రెంజిమెంటుకి వర్తించే అది వాళ్ళకు వదిలిపెడతాము, అది వారి డిస్టిన్క్ట్ ఉంటుంది, ఈ సందర్భంలో నేను సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ట్రాన్స్పోర్ట్ మినిస్టర్ గారికి ఉత్తరం వ్రాశాము అది ఇక్కడ ఉంది.

In Andhra Pradesh we are implementing a special employment scheme oriented towards training and employment for the candidates registered in Employment Exchanges, belong to the Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes. Under this scheme we have initiated programmes to train these candidates and to provide them with margin money and other infrastructure facilities. So that they can start business ventures, small industries and similar employment opportunities. Under this scheme we are also training nearly 500 candidates belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes as heavy motor vehicle drivers and as automobile mechanics and we intend to provide margin money and arrange for institution of finance so that these candidates can settle themselves in the transport business after their training. The requirements for this trained personnel from the weaker sections should be given appropriate preference. అది కూడా మేము. . .

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—వికర్ సెక్షన్స్ కోరికల్ని ఇస్తామని, విస్తరిస్తామని

* డార్టింగ్ ఎం చెన్నారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇంట్లోను వదిలింది. వారు నల్లు ఉంది We intend to provide margin money and

Re: Giving of Bus Routes in the villages to Private operators in contravention of the Government policy of Nationalisation of Bus Routes.

institutional finance, so that these candidates can settle themselves in the Transport business అనేవుతిన వారికి పాకర్కాలు కలిగించాలి. వారికి ప్రయారిటీ ఇవ్వాలి, రిటైర్డు మిలటరీ సర్విస్ వాళ్లు ఎచ్చినా వాళ్ళకు ప్రయారిటీ ఇవ్వాలి అని, సర్విస్ నుంచి రిటైర్మెంట్ అయిన ఎంప్లాయిస్ వస్తే వాళ్ళకు ప్రయారిటీ ఇవ్వాలని కండిషన్ కూడా మేము స్పష్టంగా ఈ స్కిములో ఇచ్చిపెట్టాము. ఇవి అన్నీ పెట్టి మేము విలేజ్ లోకి ఓపెన్ చేస్తే, ఇంకాలో వాళ్లు ఏదో డబ్బులు ఈ పుట్ పుట్ 5 మైళ్లు, 10 మైళ్లు ఏదో డబ్బులు పోషాదించుతామని వారికి ఎట్లా అర్థము అయిందో మాకు అర్థము కాలేదు. అది ఎందుకు అంటున్నారో? ఏమి చేసినా మేము డబ్బు కొరకే అనేమాట కాదు. ప్రజల సౌకర్యం కావాలి ప్రజల సౌకర్యం కొరకు మేము ఇన్నీ అభిప్రాయాలు పెట్టక ని మా టేస్ట్ ప్రెస్చుర్ లోకి వ్యతిరేకముగా కాకుండా నేషనల్ షేడన్ కి వ్యతిరేకంగా ఏదోమీదా చేయకునే వ్యతి అవసరంగా నేను వాళ్లందరినీ అవను అర్థజ్ఞ, అన్ని వివరాలు తెలియక—నిజంగా భాషం క్రైరామమూరి గారు చాలా శక్తిగా చెప్పారు. అది నిజమేనా అన్నారు, అయ్యా అది నిజమే. మీరు మాటాడే దాంట్లో జతటి నిజం. మిగతావి అన్నీ నిజం కావు. అందుకనే మీకు ఆ భార కలిగింది. ఇది చాలా నంచి స్కిము అని మనవి చేస్తున్నాను. ఏ అపోహ లేదు ఇందులో మేము ఏమీ చేయదలచుకోలేదు. In fact we want their full co operation and support. తేకపోతే ఈ వాడు మీకు తెలుసు అర్థజ్ఞ, ఈ వాడు విలేజర్లు ఎట్లా ఉంటారో మీకు తెలుసు వాళ్ళకు తెలుసు దుర్దృష్టవశాత్తూ కూడా తెలుసు. వీరిలో ఎంత మంది ఉన్నారో, ఇతరుల : లచ్చన్నగారు ఒకరు ఉండవచ్చు, నాకన్నా ఎక్కువ పెండ్లీకలు తెల్లబడ్డవారు. మిగతా వారంతా కూడా నాకన్నా తక్కువ పెండ్లీ కలు తెల్లబడ్డవారే. తై ఫోల్ రెడ్డిగారయితే నా ముందట వాడు, సవాద్దవరెడ్డి ఇంకా కొత్త వాడు. పరకురామనాయుడుగారు కూడా పెద్దవారు. గామీమంత్రి వైకాంత్ పట్టుకుంటే వాడు ఇంతా మంచిని కావాలి అ.టాకు. Essentially they are having commonsense and robust commonsense, మీకు తెలుసు అర్థజ్ఞ, మీరు ఎన్నో గామీమంత్రి చూస్తూ ఉంటారు. ఉన్న పాత షీటులు పెట్టుకొని 20, 20 మందిని వేసుకొని తిరుగుతూ ఉంటారు. ఈ రోజు ఎక్కడైనా వెళ్లి చూడండి. మూడు పిక్స్ టెన్ ఫోల్ టూరులు 20, 20 మంది ఎంతో ప్రమాదకరంగా వోతు వాళ్ళు. డి. జి. సి. కంట్రీలో ఉంటే మేము ప్రయాణికుల సంఖ్యను క్లియర్ చేస్తాము. రైలును క్లియర్ చేస్తాము. రివ్యులేటు చేస్తాము. ఇప్పుడు ట్రిబ్యునల్ రివ్యులైనా పోస్ట్ మార్కెట్ ఇది సు పేరి. గ్రామాల వైకాంత్ 11.20 a.m. ట్రిబ్యునల్ ఉంటుంది అంటే they welcome all such changes, and they know it. అందుకనే ఇందులో ఏ అపోహలు లేకుండా మంచి పర్మిట్లతో చూడండి, దీనిని

అదరూ బలవరచి ఆశీర్వాదించాలని మీ ద్వారా అందరిని నవనయంగా పొగిస్తున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, I admire the debating skill of the Chief Minister. He is a clever debator. He has therefore successfully confused the issue.... వారు చాలా చక్కగా ఇయ్యూస్ ను కన్ఫ్యూజ్ చేశారు. డిస్కషనును డెఫ్యూజ్ చేశారు. 8 కి. మీ. ల కంటే ఎక్కువ దూరంలో ఏ ప్రయివేటు ఆపరేటరు కూడా ఓవర్ లేవ్ చేయకుండా చూస్తాము అన్నారు. కానీ ఆర్. టి. సి. బోర్డు నిర్ణయంలో 777 రూట్లు కూడా ప్రయివేటు ఆపరేటర్స్ కే అప్పచెప్పాలనే నిర్ణయం గురించి వారు కనీసం రిఫర్ కూడా చేయలేదు. వారే చెప్పారు ఈ 777 రూట్లలో కొన్ని రూట్లు విషయంలో 10 టు 20 కి. మీ. ఓవర్ లావ్ అవుతుంది, కొన్ని రూట్లు విషయంలో 60 టు 70 కి. మీ. కూడా ఆర్. టి. సి. రూట్లు ఓవర్ లావ్ అవుతుందని. 8 కి. మీ. లోపు ఉన్న రూట్లు 16 మాత్రమే ముగతా రూట్స్ ఆర్. టి. సి. చేపడుతుందా? ఏ విధంగా చేపడుతుంది? ఈ ఆర్. టి. సి. నిర్ణయం ఏమవుతుంది? అదేమి చెప్పలేదు ముఖ్యమంత్రిగారు.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి:—అది నేను స్పష్టపరిచాను. ఆర్. టి. సి. 8 కి. మీ. లోపు ఉండేవి అన్నీ ప్రయివేటుకు ఇచ్చి అంతకన్నా మీదవి స్ప్లిట్ చేయాలి గేట్లు ఉంటే if it is possible, I do not force. I do not also insist on that. If it is possible, they will split and work. If it is not possible, naturally then have to find buses and their own buses plus as the General Manager assured me this morning another way of buses by getting on hire from others. They will do it. What we want is, "who is doing" is not at all a matter for this Government. The Government is interested in not crossing beyond 10 kms; and also in providing and opening of more and more buses....

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినవివరణనుబట్టి అర్థం అవుతున్నది ఏమంటే మేము జైపాల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా 80, 40 కి. మీ. ఓవర్ ల్యావ్ ఉన్న రూట్లు కూడా 8 కి.మీ. లోపు వచ్చేట్లుగా స్ప్లిట్ చేసి ఇస్తాము గానీ దాటించి ఇవ్వము అని అర్థం వస్తున్నది. If possible we will try

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—స్ప్లిట్ సాధ్యమైతే చేయమంటాము. లేకపోతే వారే నడిపిస్తారు. వారు నడిపించినప్పుడు నేషనల్ టేషన్ లో నష్టం అనే ప్రశ్న రాదు. ఎందుకంటే ఈ నడిపించేవారు కూడా నేషనల్ జాడే, వుల్వేవారు కూడా నేషనల్ జాడే, కనుక ఇద్దరూ నేషనల్ జాడే కాబట్టి ఆ పోర్ట్ రాదు. కాబట్టి ఎవర్ 8 కి.మీ. అంటే Naturally we would ask the R. T.C. themselves to continue. అంతకు తక్కువ ఉన్నప్పుడు ఇది.

re: Giving of Bus Routes in the villages to Private operators in contravention of the Government policy of Nationalisation of Bus Routes.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—ఎబివ్ 8 కి.మీ. ఉన్న రూట్టు ఆర్. టి. సి. యే వదువుతుందని స్పష్టంగా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పితే దానికి తగ్గదా లేదు. సాధ్యమైతే స్లిప్ టవ్ చేయమని నలహా ఇస్తాము అన్నారు. ఆ సలహాలోనే ఉంది సర్వం.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—వాళ్ళకు బస్సులు దొరకాలి. బస్సులు దొరికితే నడిపిస్తారు. ఎందుకంటే మార్గం తియ్యాలి, గ్యానూలను.....

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—స్లిప్ టవ్ చెయ్యాలి అన్న దానిలోనే ఉంది ఇప్పుడు.

శ్రీ భాట్ల శ్రీరామమూర్తి :—ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు నేను చెప్పింది ఒకటే నిజం. మిగిలివి నిజం కాదు అన్నారు. నిజం కాకపోతే నాకు సంతోషమే. కానీ నేను ఇప్పుడు చూపిస్తున్నాను.

The Corporation vide letter No. T2/25934/78 O.P.D./dated 31-8-1978, while informing Government of the progress in the implementation of village link transport scheme, has put forth its plans of introducing 300 vehicles, by itself, in a phased programme, commencing from September 1978 itself and requested the Government to issue necessary instructions to the Transport Department for issuing of permits and Panchayat Raj Roads and Roads and Buildings department and District Collectors for undertaking the necessary repairs to the routes to make them motorable.

అంటే వారు ఒక తీర్మానం చేసుకొని, ప్రభుత్వానికి ఇన్ ఫారం చేసి 300 బస్సులు నడపడానికి సెప్టెంబరు నుంచి రోజుగా ఉన్నామని చెప్పి వారు ప్రకటన చేసింది వారి టెటర్ నెంబరుతో కూడా కోట్ చేసి చెబుతున్నాను. ఇది తప్పు అంటారా? ఇది సరైనది కాదంటారా? 15-9-78న పాస్ చేసిన రిజల్యూషన్ తో ఇంకొకటి కూడా వారు వాగిస్తారు.

On 15-9-1978, the Corporation further resolved that 156 permits now proposed to be entrusted to private entrepreneurs for operational services on behalf of the Corporation shall not be entrusted under any circumstances and the remaining routes shall be operated by the Corporation itself, in order to preserve the integrity of the services operated by the Corporation....

దీనిని సెంచడానికి పిలువబడిన తీర్మానం చేసిన మాట నిజం 11-30 ఎం కాదంటారా? కొంతమంది సభ్యులు మినిట్ ఆఫ్ డిస్కషన్ ప్రకటన చేశారు. అందులో వారు ఇచ్చిన కోట్ తో కూడా ఏమిటి చెప్పారంటే అందులో వారు లాభాన్ని పట్టడానికే వచ్చారు. They have desired the bulk of the village

services schemes will be run by private operators as per the desire of the Government. ప్రభుత్వం ఆడిగింది, యాక్ట్ వర్ డి డెస్సెషన్ ఆఫ్ ది రిజిస్ట్రేషన్ మెంటు మేము చేస్తున్నాము. వారికైతే ఇష్టం లేదు. వారికి కోరిక లేదు అని వారు వ్రాసిన నోట్ లో ఉంది. సర్క్యులేట్ చేసిన నోట్ లో ఉంది. ఇది ప్రభుత్వ వల్లిడివల్ల చేశారు అన్న మాట విజమా కాదా చెప్పమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.పావ్. రాజేశ్వరరావు :—ముఖ్య మంత్రిగారు చాలా ముఖ్యమైన విషయం ఇచ్చినందుకు చాలా ఆలోచించడం. అయితే ప్రక్కదారి పట్టకుండా బస్సును మళ్ళీ సరైన రోడ్డుకు డ్రియింగ్ చేయగలిగినందుకు సంతోషమే. అదివారు చేస్తే. 8 కి.మీ. అంతకు లోపు ఉన్న మార్గాలన్నీ కూడా ఓవర్ లేవర్స్ ఉన్నట్లుగా అది మాత్రం అనుమతి ఇచ్చి ప్రయివేటుకు ఇస్తామని, 8 కి.మీ కంటే ఎక్కువగా ఉంటే అలాంటి ఓవర్ లేవర్ లేకుండా అలాంటి ఓవర్ లేవ్ ఉన్నవి అన్ని కూడా ఒకసారి కాకపోతే రెండవ దఫాలో, మూడవ దఫాలో, నాలుగవ దఫాలో ఆర్. టి. సి. స్వయంగా చేస్తుంది. ఆర్.టి.సి.కి బస్సులు లేపోతే అద్దెకు తీసుకుంటుంది. కొనుగోలు చేస్తుంది. కాలుకు మాత్రం ఇవ్వదు, స్వయంగానే ఆర్.టి.సి. విత్తనం పొందుతుంది. అనే స్పష్టమైన ప్రకటన సంతోషకరమైనది. కానీ 8 కి.మీ. కంటే ఎక్కువ కూడా ఓవర్ లేవ్ ఉన్నట్లయితే అది స్పిటింగ్ చేయడానికి అనుకూలమైనది అయితే స్పిటింగ్ చేసి ప్రయివేట్ వారికి ఇచ్చి ఒక నడు, ఒక గొండు చూపించి నారే అది అవ్యాయం, అక్రమం. ఎలాంటి అరమరిక లేకుండా, సంక్షేపంగా అవకాశం లేకుండా 8 కి.మీ. కంటే ఎక్కువ ఓవర్ లేవ్ ఉన్న రూట్లన్నీ కూడా స్పష్టంగా ఎలాంటి అటంకం లేకుండా ఆర్.టి.సి. తన బస్సులే గాని కాను కొనుగోలు చేసిన బస్సులే గానీ ఏదోవిధంగా తన ప్రత్యేక యాజమాన్యంలోనే వదిలివేయకుండా స్పష్టమైన ప్రకటన మాకు ఆమోదయోగ్యం. అందుకే వచ్చిందేమో. ఇటువంటి విధంగా స్పష్టంగా ప్రకటన చేయాలి. ఇంజనీర్స్ క్వాలిఫికేషన్లకు ఏమాత్రం అవకాశం లేకుండా వారు మళ్ళీ ఒకసారి క్వాలిఫికేషన్ ఇస్తే తప్ప ఇంత గందరగోళం తరువాత అనుమానానికి అవకాశం ఉంది. ఇటువంటివి విన్నటిదాకా, మొన్నటిదాకా, ఇవాళ ఉదయం దాకా, ప్రక్కదారులు పట్టుకున్న ప్రశ్నలకు సమాధి ఈ చర్చ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారు మూకరించి వారు సంతోషపెట్టగలిగిన చావు చేసిన నిర్ణయాన్ని, పాలిటిక్ లు వివేకంగా అమలు చేయమని ఎలాంటి స్పిటింగ్ కు అవకాశం లేదని చెప్పి తిరిగి ప్రకటన చేయాలి కోరుతున్నాను.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ(రేవల్ల):—ముఖ్యమంత్రిగారు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. ఇంతకుముందు 15, 20వ కేటీ పవర్ స్టేషన్ లో ఆర్.టి.సి. మెంబర్ 777 రూట్ల ఇన్స్టాన్సి నిర్వహించేవి. అందుకే వాళ్ళ అవకాశం పెంబిర్లు ముగ్గురు వ్యతిరేకించారని, అఫీషియల్ మెంబర్లు మాత్రమే

re: Giving of Bus Routes in the villages to Private operators in contravention of the Government of policy Nationalisation of Bus Routes.

Mr. Deputy Speaker:— Why again going back into these things, when the Chief Minister categorically made a statement here, regarding the policy to be adopted. Why should we waste our time in the House.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ:—ఇప్పుడు 15వ తేదీన ఆర్.టి.సి. బోర్డు మీటింగులో ఒక తీర్మానము చేశారు. 20వ తేదీ వచ్చేటప్పటికి ఒక రకంగా చేశారు, ఈరోజు ఒకటి చెబుతున్నారు.....శేపు.....

Mr. Deputy Speaker:—He has already pointed out that there was some misunderstanding at the lower level.

Sri Koratala Satyanarayana:—Not at the lower level. It is not correct.

ఇప్పుడు ఇంకొక విషయం వారు క్లారిఫై చేయవలసి ఉన్నది. వ్యయము అవరోధములు తూక్కిరించు విషయంలో వారు ఇచ్చేటటువంటి కస్టెషన్సు గురించి చెప్పబోయి, స్పీటింగు అన్న తరువాత మరల వ్యయము అవరోధము వదలకుండా వచ్చారు. స్పీటింగు అనేది జరిగకూడదని స్పష్టము చేయవలసిన అవరోధం.

శ్రీ యమ్. ఓంకార్:—పైవేటు లూట్లో ఓపెన్ అటను పెట్టమన్నామని ఇంతకు ముందు నేషనల్ టేషను చేద్దామని అనుకున్న స్కీములు పమీ వదలకూడదు. మిగిలిన కొత్త రూటీతో.....

Mr. Deputy Speaker :—I think there is certain Act for that and there are certain rules to be followed by them in case if this is given to a private operator. He cannot say here now.

Sri M. Omkar :—What I say is within the four corners of the rules. My main intention is that Government should put all the routes which are not entitled to be nationalised immediately to the private operators; that must be put to open auction,

శ్రీ ఎం. కోటనాగిరెడ్డిరావు :—ఇండాక ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానములో 221 నో. సామాన్య గాను 777 యాట్ల సర్వీస్ చేసేమని చెప్పారు. ఈ యాట్ల సర్వీసు గురించి గారి ప్రవర్తనము ద్వారా పోలీస్ గురించి ప్రకటించడం జరిగింది. ఇప్పుటికి అటు నెలలు అయింది. అందరము నజమ్మ ఇచ్చామని ఆర్.టి.సి.లో అలాగే చెప్పి సర్వీస్ చేశారు. పోటల్ రోడ్ల పన్నుకోట్ల కూడా ప్రస్తుతం ఇచ్చేటట్లు ఇచ్చేటట్లు. మొత్తము 777 యాట్లలో పోలీస్ కోర్టు ఉన్నట్లుంటే వారిని అవకాశం 400 యాట్లు ఇవ్వటానికి.

re: Giving of Bus Routes in the villages to Private operators in contravention of the Government policy of Nationalisation of Bus Routs.

ఉన్నాయని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పుతున్నారు. 900 బస్సులు ఎవైలబుల్ గా ఉన్నాయని ఆర్.టి.సి. వారు ఎప్పుడూ న్యాయ నిర్ణయం తీసుకుంటున్నారని వారి లెటర్ నెంబరుతో వహించేస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో మెటర్ రోడ్లు ఉన్న చోట్ల మీరు ఎందుకు ప్రయివేట్ ఆపరేటర్లకు ధారాదత్తము చేయబోతున్నారని అన్నది స్పష్టముగా తేల్చి చెప్పమని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— సాధ్యమైతే (ఇఫ్ పాసిబుల్) స్పిటింగ్ చేయడానికి వీలు ఉంటుందేమో చూడమని పరిహార ఇస్తాము అన్నారు. ఆ సలహాని వల్ల స్పష్టముగా 8 కిలో మీటర్లు దాటి ఉన్న రూట్లు కూడా 8 కిలోమీటర్ల పరిమితి ముందులోకి తీసుకువచ్చి ప్రయివేట్ వారికి ఇవ్వాలనే ఉద్దేశము ప్రభుత్వానికి ఉందనే భావము స్పష్టమవుతున్నది. దీని వల్ల అనుమానాలు, అందోళనలు వస్తున్నాయి. అందువల్ల రూట్లు ప్రకారం 8 కిలోమీటర్లు ఉన్నట్లుంటే ఇప్పటి ఎగ్జిస్టింగు రూట్లలో 8 కిలోమీటర్లు లోపు ఉన్నవి ప్రయివేట్ ఓనర్లకు ఇవ్వడం మరి 8 కిలోమీటర్లు దాటి ఉన్నవి అన్నీ కూడా ఆర్.టి.సి. టెకన్ చేస్తుందని స్పష్టపరచడం అనేది ఒకటి. రెండవది ముఖ్యమంత్రిగారు, షికర్ నెడున్సు, యస్. సి. లకు ప్రతిపక్షం ఇవ్వాలని అంటున్నారు. ఎస్. సి. ప్రెజెన్స్ కార్పొరేషన్, బి. సి. ప్రెజెన్స్ కార్పొరేషన్ వీటికి సంబంధించినవరకు వీరు షికర్ నెడున్సుకు లోన్స్ ఇచ్చి మిని బస్సులు ఇప్పించారు. ఈ మిని బస్సులు తీసుకున్నవారికి ఈ 8 కిలోమీటర్లు లోపు ఉన్న రూట్లలో ప్రయివేట్ ఇస్తామని ప్రభుత్వం స్పష్టపరచాలి. ఈ రెండు పాయింట్ల మీద స్పష్టపరచవలసివదిగా మనవి చేస్తున్నాను.

11-40 a.m.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :—ముఖ్యమంత్రిగారు రిప్లయిస్తూ 8 కిలో మీటర్లు ఓవర్ లేసింగ్ ఉన్నట్లుంటే దీని కూడా సేషన్లైజును రూట్లలో ప్రయివేటు ఆపరేటర్లు ఉండరు ఆర్.టి.సి. చేస్తుంది అన్నారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో సేషన్ల ప్రైవేట్ తప్ప స్టేట్ ప్రైవేట్ ఆర్.టి.సి. బస్సు ఒక్కటికూడా లేదు. మరి ఇంటర్నల్ గా రూట్లు ఇచ్చి 8 కిలోమీటర్లు ఓవర్ లేసింగ్ అంటే ఎగ్జిస్టింగు రూట్లు నోటిఫై చేసిన దానిలో ప్రైవేట్ ఆపరేటర్లు ఒక్క బస్సు కూడా తిప్పలేరు. తమరు ఆర్.టి.సి. చేత రన్ చేయిస్తే మాకేమి అబ్జెక్షన్ లేదు.

శ్రీ యస్. శైవారెడ్డి :— ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక విషయం ఉదాహరణగా ఉప్పుతున్నారు. అది ఏమిటంటే 8 కిలోమీటర్లు కంటే ఎక్కువ పరిధిలో ఓవర్ లేసింగ్ కానివ్వమన్నారు. ఆ విధంగా ఉండేటట్లుంటే రూట్ల యొక్క సంఖ్య 218. మొత్తము రూట్ల సంఖ్య 777. పోతే 561 రూట్లలో ఆర్.టి.సి. నడుపుతారా? స్పిటింగ్ విషయము వచ్చినప్పుడు యమ్.యల్.ఏ.లు అందరూ కలిసి తాలూకా లెవెల్ లో కమిటీలలో ఈ రూట్స్ ఫారముల్లేట్ చేయడం జరిగింది. ఈ రూట్లు తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్స్ లో రకు, డిస్ట్రిక్టు

re: Giving of Bus Routes in the villages to Private operators in contravention of the Government policy of Nationalisation of Bus Routes.

హెడ్ క్వార్టర్స్ కౌరకు లింక్ అయ్యే పద్దతిలో ఫారమ్మలేట్ చేయబడ్డాయి. ఇప్పుడు స్పెషియల్ చేనటయితే ఆ పర్సన్ మొత్తం డిఫిట్ అవుతుంది. ఈ రూట్ పర్సన్ కూడా డిఫిట్ అవుతుంది. కాబట్టి ఈ స్పెషియల్, సబ్ వెర్సింగు విషయము ఏమీ లేకుండా ఈ 501 రూట్లు ఆర్.టి.సి. తీసుకుంటుందని చెప్పి ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టముగా, అసంధిగంగా ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) వి. శివరామకృష్ణారావు :- ముఖ్యమంత్రిగారేమో 8 కిలోమీటర్ల లోపులో ఉండే వాటి గురించి చెప్పారు. బాగానే ఉంది, ఇంకా ముందు మనము ప్రయివేట్ ఆపరేటర్లను తీసేసి నేషనల్ జు చేసుకొనేదానికి ఎంతో కష్టపడ్డాము. ఇప్పుడు మరల ప్రయివేట్ ఆపరేటర్లను తీసుకొనివచ్చి తరువాత నేషనల్ జు చేయాలి అంటే ఇబ్బంది వస్తుంది అన్న మాట ఆమోదించాలి. ఇప్పుడు ప్రజల సౌకర్యార్థం చేస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం బాగానే ఉంది. 800 బస్సులు ఆర్.టి.సి వారి దగ్గర ఉన్నప్పుడు ఒక ఫేజ్ లు ప్రొగ్రాముగా తీసుకొని వచ్చే సంవత్సరం మరికొన్ని బస్సులు తీసుకునే అవకాశం ఉన్న దానిని పోగొట్టి కొంత మంది ప్రయివేట్ ఓనర్లను మన నెత్తి మీద కూర్చోపెట్టుకుంటే దేవు వారిని ఏమైతే పోకుండా వారు అభ్యంతరము చెప్పితే దాని వల్ల లేని పోని ఇబ్బందులు వస్తాయి. కాబట్టి వీటిని ఆర్.టి.సి. వారి చేతనే నడిపించాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) సిహెచ్. జంగారెడ్డి (కాంగ్రెస్) :- జాతీయము అనేది ఒక జబ్బు. జాతీయము చేస్తామని చేయకపోవడం మరొక పెద్ద జబ్బు. ఆ జబ్బు ఏమిటో మీకు తెలుసు. 1977 లో జాతీయము చేసిన రూట్లకు బస్సులు లేవు. కాని 1978 లో ముఖ్యమంత్రిగారు ఫ్లేట్ మెంటు ఇచ్చారు. వారి ఫ్లేట్ మెంటే జి.వో. క్రింద మారాలి కాబట్టి అన్ని రూట్లు జాతీయము చేస్తున్నామని మనకు ఇచ్చారు. ఆ రూట్లలో ప్రయివేట్ వారికి కండిషన్లు పెడుతున్నారు. ఆర్.టి.సి. వారు సబ్-లిడ్ కు ఇస్తున్నారు. పీరి-కండిషన్ ప్రకారంగా పీరి కండక్టర్లతో బస్ నడపాలట. ప్రయివేట్ రూట్లలో రోడ్లు బాగాలేవు. ఆ రూట్లలో మీరు బస్సులు వేస్తారనే ఆశ కొద్దీ ప్రజలందరూ గ్రామగ్రామం నుంచి వచ్చి శ్రమదానం రూపంలో డ్యూ అన్నీ వేరారు. అక్టోబర్ 2న తమ ఊరికి బస్ వస్తుందని ఆశగా ఎదురు చూస్తుంటే ప్రయివేట్ ఆపరేటర్స్ కి ఇస్తున్నారని తెలిసి వారు మా క్వార్టర్స్ దగ్గరకు వస్తున్నారు. వైసీ-కూర్చోని కూడా వింటున్నారు. ఎవరికేనా లాభి చెబ్బి తగిలించేమో తెలియదు. ఆర్.టి.సి. వారు నిర్ణయించిన ప్రకారంగా మీరు బస్సులు నడపాలని కండిషన్లు పెడుతున్నారు, నడపడానికి సిద్ధముగా ఉన్నట్లు మాకు తెలుస్తోంది. 1977లో జాతీయము చేసిన రూట్లలో మీరు బస్సులు నడపండి, తరువాత ప్రయివేట్ ఆపరేటర్స్ కి ఇవ్వడం గురించి ఆ జిల్లా లెవెల్

re: Giving of Bus Routes in the villages to Private operators in contravention of the Government policy of Nationalisation of Bus Routs.

కమిటీలలో డిస్ కవన్ చేసిన తరువాత మన ఆర్.టి.సి. వారు నడవలేని రూట్లు మాత్రమే ప్రయివేట్ వారికి ఇవ్వాలి. మన వారు నడిచేవి వారికి ఇవ్వడం సలబుకాదు. దాని వల్ల ఆర్ టి సి కి చాలా నష్టం వస్తుందని నేను ముగని చేస్తున్నాను.

డాక్టర్, యం. చెన్నారెడ్డి:— కన్వేషన్స్ ఏమిటి అశోటటువంటిది నేను స్పష్టం పరచలేదు. అనడకతో లేక బండ్లు పోయేటటువంటి విలేజ్ రోడ్లు ఏవయితే ఉంటాయో వాటిని ఏమీ తీసుకోకూడదని ఫెయిర్ వేజ్ రోడ్లు మీద 1/3 అని, మిగతా రూట్లు ఫుల్ గా తీసుకోవాలని అనేది ఒకటి. స్పెషల్ అంటే ఒకటే కన్వేషన్. అది స్పష్టం చేయాలి అనుకుంటున్నాను. ఏదైనా ఒక రూట్, 8 టు 20కిలో మీటర్స్ అన్నారు. ఆర్ టి సి కి వదలిపెట్టాము. R.T.C. is our agency. We have asked them to run village buses.

గౌరవ సభ్యుడు:— కొన్ని లక్షలకు సంబంధించిన విషయం. ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు చెప్పినది అర్థం చేసుకోడాని ప్రయత్నం చేయండి

డాక్టర్ యమ్. చెన్నారెడ్డి:— ఏజెన్సీ అంటే సబ్ ఏజెంట్ అనే పద్ధతి కాదు. మా పక్షాన ఇది చేసే యంత్రాంగం. వారిని ఆ విధంగా పని చేయ మన్నాము. ప్రైవేటు వారికి ఇస్తే 8 కిలో మీటర్లు మించకూడదు. అన్నాము. ఆ రూట్స్ ను స్పెషల్ చేస్తారా, లేదా? చేయమంటారా అని అచ్యుత్తగారు అంటున్నారు. అది వారికి వదలి పెడుతున్నాము. వారి కన్వీయంట్, ఫెయిర్ వేజ్ రోడ్స్, విలేజ్ రోడ్స్ నడిచి మెయిన్ రోడ్ కు వచ్చిన తరువాత 8 కిలో మీటర్స్ కు ఎక్కువ పోకుండా ఉంటే, అది ఎనకమికల్ అనుకుంటేనే వారు చేస్తారు. బస్సులు ఉండి చేస్తే ఫస్ట్ ప్రెఫరెన్స్ వారికే, డెస్టినీ తీసుకునేందుకు కూడా వారికే అధికారం వున్నది.

Sri P. Janardanareddy:—It is forced decision.

డాక్టర్ ఎమ్ చెన్నారెడ్డి:—అది ఫోర్స్ డిషన్ కాదు. బసెస్ వడవాలి. ప్రయత్నం చేయండి. అక్టోబరు రెండవ తేదీ నాటికి వారు ఎన్ని నడిపిస్తే అంత గాని 777 అని చెర్చిన్ ను. జనరల్ మేనేజర్ ను వారంగరిని యాక్షన్ తీసుకుంటున్నామా?

శ్రీ వి. శోభనాద్రికర్పరావు:— చేప్ తెప్పించాలి. నిబ్బంది కావాలి. ఎన్ని బస్సులు అవసరం ఉంటుందో ఆతోవన చేసి గవర్నమెంట్ సదుపాయం చేయాలి.

డాక్టర్ ఎమ్ చెన్నారెడ్డి:—అదంతా మొదలే చెప్పాను. ప్లాట్ చేస్తున్నాము. ఇదివరకు వారు నడిపించారు. ఇదివరకు వచ్చినాయి, ఇంకా ప్లాట్ మీద తెచ్చి

re. Giving of Bus Routes in the villages to
Private operators in contravention of the
Government policy of Nationalisation
of Bus Routes.

నడిపిస్తున్నాము. నడిపిస్తూ ఉంటాము. వారు ఆ విధంగా చేసినప్పుడు ఈ కన్ వెషన్స్ ఆర్ .టి.సి.కి కూడా ఉంటాయి. ఎందుకంటే ఆర్ .టి.సి. టాక్సులుస్తారు. ఇటువంటి రూట్స్ మీద వారు కొంత అదనంగా ఖర్చు పెట్టుకోవాలి. వేర్ అండ్ షేర్ ఎక్కువ ఉంటుంది. వారు పెట్టుకొన్నా, యింకొకరితో చేయించినా అది వారికే ఉంటుందని బేసిక్ గా మనవి చేస్తున్నాము. రూట్స్ గురించి ఎమ్. ఎల్. ఎ. చెప్పాల్సి తై పార్ రెడ్డిగారు అన్నారు. ఫస్ట్ కన్ వెషన్ చేసిన నాడు, మార్చిలోనే తాలూకా కమిటీలు అని చెట్టి అక్కడ ఎమ్.ఎల్.ఎస్ ను కాసిల్దారును కన్ సల్ట్ చేసి పంపమన్నాము. అన్నిచోట్ల కాలేదు, కొంత అయినాయి. తరువాత ఎమ్ ఎల్.ఎస్ ను రిక్వెస్ట్ చేశాము. ఇప్పుడే చాప్టర్ మొదలు అయింది. యింకా 11,764 గ్రామాలు రోడ్స్ చేయనివి ఉన్నాయి. అవన్నీ కూడా వారు చేయాలి మెల్లమెల్లగా వారి కెపాసిటీ బట్టి చేస్తారు. ఈ లోపల గౌరవ సభ్యులు తమకు ఉండే అభిప్రాయాలు సలహాలు ఇవ్వమని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— ఓపెన్ యాక్షన్ వున్నది.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :— ఇందులో ఓపెన్ ఆక్షన్ ఉన్నది. ఆ కాన్ వెన్ లో అన్నాము. కమిటీ ఉంటుంది. Under the Chairmanship of the District Collector, Deputy Commissioner of Transport, the Deputy Manager, ముగ్గురితో ఒక కమిటీ. వచ్చిన అప్లికేషన్స్ చూస్తూ ఉంటారు. వీరు ఎగ్జామిన్ చేసి డిసేషన్ తీసుకొనే అధికారం వీరికి వున్నది. ఇంకెవరికీలేదు. మామూలు బస్ రూట్స్ ఎలాట్ చేసినప్పుడు ఏ వద్దలి అయితే చేస్తున్నారో అదే వద్దలి వేస్తారు. ఆక్షన్ అనేది కాదు. Suppose there are six applications. It is for the Committee to decide.

శ్రీ శాట్లం శ్రీరామమూర్తి :— 81-8-78న 800 బస్సులు పెట్టెంబరు నుంచి పెట్టడానికి సిద్ధంగా వున్నామని గవర్నమెంటుకు కార్పొరేషన్ ఉత్తరం వాగిననీ మాట నిజమా కాదా? మళ్ళీ 15-8-78న తేదీ ఏ 156 రూట్స్ వారికి వదలి పెట్టామో అవికప్పు రెండవ దానికి ఎవరికి ప్రైవేటు వారికి ఇవ్వడానికి వీలు లేదని తీర్మానం చేసిన మాట నిజమా కాదా? ఇది గాక సైనల్ గా వారు తీర్మానం చేసినప్పుడు ..(యంటరప్షన్స్) వారు పెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. అయినప్పటికీ గవర్నమెంట్ ఒత్తిడి చేసి బలవంతం చేసి వారిచే తీర్మానం మార్పించి ఈ రకంగా ప్రవేశ పెట్టి ప్రైవేటు పెట్టుబడిదారులకు, ఈ బస్ రూట్ వ్యాపారస్తులకు నష్టం చేయడం కోసం మాత్రమే చేసినదని రుజువు చేయడంకోసం నేను మనవి చేస్తున్నాను. మేము 800 బస్సులు పెట్టుకోడానికి రెడీగా ఉన్నామని చెప్పిన తరువాత రెండవ వారికి ఇవ్వవద్దని చెప్పిన తరువాత—అఖికి వారు పాస్

re: Giving of Bus Routes in the villages to Private operators in contravention of the Government policy of Nationalisation of Bus Routes.

చేసిన రిజల్యూషన్ చదివి వినిపిస్తాను. The Chief Minister and the Minister for Transports, while reviewing the programmes have desired the Committee under the Chairmanship.....గవర్నమెంట్ డిజైన్ చేసినది కాబట్టి వేరే తీర్మానం చేస్తున్నాము. గవర్నమెంట్ తాలూకు ఒత్తిడి వల్ల ఈ తీర్మానం పాస్ చేసినారు అనడానికి కావలసిన డాక్యుమెంటరీ ఎవిడెన్స్ నా దగ్గర వున్నదని మనవి చేస్తూ దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని సమాధానం ఉంటే యివ్వవలసిందని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి:— ఆ రెటర్ లో కమెన్సింగ్ ఫ్రమ్ సెప్టెంబరు కాదు. 300 బస్సులు రెడి ఉంటే మొదలు పెడతారు. ఆర్.టి.సి.కి రెడి ఉంటే అగండి అని చెప్పేము. వరుగెత్తండి, వరుగెత్తండి అని చెప్పుతున్నాము. వారు ఎంత వరుగెత్తితే అంత సంతోషం.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:— 300 బస్సులు సిద్ధంగా ఉన్నాయి అంటే Why don't you allow them.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి:— కమెన్సింగ్ ఫ్రమ్ సెప్టెంబరు అనే మాట వారు స్పష్టం చేస్తున్నారు. వారి దగ్గర రెటర్ ఉంటే. అమెన్సింగ్ అనే మాట ఉన్నదా?

శ్రీ బాట్లం శ్రీరామమూర్తి:— కమెన్సింగ్ అని వున్నది. మీరు అక్టోబరు అంటే వారు సెప్టెంబరు నుంచి 300 బస్సులతో రెడిగా ఉన్నామనే చెప్పారు.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి:— కమెన్సింగ్ ఫ్రమ్, అప్పటి నుంచి. 300 బస్సులు ఏర్పాటు చేసుకొన్నాము. ఇప్పటివరకు డేట్ లేదు. ఆ నాటి నుంచి రెడిగా ఉన్నాము. సెప్టెంబరు 27 వచ్చింది చాలుగు రోజులు అయితే అక్టోబరు 2 వ తేదీ నుంచి పెడతాము అని వచ్చినది.

శ్రీ ఎన్. శైలాల్ రెడ్డి:— ముఖ్యమంత్రిగారు 8 కిలోమీటర్స్ ఒకరోజు లాసింగ్ ఏరియాకంటే ఏక్కువ యివ్వము అని చెప్పారు. 777 ప్రైవేటు అవరేటర్స్ కే యివ్వాలని ప్రభుత్వం అజ్ఞుల వేరుకు ఆర్.టి.సి. బోర్డు ఏ నిర్ణయం తీసుకొన్నదో ఆ నిర్ణయం యివ్వడం రివర్స్ అయినట్లా కాదా?

Mr. Deputy Speaker:—Having made the statement by Chief Minister, what else do you want?

Sri S. Jaipal Reddy:—Because there is many a slip between the cup and the lip. ఈ 216 రూట్స్ పోగా 501 రూట్స్ కూడా పెట్టాలి. ప్రొగ్రామ్ లో ఆర్.టి.సి తీసుకుంటుందని.

re: Giving of Bus Routes in the villages to Private operators in contravention of the Government policy of Nationalisation of Bus Routes.

We want a categorical assurance of the Government. We have been only told in terms of numbers.

శ్రీ పి. జర్దనారెడ్డి:—777 బస్సులు ఉన్నాయి. వాటిని మళ్ల పట్లయి చేపే సమస్య ఎక్కడ వస్తుంది?

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి:—బాట్లం శ్రీరామమూర్తి గారు యిచ్చిన లెటర్ వా దగ్గరకు వచ్చినది. పేజ్ 2లో para 7; Out of the 300 vehicles earmarked for introduction out services under village Link Transport Service. We are proposing to road 100 vehicles during the month of September itself, so that the services will be introduced by the Corporation duly obtaining the permits during the month of September and inauguration will take place on 2-10-1978, since the vehicles are ready cannot be kept idle.

శ్రీ ఎన్. జైచాల్ రెడ్డి:—ఈ నోటిసు మేము ఆర్.టి.సి. జోర్డ్ డెవలప్ తిసుకొన్న తరువాత యిచ్చాము. ఈ ఆర్.టి.సి. జోర్డ్ డెవలప్ ఏమి అవుతుంది? మిగతా 518 రూట్స్ను ఆర్.టి.సి. నడిపిస్తుందా లేదా? దాని విషయంలో ప్రకటన కావాలి. 8 కిలో మీటర్స్ కంటే ఎక్కువ నడిపించము అని సూత్రప్రాయంగా అప్పట్లోగా ప్రకటిస్తే మాకు సమాధానం కాదు.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—అదృష్టం, వేనుచెబుతాను, 8 కిలో మీటర్లు 11-50 a m కంటే ఎక్కువ వుండకూడదనే మా బ్రాడ్ ప్రివిఫుల్, అది వారికి గెడ్లైన్, ఆర్.టి.సి.కి. వారు ఆ విధంగా టు హండ్లెడ్ అండ్ ఆడ్ రూట్స్ తయారు చేశారు. అవి కూడా — వారికి బస్సులు వుంటే. వారే నడిపించవచ్చు; చూకో అభ్యంతరం లేదు, గవర్నమెంట్ యాక్ ఇంటరెస్టెడ్ ఇన్ దిస్ —విపేజెన్ కనెక్ట్ కావాలి, అనేది దానితోబాటుగా 8 కిలోమీటర్స్ అనేది కూడా మేము ఒప్పుకున్నాం. ఈ విధంగా మేము చెప్పినప్పుడు—వారికి కొన్ని ప్రైవేటీటీస్ యిచ్చాము, అదిపోతే, మొన్న ఆర్.టి.సి. వారు చేసిన తీర్మానం ఏమిటవు తుంది? మిగతావి వారు నడిపిస్తారా? వారే నడిపిస్తే సంతోషం, ఇప్పుడు మొత్తం కలిపితే—512-బస్సులో—ఇప్పుడు వారికి పున్న బస్సు ఏవి వున్నాయో, యింకా ఎన్ని సమకూర్చగలరో, దానిని బట్టి వారు....యిదిరోజు జరిగేది... దీనితో అగదు... యింకా దానిని 1100 విలేజ్స్ కూడా రావలసి వున్నది కాబట్టి, యింకా కంటిన్యూవన్ ప్రాసెస్ గా వారి శక్తినిబట్టి సామర్థ్యానిబట్టి, అన్ని చేయగలుగుతారో అవి చేస్తారు; చేతులుపోతే, వారి శక్తినిబట్టి ఎంతవరకు చేయగలుగుతారో అది చేస్తారు. అది కంటిన్యూవన్ ప్రాసెస్ లో నడిపించగలరో, సమీక్షిస్తారు...

Sri S. Jaipal Reddy:—The Government should direct the R.T.C to reverse its decision. ఆ తీర్మానం ఏమవుతుందో చెప్పకూడదు....

re: Giving of Bus Routes in the villages to Private operators in contravention of the Government policy of Nationalisation of Bus Routes.

Mr. Deputy Speaker:—After the Chief Minister has made a statement just now, what else you want ?

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి :—వారిచ్చిన స్టేట్ మెంట్ లో సంతృప్తి పడి పూరుకో మంటారా? ఎవరూ మాట్లాడకూడదు అంటే సరిస్థితి ఏమిటో ఎట్లా తెలుస్తుంది?

శ్రీ కాటం శ్రీరామమూర్తి :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు 300 బస్సులతో మేము రెడీగా వున్నాం, మేము లైన్ లో పెట్టడానికి సిద్ధంగా వున్నాం అనే వత్తరాన్ని వారు యింకొకటేదో చదివారు. అది వేరు, యిది వేరు. ఎందుకుంటే— వారు కోట్ చేశారు, ఆ రెటర్ నంబర్ సరిహాయిండ్లో, లేదో నాకు తెలియదు, కమినింగ్ ఫ్రం పెట్రెంబర్— అనే మాట నిజం. కాని సూరు కాదు, మూడు వందలతో, మేము రెడీగా వున్నాం అనే మాట. అనలు, ఫైనల్ గా వారు తీసుకున్న నిర్ణయంలో ఏమి చెప్పారంటే— గవర్నమెంటు కోరింది కాబట్టి మేము వదిలి పెడుతున్నాం? మా అంతటమేము పదిలి పెడుతున్నామని కాదు because the Government desired, because the Chief Minister desired, because the Mininister for Transport desired ఆ మాట వుందా, లేదా? అది వున్నదని నేనంటున్నాను. 300 బస్సులతో సిద్ధంగా వున్నారని, వారు ఒప్పుకున్నారని, వారి మాటగా చెప్పారని విషయం నిజమని నేను ఛాంసెల్ చేస్తున్నాను, రికార్డుస్ ప్రొడ్యూస్ చేయమనండి, హాన్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయమనండి, అక్షరమక్షరం ఋజువు చేస్తామని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. కైపాల్ రెడ్డి :—దీనికి ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి.

Mr. Deputy Speaker:—How long one should answer, I do not understand ?

శ్రీ గొతులచిన్న :—అవ రేషన్ సక్సెస్ ఫుల్ పేషెంట్ డైడ్ అన్నట్లుగా వుంది. ఇన్ని పక్కలు వేసినా— వారిచ్చిన సమాధానం, లాక్కంగా, చాలా చమత్కారంగా చట్టరీత్యా సరిపోయేట్లుగా వుందనప్ప— ముఖ్యమంత్రిగారిచ్చిన సమాధానం ఏమిటంటే— నేను యిక్కడ వున్నానుమనా, కానవసరలో నేను చెప్పిన మాటలు జ్ఞాపకం పెట్టుకోండి— అనకుండానే, మేము వారికి విడిచిపెట్టు తున్నాం, నేను మాత్రం యిక్కడ వున్నాను, నా మొహం చూసి మీరు వ్యవహరించండి అనేది దాని సారాంశం. అందువల్ల నేను మనవి చేసేది

re: Giving of Bus routes in the villages to Private Operators in Contravention of the Government Policy of Nationalization of Bus Routes.

వారు రూట్సు సర్దుకుంటారో, 8 కిలోమీటర్సుకు తెస్తారో లేక 8 కిలోమీటరు కూడా వారే నడపుకుంటారో వారికి సంపూర్ణమైన స్వేచ్ఛ ఇచ్చాను, కాని మనోభావం వారు మరచిపోయి .. అన్నట్లుగావుంది వారు చెప్పింది

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :— మనోభావం లేదు, పమీ లేదు, క్లియర్ డెసిషన్ ఇది.

శ్రీ గౌతులచన్న :— ఎలవంతంగా చేయించిన తీర్మానమే మనోభావం. ఆ తీర్మానం ఆర్.టి.సి. ప్రభుత్వ వత్తిడి వల్ల చేశారనేది నన్ను సత్యం. అందువల్ల గౌ. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన మాటలు అక్కడ అక్కడ భాష పువర్రుగానిన కుండా, తప్పనిసరిగా 8 కిలోమీటర్సు చాటి వున్న ఎగ్జిక్యూటివ్ రూటు 8 కిలోమీటర్సు చాటి వున్న అన్నీ ఆర్.టి.సి.చేత నడిపించేట్లుగా మేము చూస్తాం అని చెప్పడానికి వారు ఎందుకు సందేహిస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :— వారిపై మేము బలవంతం చేస్తున్నాం అని ఒక ప్రక్కన మా పై ఆరోపణ, మేము ఏమన్నామంటే—మా ప్రెసిపుట్ ఇది, 8 కిలోమీటర్సుకంటే ఎక్కువగా—ప్రైవేట్ బస్స్ పెట్టిస్తే మాత్రం అది నేవన లైసెన్స్ కు విరుద్ధంగా పోతుందని వారికి సలహా చెప్పాము. వారు అట్లా పోరని కూడా మాకు విశ్వాసం వుంది. ఆర్.టి.సి.కి లైసెన్స్ విషయాలు తెలియవనోము. అందుచేత వారికి వదిలిపెడుతున్నాము. అంతేగాని ఇందులో అంతరార్థం, మనోభావం ఏమీ లేదు. వారెట్లా ఎడ్జుస్టు చేసుకుంటారో, వారు చేసుకుంటారు. ఇదే కాదు, 1.00 లైసెన్స్ కు కూడా చేసేది వుంది.

శ్రీ గౌతులచన్న :— ఒక సామెత వుంది? ఒకడు కాబేలును చంపుతామని ప్రయత్నిస్తుంటే, వైరే డిప్టు వుంటుంది కాబట్టి అది చావడం లేదు, ఆ దారినే పోతున్న బ్రాహ్మణుడికడు బాబూ, చెప్పకూడదు గాని, త్రిప్పి కొడితే చస్తుంది కాని నేను చెప్పకూడదు; అన్నట్లు అలావుంది వారు చెప్పడం.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :— ఇప్పుడు ఆర్.టి.సి. బస్సులు వస్తున్నవా, ప్రైవేటు బస్సులు వస్తున్నవా? మాకు తెలియాలి.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :— ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు మారు బస్సులు అని చెప్పారు. సెకెండ్ అక్టోబర్ నుంచి మారు బస్సులు ఆర్.టి.సి. వి ప్రయాణం చేస్తాయి అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు...

(పక్కమంచి సభ్యులు ఒకేసారి మాట్లాడడానికి లేచారు)

My Deputy Speaker : — I am sorry. Nothing will go on record. I am very sorry, I cannot prolong. You can talk anything here. If

you want to go properly as per our rules-we have got important business also here.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి:—అధ్యక్షా, దేవరకొండ డిపోలో ఆర్.టి.సి వారు ప్రైవేటు ఓనర్లకు ఇస్తామని అంటున్నారు. బస్సులను ఆర్.టి.సి. వారు పోషిస్తామని అంటున్నప్పటికీ కూడా, ప్రైవేటు వారికి యిప్పించేందుకు ప్రభుత్వం వైపు నుంచి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. పోతే ఒక బస్సు 7వ తేదీనాడు దేవరకొండ నుండి పెద్దమునగల్లుకు—అది నేషనలైజ్ అయింది—బస్సు ఇనాగ్యురేట్ అయింది—ఆ బస్సు నడుస్తున్నది ఇప్పుడు 7వ తేదీ నుంచి, దానిని ప్రైవేట్ వారికి ఇవ్వడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రైవేటు ఓనర్ సర్కిసు తీసుకుని కాచుకుని వున్నాడక్కడ, ఈ విషయం గురించి చెప్పండి.

12-00 Noon

శ్రీ వి. సత్యానీ నాయుడు(ఎలమంచిలి):—జిల్లాకమిటీలో మార్కులు పేసి బస్సు రూట్లు ఇస్తారని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. ఏదైనా అన్యాయం జరిగితే ఎన్.టి.ఏ వద్ద కాని ప్రభుత్వం వద్ద కాని కోర్టు వద్దగాని పేజీ ఇస్తారు. నే రావడం వల్ల ప్రభుత్వ ఉద్దేశానికి భంగం జరుగుతుంది కనుక పబ్లిక్ ఆక్షను చేయడం మంచిదని భావిస్తున్నాను. దీనిపై ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమంటారు?

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:—మౌలికమైన పాలిసీ ఏదైనప్పటికీ ప్రతి పక్షాలను కానన : భను విశ్వాసంలోకి తీసుకోకుండా బంటరిగా ప్రయోజనం చేసే అభిప్రాయం నాకులేదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ వచ్చారు. ఆ విధంగా కొంతవరకు చేస్తూ వచ్చారని కూడా నేను కూడా ఒప్పుకుంటాను. ఈ చర్చ మొదట్లో ప్రారంభమైన అనుమానాన్ని పరిష్కరించే దోరణిలో ప్రయోజనం చేసి ముఖ్యమంత్రిగారు అనుమతంగా వదలడం జరిగింది. ఆర్.టి.సి కి అధికారం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు డైరెక్ట్ ఇవ్వలేదు. ఇప్పుడు శ్రీరామమూర్తిగారు చదివి వినిపించారు. పెద్దెంబరులో 100 బస్సులతో ప్రారంభించి క్రమంగా 300 వరకు వెళ్ళి అవసరమైతే అదేకై నా తీసుకుని చేయగలుగుతామని వారంటున్నారు. రి.కి.మీ కంటే ఎక్కువగా ఉన్నవాటిని ఓనర్ లాపింగ్ కాకుండా ప్రయివేటువారికి ఇవ్వకుండా స్వయంగా ఆర్.టి.సి వారే క్రమానుగతంగా వదిలిస్తారా? ఇటువంటి సలహా ఆర్.టి.సి.కి ఇస్తున్నట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పాలి.

శ్రీ ఖట్టం శ్రీరామమూర్తి:—ముఖ్యమంత్రిగారు లెటర్ చదివుతూ 400 బస్సు రూట్లను వివరించుచుంటున్నారు. నాకున్న సమాచారం ఏమిటంటే ఆ 100 బస్సులు కూడా చేరువద్దు. అవి కూడా ప్రయివేటువారికి ఇవ్వాలని డైరెక్టు వచ్చిందని వింటున్నాను. 777 బస్సు రూట్లనుోటిపై చేశారు. వాటిని, ప్రైవేటు కోడానికి నిర్దంగా ఉన్నాము అన్నారు. వాటితో 444 వరకు ఆర్.టి.సి. మాత్రమే బస్సు నడిచే వద్దతిలో ప్రభుత్వం ఇంటిరోఫీయర్ కాకుండా ఓరల్ గా కాఫీ మౌలిక విధంగా కాని ఇచ్చిన ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఉపసంహరింపుకుని ఆర్.టి.సి. వారే నడిపేట్లు చెబుతారా?

re : Giving of Bus routes in the villages to Private Operators in Contravention of the Government Policy of Nationalization of Bus Routes.

శ్రీ సిహెచ్. వరకురామనాయుడు (పార్వతీపురం) :—రి కి. మీ కు ఓవర్ లాన్ కాకుండా చేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. వారు ఎసెస్స్ చేసిన బస్సు రూట్లలో నేను మూడు ఉదాహరణలు చెబుతాను. ఒకటి—పార్వతీపురం నుంచి పా.కొ.డ, ఇది పూర్తిగా ట్రంక్ రోడ్డు దీనిని రూరల్ రూటు క్రింద ఎసెస్స్ చేశారు. రెండు పార్వతీపురం నుంచి గుమ్మలశ్రీపురం దాటి ఐదు మైళ్లు పార్వతీపురం నుంచి గుమ్మలశ్రీపురం 20 మైళ్లు అది పూర్తిగా ట్రంక్ రోడ్డు, మూడు పార్వతీపురం నుంచి నారంగి దాటి వట్టిగడ్డ పాడ్ వర్గు వద్దకు నారంగి వరకు తారు రోడ్డు. ఈ విధంగా మూడు రూట్లు రి కి మీ దాటమే కాకుండా ముఖ్యమైన థాగం రిగ్యుల్ ట్రంక్ రోడ్డు మీద ఉన్న రూట్లు. ఈ విషయంలో రి కి. మీ, దాటి క్రియేటువారికి ఇవ్వడం ఉండదని ఆన్ కౌంటిఫైడ్ ఎన్క్వైరెన్స్ ఇవ్వాలి.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అందులో ప్రస్తేజిగా తీసుకోవలసిందేమీ లేదు. వారు చెప్పిన దానిని ఎంకా స్పష్టంగా ఉండేట్లు నిర్ణయించుకుని రి కి. మీ పైబడిన ఓవర్ లాన్ ఓన్ల రూట్లను ఆర్.టి.సి. వారే నడపాలని ఆర్.టి.సి.వారికి సలహా ఇస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబితే సరిపోతుంది. చెప్పమనండి.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—రి కి. మీ దాటి ఉన్న రూట్లు ఆర్.టి.సి.వారికి కావాలంటే స్పిట్ చేసుకోవచ్చుననే భావంపై మాధానం ఆధారపడి ఉంది. ఆర్.టి.సి. వారు రి కి. మీ. పైబడిన రూట్లను స్పిట్ చేసి రి కి. మీ క్రింద తెచ్చే స్వేచ్ఛ ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్నది. ఆ విధంగా చేయడానికి లేదని స్పష్టమైన సలహా ఆర్.టి.సి.కి ఇస్తున్నట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు చెబితే నభ్యుతిలో అందోళన సమస్య పోతుంది. ఆ విధంగా స్పష్టపరచకపోతే మా అసమ్మతిని ప్రకటించవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ భాట్లం శ్రీ రామమూర్తి :—నోటిఫై చేసిన రూట్లు ఆర్.టి.సి.వారు నడిపించాలి. వెనుక వెళ్ళడానికి అవకాశంలేదు. ప్రభుత్వ కోరికకు అనుగుణంగా వెదుకున్నారు. ప్రభుత్వ కోరికను విత్ డా చేయండి. ఆర్.టి.సి.కి సలహా చెబుతుంది. ఈ విషయం ప్రస్తేజిగా తీసుకోవకూరలేదు. నేనదనై కేన్ మీర మాకు ఎంత ముక్కువ ఉందో వారికి అంతే ముక్కువ ఉండాలి. దీనిని క్లారిఫై చేస్తే మాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—ఈ సమస్య కౌన్సిలులో వచ్చింది. ఇక్కడ వచ్చింది. ప్రజలందరి మనస్సులలోను వర్కర్ల మనస్సులోను ఇదే ఉంది. 12-10 p. m.

రి కి. మీ. కంటే ఎక్కువ అనే దాని మీద 21 తీర్మానము మీద చెప్పవచ్చు లేదు. అవన్నీ క్లారిఫై కావాలి. ఈ మాన్వల్లో మాన్వల్లో వున్న మెంబర్లు కౌన్సిల్లోకి తీసుకుని కమిటీని ఎందుకు వేయరు? కేటాగోరీగా పేరు మెంబర్లు చేయాలి.

re : Giving of Bus Routes in the villages to Private Operators in controvention of the Government policy of Nationalization of Bus routes.

శ్రీ డా. యం చెన్నారెడ్డి :—ప్రైవేటి క్యుజన్ ఏక్కడ ? గవర్నరుగారి ఆదేశంతో ప్రారంభమైనప్పటినుంచి ప్రతి శాసన సభ సమావేశములోను కో-ఆపరేషన్ తోను, గోఆర్డినేషనుతోను జని చేస్తున్నాము. ప్రైవేటి క్యుజన్ ఏమి వుంది ? ఆర్.టి.సి. ఏమీ చేసుకున్నా చేసుకోమన్నాము. 8 కి మీ. కు దాటి ప్రైవేటు ఆపరేటర్లకు ఇచ్చే అధికారము వారికి ఇవ్వదలచుకొనలేదు. క్లియర్ డైరెక్టివ్ ఇస్తున్నాము. మిగతా విషయము వాకి వదలిపెడున్నాము. మేము ఏమీ అనదలచుకొనలేదు. We leave it to the technical expert and ask them to do it.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—8 కి మీ. దాటి వున్న రూట్స్ లో ప్రైవేటు వారికి ఇవ్వవద్దు అని ప్రభుత్వము సలహా చేస్తుందనేమాట చెప్పారు. 8 కి. మీ. దాటి వున్నవి నోటిఫై చేసిన రూట్స్ 50 వున్నాయి నోటిఫై చేసిన రూట్స్ ను 8 కి.మీ. లోపల వచ్చేటట్లు స్పిట్ చేయడమనేది మేము చేయ వద్దు అనేది ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంచడానికి స చేస్తున్నారు. అందులో సందేహం కు శావు వుంది. మా ఆమోదిత తేలియచేస్తూ వాక్ ఔట్ చేస్తున్నాము

డా. యం చెన్నారెడ్డి :—నోట్ ఆఫ్ డి.ఎంట్ పెట్టుకుని వారు రిగ్రుకు న్నారు. అది చేస వద్దు, యిది చేయవద్దు అంటే మరల నోట్ ఆఫ్ డి.ఎంట్, ఆర్.టి.సి. మెంబర్లకు సంపూర్ణమైన అధికారము ఇచ్చాము. It is a policy directive. As far as the splitting and all that is concerned, it is not our concern.

(At this stage all the Members belonging to Janatha Party except Smt. T. Lakshmikanthamma and Smt. B. Rukmi Devi staged walk out, led by the Leader of the Opposition Sri Gouth Latchanna)

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—20 వ చేదిన జరిగిన తీర్మానము ఏదైతే వుందో దానిని గవర్న మెంటు పూర్తిగా ఖండించాలి. నేజనలెజ్ చేయడాని నోటిసు చేసిన రూట్స్ ప్రైవేటు వారికి ఇచ్చే సమస్య లేదు అని కేటగారికల్ గా చెప్పాలి.

శ్రీ ఖట్టం శ్రీరామమూర్తి :—ఆర్.టి.సి. చేద్దామనుకున్నా సయ నివ్వకుండా గవర్న మెంటు వత్తిడి తీసుకువచ్చిన దానికి మా ప్రొటెస్ట్ తెలియ చేస్తూ వాక్ అవుట్ చేస్తున్నాము.

(All the Members belonging to the Congress (S) staged a walk out)

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :—ముఖ్యమంత్రి గారు సమాత్రము ఫోల్స్ ప్రెస్టేజీకి పోక, నిర్బంధముగా చెప్పడానికి అవకాశము వుండికాదా తప్పుకంటు వ్నారు. ఈ అన్యాయానికి మా నిరసన తెలుపుతూ వాక్ ఔట్ చేస్తున్నాము.

(All the members belonging to the C.P.I. staged a walkout)

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—గవర్నమెంటు ఇన్ సెన్సిబిల్ షిట్ చేకారనే మాటను ఖండించాలి. మొత్తము మీద దీనిలో ఏదో కుంభకోణం వుంది. దీనిమీద మా అసమ్మతిని తెల్పుతూ మేము కూడా వాక్ టౌట్ చేస్తున్నాము.

All the Members belonging to the C.P.I. (M) staged a walk out.

Point of information

re : Protest against the statement made by the Minister for Woman and Child welfare and Tourism in the Council.

శ్రీమతి టి. లక్ష్మీకాంతమ్మ :—ఈ ఇస్యూ రెయిజ్ చేసిన తరువాత మేము కూడ వాక్ టౌట్ చేస్తాము. ముఖ్యమంత్రి గారు హాస్ లో వున్నారు. వారి దృష్టికి ఒక విషయం తీర కురావాలనుకుంటున్నాను. దురదృష్టవశాత్తు ఆ రోజున నేను ఊళ్ళో లేను. నేను అప్పుడే ప్రొటెస్టు చేయలేకపోయాను అనుకోండి. ఉమెన్ ఫేర్ ఫేర్ అండ్ టూరిజం మంత్రి శ్రీమతి రోడామిస్త్రి గారు ఒక కాంట్రావర్సియల్ యిస్యూని రెయిజ్ చేసినట్లు, ఆ విషయముపై రోజూ పేపర్స్ లో ఏదో ఒక న్యూస్ వస్తూ వుండడం జరుగుతున్నది.

Mr. Deputy Speaker :—I have allowed that and it is coming by tommorow or Day after. You can rise it at that time.

శ్రీమతి టి. లక్ష్మీకాంతమ్మ :—అదేకాదు. నాన్ ఆఫీషియల్ రికార్డు వన్స్ లో స్త్రీ హక్కులకు సంబంధించిన తీర్మానము వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారి దానికి సమాధానము చెప్పాలని, దీనిని వారు అంగీకరిస్తారేమో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. మేము కూడా వాక్ టౌట్ చేస్తున్నాము.

Smt. T. Lakshimikanthamma & B. Rukminidevi then stage a walkout.

PAPERS LAID ON THE TABLE

G.O.Ms. No. 428, M.A., dated 3—6—1978.

Sri G. Rajaram :—Sir, on behalf of the Minister for Municipal Administration, I beg to lay on the Table :

“A copy of the amendment to the Rules prescribing the manner of publication of the notification under section 268 of the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965 issued with G.O.Ms. No. 428, M.A., dated 3—6—1978 as required under sub-section (2) of Section 327 of the said Act”.

and also

G.O.Ms. No. 562, M.A., dated 17—7—1978

“A copy of amendment to the Andhra Pradesh Municipalities (Regulation of Receipt and Expenditure) Rules, 1968 issued with G.O.Ms. No. 262, M.A., dated 17—7—1978 as required under sub-section (2) of Section 327 of the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965”.

Mr. Deputy Speaker :—Papers laid on the Table.

PAPER PLACED ON THE TABLE

G.O.Ms.No. 556, Food and Agriculture, (Co-op. II)

Department dated 20—9—1978.

Sri M. Amarnatha Reddy :—Sir, I beg to place on the Table :

“A copy of the G.O.Ms. No. 556, Food and Agriculture (Co-op. II) Department, dated 16-9-1978 in pursuance of an assurance given on 20-9-1978 while making a statement about the re-organisation of the existing administrative set up of the Co-operative Department”.

Mr. Deputy Speaker :—Paper placed on the Table.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR

1978-79

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

Governor and Council of Ministers :

General Administration Services :

Information and Publicity :

Other General Economic Services :

Elections ; State Legislature :

Treasury and Accounts Administration :

Pensions ; Power Development :

Loans to Government Servants and other :

Miscellaneous Loans : Civil Supplies Administration :

శ్రీ జి. నందకృష్ణారావు (అల్లూరు) :—అధ్యక్షా, ఈ డిమాండ్ ను బలపరచునూ, మరో డెవలప్ మెంట్ కు కూడా మూల్యాదనలను కుప్పగించు. దీనికి 180 కోట్లు ప్రావేళ చేశారు. పోయిన 4 సంవత్సరాలనుంచి సవర్ డెవలప్ మెంట్ లో ఫైనాన్సింగ్ ప్రోగ్రెస్ ఎవీస్ చేశారు. సవర్ డెవలప్ మెంట్ బాగా వుండడం ఎంతో గర్వ కారణమని మంత్రాశ్రయి, వారికి శోధనాధికారిగా ఇన్స్టాల్ చేసి అభివృద్ధిని తెలియ చేస్తున్నాము. While we may have justifiable pride in these achievements, still we must guard ourselves against complacency in thought and action. We have installed all these plants ఎన్నో కోట్లు ఖర్చు చేటి ఇన్స్టాల్ చేశాము. దానిని ఉపయోగించుకుని మన

జనరేషన్ చేసిన రోజే ఉపయోగపడుతుంది. 1976-77 ఇన్ స్టాల్ చేసినది తీసుకుని చెబుతున్నాను. ఈనాటికి ఇన్ స్టాల్ చేసినది 1600 మె.వా. రోజుకాతము అగ్లెరి విలిటి ఫ్యాక్టర్ తీసుకుంటే మనకు రావలసినది Per day 27.5 million units of power should have been generated from our generating installed capacities. But it so happens that we are not getting this much. Why? This is a thing which has to go into detail as the assets of installed capacity is being converted into liabilities. When they do not contribute anything, it is only the financial burden that lies on the people but not on the part of the power generated and utilised for industries, agriculture or any other thing. So, I feel that the availability of the generating sets may be gone into to see how far we are able to utilise the fund which we are investing in installed capacities.

1976-77 అడ్మినిస్ట్రేషన్ రిపోర్టు నా దగ్గర వుంది. దానిలో యూనిట్స్ జనిరేటెడ్ 4824 మిలియన్స్ అని రిపోర్టు చేశారు. అప్పుడున్న ఇన్ స్టాల్ కెపాసిటీ ప్రకారము జనరేట్ చేయవలసినది 6800 మిలియన్స్ యూనిట్స్. అ విధంగా 2000 మిలియన్ యూనిట్స్ are not being generated. We do not know what the installed capacity is; whether it is going up and whether it is thrown off. When I look into it more power would have been available for us if at all the power generation would have been on sound lines. కొత్త సూడెం వి. ధర్మల్ ప్రేషన్ విషయం చూస్తే అక్కడ 680 మెగావాట్ల ఉత్పత్తి వుంది. దానిని ఎట్లా ఉపయోగించుకుంటున్నామనేది చూస్తే తేలుస్తోంది ఇన్ స్టాల్ చేసిన 7, 8 సెట్స్ సెటిలైజ్ కాశేదు. 1974 వరకు చూస్తే కొత్త సూడెం వి ధర్మల్ ప్రేషన్ లో 89 పట్ డౌన్స్ వున్నాయి. 62 ఫోర్స్ డౌన్స్, 4 డౌట్ ఏజెన్. 28 పాన్ డౌట్ ఏజెన్. ప్లాన్ డౌట్ ఏజెన్ అంటే ఫ్యాన్ బెల్ చెడిపోవచ్చు పాడ్ పగిలిపోవచ్చు.

12-20 p.m.

Sri G. Rajaram:—For the information of the Member—Plan out age, forced age is a break down.

Sri G. Sundara Ramiah :—In this is the case, plan out ages would not have been so frequent as this. I will come to that point later. 1944-75 లో ఫోర్స్ డౌట్ ఏజెన్ వుంటే 2 ప్లాన్ డౌట్ ఏజెన్. 75-76 లో 9 ఫోర్స్ డౌట్ డౌట్ ఏజెన్ వుంటే 1 ప్లాన్ డౌట్ ఏజెన్. 76-77 లో 55 ఫోర్స్ డౌట్ ఏజెన్ వుంటే 1 ప్లాన్ డౌట్ ఏజెన్ వుంది. ముందుగా గమనించి, సింగిల్ పాయింట్ వల్ల ఫోర్స్ డౌట్ డౌట్ ఏజెన్ వస్తున్నది. ఇట్లా ఎక్కువగా ఫోర్స్ డౌట్ డౌట్ ఏజెన్ రావటంవల్ల టెక్నికల్ నాలెడ్జి డిక్రిజ్ అయినది విస్తున్నది. దీని చేసిన విధానం చూస్తే 74-75 లో రామసుందం వి. ప్రేషన్ It was in a poor condition and this was the second highest plan availability of all the Thermal Stations in the country. In the Administrative Report for 1975-76 it is commented: During 1975-76

this is a set run for 4,867 hours and it is 64.7% 6-4-75 నుండి 12-2-78 వరకు అక్కుంక్కువగా రిపేర్స్ వచ్చాయి. కన్వెన్సర్ ట్యూబ్ లీకేజ్ అన్నారు. ఏ రోజు కారోజు కమింట్ లెస్ట్ చేసి తెలుసుకోవచ్చు 78-77 సంవత్సరంలో చూస్తే. That has become a scrap and it is only a dead weight on public run company in asset. రామగుండం ఏ ధర్మల్ స్టేషన్ విషయం చూస్తే 2వ మిషన్ 72లో చెడిపోయింది. అప్పటి నుండి ఇప్పటి వరకూ రిపేరు కాలేదు తెలెస్ రిపోర్టులో 'has failed in August 1974. Unit No. 2 continued to be out of service'. చావు వార్త చల్లగా చెప్పనున్నట్లుగా దీనిని వివరించారు. "for the last four years when it is being repaired, how it is working on like this; whether it is going to be closed down or whether you want to tell the things slowly one by one. In 1974-75 Machine No. 2 broke down in August 1974 and the action for import of the spares is being taken up. It is not through. It is going on. As far as Kothagudem B 5 and 6 units are concerned, these are both chronically ill.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు:-అవ్వజా, తమరు ఇచ్చిన సమయం తక్కువగా వుంది కనుక ముఖ్య విషయాలను మాత్రమే ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తాను.

ఈనాడు జనరల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ మంత్రివర్గం, సెక్రటేరియేట్, డైరెక్టరేట్స్, డిల్లీ లెవల్, కాలూకా లెవల్, ఇలా తరతమ స్థాయిలలో సైనుండి క్రిందివరకు వివిధ స్థాయిలలో వుంది; స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 30 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత, ప్రజల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టి వారి అభివృద్ధికి మొత్తం యంత్రాంగాన్ని ఉపయోగించుకోవలసిన ఈ సమయ లో ఆ పాత వర్ధితి ఎంతవరకు ఉపయోగపడుతున్నదనే విషయాన్ని ఆలోచించవలసి వుంది. ఇదివరకు అనంతరామన్ వున్న ఉనిత్తన్ కమిటీ, కీర్తి శేషులు మొదల రామచంద్రారెడ్డి గారి అధ్యక్షత క్రింద కమిటీ, ఎమ్. టి. రాజు గారి కమిటీ... వీటిని ఏర్పాటు చేసి పరిపాలనా సంబంధమైన సమస్యలపై సలహాలను కోరటం, ఆ మూడు కమిటీలు సలహాలు ఇవ్వటం జరిగింది. వారు సెక్రటేరియేట్ స్టాఫ్ ఎలా వుండాలి, డెప్యూటీ సెక్రటరీలు అసిస్టెంట్ సెక్రటరీల బాధ్యత ఏమిటి. అనే విషయంలో సూచనలు ఇస్తూ హోదాలు పెంచటం, కొన్ని శక్తింపటం చేశారు. ప్రజలకు అవసరమైన పనిత్రమైన కార్యక్రమాగా చేయవలసిన అధికారులలో

12-30 p.m. ఎలాటి భావాలు వుండాలి? అనుదినం వారు కర్తవ్య ముఖాలుగా వుండాలి. ఈనాడు మన రాష్ట్రములోనే గాదు. మారుమన్న సూతన ప్రపంచంలో సామ్య వాదు గాజి వీరు వ్యవస్థాపకంలో మొత్తము మానవాళి దోపిడీ విధానానికి వ్యతిరేకంగా స్వంత కాళ్ళ మీద నిలబడి స్వజనాత్మక మైనటువంటి దృక్పథముతో సహకార పద్ధతిలో తమ సమస్యలు పరిష్కారం చేసుకోని దోపిడీదారాని దోపిడీని అంతమొందించాలనే భావాలు తరంగాలుగా వ్యాప్తిస్తున్న యీ రోజులలో మన పరిపాలనా యంత్రాంగానికి అటువంటి కమిటీ దోరణి, కమిటీ మెంట్ లేకపోతే

Voting of Demands for Grants.

ఏ విధంగా యీ మహాప్రస్థానములో, ప్రయాణములో బోధకులుగా ముందుకు పోగలుతారో ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలి. We wanted a committed bureaucracy. కమిటెడ్ యంత్రాంగం కావాలి. కొత్త జావాను దృష్టిలో పెట్టుకొని సహకార దృక్పథంతో రూల్స్, నిబంధనలు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఉపయోగపడే విధంగా చేద్దాం అని ముందుకుపోయే కమిటెడ్ బ్యూరోక్రసీ కావాలి. దురదృష్టవశాత్తు సెక్రటేరియట్ కు వెడితే టాటన్ హాం గారు తయారుచేసిన నిబంధనలను ఖచ్చితంగా పాటించాలి అంటారు. I am here to safeguard the rules and regulations. అని సగర్వంగా ఐ.ఎస్.ఆఫీసర్లు చెబుతూ వుంటే నాకు చాలా జాతి వేస్తుంది వారి లౌకిక జ్ఞానం లే పోవడాన్ని చూచి సాంఘిక పరిమాణాలను అర్థం చేసుకోకుండా బూబుపట్టిన పనినిమాన సిద్ధాంతాలను వట్టుకొని గల్పి లాలులాగా వేలాడుతూ మాట్లాడుతారు. I am here to safeguard the rules and regulations. వారి గురించి అంకంటే కఠినంగా విమర్శించలేను. You are there to implement the policies of the Government. You are there to see that the peoples democratic urges and aspirations are protected. You are there to see that the socialist desires of the people are understood, properly interpreted and properly executed. You are there to serve the people. You are not there to hold on the development. అలాటి పనినిమాన దృక్పథముతో వున్న సెక్రటేరియట్ సెక్రటేరియట్? మినిష్టర్లు ఏమి చేస్తారు? పాలిసీలు తయారు చేస్తున్నారు. అయితే సెక్రటరీ గారి నుండి నోటు వచ్చేవరకు మినిష్టర్లు 75 పర్సంటు కూల్ డౌన్ అవుతున్నారు. నిన్న పార్టీమీటింగ్ లో చాలా ఉత్సాహంగా మాట్లాడారు మంత్రిగారు, ఆఫీసుకు వచ్చేవరకు చల్లబడ్డారంటే, డ్రైర్ చాలా సమస్యలు వున్నవి, మీకు తెలియదు అంటారు, ఏమిటి సమస్యలు? ఆ సమస్యలు వెంటాడుతున్నాయి. రూల్స్ అంటారు, రెగ్యులేషన్స్ అంటారు. ఒక విషయం క్లాస్ ఫై చేయాలి. ఏరూలు అయినా మన సాంఘిక అభివృద్ధి కొరకు వుపయోగపడి, సోషలిజం డెవల్ప్ మెంటు కొరకు పాలిసీలను అమలుపరచడానికి వుపయోగపడే రూల్స్ ఉండాలి. పనినిమానని వుంటే తొందరగా తొలగించి యాభివృద్ధి మార్పాలి. అది ప్రతిబంధకం కాకూడదు. ఇప్పుడు ఏమైంది? ఒక ప్రభుత్వములో యింకొక ప్రభుత్వం వుంది. There is a Government within a Government మినిష్టర్లు పాలిసీలు చేస్తున్నారు. మరొక ప్రభుత్వం వుంది. ఈ ప్రభుత్వములో వున్న ప్రభుత్వము వాటి అన్నింటినీ ముందుకు పోకుండా రూల్స్ అని రెగ్యులేషన్స్ అని, డిబ్బులేవ అని అనేక కారణాలు పెట్టి కూల్ డౌన్ చేయడానికి తునుకుంటున్నది. అయితే వారిపుద్దేశాలను కంకించడం లేదు. ఐ.ఎస్.ఆఫీసర్లు గారి, సెక్రటేరియట్ ఆఫీసర్లుగారి, డైరక్టర్లుగారి దుర్బుద్ధి ముఖం చేస్తున్నారని

కాదు. They are the prisoners in the camp of rules and regulations which are created, which have been there for the past two decades. They are obsolete, వానిని మార్చే అధికారం వారికి లేదు. దానిని మార్చే సాహసం మంత్రులకు లేదు. వారు తెలిసోతెలియకనో గూల్పులో భాగస్వాములై పోయిన కారణంగా ముడుపు పోవడం లేదు. ప్రయారిటీస్ ఫిక్స్ చేసుకోలేండా పోతున్నారు. మనకు కమిటెట్ బ్యూరోక్రసీ కావాలి. పాత సిద్ధాంతాలు పొన్నరాడికల్ మార్పులు కావాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికీ అధికారిక ప్రవర్తన మారలేదు. కొంత మంది అధికారులు చాలా రిజర్వుగా వుంటారు. ఎవరైనా వచ్చి పేకరించి చేతులు పట్టి, తల పూపుతే మార్పులు తరువాత లేకపోతేలేదు. ఒక మాట్లాడేవారు కొంత మంది వుంటారు. యు డాం ఫూల్ అని మాట్లాడే వారు వున్నారు. నిన్న నాకు తెలిసింది. సాలూరు తాలూకా నుండి పాచ్చపేట అనే గ్రామం నుండి త్రినాథ్ అనే కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యకర్త శ్రీకాకుళం కలెక్టరు వద్దకు వెడితే యు డాం ఫూల్, లంజకొడుకా అనే పద్ధతిలో బూతులు మాట్లాడినాడు. ఆఫీసులో వుండనివ్వకండి, తమి వేయండి, గెంటి వేయండి అనే చెప్పి పద్దతులో కలెక్టరు వున్నాడంటే నేను కలెక్టరును విమర్శించడం లేదు, ఆ కలెక్టరుపైన ఉన్న మంత్రివర్గానికి స్పష్టమైన మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు కలెక్టరు వద్దకు ఒక రాజకీయ పార్టీ కార్యకర్త అప్లికేషను యివ్వడానికి వస్తే ఎవడివిరా, నీవు నాయకుడివిరా, ఎవరు నిన్ను నాయకుడిని చేశాడరా అనే పద్ధతిలో బూతులు తిట్టి గెంటి పారవేస్తున్నాడంటే శ్రీకాకుళంలో వున్న కలెక్టరుపైన మంత్రివర్గం వెంటనే చర్య తీసుకోవడమే గాదు. యింతటి దౌర్భాగ్యమైన పరిస్థితులలో బ్యూరోక్రసీ వున్నారంటే దాని ఎంత తొందరగా యీ ప్రక్రియ నుండి గెం పారవేస్తే ప్రజాస్వామ్యానికి అంత మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక మన కార్యక్రమాలు రివల్యూషనరీ ముఖ్య వాదకులు అంతస్తులు వున్నవి. ఒకటి డిమాండ్ మేకింగ్, రెండు, ఛేకింగు రెస్పాన్సిబిలిటీ. మూడు, యినిషియేటివ్, నాలుగు participation of the people, whose servants we are.... డిమాండ్ మేకింగ్ లో రెస్పాన్సిబిలిటీ తీసుకోవడంలో కలెక్టరు తెలుడలు కొని షాక్లూట్ వరకు శుభకు మిచ్చిస్తున్న సతకు వీరు చేస్తున్నారు? నా దౌతే బాధ్యత కాదు. ఈ ప్రధాని చేపట్టారా, యీ పాలీసీలు ఆమోదించారా అంటే నేను ఆమోదించాను. యిది నా ప్రభుత్వ విధానం, దీనిపైన వచ్చే కష్టనష్టాలకు నేను బాధ్యత వహిస్తాను, యీ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడానికి ఇలాగే కలిసిపోతు చొరత తీసుకున్నాను అని చెప్పగలిగే దశలో ఎవరు లేరు. ప్రతివారు డిమాండ్ తీసుకునే బాధ్యతను వహించుకుంటారు. అమలుకరచేస్తుంటున్న పాదక బాధకాలకు గురించి బాధ్యత తీసుకోవడంలేదు. ఇంత సేపు ప్యాసివ్ గా తీరేస్పాన్సిబిలిటీ, వర్కింగ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ, చూడండి చొరవతీసుకో కుంటున్నారు. నాది వీరు పోయింది, యిది నాయుండికి వస్తుంటా. ఇదే తీరునే చూస్తుంటున్నాను. మీరు అడిగినప్పుడు, మీ మంత్రులు, మీ ఎ.ఎల్.ఎల్.ఎల్. తీసుకోవడానికి వుండి, అమలు

Voting of Demands for Grants.

వచ్చిననాడు చేసుకోండి తప్ప నాకేమి సంబంధం లేదు. అంటారు. అందరూ నానుచు అని చెబితే ఎక్కడ ఏమి పని జరగకుండా వుంది. ఇరెస్పాన్సిబుల్ బిహేవియర్ తో వుండడం జరుగుతుంది. బాధ్యత తీసుకోనివారు ప్రజలను ఏమి కలిస్తారు? ఏదైనా ప్రజలకు రకు బృహత్తర కార్యక్రమం తీసుకున్నామంటే జిడ్డ చదివి వినిపిస్తారు. ఉత్సాహంతో సంచలనాన్ని తీసుకువచ్చి అక్కడించే వద్దతిలో కాకుండా మన అధికారులు ఏ మాత్రం పని చేయడం లేదు. మాతన దృక్పథముతో పరిపాలనాయంత్రాంగాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవాలంటే ఉన్నితన్ కమిటీ, రామచంద్రారెడ్డి కమిటీ, ఎం. టి. రాజు కమిటీ, యీ మూడు కమిటీలు చేసిన సూచనలను సవరణలను అమలుపరుస్తూ, యింతవరకు ఆ కమిటీలు వెళ్ళని విషయం Commitment of beaucracy towards new problems new desires of the people. అనేది కావాలనే పద్ధతిలో త్రేసినిగు పెట్టాలి. చైనా దిక్రీవరకు కొత్త పద్ధతుల్లో రెవిన్యూ యినస్పెక్టరు నుండి సెక్రటరీ యిట్ అఫీసరు వరకు త్రేసినిగు యిచ్చే పద్ధతి ఏర్పాటు చేయాలి.

ఆడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్టాఫ్ కాన్ఫిరన్స్ వున్నవి. ఇప్పటికి సెక్రటరీయట్ స్టాయిలో డిప్యూటీ స్టాయిలో స్టాఫ్ కాన్ఫిరన్స్ అంటే జీతాలు, కరువుభత్యాలు కావాలని, పెంపులు కావాలని కోరడమేగాకండా పరిపాలనా బాధ్యతలను కూడ రెవ్యూ చేసుకోవాలి. వారు డిన్ చార్జ్ చేస్తున్న డ్యూటీస్ వల్ల ప్రజా సమస్యలు పరిష్కారం చేస్తున్నారా? వారు విద్యుత్త ధర్యాన్ని పెరవేరుస్తున్నామా అనేది ఆలోచించుకోవాలి, రెవ్యూ చేసుకోవాలి, కాని అది జరగడం లేదు. ఆడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్టాఫ్ కాన్ఫిరన్స్ పని సెక్రటరీయట్ మొదలుకొని చీఫ్ సెక్రటరీ వరకు మృగ్యం అయిపోయింది. అవి పరిపాలనకు దోహదం చేసే విధంగా లేవు.

కాబట్టి గవర్నమెంటు దానిని వెంటనే అమలు పరచాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ పరిపాలనా యంత్రాంగం ఈనాటి అవసరాలకు, ఈనాటి మాతన కోర్కెలకు 12-40 p. m.

ఏమాత్రమూ అనుగుణంగా లేనందువల్ల ప్రభుత్వం వెంటనే మొత్తం మన సిబ్బందికి సాంఘికాభివృద్ధి సమన్య పట్ల దృక్పథాన్ని మార్చుకునే పద్ధతిలో త్రేసినిగు ఇచ్చే విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. మినిష్టరుగారి గురించి చెప్పకపోతే ఈ బడ్జెటులో వారి మననీయమైన కీర్తికి దోహదం చేసినవాడిని కాను. ముఖ్యమంత్రిగారు చాల శక్తివంతుడు, యుక్తివంతుడు, అనుభవశాలి. ఆర్. టి. సి. బిస్ బోల్తాపడేదానిని తప్పించి కట్టాల మీద పెట్టే ప్రయత్నం చేసాడు. పట్టాల మీద ఉంటుందో లేక డ్రయిసరు గాదు బోల్తాపడగొడకారో నేను చెప్పలేను. ఇటుపట్టి యుక్తిగల ముఖ్యమంత్రి గారు ఉన్నందుకు సంతోషం. నాకు ఎలాంటి కంప్లెయింట్లులేదు. కాని ఈ ముఖ్యమంత్రిగారి హయాములో కొన్ని స. పట్టం జరుగుతున్నాయి. ముష్టిరు ఇయన్ శ్రమితి బోధామిత్రిగారు తెజవేటిన్ కాన్ఫిరన్స్ మాట్లాడుతూ ఆర్డర్

ప్రదేశ్ లోని స్త్రీలు అరబ్ దేశాలనుంచి వచ్చినటువంటివారికి రెండవ భార్యలుగా వెళ్ళితే వారితో కాపురాలుచేసి సుఖంగా జీవించగలుగుతారని అన్నాడు. ఇటువంటి సలహాను ఒక మంత్రిగారు ఇచ్చిందంటే ఆమెకు ఎంత బాధ్యత ఉందో తెలుస్తుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క మంత్రివర్గానికి సంబంధించిన సభ్యులు ఆమె భారతదేశంలో మహిళా మణులకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నటువంటి ఒక మహిళ ఆ విధంగా చెప్పడం ఎంత హాస్యాస్పదమో అలోచించండి. ఒక నేత వెళ్ళిళ్ళు కా. పోతే బ్రహ్మచారులుగా ఉంటారుకాని, స్వయం చేసుకొని బ్రతుకు తారు కాని విదేశాలకు వెళ్ళి రెండవ భార్యగా ఉండి, బానిసలుగా ఉండడానికి అంగీకరించరు. రేడియోలు వస్తాయని, టెలివిజన్లు వస్తాయని, తల్లిదండ్రులకు కట్నాలు, కానుకలు వస్తాయని కూతుళ్ళను అమ్ముకోమని చెప్పే ఆమె స్త్రీ, శిశు సంరక్షణ శాఖకు మంత్రిగా ఉన్నారని అంటే ఏమి చెప్పాలి. ఆమె మంత్రిగా ఉంటుంటున్నట్లుగాలు కాదు. మాకే అధికారం ఉంటే నేను ఆ ముఖ్యమంత్రిగారి క్రిందలో ఉంటే అంత బాధ్యతా రహితమైన, గౌరవ వ్యతిరేకమైన, భారతదేశ సంప్రదాయాలకు, కీర్తి ప్రతిష్టలకు భంగకరమైన మాటలు మాట్లాడినందుకు చెవులుపట్టి మ తీగిందంటే నుంచి బయటకు పంపించేవాడిని. ఇప్పుడు ఆ పని చేయవలసిన అవకాశం ఉంది. కాని ఆ పని చేయలేము. ఎప్పుడు చేస్తారు? ఆ పని వెంటనే చేస్తే సంతోషిస్తాము. ఎంత తొందరగా చేస్తే అంత ఈ దేశానికి ఊరేగింపు ఉంటుంది. కీర్తి సంపాదించినవాడు అవుతారు ఈ మహిళాలోకానికి ఉన్నటువంటి అభిమానాన్ని, మహిళాలోకానికి ఉన్నటువంటి గౌరవాన్ని భారత దేశ మహిళాలోకానికి ఉన్నటువంటి బాధ్యతను ఆమె జీవితంలో గుర్తించి ఉండదు. అందుచేత దిగజారేపద్ధతిగా మాట్లాడిందని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిపైన సీరియస్ గా చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామరావు (చీపురుపల్లి):—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు, తదితర మంత్రులు ప్రోవోపెట్టినటువంటి సమాచార పౌర సంబంధ శాఖ, తదితర శాఖలకు సంబంధించినటువంటి పద్ధతులను బి వద్దను ఈ సమాచార పౌరసంబంధ శాఖకు సంబంధించి కొన్ని సూచనలు తమద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. మన దేశంలో నిరక్షరాస్యత బాగా ప్రబలి ఉన్నటువంటి నిర్దిష్ట మీకం: రికి తెలుసు. నిరక్షరాస్యత ఉన్నటువంటి ఈ దేశంలో మనకు ప్రచార సాధనాలు చాలా ఉక్కువ. మనకున్నటువంటి బహుత్వ ప్రచారక సాధనాలతో ఈ రోజున దేశంలో ఉన్నటువంటి అనాగరికతను, అవిద్యను పారదోల్గితానికి ఈ శాఖ ఎంతో ఉపయోగపడవలసి ఉంది. దురదృష్టవశాత్తూ గతించిన కాలంలో మన అనుభవాన్నిబట్టి చూస్తే ఈ సమాచార పౌర సంబంధాల శాఖ పౌరులకు ఏమాత్రమూ సంబంధం లేకుండా పోయిందనే విషయం చెప్పడానికి వీచారిస్తున్నాను. ఈ రోజున ఈ విషయం ఎవరూ ప్రస్తావించడంలేదు. అందరినీ ఆకర్షించేవి, ఎడ్యుకేట్ చేసేవి సినిమాలు లేక నాటకాలు కాని ఈ రోజున ఆ సినిమా రంగంకాని నాటకరంగంకాని ఎంత దుస్థితికి దిగజారి

పోయింది అంటే చెప్పడానికి వీలులేని పరిస్థితులలో ఆ రెండు రంగాలు ఉన్నాయి. ఈనాడు సినిమా రంగంలో అశ్శీలాలతో కూడుకొని అద్దరహితమైనటువంటి, అర్థస్థమైనటువంటి చిత్రాలను ప్రజలకు చూపించడం జరుగుతున్నది. అనేక రకాల క్రయం సినిమాలు చూసి ప్రేక్షకులు అటువంటి క్రయమును అలవాటు పడడం. సినిమాలలో చూపించినటువంటి అర్థస్థ చిత్రాలను చూసి మన యువకులు చాలామంది అనేక రకాలుగా చెడిపోయే పరిస్థితి ఉంది. ఈ సినిమాలద్వారా మనం ఏమి సాధించామని అలోచించాలి. ఈ సినిమాలను జాతీయం చేయాలనే నా ఆశిప్రాయం. జాతీయం చేసి ఈ రోజున దైనందిన జీవితానికి సంబంధించినటువంటి విషయాలను చిత్రీకరించి ప్రజానీకానికి చూపించే పద్ధతిలో ఉండాలి. లేకపోతే ఇది ప్రయోజనకరంగా ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను. సినిమా రంగాన్ని వెంటనే జాతీయంచేసి చిరకాలంగా ఉన్నటువంటి మోనోఫోన్ లిస్ట్ చెప్పి కొత్త ప్రొడ్యూసర్లు, కొత్త డైరెక్టర్లు, కొత్త యాక్టర్లు రావడానికి అవకాశం కల్పించి ప్రయోగాత్మకమైన, ప్రయోజనాత్మకమైన, ప్రభోదాత్మకమైన సినిమాలు నిర్మించడానికి దోహదం చేయాలని కోరుతున్నాను.

పూర్వం నాటకాలను రాజులు పోషించేవారు. కాని ఈనాడు ఎమెయ్యూర్ నాటక రంగ పరిస్థితి ఎంతగా దిగజారిపోయిందో తమకు తెలుసు. ఒక సమాజం ఒక నాటకాన్ని ప్రదర్శించాలి అంటే వాళ్ళు పడే బాధలు, ఇబ్బందులు ఇన్నీ అన్నీ కావు. మనకు సంగీత అకాడమీ ఒకటి ఉంది. ఇది కేవలం కొంతమంది తేలు సంగీతగా తయారై సమాజానికి ఏవిధంగా ఉపయోగకరం లేకుండా పోతున్నది. ఈ రోజున అటు రాజుల పోషణ లేక ఇటు ప్రభుత్వ పహకారం లేక దినదినానికి దిగజారిపోతున్న నాటక రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ రోజున లలిత కళలు చాలా ప్రధానమైనవి. భారతదేశంలో లలిత కళలు ఒకనాడు ఎంత స్థితిలో ఉన్నాయో మీకు తెలుసు. అటువంటి కళ దిగజారిపోయి అటు సమాజానికి పనికిరాక అటు నటులను బయటకు తీసుకొని రాలేక నిర్వీర్యం అయినటువంటి, నిర్జీవమైనటువంటి స్థితిలో ఉన్న నాటక రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ నాటక రంగానికి ఇతోధికమైన ఆర్థిక సహాయము కల్పించి ప్రతి పట్టణములో రవీంద్రభారతి తరహా ఒక ధియేటరు నిర్మించి దానిని ఉచితముగా ఎమెయ్యూర్ కళాసమితులు, నాటకాలు ప్రదర్శించడానికి అవకాశాలు కల్పించి నాటక రంగాన్ని ఉద్ధరించవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. సినిమా రంగాన్ని జాతీయము చేయడం, నాటక రంగాన్ని ఉద్ధరించడం, నాటక కళలను నిర్మించడం ప్రధాన ధ్యేయముగా ఈ ప్రభుత్వము తలపెట్టాలని మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశము ఇచ్చినందుకు తమకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ వెల్లపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. పత్మనాభయ్య:—అధ్యక్షా, నాడు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వములో పంత్రిగా ఉన్నటువంటి శ్రీమతి రోదామిశ్రీగారు ఒక విషయం చెప్పారు. ఇది మహిళా లోకానికే కాకుండా మొత్తం ఆంధ్ర దేశంయొక్క గౌరవానికి చాలా కళంకమైనటువంటి విషయము. ఆమె ఇంకా ఈ ప్రభుత్వములో మంత్రిగా ఉండడం అనేది చాలా సిగ్గుచేటైన విషయం. వెంటనే ఆ మంత్రిని తొలగించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఆమెను వారి పార్టీలో ఉంచుకొనడం. ఉండుకోకపోవడం అనేది వేరే విషయం కాని ఆమె మంత్రిమండలిలో ఉండడం మాత్రం ఏ రకంగానూ సహించమని మనవిచేస్తున్నాను. తెలిసే చదువు ఉన్నదిమెంటుకు సంబంధించి ఉద్యోగుల కోరికలు అనేకం చాలా కాలం నుంచి ఉంటున్నాయి. ప్రభుత్వం ఈ కోరికలను సానుభూతితో ఆలోచించి పరిష్కరించడానికి పౌనుకోసాలని కోరుతున్నాను. ఎకనామిక్ సర్విసెస్ గురించి గౌరవ సభ్యులు అనేకమంది అనేక విషయాలు చెప్పారు. ఈ ప్రభుత్వం పేదవానికి మే ఉండని చెబుతున్నారు. ఎన్నో ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. ఈ సందర్భంలో భూసంస్కరణల గురించి ఒక విషయం చెప్పాలి. ఈ చట్టం వచ్చిన తరువాత అనేక రకాలైన పనినామి పంపకాలు జరిగిన విషయం అదానికి తెలుసు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో షేర్డ్ భూస్వాములనుంచి భూమి ఏ విధంగా పోయిందో మేము ఇదివరకే చెప్పాము. ప్రభుత్వం చేసినటువంటి వాగ్దానాలను, చేస్తున్నటువంటి ప్రకటనలను అమలుచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. నాడు 16 లక్షల ఎకరాల పెచ్చిలకు అదనపు భూమిగా ఉండని ప్రకటిస్తే అందులో 12 లక్షల ఎకరాలు లీగల్ వ్యవహారాలలో ఇరుక్కొని ఉంది. అది కోర్టులలో. ట్రిబ్యూన్లలో ఇరుక్కొని ఉండడానికి కారణాలేమిటి? షేర్హోల్డర్లు ఏ రకంగా వ్యవహరిస్తున్నాయి. డిస్ట్రిక్టు ట్రిబ్యూనల్లు, ఎప్పిలేట్ ట్రిబ్యూనల్లు ఏ రకంగా వ్యవహరిస్తున్నాయి? వీటిలో ఉన్న షేర్హోల్డర్లను పరిష్కరించుటకు కావలసిన సవరణలను ప్రభుత్వం కానవసర ముండుకు తీసుకొని వచ్చి ఈ అదనపు భూములను పేదలకు పంచడానికి ప్రభుత్వం ఇంతవరకు చర్యలు తీసుకోలేదు. ఈ చిక్కులను పరిష్కరించడానికి అవసరమైన సవరణలను ప్రభుత్వం కానవసర ముండు తీసుకువచ్చి ఈ అదనపు భూములను పేదవారికి దక్కించడం కోసం చర్యలు తీసుకోవానికి ఇంతవరకు ముందుకు రాలేదు; రాకపోగా గత ప్రభుత్వం 4 ఏకరణల తీసుకువచ్చి స్వేచ్ఛగా భూస్వామి తమ భూములను అనుభవించడానికి ఉపశాఖగా ఇచ్చింది. ఈ అనుభవాలను అన్నిటిని ఉపయోగించుకొని 1 కి.లక్షల ఎకరాలు ఈ నాడు లీగల్ వ్యవహారాలలో ఉన్నాయి. దాదాపు కోర్టులలో ఉన్న షీర్సులు చూస్తే మాటికి 75, 80 వంతులు షీర్సులు భూస్వాములకు అనుకూలంగా వచ్చి సామాన్య పేద ప్రజలకు భూములే మిగిలే అవకాశం లేదు. ఆంధ్రదేశంలో ఈ లీగల్ వ్యవహారం లేకుండా ఇప్పటికి 4½ లక్షల ఎకరాలు ఉంటుందని మూడు లక్షలు మాత్రము తీసుకున్నాము రెండు లక్షలు పంచామని అంటే పంపపాండవులు కథ గుర్తవచ్చుంది. ఈ పేదవానికి ఆక తప్పు మిగిలేది ఏమీ ఉండదు. అందుచేత ప్రభుత్వం సజంగా వ్యవహారాలను

12.50. p.m.

అమలుపరచాలని ఆనుకుంటే పబ్లిక్ ల్ చిక్కులు వ్యవహారాలతో ఈ భూసంస్కరణల చట్టము నీరుగారి పోతున్నదో అచిక్కులు పోగొట్టడానికి అవసరమైనటువంటి శాసనాన్ని తీసుకువచ్చి ఈ అదనపు భూములను సేదవారికి దక్కిట్టట్లు చూడాలి. విద్యుచ్ఛక్తి శాఖామంత్రిగారు ఈనాడు ఉత్పాదక శక్తి పెరిగింది అని అన్నారు. పెరిగింది అని మనం చూస్తున్నాము సంతోషిస్తున్నాము కాని వంశకం విషయం చాలా లోపభూయిష్టముగా ఉన్నది. ఈ నాడు ప్రొడక్ష్ చే కాదు. ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రొడక్ష్ ను చూసి ఇన్ స్టాల్ డు కెపాసిటీ చూసి మనం గర్వపడితే ప్రయోజనం లేదు. మంచిదే అది. అదే సందర్భంలో వంశకం విషయం చూస్తే చాలా లోప భూయిష్టముగా ఈ నాడు ఉంది. మెట్రీయల్ లే పోషణం. కండక్టర్స్ లేవు. ట్రాన్స్ థార్న్ లేవు. ఇన్సులేటర్స్ లేవు. పోల్స్ లేవు. వీటి వల్ల ఎన్నో చోట్ల పనులు అగిపోయాయి. ఈ నాడు మూడు వేల పోల్స్ ని మనం ఇష్యూ చేసి ఎరెక్టు చేసి, నల్గొండ జిల్లాలో అనేక గ్రామాలలో ఈ నాడు కండక్టర్స్ వైరు లేకపోవడం వల్ల పనులు నిలిచిపోయిన ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. అట్లాగే 2,800 ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ నల్గొండ జిల్లాలో ఉంటే ఇదివరకు 15 వెహికల్స్ ఉండేవి. మూడు మాత్రమే ఇప్పుడు నడుస్తున్నాయి. మూడు వెహికల్స్ తో ఆ సబ్ స్టేషన్ లకు గాని ట్రాన్స్ ఫార్మర్లకు గాని ఏమైనా రిచేర్స్ వస్తే ఈ అధికార్లు ఎట్లా వెళ్ళగలరు? ఎట్లా ఈ రైతాంగానికి పంపుపెట్లకు సర్కిల్స్ చేయగలరు? సబ్ స్టేషన్ లో ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ అన్నీ 100 హెచ్ పి. ఉండవలసివది 150, 200 హెచ్ పి. మీద ఉన్నాయి. అందువల్ల ఇన్ స్యూరిటీ సప్లయ్, ట్రేజ్ డౌన్స్ చాలా హెచ్చుగా ఉన్నాయి. అంతేగాక వుడెన్ పోల్స్ పోయినాయి. చెదలు పట్ట వుడెన్ పోల్స్ పోలే ఇంకవరకు తిగి మళ్ళీ పోల్స్ ని ఎరెక్టు చేసే పరిస్థితి లేదు. ఈ విధంగా ఎరెక్టు చేయకపోగా ఎలట్రీసిటీ సప్లయ్ ఉన్నా లేకపోయినా రిగ్యులర్ గా బిల్లు మాత్రము వస్తున్నాయి అది మరింత అన్యాయమైన విషయము. అలాగే స్టీటు లైటింగ్ ఎప్పుడో పోయింది. ఆయనప్పటికీ గ్రామాలలో స్టీటు లైటింగు బిల్లు మాత్రము వంచాయతీలకు వస్తున్నాయి. ఆ స్టీటు లైటింగును మరల వేయడానికి వాటి మంచి చెడ్డలను చూచే స్థితి ఏమీలేదు. అలాగే విద్యుత్ కార్మికులు అనేక మంది చాలా కాలంగా వర్కు టు రూలు అమలు జరుపు తున్నారు. దీనివల్ల రైతాంగానికి ఇతరులకు అనేక ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. వాళ్ల సమస్యలు చాలా ఉన్నాయి. నేషనల్ నారమ్స్ ప్రకారము పని చేయము అంటున్నారు నేను ఏమి చేయను అని మంత్రిగారు అన్నారు. కాని మనరాష్ట్రంలో ఈ నాడు 800 నుంచి 1.00 వరకు సర్కిస్ వర్కు చేస్తున్నారు. 700 లో 750 ఉందో నేషనల్ నారమ్స్ కి వారు వ్యతిరేకించడంలేదు. ఎన్నో సర్కిస్ పెరిగి నాయి. 74 కి ఈనాటికి చూస్తే ఆ నాడు ఎలట్రీసిటీ అచాయం రిరిక్ట్ రూపాయలు. ఈ నాడ అది 180 కోట్ల రూపాయలకు పెరిగింది. ఈ నాడు సర్కిస్ కన్వెన్స్ పెరిగాయ. వారు కాదనడం లేదు. కాని 700 నారమ్స్ ని అతకకుంటే మించి 800 నారమ్స్ ని 1100 చేయిస్తున్నారు. వెట్టి చాకిరి

చేయిస్తున్నారు. మరి ఆ పెట్టి చాకిరి అన్యాయమని తగ్గించమని అడుగుతున్నారు. హరి న్యాయమైన కోరికలను ప్రభుత్వం ఈ నాడు తిరిగి ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. అందువల్ల ప్రభుత్వం ఆ పాత ఖూస్వామిక వ్యవస్థ ఆ పూర్వం వ్యవస్థ నుంచి యటవడలేక కొంత అన్యాయం జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను.

Announcement by the Mr. Deputy Speaker.
re; Students demonstration.

Mr. Deputy Speaker : —This morning we had an unfortunate incident in the Assembly premises. You wanted that I should make a statement.

At about 10-00 A.M. about 150 persons claiming to belong to City Committee for S.C. Welfare Hostels gate-crashed into the premises. The gate could not be closed to prevent them as some autos and cars were in the gate at the time. Some of them were dispersed outside the premises by Inspector Sri Moinuddin with the Police Force available at the gate. Some others managed to come inside the Assembly premises while dispersing. After coming inside they broke flower pots and smashed door glass panes. They raised slogans near Chief Ministers chambers demanding an assurance about their demands relating to increase in Stipend, etc. The police after taking instructions from me removed all the demonstrators immediately. After most of them were removed when Police wanted to round up the few who were left in the Assembly premises. Sri V. Shankar (PDSU), Sri Gopi (RSU) Sri Indira Reddi (Lohia Vichar Morcha) and Sri V. Hanumantha Rao (Youth Congress) and also students of Students' Federation of India (CPM) obstructed the Police in the discharge of duties and demanded that they should also be arrested. They went round the premises, got the few who were in Police custody released, abusing the Police and demanded that they should be allowed inside the Assembly. Over 79 students have been arrested and removed to the Police Station. Regulatory orders in force were defied by the demonstrators.

Annual Financial Statement (Budget) for 1979-780 Voting of Demands for Grants.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇన్ని డిమాండ్స్ కలిపి చాల కొద్ది పనులములో మాట్లాడివలసిన పరిస్థితి సజంగా వాధకరమైనదే. నిన్న ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడుతూ చెప్పారు. సరి అయిన అవకాశము వ్యవధి ఉండేటట్లుగా మాడాలని అన్నారు. దానికి నేను ఒకటే మాట మనవి చేయవలసి కున్నాను. విశిష్ట ఎడ్యుకేషన్ కమిటీలో అనేక పర్యాయాలు వర్తించు కున్నాము. ప్రతిపక్ష నాయకులు మిగతా పార్టీ నాయకులు అంతా కలిసి ఒక వేళ క్రమ శిక్షణ లేవడానికి సరిగా ఏ మైముకి ఆ మైము పెట్టి పర్సంటు చేసుకునేటట్లుయితే సరిపోతుంది. లేకపోతే మిగతా కార్యక్రమంలో చాల మైము పోతుంది కాబట్టి ఇది సాధ్యం కావడం లేదు. 18 రోజులు అనే ఏ అట్టి కేసు

Voting on Demands for Grants.

అయితే ఉందో అది మనం పాటిస్తున్నాము. లేదా కొన్నిటిని గిజెటివ్ చేసి కొద్ది మాత్రమే వివరముగా చర్చించుకుంటే కూడా బాగుంటుంది. ఈ రెండు విషయాలను ఆలోచన చేయాలని చెప్పారు. దీనితో బాటు ఎసంబ్లీ ఇన్ని రోజులు జరుగుతుంది. ఇంతకన్నా ఎక్కువ వివరముగా వ్యవధితో జరిగితే బాగుంటుంది అనే మాట పైన మనం ఆలోచన చేశాము. బిజినెస్ ఎడ్యుయజరి కమిటీలో కూడా గౌరవనీయులైన సుందరయ్యగారు కమిటీ ద్వారా పరిశీలన వద్దటి బాగుంటుంది అన్న మాట పైన ఆ వివరాలు వారు తరువాత ఇస్తామన్నారు. అటువంటివి ఎమైనా వస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయడానికి తయారుగా ఉండి నిచెబుతున్నాను. కన్సల్టేటివ్ కమిటీస్ ఏర్పాటు ఉంది. మీకు తెలుసు ఈ సంవత్సరం మేము ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. ఈ సంఖ్యను బట్టి ఇంకా ఎక్కువ రావడానికి ఉన్నా లెక్కపెట్టక 2/3 మరీయు 1/3 చొప్పున పెట్టి ఈ 1/3 లో మీరు అందరు ఇవ్వండి అని అడుగుతున్నాము. మాకు ఇప్పటివరకు రాలేదు. ఏ నిమిషం వస్తే ఆ నిమిషంలో 1/3 పెట్టి మేము కన్సల్టేటివ్ కమిటీస్ పెట్టడం ఆ కన్సల్టేటివ్ కమిటీ ద్వారా అనేక డిపార్టుమెంటుల వివరాలు సమీక్షించడం చర్చించడానికి అందర సభ్యులకు అవకాశం దొరుకుతుంది. అందుకని సభ్యులు మాట్లాడితే వివరాలు చెబితే తమ ఆలోచనలు చెబితే అది ప్రభుత్వానికి కూడా లాభము ఉందని చెప్పి నేను గునవి చేస్తున్నాను. మా దృక్పథం మా ధోరణి ఎన్ని రకాల అభిప్రాయాలు వస్తే వాటిని బీలైన తవరకు అమలు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. అన్నీ సాధ్యము కాకపోవచ్చు, ఎన్నో పోషితులను బట్టి అని ఆ విధంగా జరిగితే జరగవచ్చుగాని అవి తప్ప మా ఉద్దేశం మరి ఏమీ లేనవి మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవనీయులైన ప్రతి పక్షనాయకులు నిన్న మాట్లాడుతూ ఢిల్లీ గెస్టు హౌసును గురించి అది తరి అయిన పద్ధతి లేదు అన్నారు. దాని! ఎరిగర్స్ లిస్టు కావాలి అంటే కూడా మేము ఇచ్చినాము. నిజమే అది కట్టు దిట్టముగా లేకుండా, ఎంతో మంది నాకు తెలుసు కొందరైతే కొన్ని వేల రూపాయలవరకు అప్పులు పెట్టినటువంటి బకాయలు పెట్టినటువంటి వస్తతి జరుగుతూ ఉంది. దీనిని వారి దగ్గరనుంచి వసూలు చేసే పద్ధతి పెట్టి ఒక ప్రక్క ఇకముందు ఇట్లా కాకుండా ఎప్పటికప్పుడు నగదు కచ్చే ఏర్పాటు జరగడానికి ప్రయత్నం చేయబడుతుందని కూడా నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఒక విషయం చాలా ముఖ్యమైంది, ముందర్ని బాధిస్తున్నది. గౌరవ సభ్యులు ఉత్తరాలు వ్రాసినా. ప్రజలు దరకాస్తులు ఇచ్చినా మా దగ్గర నుంచి ఎక్కువ రెడ్డిమెంట్ ఇవ్వడంతో సరిపోతుందని మాకు ఏమీలేదు. ప్రత్యేకించి నేను వ్యక్తిగతంగా బాధపడుతున్నాను మా మంత్రులు కూడా బాధపడుతున్నారు. ఈ విధంగా పంపిస్తున్నాము గానీ తర్వాత ఎంతలోతుగా పోయి పీటిని పడవ్కు రించాలా అని చూస్తున్నాము. అది ఏ స్థాయిలో సమస్యలు వస్తున్నాయో దానిని బట్టి కూడా ఉంటుంది. అందుకని గ్రీవెన్స్ పో పెట్టడంతో బాటు జిల్లాలో దీనికి వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేయాలని ప్రయత్నం చేశాము. మొత్తం

1.00 p.m.

Voting of Demands for Grants.

ఆర్.డి.ఓ. లను గ్రీన్ వెస్ట్ అసీనరుగా పెట్టి, అదనంగా స్టాపు ఇచ్చి, కన్సం వారానికి ఒకరోజు అయినా మొదలే తెలిపిన ఊరుకు వెళ్ళాలని, ఆక్కడి సమస్యలను తీసుకొని, అక్కడే పరిష్కారం చేయాలని, ఏ డిపార్టుమెంట్ కు సంబంధించినవి అయినా చేసేటటువంటి ఒక వ్యవస్థ, అధికారాలు క్లెయిమ్ చేశాము. కలెక్టరుకు కూడా ఈపని అప్పజెప్పాము. ఇది సరిపోదని మాకు తెలుసు. మేము గ్రామాల్లో కంప్లయిట్ సెల్ పెట్టాము. ఇది చాలా కష్టమైన పని. ఈ రిజిస్టరు ఎక్కడ పెట్టాలి, ఎవరు వ్రాయాలి అనేది తెలియకుండా కాదు. అటువంటి పైపును తీసుకుంటున్నాము. ఆ పైపులో అనుభవంన్న డిప్టీ గానీ, గౌరవ సభ్యులు, బయట పబ్లిక్ ఓపీనియన్ డెవలప్ చేసి ఇది బాగా చేయాలని ఉంది. ఒక సమస్య గురించి ఎవరయినా లేవదీస్తే ఆ సమస్య అవుతుంది, కాదు అనేది తేల్చాలనే కావశ్యతయే మాకు ఉంది. కానీ అబ్బందులు వస్తూ దానిని చేయలేకపోతున్నందుకు బాధ పడుతున్నామని మరచి చేస్తున్నాను. వివరాలు ఏమి వచ్చినా దానిని సాంకేతికంగా చర్చించుకొని వ్యవహారం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఎట్రనిస్ట్రీటివ్ రిఫారమ్స్ తొందరలో పెట్టకుండు. అతి తొందరలో మార్పుకుంటే మంచిది ఎప్పటికప్పుడు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఎన్నో కమిటీలు జరిగాయి. ఇప్పుడుకూడా కమిటీ పెట్టాలని భావిస్తా. ఇన్ని కమిటీలు జరిగి కూడా ముందుకు పోలేదే అని బాధ మాకు కూడా ఉంది. అందుకని ప్రస్తుతం ఒక కొత్తపద్ధతి రూపొందించడం ఫైనల్ స్టేజీలో ఉంది. ఏదైతే అయినా, ఏ కాగితం అయినా ఇద్దరుకన్నా ఎక్కువ అధికారులు చూడకూడదు. ఒక యు.డి.సి. చూసి డెప్యూటీ సెక్రటరీకి వెడితే, ఆ డిప్యూటీ సెక్రటరీ ఫైనల్ గా నిర్ణయించేసే అధికారం ఉండాలి. తప్పులు చేస్తే సమీక్ష చేసే అధికారం సెక్రటరీకి, జాయింట్ సెక్రటరీకి ఉండాలి అనే రీతిలో ఆలోచిస్తున్నాము. ఈ విధంగా నాలుగైదు అతడులు అదరూ పైబిడిమీద వ్రాస్తూ పొడిగించే దానిని తగ్గించాలని సెక్రటరీ అదరూ వస్తున్నాడు. ఆ వివరాలు ఏవిధంగా కాంబినేషన్ పెట్టాలి, ఏవిధమైన పనులను డెప్యూటీ సెక్రటరీనకు, జాయింట్ సెక్రటరీనకు ఇవ్వాలని అనేది వర్క్ అవుట్ చేస్తున్నారు. అది పూర్తికాగానే తొందరలో అమలు పెట్టడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది. డిపార్టుమెంట్ హెడ్స్ దగ్గర నుంచి వచ్చి దానిపైన సెక్రటరీ ఓఫీస్ లో మళ్ళీ టెన్ గాల దగ్గర నుంచి మొదలు పెట్టాలంటే అసంభవం అవుతున్నది. పైన డిపార్టుమెంట్స్ హెడ్స్ వ్రాసిన దానిపైన ఆక్కడ ఉన్న ఎల్.డి.సి. ఇష్టం వచ్చినట్లు ఫర్మల్ క్రిటిసిజమ్, రిమార్కుస్ చేస్తూనే ఉన్నది ఉదాహరణకు మంచి వాతావరణం లేకుండా పోతున్నదని తెలుసు. దానిని ఇంకా తొలగించే దగ్గరకు తీసుకురావడానికి సెక్రటరీ ఆఫీస్ చేస్తున్నారు. వారు చేసి, దానికి ఒక స్వీకృతం ఉచ్చాక, దానిని అమలుచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఏమైనా రెడ్ లైన్ లు తగ్గించాలని ఉంది. ప్రతిపక్ష నాయకులకు వారి డిక్టేషన్ లో కొన్ని కఠిన పదాలు ఉన్నవ ఉన్నాయి. వారి వ్యవధిని మాత్రం వంచి, వారు ఎప్పుడు ఏమీ చెప్పినా తప్పు చెప్పారు వారు బాధతో చెబుతారు కాబట్టి ఒక చాక్లెట్ మోక్షం పెడితే అవ్వాలని

[illegible]

వారు ఇద్దరు జడ్జిలు ఎక్కువ కావాలంటే ఇచ్చాం. ట్రీబ్యూనల్స్ కు 8 మందిని ఎక్కువ చేశాము. ఎక్స్ క్యూ-జిల్లాలో ఉన్న కేసులను బట్టి, వెయ్యి కేసులకన్నా ఎక్కువ లేకుండా పెట్టాలనే ఆలోచనతో జడ్జిలను ఎక్కువ చేశాం. డిస్ట్రిక్టు అప్పిలేట్ ట్రీబ్యూనల్స్ లో రెవిన్యూ అఫీర్లు ఉండి, ట్రాన్స్ ఫర్స్ కాన్ స్టేబులుగా ఉండి, సర్కిల్ సమయానికి రాదని, ఇంట్రెస్టు లేకని ఎన్నో కారణాలు చెప్పి వాళ్ళవల్ల అలస్యం అవుతుంటే ఒక జుడిషియల్ అఫీసరుకే వదిలిపెడితే బాగుంటుందని అది కూడా చేశాము. కేసులు ఇప్పుడు తొందరగానే పరిష్కారం అవుతున్నాయి. నాకు ఇచ్చిన అంచనా బట్టి ఈ సంవత్సరం ఆఖరుకు చాలా కేసులు పోతాయి. అయితే ఒకటి ఉంది. ఒక కేసులో ఇవి డబుల్ వాటర్ క్రాపా, సింగిల్ వాటర్ క్రాపా అనే మాట వచ్చినప్పుడు అటువంటి కేసులను మొత్తం ఓనేస్తే చాలా కేసులు పోవచ్చు. ఎక్కడైనా సరే కూస్వామి, దగ్గర మాకు ఎక్కువ కూమిలు దొరకడానికి దానికి ప్రయత్నం చేదామనే ఆలోచన తప్ప మరొకటి కాదు. అ ప్రయత్నం చేస్తూ ప్రభుత్వం వాయిదా కేసులు 8400 మాట్లాడుతున్నాయి. మిగతా ఇండివిడ్చువల్ కేసులు ఇప్పుడు ప్రైవేట్ లో సుమారు 1000 కేసులు ఉన్నాయి జిల్లా కేసులలో మెల్లిమెల్లిగా తగ్గి 20 వరకు వచ్చాయి ప్రైవేటులో ట్రీబ్యూనల్స్ లో ఉన్నవాటిలో నాకు వేల కేసులు మాత్రం ఉన్నాయి. అవి కూడా ఎందుకు ఉన్నాయంటే ప్రైవేట్ లో యొక్క ఆర్డరు బట్టి ఏదైనా అలస్యంగా మారవలసిన పని ఉన్నదను అవి అవినారు ప్రయిమరీగా బేసిక్ కరకు విలేజీ రెవెల్ లో ఇప్పుడు వెము చేసి డిస్ కంప్లైస్ ఇప్పించి పని పప్పుడో అయిపోయింది. ఈ పని తొందరలో పూర్తిచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అర్బన్ సీరింగ్ విషయం ఇన్ సెంటర్ ఫర్ దీనికో చాలా సాధకసాధకాలు ఉన్నాయి ఎగ్జెంప్ట్ ఇచ్చేప్పుడు దానిలో చాలా మాకు కష్టంగా ఉంటుంది. ఎగ్జెంప్ట్ ఇవ్వడానికి ఉన్న గైడ్ లైన్స్ లోనే ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఒక పెద్ద విద్యాలసంస్థ తమకు వంద ఎకరాలు కావాలంటే ఇద్దరో, ముగ్గురో పెద్ద కూస్వామిలు అవుతారు. వారికి ఎగ్జెంప్ట్ ఇస్తే వారికి లాభం అవుతుంది అన్న భయం మాకు ఒక ప్రక్క, వారికి ఇవ్వకపోతే కార్యక్రమం అగిపోతుంది అనే సాధక మరొక ప్రక్క. అందుకే ఈ విషయం శ్రద్ధగా చూసి తమిళనాడువారు అవన్నీ మార్చినారు మన పక్షం ఇప్పుడు అపీల్ లో ఉంది తొందరలో అయి పోతుందని అవినారు గానీ లేకపోతే మా అపీల్ విత్ డ్రా చేయండి మాకు వదిలిపెట్టండి, మా రాష్ట్రానికి మేము ఒక బిల్లు చేసుంటాము అనే పద్ధతిలో ఉంది అందువల్ల అర్బన్ సీరింగ్ లో ఎంత లాభం కావాలో అంతా ని.ంగా షేయిలేక పోతున్నాము అని సాధకగా ఉంది. అయితే ప్రెస్సిఫుల్ మాత్రం ఉంది దాని వల్ల కన్ స్ట్రెయిన్డ్ ప్రోగ్రామ్ డెబ్బికింటన్న మాట మాత్రం సాస్తవమే కానీ

11. తొందరలో సుప్రీమ్ కోర్టులో ఎది నిర్ణయం అవుతుందనే ఆశతో ఉన్నాము. ఇక ఉద్యోగస్తుల గురించి నేను ఒకటి మనవి చేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రములో కొన్ని పరిశ్రమలను నడుపుతున్నాం. కొన్ని పరిశ్రమలు పబ్లిక్ సెక్టర్ లో

ఉన్నాయి. ఇండస్ట్రిస్ డిపార్టుమెంటు ఏజ్టివీటీస్ ఉన్నాయి. వీటిని అన్నిటిని ఎకనామిక్ సెక్టర్ లో ఒక వింగు పెట్టి వీరంతా అందులోకి వచ్చేక తిరిగి మరల వెళ్లిపోతూ వారు అక్కడే ఉండేటట్లుగా చేయాలనే ఆలోచనతో పరిశీలన చేయబడుతోంది. అది పరిశీలన పరిగినప్పుడు ఇండస్ట్రిస్ లో మంచి అనుభవం ఉన్న ఆఫీసర్లను బయటకు పోకుండా చూడాలి. లేకపోతే కొన్ని రోజుల తరువాత ఇండస్ట్రిస్ లో మంచి అనుభవం ఉన్న ఆఫీసర్లను జాయింటు సెక్రటరీ, ఎడ్యుకేషన్ గా ఏర్పాటు చేసే పద్ధతి కాకుండా చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. అనేకవైల్లు వల్లెక్ లిమిటెడ్ కంపెనీలకు మన అధికారులు పోతున్నారు. సెక్రటరీలు పోతున్నారు. వారికి టైము ఉండడం లేదు. ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. సెక్రటరీలు అక్కడికి పోయి వని చేయాలి. అంటే వారి సరిగా తెలియరు. సెక్రటరీలు కూడా ఈ విషయం చెప్పుకున్నారు. అందుకని ఒక కొత్త వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేసుకొంటున్నాము. ఒక జాయింటు సెక్రటరీ 4, 5 కంపెనీలకు ఉండాలి. ఆయా కంపెనీలకు సంబంధించిన వ్యవహారాలు వచ్చినప్పుడు డిపార్టుమెంటులలో ఫైల్స్ కూడా ఆయన తీసుకొని సెక్రటరీలతో చర్చించడం, కన్ఫరెన్స్ మంత్రులతో చర్చించడం.... ఒక లిమిటెడ్ కాంట్లబు విత్ ది వల్లెక్ ఇనిస్టిట్యూషన్స్ ఉండాలి. అనే నిర్ణయం కూడా మేము తీసుకున్నాము. వీలై నంతవరకు స్ట్రీమ్ లైన్ చేసే పద్ధతి ఉంది. ఐ.ఏ.ఎస్ కేడర్ కు, మిగతా సర్వీసెస్ కు కావలసినన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి.

లా అండ్ ఆర్డరు గురించి చాలా మంది గౌరవనీయ ఘట్టాలు చెప్పారు. అనేక సంస్థలలో ఇక్కడ మనము చొచ్చుచున్నాము. మహారాష్ట్రలో అంబేద్కర్ గారి పేర యూనివర్సిటీ మీద పెద్దఎత్తున ఆంధోళన జరిగింది. మన దగ్గర అంత పెద్ద ఎత్తున ఆందోళన జరగలేదు. జమీన్ ఉడినది. ప్రాదరాజాద లో జరుగుతున్న పరిస్థితులు అంత మంచివి కావనే నేమంటున్నాను. వీటికి కారణాలు అనేకంగా ఉండవచ్చు. ఆర్థిక వ్యవస్థ కావచ్చు. కొన్ని చోట్ల కొంతమంది పెద్దమనస్సులు తీవ్రమై ఉపన్యాసాలు చేయడం కావచ్చు. ఆ ఉపన్యాసాలు అన్నిటిని చూసే లే మేనేజు సాకే కనపడుతున్నాయి. ఎడ్యుకేట్ జనరల్ ఒపినియన్ తీసుకొని అనువటివి చేసిన వారిని ప్రాసిక్యూట్ చేసి అటువంటి వ్యవహారములు అరికట్టాలని మాత్రం ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో ఉండని మనవి చేస్తున్నాము. నక్సలైట్ల విషయంలో దేశమంతటా గాని, రాష్ట్రమంతటా గాని ఏమి జరిగిందో మీకు వేరే చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఆ రోజులలో రమీజాబీ ఉద్యమము నాడే నేను అందులో నక్సలైట్లు, ఎక్స్ ప్రెమిస్టులు ఉన్నారని చెప్పాను. ఇది నిజం. రాష్ట్రములో కూడా వారి చర్యలు జరుగుతూ ఉన్నాయి.

శ్రీ యమ్. ఓంకార్ :— నక్సలైట్ల తప్పు నక్సలైట్ల మీదనే పెట్టండి. కాని దానికి అపాయింట్మెంట్ ఉంది.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి:— ఓంకార్ గారు నేను రమీజాబీ మీద నక్సలైట్లను ఆపాదిస్తున్నానని భయపడుతున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్:— రమీజాబీ మీద, ఆమె భర్త మీద పోలీసులు జరిపిన అన్వేషణలకు ధైర్యంగా హిందూముస్లింలనే తేడా లేకుండా ఇంకానగరాల్లోని ప్రజలు సమైక్యంగా లేచారు. అది వాస్తవం. ఆ ఉద్యమాన్ని నక్సలైట్లు ప్రోత్సహించేవారని అన్నప్పుడు అది అన్యాయమని, తప్పు అన్నాను.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి:— ఓంకార్ గారు చాలా అదృష్టవంతులు. వారికి అన్ని విషయాలు తెలియవు. తెలియనందు వల్లనే అట్లా చెప్పుతున్నారు. వారు ఏమి చెప్పినా కరెక్ట్ చెప్పుతారు. నిజంగా ఆనాడు జరిగిన ఉదంతాలలో ఎంత వరకు ఏ విధంగా ఈ ఎక్స్ ప్లీమిస్టు ఎలిమెంట్సు అనాటి మూమెంట్సు ప్రెసిపిటేట్ చేయడానికి ప్రయత్నించారో, అన్ని తొకెంటీలలో చాడి చేశారో, ఏ విధమైన అబద్ధపు ప్రచారం చేశారో అన్ని వివరాలు మా దగ్గర ఉన్నాయి. ఇప్పుడు కూడా ఇంకా ఇంటెన్సివ్ జయటకు చెప్పరలవుకోలేదు. ఆనాడే వారు చేశారవి అంటే చాలా మంది కోపం వచ్చింది. నూటికి మారుపాళ్ళ మీద ఇంకా ఆయిదు పాళ్ళ ఏమి ఉందో, మెల్లమెల్లగా ఇంకా చిక్కులు, చికాకులు కలుగజేసి, జిల్లాకు, గ్రామాలకు విశ్రాంతిస్తే ఇప్పుడు కూడా వివరీతంగా జరుగుతూ ఉంది. నిన్న సాంఘికతం కరిగినగర్ జిల్లాలో పెద్ద ఎత్తున జరిగే పోలీసులు వారిని ఎదుర్కొన వలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. అక్కడ వారు పోలీసు అధికారులపైన చాడి చేసిన పరిస్థితి జరుగుతోంది. అటుంటి వివరీతమైన ఉద్యమాన్ని తేవడీదామని చెప్పి ఇక్కడ ఉన్న అన్ని రాజకీయ పార్టీల వారు పార్టీల కకుండా జయట ఉన్నవారు దీనిని హర్షించరని, ఇది సరయినది కాదనే మాట మీద అందరికీ స్పష్టమైన అభిప్రాయం ఉండవలసి నాకు తెలుసు. పార్టీనాయకులు, కాకుండా లైట్ ఉండే పెద్దలు, ఘనము ఈ గాడు సంతేమ కార్యక్రమాలు జరిపిన వర్గాలకు కలిగించాలని, వారి ఆభివృద్ధికి ఎంతో సహాయం చేయాలని, యధార్థంగా వారందరికీ లాభంకలుగచేయాలని అనుకన్పిస్తున్న ఒకటి చాలా అవసరం. అందుకు మీరందరు తోడ్పడి ఆ కార్యక్రమం రూపొందించాలని, కేవలం యిది పోలీసులతో ఉన్నట్లుందని నేను ఎప్పుడూ అనుకోను. మాకు ఇక్కడ లైట్తో విజయంగా యుద్ధము లేదు. నక్సలైట్లు పేరుతో క్షోభింపమంది. ఆ సాంఘిక శక్తులు చేతి వ్యాపార దోరడిగా వ్యవహరించేస్తున్న మాటలు మనకు తెలుసు. అట్టి యిది చాలా జాగ్రత్తగా అలోచించి డెస్కన్ చేయాలి. నక్సలైట్లు కూడా ఒక ప్రస్థానం పుట్టో మాట్లాడుకోని ఒక విశ్వాసంతో ఉన్నారు. వారితో మాకు అభిప్రాయ భేదం ఉంటే అది వారు హింసావిచారం అకలింబింపడంలోనే ఉంది. క్షయంలో ఉన్న వారిని వదిలివెట్టాలి అనే మాట వచ్చినప్పుడు హింసా విధానం మాకు సంబంధంలేదని, ఆయిదు కార్యక్రమములు నడిపిస్తూ వారు అంటే వారిని వదిలివెట్టే నిర్ణయం ఈ ప్రభుత్వానికి ఉన్న సంగతి మీకందరకు తెలుసు. వారితో రాజకీయ

తేదాలు ఉన్నంతమాత్రాన, తగాదాలు ఉన్నంతమాత్రాన వారు దూరంగా ఉండనక్కరలేదు. వారు కూడా ముందుకువచ్చి ప్రజలకు లాభం కలుగజేసే పనులు చేపట్టాలని విధానం విడిచిపెట్టి అది ఆ దరకు దోహదమవుతున్నానని మాట తప్ప మరొకటి కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

మనము ఈ రాష్ట్రములో సినిమా పరిశ్రమ అభివృద్ధి కావాలని చాలా సంవత్సరాలనుంచి చెబుతున్నాం. నల్గొండ ఇవ్వడం ప్రారంభించి 18 సంవత్సరాలు అయింది. సుమారు రూ. 1.50 కోట్లు ఖర్చుపెట్టాము. ఇదంతా సరిగా ఉపయోగం కాలేదనేటటువంటి బాధ నాకు ఉంది. నల్గొండ మొదలుపెట్టిన స్కీములో నాకు సంబంధం ఉంది కాబట్టి నేను ఇన్ ఫర్ మేషన్ మంత్రిగా, ముఖ్యమంత్రిగా బాధపడుతున్నాను. ఇక్కడ సినిమా పరిశ్రమకు సంబంధించిన వారితో చర్చించిన తరువాత, మీరు ఇకమిద్దముగా తేల్చుకోవాలి, ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కావాలి. ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ పెట్టుకుంటే మీరు ఎయిరుకండి, మేము దానికి ఎంజిన్ సహాయం ఫైనాన్సియల్ కార్పొరేషన్ ద్వారానో లేక ఫిలిమ్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ ద్వారానో ఇస్తాము అన్నాము కమిటీలు పెట్టాము. వారు ఒక కార్యక్రమాన్ని కూడా ఏర్పాటుచేశారు. నాకు వారు అందజేసిన వాటిమీద ఇన్ ఫర్ మేషన్ డైరెక్టర్ వరల్ తో ఏవరాలు మాట్లాడాము. ఇప్పటికి ఇన్ ఫర్ మేషన్ ప్రకారం ఇంచుమించుగా రూ. 2.75 కోట్లు వారి అప్పుగా దొరికితే, గ్రాంటు కాదు. వారికి ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ పెట్టుకొనడానికి సాధ్యమవుతుంది. వారు అవి రెండే సంవత్సరాలలో పూర్తిచేస్తాము అన్నారు. రెండు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేసేదానికి తగినవిధంగా అప్పుడే ఆ వ్యవస్థకు సంబంధించిన దాని గురించి స్టేట్ ఫైనాన్సియల్ కార్పొరేషన్ తో ఏవరాలు మాట్లాడాము. పూర్తి ఏర్పాటు చేయించే పూర్తి క. ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని. మార్చి, 1970 వరకు నల్గొండ యధావిధంగా సాగించి అప్పుడు మేము రెవ్యూ చేస్తాము అనే మాట ఈ సందర్భములో నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఇప్పుడు ఇచ్చిన డిమాండ్ల మీద గౌరవసభ్యులు అనేక విషయాలు చెప్పారు. అప్పటికి వారికి ఇకా చెప్పడానికి అందరికీ పూర్తిగా అవకాశం దొరకలేదు. వారికి ప్రపోజ్ నేట్ గా నేను కూడా తక్కువగా ఉపన్యాసం చేసి వారి బాధలో భాగం వంతుకు తున్నాను. అన్నిటిని వారు బహిష్కరించి అమలుజరిపే దానికి సహాయపడాలని సభ్యులందరిని ప్రార్థిస్తున్నాను.

(4) గౌరవ సభ్యులు:— వెనుకబడిన తరగతుల వారికి ఏర్పాటు చేసిన హాస్టల్స్ పట్ల ప్రభుత్వం యాచుతున్న ఉదాసీనత, అక్కడి వారికి ఉద్యోగాలన్నీ ఇబ్బందులు— ఒక చిన్న గదిలో 14, 15 మందిని బదుకో పెట్టడం, వారికి తోచిన సౌకర్యం సరిగా లేదనే విషయం వారి అభిప్రాయం. ముఖ్యమంత్రికి ఆ అంతుపట్ట సోషల్ వేల్ ఫేర్ డిభిల్, అనగల్ డిభిల్ ప్రముఖుల పెట్టుకొన్నాము. ఈ డిభిల్స్ లోలాంటి మొట్టమొదట గత సంవత్సరం ఉన్న ఎలాంటి మొట్ట ఉన్నది. మరియు

దానిని పెంచడం గురించి, ఎంత అవసరమైతే అంత ఖర్చు పెట్టేదానికి హామీ ఇస్తున్నామని సాఫీ సంతకము శాఖ మంత్రిగారు స్పష్టమైన వాగ్దానము చేశారు కాని ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు, ఆర్థికమంత్రిగారు—వీరిద్దరు ఆ వాగ్దానాన్ని కన్ఫర్మ్ చేస్తేతప్ప దానికి విలువ ఉండదనేసంగతి నేను ప్రశ్నకం గా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. 'రేపేమో బేక్ వర్డుక్లాస్ యమ్.యల్.ఏ.లని హావేశం ప్రశ్నకం గా జరిపిస్తున్నారు. దీనికి సంబంధించిన బడ్జెట్ ఎలాట్ మెంటు చూస్తే అదనంగా ఏ నికర్యం కలుగచేయడానికి అశకాశం లేని ఎలాట్ మెంటు బడ్జెట్ లో ఉంది అవ అవసరమైనంత వరకు పెంచుకాము అనే మాట ముఖ్యమంత్రిగారు నెలపు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

ఇప్పుడు కంప్లైమెంట్స్ గురించి నెల్సు ఓపెన్ చేస్తున్నారు, సంఘీభావం. కాని సభ్యులు అడిగిన భోగట్టాకు 'అవును, కాదు' అనే సమాధానం మంత్రిలు ఎంత కాలములో ఇవ్వగలరు అనే దానికి ఒక కాలవరిమితి పెట్టి సమాధానం ఇచ్చే వద్దతి గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసం లో స్పష్టంగా చెప్పలేదు.

మనకు ప్రభుత్వ అధీనంలో 40 కార్పొరేషన్లు ఉన్నాయి. కాని వీటియొక్క జమాఖర్చుల పరిశీలన అన్నది ఈ సభయొక్క అధికారానికి లోబడి ఉండవలసింది. అది సభయొక్క అధికారానికి లోబడి ఉండేట్లుగా చట్టాన్ని సవరించే దానికి గల అవకాశం గురించి ప్రభుత్వం ఏమయినా పుష్కలచరణలదా అని నేను కోరుతున్నాను.

1-20 p. m.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేంద్రరావు :— దురదృష్టవశాత్తు నేను మాట్లాడినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు. రెండు మూడు విషయాలు వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. వారు నోట్ చేసుకున్నారో లేదో? ఈ బుర్రాక్రసీని కమిటీకి బుర్రాక్రసీగా మార్చడానికి ప్రభుత్వం కొన్ని చర్యలు తీసుకోవాలి. అడ్మినిస్ట్రేషన్ రిఫారమ్స్ కమిటీ—ఉన్నితన్ కమిటీ, రామచంద్రారెడ్డి కమిటీ, ఎమ్.టి. రాజు కమిటీయే కాకుండా వాటితోపాటు ఇప్పుడు క్రొత్త విలువలను దృష్టిలో పెట్టుకొని పునర్వ్యవస్థీకరణ చేయడానికి అడ్మినిస్ట్రేషన్ రిఫారమ్స్ మెకానికల్ కమిటీ అనండి, ఏమైనా ఆ పద్ధతులలో ప్రయత్నం చేయాలి. ఇంకొక ముఖ్యమైన విషయం— భారతీయ మహిళా లోకాన్ని అవమాన పరచిన. మన సంస్కృతికి మెనుపోటు పోడిచిన శ్రీమతి రోడావి ప్రైవేట్ వెంటనే ముగితివర్గ నుంచి తొలగించాలి.

శ్రీ శాట్టం శ్రీరాముమూర్తి :— డిప్యూటీ వల్లిక్ రిలేషన్స్ అఫీసర్స్ పోస్ట్స్ ఏడు పోస్ట్స్ ఖాళీగా ఉండిపోయినాయి. ఆ పోస్ట్స్ ఖాళీగా ఉంటే కష్టం, ఖాళీగా ఉన్నట్లుంటే డిప్యూటీ వల్లిక్ రిలేషన్స్ డిప్యూటీ ఫిల్మ్ చేసేదానికి ప్రభుత్వం తొందరలో చర్యలు తీసుకుంటుందా? జిల్లా స్టాంపుతో డిప్యూటీ వల్లిక్ రిలేషన్స్ అఫీసర్స్ కేవలం మూడవ తరగతి గెజెట్డ్ అఫీసర్స్ అవుతున్నారు. తక్కినవి డిపార్టుమెంట్స్కు సంబంధించినవారు అసెస్సెంట్స్ డై రెజిస్ట్రార్, డిప్యూటీ డై రెజిస్ట్రార్.

Voting of Demands for Grants.

ఉంటున్నాడు. కాబట్టి వీరి తాలూకు హోదా పెంచినప్పుడు మాత్రమే వారు అనుకొన్నటువంటి పనులు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అలాగే తాలూకా స్థాయిలో యు.డి.సి. స్థాయిలో మాత్రం ఉంటారు. ఇది ఆలోచన చేయాలి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— రికార్డు అసైన్మెంట్స్ ముఖ్యంగా లెజిస్లేచర్ డిపార్టుమెంటులో వారికి పవర్ మైన ప్రమోషన్స్ లేకుండా ఉన్నాయి. ప్రస్తుత స్కేల్ రూ. 180-880 వున్నది. వాటిని 240 నుంచి 420 స్కేల్ మీద ఉంచడం. రెండవది, స్టాఫ్ యిబ్బందులు బాగా ఉన్నాయి. ఎక్కువ టైమ్ ఇవి చేయాల్సి వస్తున్నది. పని భారం పెరిగినదృష్ట్యా స్టాఫ్ ను పెంచి ఎదుపాయాలు కలిగించడం, హాస్టల్స్ విషయంలో వాటి మేనేజిమెంట్ విషయంలో అక్కడ వార్డెన్ కు పూర్తి అధికారం ఇచ్చి, డబ్బు ఇచ్చి అవసరమైనది చేయడం అవసరం.

1-20 p.m.

శ్రీ సి.సోన్. శ్యామలరావు :— నేను మాట్లాడినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు. నాది అన్యోదేయం అయిపోయింది. చిత్రవీరుకు ఇచ్చే పబ్లిసిటీ పాస్పాల్స్ ప్రొడ్యూసర్ కు కాకుండా క్రొత్తవారికి బిలహీనంగా ఉన్నవారికి ఇచ్చి ఎక్కువ ఎదుపాయం చేస్తారా? నాటకాల గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పలేదు. ప్రతి జిల్లాలో రవీంద్రభారతి తరహా నాటకాల నిర్మాణం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను సర్కార్ గౌతు లచ్చన్నగారి ఘాటు మోటు మాటలతో కూడిన నిఘంటువును అచ్చు ఓర్చి పబ్లికేషన్ లో సరఫరా చేస్తారా?

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— ఆ నిఘంటువు కావాలంటే ఎప్పుడయినా నాకు అవకాశం ఉన్నప్పుడు వారు వస్తే పాటకాల పెట్టి నేర్పడానికి నా పని అభ్యంతరం లేదు చివరకారంగా తన చాతుర్యంతో ముఖ్యమంత్రిగారికి తాన తరచాన అంటేగాని ముఖ్యమంత్రి దృష్టి తనమీద పోదని కక్కుర్తిపడుకున్నారేమో తెలియదు

డా. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :— ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పిన టైమ్ లిమిట్ విషయం నేను మొదలే మనవి చేశాను. అది అవసరం ఇప్పుడు మేము ఫిక్స్ చేయడంలేదు ఈ ప్రాజెక్ట్ క్రింది స్థాయివరకు పోయి వచ్చేవరకు మాకు వారికి అంతు లేకుండా పోతున్నదనేమాట యధార్థంగా ఉరుగుతున్నది. డిస్టిక్ట్ రెవెన్యూ ఆఫీసర్స్ యిప్పుడు ఆర్.డి.ఓ. వేసు పెట్టించాము. ఇంకా ఏమైనా యింప్రూవ్ మెంట్ చేసే అవకాశం ఉందని నా సెక్షన్స్ తరువాత మాట్లాడుకొని దానిని చేయడానికి వీలు వుంటే మాకుకూడా చాలా యిష్టంగా వున్నది. బాక్ వరు క్లాసెస్, నూరిజన లిక్కెజు ఫెంటిల్స్ లో వోట్ అన్ ఎక్స్ ట్రాక్ట్ బడ్జెట్ లో వున్నది. ఇందులో కొంత కట్టుకున్నది. రూ. 75 లక్షలు ఓకటి, రూ. 75 లక్షలు ఇంకొకటి రెండు అడిగినట్లగా పెంచాము. ప్రార్థన మనవి చేసినట్లు 50 వున్నది 100 చేయాలి, 80 వున్నది 150 రూపాయలు చేయాలి అని చెప్పి వేసిపోయింది. నిజంగా ఇబ్బందులు వున్నవి. నేను చూశాను. ఒక గదిలో అరుగులు, పరిమందిన చెరుకు

న్నారు. అంతేకాదు ఒకరిద్దరు వైస్-చాన్సలర్స్ చెప్పినారు. హాస్టల్స్ లో పెడితే 150, బైట వుంటే తక్కువ యిచ్చేటటువంటి సిస్టమ్ పల్ల యిబ్బంది అవుతున్నది. యూనిఫాంమ్ గా చేయాలని అన్నారు. నేను వెంబడి కన్సర్వేటివ్ సోషల్ వెల్ ఫేర్ మినిస్టర్ గారికి చెప్పాను. వారి డిపార్టుమెంటులో ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా ఎటూనర్లకొనడానికి వీలు ఉన్నదో ప్రయత్నం చేయబడుతున్నది. సంపూర్ణముగా కాదు గాని వీలైనంతవరకు ముందుకుపోయి అదనంగా చేయడానికి ప్రయత్నం చేయబడుతుంది.

శ్రీ గౌతుల చన్నయ్య : - అసెంబ్లీ డేట్స్ గురించి చెప్పండి.

డా. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి : - ఇన్ ఫర్మేషన్ డిపార్టుమెంట్ ఆఫీసర్స్ గురించి ఖాట్టం శ్రీరామమూర్తి గారు చెప్పినమాట నిజం. వారిపైన రిజెక్షన్ చేయడం నా ఉద్దేశం కాదు. ఇన్నాక్లు నుంచి పని చేస్తూనే ఉన్నారు. ఫుల్ ఫీల్ మెంట్ ఆఫ్ లిబిటీస్ విషయంలో ఏ ఎక్స్ పెక్టేషన్స్ ఉంటాయో ఆ రకమైనవి వారు చేయబోతుంటే లేదు. తప్పు వారిది కాదు. ఆ బాక్ గ్రాండ్ లో వారు రాలేదు. ఇదంతా రీ ఆర్గనైజ్ చేసి, ఓనర్ ఆయిల్ చేసి ఆ బాక్ గ్రాండ్ లో నుంచి అనుభవం ఉండే వారిని తేవాలి. బాజీగారిని ప్రత్యేకంగా పెట్టల్ గవర్నమెంట్ వారితో మాట్లాడుకొని తీసుకువచ్చాము. డైరెక్టర్ జనరల్ గా వారికి అధికారాలు ఇచ్చాము. వారు తొందరలో రీ ఆర్గనైజ్ చేయడానికి పూనుకుంటారు. రీ ఓరియంటేషన్ చేసే ప్రయత్నం జరిగినప్పుడు ఆఫీస్ లెవెల్ లో తీసివేద్దాము అనే ఉద్దేశ్యం కాదు. అవసరం అయితే యిక్కడ ఉంచి, లేకపోతే ఇంకో డిపార్టుమెంట్ కు అయినా యిస్తాము. కాని మొత్తం డిపార్టుమెంట్ లో రీ ఆర్గనైజ్ చేసే దానికి ప్రయత్నం చేయబడుతున్నది.

శ్రీ ఖాట్టం శ్రీరామమూర్తి : - 7 వేకెన్సిస్ యింద లో ఫిలవ్ చేయండి.

డా. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి : - వేకెన్సిస్ కావాలని ఉద్దేశపూర్వకంగా ఉంచాం మళ్ళీ అటువంటి సదుకు తెనే బాగా ఉండదు. కొత్తరకంగా తెద్దామనే ప్రయత్నంలోనే వేకెన్సిస్ అంటే కొంత ప్రోగ్రెస్ ఉంటుందని తెల్పాము. తొందరలో ఫిలవ్ చేస్తాము. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫార్డమ్స్ లో స్పెషిల్ రావాలని రాజేశ్వరరావు గారు చెప్పారు. That is not real point. అందుకనే చెప్పాను. మళ్ళీ కమిటీలో వెళ్ళుతున్నప్పుడు మేర యెక్టరు ఆఫీసర్స్ యిని పెడితే సరిపోతుంది. అంతకుమించి కాకూడదు. తొందరగా కావాలనే ఉద్దేశ్యం మన అందరికీ వున్నది. అది పూర్తి కావాలనే ధోరణిలో చేస్తున్నాము. ఆఫీసర్ రిఫార్మింగ్ లిటి తీసుకోవాలి. ఈ విధంగా చిక్కులు పెట్టడం వల్ల ఆఫీసర్స్ రిఫార్మింగ్ లిటి తీసుకోవడం లేదు. Deputy Secretary may please see. Joint Secretary may like to see అంటారు.

ఈ విధంగా చీఫ్ మినిష్టర్ దాకా ఫైల్ వస్తుంది. అట్లా రాకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో చేస్తున్నాము. అది అనుమతమైనది ఏమీ కాదు. మొదలు పెడుతున్నాము. బుర్రాక్రసి కమిటెడ్ గా కావాలి అంటున్నారు. బుర్రాక్రసి మీద డిఫెండ్ చేయడం కాదు. వారు చాల తెలివైనవారు. పరిస్థితులు మనం ఎట్లా అర్థం చేసుకుంటామో వారు అట్లాగే అర్థం చేసుకుంటారు. పరిస్థితులు అంటే ఆఫర్ ట్యూనింగ్ అని కాదు ఉద్దేశ్యం. రిక్వయర్ మెంట్స్ ఆఫ్ ది సిట్యుయేషన్ డిమాండ్స్ ఆఫ్ ది సిట్యుయేషన్. వారు బాగా అర్థం చేసుకుంటారు. తొందరగా పోతారు. అయితే అక్కడక్కడ కరుడు కట్టిన అధికారులు లేక పోలేదు. ఆ కరుడు కట్టిన అధికారుల అవస్థ వారి కన్న ఎక్కువ మాకు రోజూ ఉండనే ఉంటుంది. చాల తక్కువ సంఖ్యలో ఉంటారు. వారు కూడ ప్రజల యాన్సిరేషన్స్ ను రిఫ్లెక్టు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అంతవరకు సంతోషంగా వున్నది. ఇంకా కొంత మార్పులు మన ఏప్రోచ్ బట్టి వారికి ఉంటుందనే విశ్వాసం కలుగుతున్నది. రోడా మిస్ట్రీ గారి గురించి చెప్పారు. నేను ప్రతికలో చదివాను. దురదృష్టవశాత్తు వారితో స్వయంగా తెలుసుకొనే అవకాశం కలుగలేదు. హాన్ లో డిస్ కవన్ వున్నది అన్నారు. ఇప్పుడు దీని మీద ఎవరైనా అభిప్రాయం చెప్పడం బాగా ఉండదు. వారి అభిప్రాయం విని నేను కూడ వారితో మాట్లాడుతాను. ప్రతికలలో ఏదైతే వచ్చినదో అది మాత్రం బాధాకరమైనదని ఒప్పుకుంటాను. ఆచరణ జరిగినప్పుడు దానిపైన వివరాలలోకి పోతే బాగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

అసెంబ్లీ సెషన్. చాల మందిని అడిగి చూశాను. 7 వారాలు ఇక్కడ ఉన్నాము. అప్పుడే నవంబరులో ఎట్లా అని చెప్పే మాట అందరికీ వున్నది. మా పార్టీలో ఆ విషయం పైన ఆ ధోరణిలో చెప్పారు. మిగతా వారందరితో మాట్లాడడానికి వీలు కాలేదు. అది ముందుకు ఎట్లా నిర్ణయం చేయడానికి పార్థం అవుతుందో నేను మనవి చేస్తాను.

STATEMENT BY THE MINISTER FOR POWER

re : Extension of time to fix capacitors in cyclone affected areas.

శ్రీ జి. రాజారామ్ :—సైక్లోన్ ఎఫ్ఫెక్టెడ్ ఓరియావ్ లో కెపాసిటర్స్ పెట్టే గడువు 8.1.1-79 వరకు పొడిగించబడింది.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1978-79. VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS— (CONTD).

mands for Grants (Contd).

Mr. Dy. Speaker:—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 5,03,42,900/- for Treasury and Accounts Administration by Rs. 100/-

Unsatisfactory working of the Ray and Accounts Office, which has created numerous problems for the drawing officers in the cities.

To reduce the allotment of Rs. 5,03,42,900/- for Treasury and Accounts Administration by Rs. 100/-

ప్రకాశం జిల్లాలోని యర్ర గొండపాలెం తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో
యంతవరకు సబ్ ట్రెజరీ నెలకొల్పి ప్రజలను కష్టపెట్టుచున్నందున నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 5,03,42,900/- for Treasury and
Accounts Administration by Rs. 100/-

వరంగల్ జిల్లా వద్దన్నపేటలో సబ్ ట్రెజరీ ప్రారంభించాలని డి.టి.ఓ. మరియు
డైరెక్టరేట్ వారు అనుమతం చూపినా ఇంతవరకు ప్రభుత్వం చర్య తీసుకో
నందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 5,03,42,900/- for Treasury and
Accounts Administration by Rs. 100/-

Because of the failure of the Government to set up the Sub-
Treasury at Vuyyuru in response to the peoples demands for the same
though here Panchayat Samithy Head Quarters and State Bank of India
Branch at Vuyyur.

Cut motions were lost.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 30,45,62,900/- for Pensions
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు పెన్షన్ పైన వెళ్లవారలు అనినీతికి లంక
గొడి విధానములకు గురికాకుండా చర్యలు తీసుకోన్నందుకుగాను నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 30,45,62,900/ for Pension
by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, తమ పదవీ విరమణ చేయుచున్న సమ
యముకే పెన్షన్ మంజూరు యిచ్చే అవకాశము కల్గించనందుకుగాను నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs 30,45.62.900/- for Pensions
by Rs. 100/-

ఫీచర్స్ పొందే కాష్ట ప్రభుత్వము అధికారులకు తగిన విధంగా కరువు
భరితము మంచనందుకుగాను, నిరసనగా—

The Cut motions were lost.

DEMAND NO. XLVI-POWER DEVELOPMENT, Rs. 142,29,69 800

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 142,29,69,800/- for Power
Development by Rs. 100/-

For the failure of the State Government in Streamlining the
electricity administration through radical reforms to help the agricul-
tural power consumer.

To reduce the allotment of Rs. 142,29,69,800/- for Powe
Development by Rs. 100/-

For insisting on the purchase of capacitors by the consumers.

To reduce the allotment of Rs. 142,29,69,800 for Power Development by Rs. 100.

To criticise the policy of the Board in attempting computerise the accounting system curtailing the employment opportunities now available.

To reduce the allotment of Rs. 142,29,69,800 for Power Development by Rs. 100.

To emphasize the need to reduce power tariff on agriculture and

To reduce the allotment of Rs. 142,29,69,800 for Power Development by Rs. 100.

To highlight the slow pace of rural electrification and energisation of pumpsets.

To reduce the allotment of Rs. 142,29,69,800 for Power Development by Rs. 100.

రాష్ట్రములో వ్యవసాయమునకు టారిఫ్ యూనిట్ కు 12 పైసలకు తగ్గించక, కరువు ప్రాంతములో యూనిట్ కు 28 పైసలకు తగ్గించి రాష్ట్రములోని మెట్ట, కరువు ప్రాంతపు ప్రజల కష్టములను తొలగించునందుకు నిరవేగముగా—

To reduce the allotment of Rs. 142,29,69,800 for Power Development by Rs. 100.

As the Government have not accepted to reduce the electricity rates for agriculture to 0.12 paise per unit in the State and 0.08 paise per units in drought prone areas and give up the idea of insisting for capacitors and for its failure in supplying the electricity and curbing the corruption in the Department.

To reduce the allotment of Rs. 142,29,69,800 for Power Development by Rs. 100.

మెదక్ జిల్లా నర్సాపూర్ తాలూకాలో శికింధర్ పూర్, చింతలచెరువు, చందాపూర్ మొదలగు గ్రామాదులలో భూస్వాములు సంబంధించి నూవర్ వేజ్ తమ కడుపుకొని తమ యిండ్లకు మాత్రమే విద్యుచ్ఛక్తి పంపిణీ చేయడం వల్ల ప్రజలకు ఇబ్బంది పడుతున్నది. దీనిని తగ్గించుటకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 142,29,69,800 for Power Development by Rs. 100.

విద్యుచ్ఛక్తి డిపార్టుమెంటులో విపరీతంగా లంచగొండి విధానము అరికట్టుటకు తాలూకా స్థాయిలో జిల్లా స్థాయిలో చట్టబద్ధమైన అసభికారులతో కమిటీలు వేయనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 142,29,69,800 for Power Development by Rs. 100.

మెదక్ జిల్లా నర్సాపూర్ తాలూకాలోని దోండిశివంపేట చింతలచెరువు, చందాపూరు, ఎల్లమ్మగూడం మొదలగు గ్రామాలలో హరిజనవాడలలో విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 142,29,69,800 for Power Development by Rs. 100.

రైతుల వాడకములపైన 16 పైసల నుండి 12 పైసల వరకు రేటు తగ్గించనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 143,29,69,800 for Power Development by Rs. 100.

రైతుల పైన దొంగ కనక్షన్ అనే పేరుతో విపరీతమైన చెవాల్లి వేసినందుకు నిరసనగా —

The cut motions were negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 5,62,53,000 for Loans to Government Servants and other Miscellaneous loans by Rs. 100.

ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు ఇండ్ల నిర్మాణమునకై సరిపడినంత అప్పుల సౌకర్యము కలిగించనందులకు నిరసనగా—

The cut motion was negatived.

DEMAND NO. I—STATE LEGISLATURE— Rs. 1,13,89,600.

Mr. Deputy Speaker :—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,13,89,600 for State Legislature by Rs. 100.

Failure of the Government to implement the re-commendations of the Library Committee and develop the Reference and Research Wing.

To reduce the allotment of Rs. 1,13,89,600/— for State Legislature by Rs. 100.

మాజీ శాసన సభ్యులకు సంపూర్ణముగా ఫించను శాంక్షను చేసేందుకు
పీలుగా చట్టము తీసికొనిరావందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 1,13,89,600—for State Legisla-
ture by Rs. 100.

For not providing residential quarters to all the legislators.

To reduce the allotment of Rs. 1,13,89,600—for State Legisla-
ture by Rs. 100.

Since the Government have not accepted to abolish the State
Legislative Council which is not only useless but also burdensome on
our exchequer and impadement to our demeratic functioning of the
Legislative Assembly.

To reduce the allotment of Rs. 1,13,89,600— for State Legisla-
ture by Rs. 100.

Since the Government have not accepted to make permanent all
the contingency and temporary employees working in the Legislature
Department.

To reduce the allotment of Rs. 1,13,89,600—for State Legisla-
ture by Rs. 100.

As the bonns is not paid to the Class—IV employees of the
Assembly during Assembly Sessions.

To reduce the allotment of Rs. 1,13,89,600—for State Legisla-
ture by Rs. 100.

1952 నుండి నేటి వరకు తన శాసన సభ్యులకు గూడా ఫ్యామిలి క్వార్టర్సు
ఇవ్వలేని దశలో వున్న పరిస్థితికి నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 1,13,89,600—for State Legisla-
ture by Rs. 100.

శాసన సభ్యులకు కొత్త హాస్టలులో లైబ్రరీ పొకర్యము కలిగించవందుకు
నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 1,13,89,600— for State Legisla-
ture by Rs. 100.

శాసన సభ్యుల కొత్త హాస్టలులో ప్రాథమిక విద్యా పొకర్యము కలిగించ
వందులకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 1,13,89,600—for State Legisla-
ture by Rs. 100.

కానీ సభ సమావేశాలు, కానీ సభ్యుల వ్రతీ సమస్యలను క్షణంగా పరిశీలించుటకు అవసరమైనంత కాలం పొడిగించుటకు విఫలమైనందున నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 1,13,89,600—for State Legislature by Rs. 100.

Failure to provide suitable accommodation to the Press in the Assembly Building.

The cut motions were negatived.

DEMAND NO. II GOVERNOR AND COUNCIL OF MINISTERS
Rs. 52,36,000.

Mr. Deputy Speaker :—The question is:

To highlight the wasteful tours of Ministers.

To reduce the allotment of Rs. 52,36,000- for Governor and Council of Ministers by Rs. 100.

To discuss the wasteful expenditure incurred on furnishing the residential houses of Ministers.

To reduce the allotment of Rs. 52,36,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100.

To highlight the excessive expenditure on the State Exchequer on account of the unduly large size of the Council of Ministers.

To reduce the allotment of Rs. 52,36,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100.

కనవత్తులు పడచిని తద్ద చేయనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 52,36,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100.

Since the State Government is not prepared to fight the Union Government for more powers to the States viz. except Foreign Affairs, Defence and Currency all powers to be vested in States.

To reduce the allotment of Rs. 52,36,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100.

Since the Government have failed in eradicating the corruption, nepotism, inefficiency and red tapism in the State Administration; and for encouraging the sycophants and so called Sanjaya Gandhi type of cliques around the Ministers and Officials.

To reduce the allotment of Rs. 52,36,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100.

Since the Government have not accepted to abolish the post of Governor which is superfluous, symbol of un-democratic tradition of the imperialist regime and burdensome on the State Exchequer.

To reduce the allotment of Rs. 52,36,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100.

డిపార్టుమెంటువారిగా 3 మాసాలకోసం, జిల్లా వారి సమావేశాలు మంత్రిమండలి సమక్షంలో జరిపి పేరుకొని వున్న ప్రజా సమస్యలు వివిధ పరిష్కరించు వద్దతులు రూపొందించనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 52,36,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100.

ప్రజల సమస్యల పరిశీలనకు కాకుండా ప్రారంభోత్సవాలకు వెళ్లి ప్రజా భవం వివరీతంగా ఖర్చుచేసి దుబారా జరుపుచున్న విధానానికి నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 52,36,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100.

As the Ministers are not properly responding to the representations made by the Legislators.

To reduce the allotment of Rs. 52,36,000 for Governor and Council of Ministers by Rs. 100.

మాంతుల సంఖ్యను పెంచి, పార్లమెంటరీ కార్యకర్తలను నియమించి ప్రజల డబ్బును జీతాలు వశపరుచుకుంటున్నందుకు నిరసనగా—

The Cut motions were negatived.

DEMAND NO. IV Rs. 68,25,000

Mr. Deputy Speaker : —The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,25,000 for Elections by Rs. 100.

The haphazard manner in which the electoral rolls are prepared and the immediate need to streamline the machinery to ensure that the electoral roll as a correct list of all eligible voters.

To reduce the allotment of Rs. 68,25,000 for Election by Rs. 100.

రాష్ట్రములోని వివిధ ప్రజా సంస్థలకు ఎన్నికలు జరపక అలవర్తించుచున్నందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 68,25,000/- for Elections by Rs. 100.

ప్రకాశం జిల్లాలోని మార్కాపురం తాలూకాలోని చుట్టు గిరిజన తాండా
లోని కలుజగుంటవాగుకు క్రొత్తచెరువును నిర్మించడములో ఆలస్యము చేయు
చున్నందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 68,25,000/- for Elections
by Rs. 100.

ప్రకాశం జిల్లాలోని యెర్రగొండ తాలూకా, చావలమడుగు చెరువుకు,
దువ్వలేరునుండి సప్లయ చానలు యిన్వెస్టిగేషను చేయనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 68,25,000/- for Elections
by Rs. 100.

ప్రకాశం జిల్లాలోని మార్కాపురం తాలూకాలోని కలనూతల చెరువును,
బొమ్మలాపురం చెరువును, నవత్పరాల్ గా నిర్మాణములో జాప్యము చేయుచున్నం
దుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 68,25,000/- for Elections
by Rs. 100.

రాష్ట్రములోని కరువు ప్రాంతాలకు ఎలాంటి ఆర్థిక సూత్రము అన్వ
యించ అమలు జరుపనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 68,25,000/- for Elections
by Rs. 100/

Since the Government have failed to take action against
Sri Sanjeeva Reddy the then Tahasildar at Narsaraopet and presently
working in Karimnagar who committed offences such as rejecting the
applications of the people for their enrollment in the Electoral Rolls
in 1977.

To reduce the allotment of Rs. 68,25,000/- for Elections
by Rs. 100.

పంచాయతీ ఎన్నికల్లో బామాషా పద్ధతి ప్రవేశ పెట్టినందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 68,25,000/- for Elections
by Rs. 100.

గ్రామాలలోని తాండు రెవిన్యూ మొత్తం పంచాయతీలకు కేటాయించి
పంచాయతీ ఆర్థిక పరిస్థితిని పునరుద్ధరించకుండా వున్న విధానానికి—

To reduce the allotment of Rs. 68,25,000/- for Elections
by Rs. 100.

As the Government could not prevent the forgery votes in the recent Graduates Constituency Elections and failure in preparation of graduate voters list in advance.

To reduce the allotment of Rs. 68,25,000/- for Elections
by Rs. 100/-

సవరించబడిన ఓటరు జాబితాలను గ్రామంలో ప్రతి సంవత్సరము ప్రకటించుటలో వై ఫల్యము పొందినందుకు గాను—

To reduce the allotment of Rs. 68,25,000/- for Elections
by Rs. 100/-

పంచాయతీలకు ఇచ్చే రిజిస్ట్రేషను ఏ సంవత్సరం నికాసంవత్సరం ఎంత ఇచ్చినా కూడా తెల్పకుండా, ఏండ్లతరబడి పంచాయతీ నిధికి జమకట్టకుండావున్నా వట్టించుకోని విధానానికి—

To reduce allotment of Rs. 48,25,000/- for Elections
by Rs. 100/-

For not conducting elections to the Panchayat Raj institutions and Municipalities.

The cut motions were negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

For the failure of the State Government to ensure proper coordination of administration among various departments of administration.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

The Institute of Administration on which a sum of Rs 6.33 lakhs is spent has failed to serve any useful purpose. Either it should be reformed or abolished.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

To highlight the absolutely unsatisfactory conditions in the Government Guest House at New Delhi. While acute shortage of general accomodation is being experienced. Government is giving priority for construction of Special suites for the Chief Minister and the Commissioner.

454 27th September, 1978. Annual Financial Statement (Budget)
for 1978-79:
Voting of Demands for Grants.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

The State Editor, District Gazetteers has absolutely no work. The staff should be utilised on other Projects like compilation of State Administration Reports.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

To introduce radical administrative reforms to remove red tape and promote speed and efficiency in the Secretariat Departments.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

To criticise the abnormal delays in redressal of Public grievance and the cumbersome procedures of Secretariat Departments responsible for these delays.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

Recruitment techniques and testing methods of the Public Service Commission to be revised in conformity with the changed objectives of administration.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

Failure to appoint non-official members in the Public Service Commission which is a constitutional obligation.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

The practice of appointing Retired Chief Secretaries to the post of Vigilance Commissioner should be stopped and the independent, impartial and quasi judicial status of the post should be restored.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

రాష్ట్రములోని ప్రభుత్వ ఆఫీసులలో నెలకొనివున్న రెడ్ టేపిజమ్ను తొలగించవలెనని విరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

As the Government have not sanctioned H.R.A. to Narasaraopet Town in Guntur District though its population is more than 50,000.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000—for General Administrative Services by Rs. 100/—

Since the Government have failed in making permanent all the N.M.R. Contingency and work charged employees in all Depots.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000—for General Administrative Services by Rs. 100/—

Since the Government have taken away the powers for trapping the corrupt Gazetted Officials from the Anti-Corruption Bureau.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,98,000—for General Administrative Services by Rs. 100/—

Since the Government have not accepted to increase the ex-gratia amount the tune of Rs. 10,000—for the killed and Rs 5,000/— for the injured in police firing.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000—for General Administrative Services by Rs. 100/—

All the Districts of Andhra Pradesh are having three Revenue Divisions except in Warangal District. Failure of the Government in providing three Revenue Divisions in Warangal District even though it is having equal amount of work of other Districts inspite of Collector's recommendations with the Parkal Headquarters.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000—for General Administrative Services by Rs. 100/—

Failure of the Government in changing the I.A.S. Cadre Revenue Division from Warangal to Mahabubabad and from Revenue Divisional Officer Cadre Division from Mahbubabad to Warangal inspite of the request of the Collector of Warangal District since 1973.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000—for General Administrative Services by Rs. 100/—

Failure of the Government in implementing the Zonal system properly and giving promotions to Telangana Employees. Wrong interpretation of the Rules by the Andhra Officers occupying Key posts of the Government.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000—for General Administrative Services by Rs. 100/—

ధిల్లీలోని ప్రభుత్వ అతిథి భవనానికి వేలరూపాయల బకాయాలు పెట్టిన పెద్దలనుండి వసూలు చేయకుండా వున్నందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000—for General Administrative Services by Rs. 100/-

పరిపాలనలో వున్న నిరంకుశ అధికారులపైన లంచగొండి అధికారులపైన చర్యలు తీసుకొనటము, మరియు నిజాయితీ అధికారులకు ప్రజస్వామ్య అధికారులకు మరియు ప్రజలతో సంబంధం వున్న అధికారులకు ప్రోత్సాహము ఇవ్వటములో మరియు వారితో పరిపాలన సక్రమముగా నడిపించుటకు శనకాశము కల్పించనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000—for General Administrative Services by Rs. 100/-

With the modification of rules regarding investigating into the corrupt practices of officers, the very purpose of setting up of Anti-Corruption Bureau has become useless.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000—for General Administrative Services by Rs. 100/-

తెలంగాణా జిల్లాలతో హైదరాబాదు తర్వాత వరంగల్ పట్టణం, ముఖ్య కార్యస్థానం యీ పట్టణాన్ని పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చేయటానికి అభివృద్ధి మండలి ఏర్పాటు చేయనందులకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000—for General Administrative Services by Rs. 100/-

For the failure of Anti-corruption Bureau to enquire and frame charges against the Village Munsiff of Garikaparru Village, Krishna District who is alleged to have misappropriated the cyclone relief fund.

To reduce the allotment of Rs. 7,27,99,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

For the unnecessary expenditure caused due to transfer of officials and staff, very often, without keeping them in one place for a minimum period of 3 years.

The ant motions were negatived.

Annual Financial Statement (Budget) 27th September, 1978. 457
for 1978-79:
Voting of Demands for Grants.

DEMAND No. XXIV INFORMATION AND PUBLICITY
Rs. 2,48,90,000

Mr. Deputy Speaker : —The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,84,90,000/- for Information and Publicity by Rs.100/-

Since the Government have failed in moulding the information and publicity department in such a way as to represent and reflect the real conditions of the poorer sections and for its conversion as tool to make the propaganda of the ruling party.

To reduce the allotment of Rs. 2,84,90,000/- for Information and Publicity by Rs. 100/-

ఊరివిజన్ ప్రసారిత పరిధిలో ప్రతి గ్రామసంచాయతీ పరియ్యంలో ఒక ఊరివిజన్ సెట్టువైసా సామూహిక ఉపయోగార్థం పర్చాటు చేయటంలో ప్రభుత్వ వైఫల్యాన్ని గురించి

To reduce the allotment of Rs. 2,84,90,000/ for Information and Publicity by Rs. 100/-

రాష్ట్ర ప్రభుత్వము చిన్న చారిత్రక లక్ష ప్రకటన రూపములో పరియ్యన పద్ధతిలో సహకరించనందులకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 2,84,90,000/-for Information and Publicity by Rs. 100/-

తాలూకా స్థాయి ప్రతికా విలేజులకు బస్ పాస్ యివ్వనందులకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 2,84,90,000/- for Information and Publicity by Rs. 100/-

ఎ. పి. యస్. యి. వి. ల ఎ. పి. యస్. ఆర్. టి. సి. లాంటి ప్రభుత్వ సంస్థలయొక్క ప్రకటనలు చిన్న ప్రతికలకు యివ్వనందులకు నిరసనగా—

*The cut motion were negatived.

458 27th September, 1978. Annual Financial Statement (Budget for 1978 - 79: Voting of Demands for Grants.

DEMAND No. XXVI CIVIL SUPPLIES ADMINISTRATION
Rs. 2,34,15,000.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,34,15,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

Failure of the Government to procure discoloured and damaged paddy from the ryots of cyclone affected areas.

To reduce the allotment of Rs. 2,34,15,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

To stress the need to streamline the public distribution system with a view to provide essential commodities to the people at reasonable prices.

To reduce the allotment of Rs. 2,34,15,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

Since the Government have failed to supply required quota of Sugar and Cement to the people in the state and failed in arresting the Black Marketing of sugar and Cement.

To reduce the allotment of Rs. 2,34,15,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

ఇటీవల ప్రభుత్వం రైస్ మిల్ అనుమతి ఇచ్చుటలో జాప్యము చేసినందుకు విరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 2,34,15,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

ఇటీవల కాలం ప్రభుత్వము సివిల్ సప్లైలు వారి సీమెంటు పంపిణీ విఫలము అయినందుకు విరసనగా—

The out motion were negatived.

Annual Financial Statement (Budget) 27th September, 1978. 459
for 1978 - 79:
Voting of Demands for Grants.

Mr. Deputy Speaker :—Now I put the Demands to vote.

The question is :

“ That the Government be granted a sum not exceeding Rs.52,36,000 under Demand No.II—Governor and Council of Ministers”

“ That the Government be granted a sum not exceeding” Rs.7,27,99,000 under Demand No.V—General Administrative Services

“ That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,84,90,000 under Demand No. XXIV—Information and Publicity.”

“ That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 9,37,97,500 under Demand No. LI—Other General Economic Services.”

“ That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 68,25,000 under Demand No. IV—Elections”.

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,13,,89,600 under Demand No I—State Legislature.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 5,03,42,900 under Demand No. XII—Treasury and Accounts Administration.”

“ That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 30,45,62,900 under Demand No. XVIII—Pensions”.

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 142,29,69,800 under Demand No. XLVI—Power Development ”.

“ That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 5,62,53,000 under Demand No. LII—Loans to Government Servants and other Miscellaneous Loans”.

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,34,15,000 under Demand No. XXVI—Civil Supplies Administration”.

The motions were carried and Demands Granted.

1-31p.m.

Mr. Deputy Speaker :—Now the House is adjourned to meet again at 4-00 p.m. to-day.

(The House then adjourned to meet again at 4-00 p.m.)

460 27th September, 1978. Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance:
re: Misappropriation of funds of the Yelamanchili Public Servants consumer Co-operative Stores Ltd.

The House Reassembled at 4 p.m.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: (1) Misappropriation of funds of Yelamanchili Public Servants Consumer Co-operative Stores Limited.

శ్రీ ఎన్. అమరహాథరెడ్డి :—యలమంచిలిలోని, ప్రభుత్వ ఉద్యోగ వాడకం డాక్టర్ సహకార స్టోరు 8-9-1965 తేదీన రిజిస్టరు అయింది. అది 20-9-1965 తేదీ నుండి పనిచేయటం మొదలు పెట్టింది. ఈ స్టోరులోని సభ్యులు అందరూ ఉద్యోగం చేస్తున్నవారే. వారికి అత్యవసర సరుకులను సమకూర్చటం ఈ స్టోరు లక్ష్యమై వున్నది. ఈ స్టోరు 1971-72 వరకు లాభాలు గడిస్తూ వచ్చింది. ఆ తరువాత వరుసగా నష్టాలు వస్తూ వున్నాయి. ఈ స్టోరు నమూనా బ్యాలెన్స్ షీటు ప్రకారం, 1977-78 ఆఖరునాటికి, రూ. 40,360 ల మొత్తం నష్టం చేకూరింది.

అప్పట్లో, బ్లాకు సహాయ ప్రజా సంబంధాల అధికారిగా పనిచేసిన శ్రీ ఎన్. అప్పల నాయుడు ఈ స్టోరు కార్యదర్శిగా ఉన్నారు. అందుచేత 1-3-68 నుంచి 21-8-73 వరకు ఈ స్టోరు వ్యవహారాలతో ఆయనకు సంబంధం వున్నది. కాసిల్దారుగావున్న శ్రీ ఎ. జాబూలాల్ 22-9-71 తేదీనుండి 4-2-74 వరకు ఈ స్టోరుకు అధ్యక్షులుగా వుండేవారు. ఈ సొసైటీలోని కొంతమంది సభ్యుల నుంచి ఫిర్యాదులు అందినమీదట, డివిజనలు సహకార అధికారి, స్టోరు పనిచేస్తున్న తీరు గురించి చట్టబద్ధమైన విచారణ చేయటం కోసం 18-12-1973 తేదీనాటి తన పోలీసింగులలో ఉత్తరువు చేశారు. యలమంచిలి సహకార విస్తరణ అధికారికి ఈ విచారణ జరిచే పని అప్పగించబడింది. ఆ విచారణ నివేదిక 19-7-74 తేదీన అందింది. ఆ నివేదికను పరిశీలించిన మీదట, అందులో కొన్ని లోపాలు వున్నట్లు తెలిసింది. అందుచేత, 19-9-1974 తేదీన కొత్తగా విచారణ జరపాలని ఉత్తరువు చేయబడింది. ఈ సారి విచారణ జరిచే పని యలమంచిలిలోని కాలూకా సహకార అధికారికి అప్పగించబడింది. ఈ విచారణ నివేదిక 27-7-70 తేదీన అందింది. ఈ నివేదిక ప్రకారం, స్టోరులో దుర్వినియోగం ఏమీ జరగలేదు. అయితే, రూ. 48,116-49 వైరల లోటు వున్నట్లు కనుగొనబడింది. ఇందులో అయిదుగురు స్టోరు ఉద్యోగులు, ముగ్గురు కార్యనిర్వాహక ఉద్యోగులు ఉమ్మడి గాను, విడివిడిగాను బాధ్యులని కనుగొనబడింది. ఈ లోటుపై కొన్ని పైన తెలిపిన వారినుంచి వసూలు చేయాలని విచారణ అధికారి సిఫారసు చేశాడు. వారిమీద క్రిమినలు బాధ్యత మోపటానికి పరిఅయిన ఆధారాలు లేవనికూడా

ఆయన నివేదించారు. ఈ నివేదికను ఆధారంగా చేసుకొని ఆ పైకాన్ని వసూలు చేయటానికి చర్య ప్రారంభించబడింది. ఆ లోటుకు బాధ్యులైన వారికి సర్-చార్జి నోటీసులు ఇవ్వటం కూడ జరిగింది. చట్టంలోని 80వ విభాగం క్రింది ఆ నోటీసులు జారీ అయ్యాయి. అని అందినపిదట, అందులో కొందరు విచారణ జరిగే సందర్భంలో తమ ఆక్షేపణలు దాఖలు చేశారు. పోతే మరిద్దరు ఆ నివేదిక ప్రతులు కావాలని కోరారు. చట్టరీత్యా తదుపరి చర్య తీసుకోబడుతున్నది.

ఇంతవరకు 410 మంది సభ్యులు తమ వాటా మూలధనం వాపసు కొరకు దరఖాస్తు చేయగా, 402 మందికి వారి మొత్తాలు తిరిగి ఇవ్వబడ్డాయి. నగదు నిల్వ లేనందున, ఎనిమిది మంది భుటలు వాటా మూలధనం ఇంతవరకు వాపసు చేయలేదు. స్టోర్సుకు రూ. 25,000 ల రిజర్వు నిధి ఉన్నది. అది విజయనగరం సెంట్రల్ బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేయబడింది. అందుచేత, సభ్యుల వాటా మూలధనం వాపసు ఇవ్వటానికి ఎట్టి ఇబ్బంది ఉండదు.

పర్యటన డైరీలు లభ్యం కానందున, ఆ సంఘం మాజీ కార్యదర్శి శ్రీ ఎన్. అప్పలనాయుడు ఒకే తేదీకి తన రెగ్యులర్ కాఖ నుండే కాకుండా స్పొర్ట్స్ నుంచి కూడా ప్రయాణ భత్యం క్లెయిము చేసినదీ లేనిదీ తెలుసుకోవటానికి వీలు కాలేదు. స్టోర్సు నుంచి కూడా రికార్డులలో లభ్యమైన సమాచారం ప్రకారం, శ్రీ ఎన్. అప్పలనాయుడు అనకాపల్లిలో కొనుగోళ్లు చేయటానికి 1-7-72 నుండి 21-8-1978 మధ్యకాలంలో 49 రోజులు పర్యటించారు. ఆయన స్టోర్సునిధుల నుండి వై పర్యటన దినాలకు రూ. 288-50 లు ప్రయాణభత్యం క్రింద క్లెయిము చేశారు.

శ్రీ వి. న్యాయనాయుడు :—ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల కన్సూమర్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ సక్రమంగా నడవలేదనే ఉద్దేశ్యంతో 1978 లో స్పెషల్ ఆఫీసర్ ను ఆర్పిత్రేటరుగా నియమించి వివరాలు తెలియచేయమని కోరడం జరిగింది. దాని ఫలితంగా అందులోని రికార్డులు, బిల్లు ఎన్టీమేటు చేసారు. 120 వేలు నష్టం వచ్చినట్లు రిపోర్టు తయారుచేసి సహకార కాఖకు అందించడం జరిగింది. అంతకు ముందు అధ్యక్షులుగా ఉన్న యలమంచిలి తహసీల్దారు బాబూలాల్, పెక్రటరీగా ఉన్న పబ్లిక్ రిలేషన్సు ఆఫీసరు ఎన్. అప్పలనాయుడు 80 వేల మొత్తాన్ని కాజేసినట్లు రిపోర్టు అందినట్లు తెలియవచ్చింది. దీనిపై ఇంతవరకు ఏ విధమైన చర్యా జరుగలేదు. తదుపరి అప్పలనాయుడు ట్రాన్స్ ఫర్ చేసినప్పటికిని యలమంచిలిలోనే ఉంటూ 18 నెలలపాటు సొసైటీ నడిపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ దానిని ఇంకా నష్టానికి తీసుకురావడం జరిగింది. సరైన విచారణ జరిపించకుండా ఇటువంటి సమాచారం అందించడం మంచి పని కాదని వారిపై ఏ విధమైన చర్యా ఇంతవరకు తీసుకోలేదని చెబుతున్నాను. సొసైటీని మూసివేయడం జరిగింది. పేరు హోల్డర్ పేరు ధనం కూడా వాపసు చేయకుండా ఉన్నారు. బాధ్యత

Calling Attention to Matters of
Urgent Public Importance:
re : Erosion caused by the Floods of the
Vamsadhara River in Narasannapet
Taluq, Srikakulam District.

నిర్ణయించి చర్య తీసుకోవాల్సి కోరుతున్నాను. సొసైటీకి వస్తువులు కొనుగోలు చేస్తున్నాం అని అవకాశాల్ని విజయనగరం వెళ్లి సొసైటీ నుంచి డబ్బు డ్రా చేసి అదే కాలంలో వారిచ్చిన డ్రైలనుకూడా స్వాధీనపరుచుకొని సి. బి. ఐకి ఈ కేసును అప్పగించి విచారణ చేయిస్తే పండిదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :— మేరు ధనం ఇవ్వలేనడం సత్య దూరం 210 మంది వాటా మూలధనం వావసు అడిగారు. 202 మందికి ఇచ్చారు. 8 మందికి ఇవ్వలేదు. 25 శేల రూపాయలు రిజర్వు ఫండు విజయనగరం సెంట్రల్ కాకులో ఉంది. అది తీసుకుని మేరు ధనం ఇవ్వవచ్చును. ఇంక్వెరీ రిపోర్టులు వచ్చాయి. సర్ చార్జి నోటీసు ఇచ్చారు. సె 80 క్రింద నోటీసు ఇచ్చారు. అప్పీలు చేసుకునే అధికారం ఉంది. సర్ చార్జి చేసి ప్రొసీజరు ప్రకారం చేయడం జరిగింది.

re 2) Erosion caused by the floods of the River Vamsadhara in
Narasannapet Taluq, Srikakulam District.

శ్రీ కె. ఓబురెడ్డి (శ్రీ కాకుళంజిల్లా) :—వరసన్న చేట తాలూకాలో వంశధార నది ఎడమగట్టుపై డోల మరియు గోవిందపురం గ్రామాలు ఉన్నాయి. వంశధారనదికి అనేక సంవత్సరాలుగా వస్తున్న వరదల నూలంగా, పై రెండు గ్రామాల పరిధిలో వున్న నది ఒడ్డు పగిలి సంవత్సరం క్రమక్రమంగా కోసివేటు బడుతున్నాయి. ఆ నది వరదలవల్ల కొన్ని ఎకరాల పట్టా భూమి, 1. గుడిసెలు కొట్టుకు పోవడం జరిగింది. డోల గ్రామం పరిధిలోవల వంశధార నది ఎడమ ఒడ్డుపై రూ. 17,500 ల ఖర్చుతో 368 మీటర్ల పొడవున వరదకట్టలు నిర్మించ బడ్డాయి. రూ. 29,900 ల ఖర్చుతో 414 మీటర్ల పొడవున నది ఒడ్డును పరిరక్షించే పనులు కూడా చేయబడ్డాయి.

శ్రీ. అశోకాక, నది పొంగి గ్రామాలను ముంచివేయకుండా నిరోధకత దానికిగాను డోల గ్రామం నుండి గోవిందపురం గ్రామం వరకు 810 మీటర్ల పొడవున వరుసగా ఆనకట్టలు నిర్మించడానికి రూ. 1,91,000 ల అంచనా 1978 లో మంజూరుచేయబడింది. రెండరు పిల్లలకు ఎట్టి సమాధానం రాలేదు నమరులైన కాల్త్రాతల్లు దొరకనరాదు. చువలు గురిపించడానికి పిల్లలకాదు. ఈ ఏడు పన్నాకాం ముగిసిన వెంటనే వరదకట్టల విస్తరణను పోటు ఈ మది చేపట్టడం జరుగుతుంది.

re: Erosion caused by the Floods of the
Vamsadhara River in Narasannapet
Taluk, Srikakulam District.

శ్రీ డి. సీతారాములు (నరసన్నపేట) :—అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లా 4 0 p m నరసన్నపేట తాలూకాలోని డోల, గోవిందపురం గ్రామాలు ప్రతి సంవత్సరం కూడ ఉధృతమైన వరదలమూలముగా వివరితమైన నష్టము ఎదుర్కొంటున్నాయి. దీనిని నిరోధించడానికి సూచించుచుండెట్ ఇంజనీరు రు. 1,99,000ల ఎస్టిమేటుతో వరద నిరోధక కార్యక్రమాన్ని కాంక్షన్ చేసి కూడ పంపించలేదు. ఈ సెలలోనే గోవిందపురము గ్రామములో 14 యిండ్లు సమూలముగా నదిలోకి కొట్టుకు పోయాయి 10 ఎకరాల సుశ్శత్రమైన భూమి కూడ నదిలో కలిసిపోయింది. 14 యిండ్లు వ్యవసాయ కార్మికులవి. వారు చాల నికృష్టమైన జీవితాన్ని గడుపుతున్నారు. వారిని వెంటనే నష్టపరిహారము యివ్వడం గాని, వారికి పునరావాసము కల్పించడం గాని చేయాలని కోరుతున్నాను. వేగావతి, వశిధార, నాగావాళీ నదు కు సంబంధించిన శివర్క్కుని మా జిల్లా నుంచి సూచించుచుండింగ్ ఇంజనీరు పంపించడం జరిగింది. గతసంవత్సరం డోల, గోవిందపురం వర్క్కు పంపి చలేదు దానికి కారణము తెలియ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ సంవత్సరము ఈ కార్యక్రమము జగ పోతే కొన్ని వందల యిండ్లు కొట్టుకుపోతాయి. వెంటనే ఈ పథకమును చేపట్టాలని, ఇండ్లు పోయినవారిని ఆదుకోవాలి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. అప్పలనరసింహభుక్త :—రూ. 1,99,000 ఎస్టిమేటు అయి సరియైన కాంట్రాక్టర్లు రాని కారణముచేత వర్క్ ఆవువేశాము అన్నారు. ఇదే పరిస్థితి కొనసాగితే డోల, గోవిందపురం గ్రామాలు వచ్చే సంవత్సరానికి వుండవు. రిజల్యూషన్ రూపాయలు ఫ్లడ్ బ్యాంక్ ఫాస్ట్రేషన్ కోసము యిచ్చినది ఒక్క రూపాయి కూడ ఖర్చు కాకపోవుటవల్ల యిచ్చి వేసిన విషయం యిక్కడ చెప్పారు. సరియైన కాంట్రాక్టర్లు ధానపుడు డిపార్టుమెంటు చే చేయాలి. గ్రామాలు తుడుచు పెట్టుకు పోయే పరిస్థితులు ఏర్పడనప్పుడు ఉపేత వహించడం న్యాయం కాదు. ఫ్లడ్ కంట్రోల్ బోర్డు లిఫ్ట్ లో చేరకపోవడానికి రాజకీయ కారణాలు వున్నట్లు వింటున్నాం. రాజకీయ కక్షలు ప్రజలమీద చూపుతున్న అణచివేలు ఫ్లడ్ కంట్రోల్ బోర్డు లిఫ్ట్ లో చేర్చించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. టి. బుక్కయ్య :—ఈ నీడు వర్షాకాలము నుగిసిన తరువాత వరద తట్ట పని చేయడం జరుగుతుంది. అని చెప్పాము. 14 యిండ్లు కొట్టుకుపోయాయి అన్నారు. 1977-78 లో 4 యిండ్లు, 78-79 లో 8 యిండ్లు మొత్తం 12 యిండ్లు కొట్టుకుపోయాయి. చీఫ్ ఇంజనీరుకు పిలిపించి చిట్కా ఏమైనా కావాలో చెప్పి చీఫ్ ఇంజనీరుకు పిలిపించేమో అని వర్షాకాలం కాని ఈ సమయం కేవలం డిప్యూటీ ఇంజనీరు మాత్రమే పిలిపించేమో అని చెప్పారు.

Short Discussion on Sugar Policy and Support Price of
Paddy to the Agriculturists.

శ్రీ సిపాన్. పరశురామనాయుడు :—అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన కొత్త ముగ్ పాలసీని పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. మిల్స్ వారు దీనిని వ్యతిరేకిస్తున్నారు. కంట్రోల్ వుండాలని, లెవీ విధానము వుండాలని, లెవీ విధానము ప్రకారం పంచకాలు జరగాలని, ఎక్కువ ధర వుండాలని మిల్స్ వారు ఆందోళన చేస్తున్నారు. కంట్రోల్ అవసరం లేదు. ఈ కంట్రోలు వల్ల ప్రజలకు కష్టము కలుగుతున్నది. రైతులకు చెరుకుకు కావలసిన ధర యివ్వడం లేదు. కంట్రోల్ ఎత్తి వేయాలనే అభిప్రాయం ప్రజలలో ఎంతోకాలముగా వుంది దానిని కేంద్ర ప్రభుత్వము మన్నించారు. పంచదార ధర తగ్గింది ఇప్పుడు, ప్రజలకు అందుబాటులో వుంది. లెవీ అనేది అర్థి ఫిషియల్ స్కేర్నిటీకి మార్గము కలుగజేసినది. కన్ సమ్ప్షన్ కెపాసిటీ మన ప్రజలలో ఎంతో వుండగా కార్డు సిస్టమ్ మీద పట్టడాలలో నోరు వున్నవారికి కొంతవరకు అందేటట్లు చేసే విధానము తప్ప పత్తెలలో సరియైన కోటా యివ్వడం జరగలేదు. 2,000 జవాభా వన్న తాలూకాకు 200 బస్తాలు యిచ్చారు. లెవీ 90 వేల జవాభా వున్న చోట 200 బస్తాలు యిచ్చారు. పత్తె ప్రాంతాలలో పేదప్రజల అవసరాలకు తగినంత పంచదార లేకుండా చేశారు. ఆందోళన కేంద్రీకరించిన వాకి కొంతధరకు సరఫరాచేయడం జరిగింది ఫీస్ యివ్వల అవసరమైనంత కొనుక్కుని వాడుకునే దానికి సాధనము కావాలి. ఏ విధంగా అతీతన చేసిన ఫీస్ ప్లయి చాల ముఖ్యమైనది ఈ ఆదను చూసుకుని మిల్స్ వారు రైతులకు సరియైన ధర అందకుండా చేసే ప్రమాదము వుంది ఈ ధరలు వుండాలని చెప్పినపుడు మిల్స్ వారు తప్పనిసరిగా కొంత పంచదార వెనక్కు పెట్టి చెరుకు ఎక్కువగా క్రష్ చేసినట్లు చూపించి, రిటరన్ ఆఫ్ పెర్సెంటేజి తగ్గించి చూపించడం అలవాటు అయినది దీనిని కొంచెము జాగ్రత్తగా కనిపెట్టాలి. రైతులకు నష్టము కాని పరిస్థితి ఏర్పడకుండా ఫ్రీ మ్యుగర్ పాలసీని ఆమలు పరచి ప్రజలకు చక్కెరను అందజేయాలి. ఒకప్పుడు ముగర్ చాల బ్రాడ్యూస్ అయినది. ఫారిన్ మార్కెటులో ఎక్కువ ధర వస్తుందని, ఫారిన్ ఎక్స్ ఛేంజి వస్తుందని విదేశాలకు పంపించడం అవసరమని ఒకప్పుడు చెప్పారు. అది చాల అన్యాయము. మన ప్రజల అవసరాలకు నష్టయి చేయకుండా ఫారిన్ ఎక్స్ ఛేంజి వస్తుందని పంపించే విధానము మన పాలసీకి వ్యతిరేకము. మన అవసరాలకు తగ్గట్టు పంచదార మార్కెటులోకి వచ్చే విధానము చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. ముగర్ కు సంబంధించి హాల్ సేల్ వారికి లై సెన్సు ఇస్తే వారు సరుకు బయటకు రాకుండా దాచిపెట్టి అర్థి ఫిషియల్ స్కేర్నిటీ క్రియేట్ చేసి ప్రజలను ఇబ్బంది పెట్టే పరిస్థితి రాకుండా సివిల్ సప్లయ్ మంత్రిగారు, ముగర్ మంత్రిగారు దీనిని సక్రమంగా నిర్వహించాలని కోరుతున్నాను.

4-20 p. m.

ఇక, ప్యాడికి సంబంధించి ప్యాడి ప్రైవ్ కేరళలో క్వంటిటీ 120 రూపాయలు వుందని నోట్ లో చెప్పారు. అలాగే కర్ణాటకలో 5 రూపాయలు వుందని ఇస్తున్నారని, డెలివరీ కాస్ట్ 7 రూపాయలు చెప్పారు. మనది పరీక్ష

పేట, ధాన్యం ఎక్కువ పండిస్తున్నాము కనుక ప్రొక్యూర్ మెంట్ ప్రైస్ ఇంకటితో సరిపోతు దని నిరూపణ చేయటానికి ప్రభుత్వం వారు చక్కగా ఈ సోటును తయారు చేసినట్లు కన్పిస్తున్నది.

There is a living index for everybody in the entire country. There is a living index for the white coloured employees. There is living index for every type of person who is not a producer, but what is the living index for the agriculturist? What is the living index for the rural man? Yesterday I was feeling that the agricultural labourer shall be paid at the rate of Rs. 10/-per day. I do not fall short behind anybody in making such a demand for a man who is at the basis of all industries, who is at the basis of our production, who is a man giving us food and who is making us live and who is enabling us to do anything and certainly there shall be an excess or there shall be an excess between the agricultural productivity, the agricultural remuneration capacity and the wages that we pay. On the other side, I cannot understand why the need of these employees alone, why the need of the industrial worker alone, and why the need of the producers alone; should prevail in fixing up the remuneration in fixing up the price of paddy. The Agricultural Commission in New Delhi is not doing justice to the agriculturists. Have they ever considered the price of agriculturists and it should be remunerative enough to make this man, at the base of our living and industry, to feed his own children and to educate his children. What is the standard of living of a peon of the Government service and he was the least paid Government servant and his salary is Rs. 300/- per month and it is at the rate of 10/- per day, when the last Gate-man, or the last Post man of Central Government Service, or a peon at the bank is drawing Rs. 500/- a month which comes to nearl 30/- rupees per day. But what remuneration, the man who is giving us food, is getting and who is to draw our sustenance. They are everywhere. In all the Legislatures and some of them are in preponderance majority. Unfortunately some of them are on the Treasury Benches also, and they are not really summing the courage and strength and conviction enough to bring about that sort of remuneration to the producer, to the agriculturists, to the man who labours day in and day out, who labours sixteen hours a day and who has no season and time. This man sweats all the time to produce something which is a necessity of living. To him you are not giving a remunerative price. Everyone of us visiting the villages for votes. Everyone of us are going to the doors and beg for votes. When we beg our votes, we beg from the huts. Not all the agriculturists are rich men, but you have imposed upon these agriculturists the ceiling of living, which you are able to impose upon other

professions, i.e., a ceiling of living on agricultural property itself. When a man's entire living is on 10 hactores for a family of five persons it comes to two hactores and what is the income thereupon? In the interests of social justice, in the fervour of your provisions of radicalism, socialism and various items you have thought that soft goat may be this first person upon whom you can try. On the national quorum, everywhere, the so called great ideological leaders have professed that "we are bringing ceiling upon incomes", "we are bringing the ceiling on incomes", and "we are bringing ceilings on Salaries", and so on. When you fix up such a ceiling upon the Agriculturists who are on minimum living, you have brought forth Legislation and everyday you are trying yourself, force in terms of Land Reforms.

Certainly we are prepared to contribute our mite, our share, our sacrifice, our living, our blood and sweat for the welfare of the nation. But what is the sacrifice correspondingly from the other sectors of life, that is what I am asking. For one moment, I know some of the friends have been obsessed by the phrases of law and all these things. I know that sort of thinking is there for a long time but I am not a person to be caught by these phrases and the assault of phrases. The whole thing is one of the essence of justice, one of the essence of doing the right thing. Here is the man who deserves the standard of living, much more than any one of us. How is the man with a pen as profession is entitled to a greater living than my man with the plough holding in his hands. How many shirts is he having. Not atleast half a dozen. U.D.C. in this big city always able to spend Rs. 10 to 15 per day and that is his position. Then why not this Agriculturists have a standard of living, which is equal to that of atleast a U.D.C., who is getting approximately Rs. 750 to 800 per month in public (as salary) and in private, the God alone should know. We know fully well, that the entire budget goes towards salaries (i.e., 75%). We know fully well. It is not although the Ministers are unaware of it. It is not as though that everyone of us is not aware of it. Unfortunately we are incapable.

4-30 p.m.

This man is less entitled to good clothing, good food, good education and good standards even as the peon of the Bank of Hyderabad. That is my claim, and that is justice. That is where my friend Mr. Minister and all those coming from the agricultural field, being the sons of agriculturists, are not able to assert themselves. I demand of them as a moral right and justice and I say with all the righteous indignation that you must rise up to the occasion; assert

your position, to whichever party you may belong, but fundamentally and basically belonging to the agriculturists, you must do justice and for that purpose Rs. 85 per quintal is a more laughable proposition. This does not give me a minimum living than I want the minimum clothing, I want, the minimum education that I want. Can I build a house at all? Sir, in the situation as I see, in respect of our wealth and amenities-what are available for the villager, for the agriculturist-are we not to be ashamed of 30 years of independence, in course of the civilised life, in the course of Yugas, in the course of the atrocities committed upon this man, the agriculturist? All others circumscribed joined together-trade unions are there N.G.Os. Organisations are there and there is every type of organisation. All these people are on one side and the other people are on the capitalists' side. So a price of the agricultural produce of the agriculturist whose primary product is paddy should be reasonable for the purpose. Let us rise above parties; let us remedy the position, After all, what is the position? I have double the age than Mr. Amaravathi Reddy and yet I have only got the position during the 45 years of my life. But I am in no way less satisfied. Therefore, I request and invite all those friends to see that the agriculturist is protected very well and remunerative price is fixed for him.

శ్రీ యం. టంకార్ :—అధ్యక్షా, మాకు సప్లయ చేసిన నోటలో ముదము, ముగరు గురించి మాట్లాడినప్పుడు కంట్రోలు ఎందుకు ఎత్తివేయారని కారణాలు చెబుతూ, కంట్రోలు వుండడం మూలంగా మార్కెట్లో ధరలు పడిపోవడం, ముగరు మ్యాగ్నెట్టు సరుకు విడుదల చేయకుండా నిలువ చేసుకుంటున్నావు, కోట్లలకు వేళ్లి ఆర్డర్లు తెచ్చుకుంటున్నారని, జోనుకు జోనుకు తేడా వుంటుందని, అందువల్ల రద్దు చేయవలసి వచ్చిందని చెప్పారు. కాని వాస్తవంగా యాది సరైన కారణం మాత్రం కాదు. దీనివల్ల సమస్య పరిష్కారం కాదు. కంట్రోలు జరిగినప్పుడు చాలా అవర్థాలు జరిగిన నూట నిజము అని నిరూపించుట మూలంగా వచ్చినవి తప్ప మరొకటి కాదు. కంట్రోలు దేశానికి ఉంటుంది? మనకు అవసరాలు ఎక్కువ వుండితప్పైతి సరిపోని విధంగా వుండి, ఫీల్డ్ మార్కెట్లో ఎప్పటికప్పుడు ధరలు హెచ్చుతగ్గులు వుండడంవల్ల కొనుదార్డులో వరసమయిన ధరలకు ప్రజలకు అవసరమైన విధంగా దొరకడానికి అని సప్లయ చేయడానికి తన కంట్రోలు పెట్టుకుంటాడు కంట్రోలు సరిగా నిర్వహించకపోతే అది చేతకానితనం ముఖం వాగా లేక అర్థం నేలకు కొట్టుకున్నట్లు వుంటుంది. కంట్రోలు నిర్వహించలేని అకృతను సరిదిద్దుకోడానికి ఇరులు కంట్రోలును ఎత్తివేయడం అనేది అవర్థదాయకం. అవరణలో యిప్పుడు ఏమి జరుగుతున్నది? 828 త్రింశ సంజుంట నగరాలలో చక్కెర ధర గురించి ప్రస్తావించారు. వారు ఏమి లేదని జెప్పారు. వాస్తవంగా యిది నిజం పెట్టి చక్కెర కొలిచివచ్చారు. కాగా అదికూడా ఫీల్డ్ దిగుబడలేదనేది గమనములో వుంటుందాని. మనకు

19-7-1978 సంవత్సరానికి కేటాయించిన కోటా పొందడానికి హక్కు వుందన్నారు. ప్రైములో విడుదల చేసుకోకపోతే రీవాల్యూడేట్ చేసుకోవచ్చన్నారు. ఎంతవరకు చేసుకున్నది ఫిగర్స్ చెప్పలేదు. అదే సమయములో ఏదో డ్ర వ్యాన్ని ఆర్జించే నిమిత్తం షుగరును బయటకు పంపకుండా వుంటామా? మొత్తం మన దేశములోనే వినియోగించుకుంటామా? ప్రజల అవసరాలకు తగిన షుగరు సరిపోతుందా? ఇవి అన్నీ ప్రశ్నార్థకాలు. మేము అభిప్రాయపడేదేమంటే షుగరు కంట్రోలు వుండాలి, క్రమ పద్ధతి వుండాలి. అక్రమమైన పద్ధతులు చేసినవారిపైన కఠినమయిన చర్య తీసుకోవాలి, కొత్త అనుభవం యొక్క రెండు మూడు దుస్ఫలితాలు యిటీవల అనేక రూపాలలో బయట పడుతున్నాయి. అసలు కంట్రోలు ఎత్తివేయడంవల్ల షుగరు మ్యాగ్నెట్స్ కు కోడ్పడుతుంది ప్రజలను యిబ్బందులకు గురి చేస్తుంది ప్రజలకు సౌలభ్యం కలుగజేయదు అని మనవిచేస్తున్నాము.

1977-78వ సంవత్సరం కోటా విడుదల చేయడం విషయములో ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో తెలియడం లేదు. దాని గురించి తెలుపాలి, ఇక ధాన్యం ధరల విషయం తమిళనాడు, కేరళ, కర్ణాటక విషయం చెబుతూ; ఆంధ్రప్రదేశ్ గురించి చెబుతూ తెలిపిన సారాంశం ఏమంటే ఇప్పటికి మన రాష్ట్రం యొక్క ఎక్స్కాంట్సులో ఫుడ్ కార్పోరేషను ఆఫ్ ఇండియా గాని స్టేట్ ఫినిల్ సప్లయర్ కార్పోరేషను ద్వారా గాని కి లక్షల 50 వేల టన్నులు నిలివ వున్నవి. అందుకొరకు మన అవసరం ప్రత్యేకించి లేదు అని. రెండవది, పైగా సన్న ధాన్యం ఎక్కువ విడుదల కావని దొడ్డు ధాన్యం కొనవలసిన అవసరం లేదని, అందుకొరకు మనం సపోర్టు ప్రైస్ ప్రకటించవలసిన అవసరం. కాని ధాన్యం ప్రొక్యూర్ చేయవలసిన అవసరం కాని లేదని తేల్చారు. ఇకపోతే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఏమి నిర్ణయం చేస్తుందో చూద్దాం. అది నిర్ణయం చేసిన తరువాత దాని రేటు ప్రకారం కొందాం, కాని మనం మాత్రం తొందరపడవద్దు, తొందర పడి ప్రొక్యూర్ మెంటు రేటు నిర్ణయం చేస్తే సెంటరు యిచ్చే సబ్సిడీ గాని రేటు గాని అది నిర్ణయించకుండా జాగు చేయవచ్చుననే ప్రమాదం వుందనే విషయం ఈ నోటులో తెలిపారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు బాధ్యత ఎంత? స్టేటుగవర్నమెంటు బాధ్యత ఎంత? అనేది వేరే విషయం. వ్యవసాయములో పెట్టుబడి ఖర్చుల వివరీతంగా పెరిగిన దృష్ట్యా రైతు పండించే పంటకు వచ్చే ధర పెట్టుబడి ఖర్చుకు పోను బ్రతకడానికి పిలువ లేకుండా వుంది. అందుకని రైతులు పండించిన పంటకు గిట్టుబడు ధర కావాని కోరుతున్నారు. రైతులు కోరేది కేవలము వరి ధాన్యానికి గాకుండా జొన్నలకు, వాణిజ్య పంటలకు కూడ కోరుతున్నారు. మాకు ఇక్కడ సప్లయ చేసిన దానిలో ధాన్యానికి సంబంధించిన రేట్లు గురించి ఇచ్చారు. అందువల్ల మేము బలంగా అభిప్రాయపడేది, ముతక ధాన్యానికి రూపాయలకంటే తక్కువ షబ్టి పరిస్థితులలోను వుండకూడదు. క్వింటాలుకు రూపాయల నుండి వంద రూపాయలవరకు ఇవ్వాలని వివిధ ప్రజా సంఘాలు

డిమాండుచేస్తున్న విషయం. ఆ విషయం గమనించాలి. ఇటీవల రాష్ట్ర
వ్యాపకంగా నెలైబరు ఒకటవ తేదీన లక్షలాది మంది సత్కారగ్రహము
చేసిన విషయము గమనములో పుంచుకోవాలి. అదేరకంగా సన్నాలకు
దీనిననుసరించి ఇదే నిష్పత్తిలో ధర పెరగవలసి ఉంటుంది. ఇక్కడ 4-40 p.m.
ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి వైఖరిలో మరొక ప్రమాదకరమైన దోరణి
ఉంది. 8 1/2 లక్షల టన్నుల ధాన్యం ఏదైతే నిల్వ ఉందని అంటున్నారో అది
తినడానికి ఉపయోగకరంగా ఉంటుందా? ఇప్పటికే అందులో సగానికిపైగా
పుచ్చిపోతుందా ఉందా? ఆ ధాన్యాన్ని విడుదల చేయకుండా ఎందుకు ఉంచు
తున్నారు? గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి వజలకు తిండి దొరుకుతున్నదనా?
ఈవేళ మనం ప్రొక్యూర్ మెంటు ధర నిర్ణయించి ధాన్యాన్ని సేకరిస్తే మనము
అమృతవలసి వచ్చేప్పటికీ బజారులో దొరికే ధర కన్నా ఎక్కువ ధరకు ఇవ్వవలసి
వస్తుందని అంటున్నారు. ఆ స్థితి ఎందుకు రావాలి? ఆ రకంగా ఓవర్ హెడ్
ఛార్జెస్ ఎందుకు వేయాలి? మామూలుగా మనం ప్రొక్యూర్ చేస్తూన్నామంటే
అర్థం ఏమిటి? రైతులకు ధర పడిపోకుండా అదుకోవడమే కాకుండా ప్రజలకు
చౌకగా సప్లయ చేయడం కూడా జరగాలి. ప్రభుత్వం సపోర్టు ప్రయిన్ పాలిసీని
ఖచ్చితంగా సిద్ధపరచి చేసుకోవాలి. ఒక నిర్దిష్టమైన రీతిలో ధరను ఇవ్వడే
నిర్ణయించాలి కల్లాలమీద ధాన్యం రాకముందే నిర్ణయించాలి. కల్లాలమీద
ధాన్యం ఉండగానే ప్రభుత్వం కొనాలి. అప్పుడు మన దగ్గర ధాన్యం సర్ప్లస్ గా
ఉంటుంది. మొత్తము ధాన్యము టోకు వ్యాపారాన్ని ఈ సంవత్సరం చేబట్టాలి.
ప్రభుత్వమే కొనాలి. కులీలకు, మధ్య తరగతి ప్రజలకు, గ్రామీణ చేర ప్రజ
లకు బియ్యాన్ని అమృతవలసి వచ్చినప్పుడు తక్కువ రేటుకు అమ్మడానికి విలుగా
వచ్చిందని నిర్ణయించాలి. సబ్సిడీని నిర్ణయించి తక్కువ రేటుకు అమ్మడం అనేది
ప్రభుత్వముయొక్క నైతిక బాధ్యత, రాజకీయ బాధ్యత కూడా. అందులో అది
ఏమీ భిక్షం కాదు, దానం కాదు, ధర్మం కాదు. ప్రభుత్వం సివిల్ సప్లయిన్
మీద తీసుకునే వైఖరి అసహజమైనది, అశాస్త్రీయమైనది. రైతాంగానికి అన్యాయము
కలిగించేదిగా ఉంది. ఒక్క ధాన్యము గురించే ఈ ప్రభుత్వము ఆలో
చిస్తున్నది. మిగిలిన పంటల సంగతి ఏమిటి? వాణిజ్య పంటల గురించి వీరు
ఎందుకు లైసు తీసుకోరు? ఈ విషయములో ప్రభుత్వము వెంటనే అటు ప్రతికి
కాని ఏమిగాకుకు కాని వేరుకెనగకు కాని వప్పుధాన్యాలకు కాని మిర్కి కాని -
ప్రతి ధాన్యకీ ఒక నిర్దిష్టమైన ధరతో ముందుకు వచ్చి అంతకు తక్కువకు పడి
పోకుండా మొత్తము పరుగును ప్రభుత్వము కొనేవిధంగా ఆలోచించాలి.
అప్పుడే పంటలు వచ్చి చేరున్నాయి. ఎక్కువ మొత్తము లేదు. నెలైబరు నెల
మాత్రం కావచ్చునని ఆర్థిక శాఖ నెలాఖరునుండి మార్గరక్షణకి ధాన్యము, ఇతర
సప్లయలకు మార్గరక్షణ ఇప్పటికే సెషన్లు వేరుకెనగ వస్తున్నాయి. కాబట్టి ప్రభు
త్వము ఇప్పుడైతే సాధ్యమైన రైతాంగాన్ని అదుపు చేయడంకోసం నిర్దిష్టమైన
ధాన్యంతో ముందుకు వెళ్లాలి అని కోరుకున్నాను.

అన్నారు. వెళ్ళిన తరువాత ఏమి జరిగిందో ఇందులో వ్రాయలేదు. ధాన్య గారమైన ఈ రాష్ట్రంలో మన బీదవాడికి కిలో 1-25 పైసలను ఇవ్వాలని అన్నప్పై కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి సబ్సిడీ అడిగి మేము ఇస్తామని చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం గోధుమలకు సబ్సిడీ ఇస్తున్నది. దాదాపు 20% ఇస్తున్నది. మసకు మాత్రం 4, 5% సబ్సిడీ ఇచ్చి చెనుక పెడుతున్నది. ఈ నోటువల్ల మన రాష్ట్ర ప్రజలకు, రైతాంగానికి, కూలి జనానికి ఏమి ప్రయోజనం లేదు. ఇక్కడ ఉన్నటువంటి 15 లక్షల, 18 లక్షల టన్నుల ధాన్యాన్ని ప్రొక్యూర్ చేయటకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 10, 15 రూపాయలు సపోర్టు ప్రియస్ ఇస్తే మనం 100 రూపాయలవరకు దేకుతాము, దానివల్ల రైతులనుంచి పన్ను సవాళ్ళను ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. జయట ఉన్నటువంటి గ్లటన్ మీట్ కావడానికి 10, 15 కోట్ల రూపాయలు బజారులో పెట్టి రైతులను కాపాడగల స్థితిలో ఉన్నామా అంటే లేము. మన బడ్జెటును చూసినా, ఇక్కడ రిపోర్టు చూసినా అస్తితిలో లేమని తెలుస్తుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం అనునరిస్తున్నటువంటి ఈ రైతు వ్యతిరేక విధానం మాత్రం హర్షనీయమైనది కాదు. అందుకని నేను మనవి చేసేది కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రతి తరం కూడా దక్షిణ రాష్ట్రాల యొక్క రైతులను పీడించుకొని తిని మీరు ఏంటి జనతాగా ఉన్నారు కాబట్టి మిమ్మల్ని పీడించుకుని తినాలి అనే ధోరణిలో వీరు వస్తూ ఉన్నారు. ఈ ధోరణి మాత్రము సాగేది కాదు ఈ రాష్ట్రంలో. ఈ రాష్ట్రంలో ఏ రకంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం భారత దేశానికి నాయకత్వం వహించదలచుకుంటే వారు కనుక భారత దేశం మొత్తానికి నాయకులము అని చెప్పకోదలచుంటే మనకు ఇక్కడ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం ఇవ్వాలి. ముందు కేంద్ర ప్రభుత్వము 120 రూపాయలకు మన ముఖ్యమంత్రి చెప్పా రెడ్డిగారు అడిగినట్లుగా వారు ఒప్పుకుని తరువాత ఏదైనా మాట్లాడితే బాగుంటుంది. దానిని కనుక చేయకపోతే రైతులు జమీందారు అని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను.

4:30 p.m.

శ్రీ ఎస్.ఎ. రాజేశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, ధాన్యం గురించి రెండు మాటలు మాట్లాడుతాను. క్షేర గురించి గోవిందరావుగారు మాట్లాడుతారు. ధాన్యం వద్ద గురించి చాలామంది బిల్లులు చెప్పినట్లు ఇది ఆంధ్ర రాష్ట్ర సరిహద్దులు చాలా యాభత క్షేరక, పప్పునట్లుగా చాలా కాలం క్రిందనే తయారయింది. ఇప్పుడు చాలా వీరియన్ గ్లా తయారు కాబోతున్నందుకు మనం అంతా విచారించవలసిన అవస్థరం ఉన్నది. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ధాన్యం ఎక్కువగా ఉత్పత్తి చేస్తారు కాబట్టి కర్షాటకలో తమిళనాడులో కేరళలో ధాన్యం తక్కువగా ఉంటుంది కాబట్టి వారికి సమస్యలు ఉన్నాయిగాని మీకు ఏమి సమస్యలు ఉన్నాయి, మీరు ఉత్పత్తి చేసే వారు పెద్దపత్తున ధాన్యము పండించేవారు అనే పద్ధతిలో ఆలోచిస్తున్నారు. మనం రాష్ట్రాన్ని పక్కాగా పండిస్తాము. మన రాష్ట్రంలో సరి ధాన్యము తయ్యము అవ్వనప్పుడప్పుడు పరిష్కరించడమే కాకుండా అది ఒక వ్యాపార సంటగ మారిపోయింది అనే విషయాన్ని మనం మరచి పోకూడదు. ఇది ఒక వ్యాపార సరుకు. మన సన్నకారు రైతులు వారు ఉత్పత్తి చేసుకోని, వారికి అవసరమైన భోజనానికి మాత్రం ఉంచుకొనే తరహా ధాన్యాన్ని అమ్ముకుంటే తప్ప వారి జీవితావసరాలు ఏమాత్రం పూర్తికావు. అందుకే ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి అంతకంటే

ఎక్కువ సమస్య. మనకు గిట్టుబాటు ధర అనేది ప్రాణపతనం అయింది. ఈ ధర విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ వేళ ఒకనాడు కాదు. చాలాకాలంగా ఈ వేళ కూడా—సుబ్బాస్టాండుగా ఈ వేళ ఇప్పుడు ఉపవ్యాపాలు చెబుతున్నారు. వరి ధాన్యానికి అవ్వాలి. జరుగుతున్నది కేంద్ర ప్రభుత్వం గోధుమ, పెట్ట, పత్త పాత వైఖరి తీసుకొని వరి ధాన్యము గోధుమల మధ్య తేడా చూపిస్తున్నది. అని చెప్పి ఈనాడు చెబుతున్నారు. వారు కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిగా ఆనోర మంత్రిగా ఉన్నారు. అనేక పదవులు అలంకరించారు. వారి కళ్ళ ముందు కూడా వరి ధాన్యానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం చూపించిన అక్రమాలు కొనసాగినాయి. ఇప్పుడు అలాంటివే జనతా ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత కూడా కొనసాగుతూ ఉన్నాయి. కాబట్టి నాకు కనిపించేది ఇది జనతానా లేక కాంగ్రెసా అనేదానికింటే ఉత్తర రాష్ట్రాల్లో ఉత్తర దేశంలో ఉన్నటువంటి పలుకుబడి కలిగారు. మించి లాబీ వారు పార్లమెంటు చుట్టూ మూగి కేంద్ర మంత్రిలను నట్టుకొని వాటిమీద ఒత్తిడి వేసి గోధుమ ధాన్యానికి గిట్టుబాటు ధరే కాకుండా వ్యాపార వంటిగా ఎక్కువగా దానికి ధర సాపాదించుకొని దేశ వ్యాప్తంగా దానిని అమ్మకం చేపితమ రక్షణ కాపాడుకొనే పద్ధతిలో ఒత్తిడిచేసి రక్షణ రాష్ట్రాల్లో నష్టపడుతున్నారు. రక్షణ రాష్ట్రాల్లో ప్రధానమైనటువంటి ఈ వరి ధాన్యం పంట ఇప్పుడు ఒక రక్షణం అవడానికి వీలులేదు ఉత్తర రాష్ట్రాలు కూడా, పంజాబు హరియానా కూడా వరి ధాన్యం పండించడం బాగా వ్యాప్తి చెందుతున్నది. అలాంటప్పుడు ఈ వరి ధాన్యాన్ని ప్రక్కకు నెట్టి గోధుమ ధరలు, గిట్టుబాటుగా పెట్టుకున్నట్లు ఈనాడు చూస్తున్నాము. మూడు కనలుతుకూ ఉంది. 28, 24 వైనలు ప్రతి క్వంటల్లోకి నబ్బిడి చేస్తున్నారు. సవార్లు చేస్తున్నారు అధికంగా. మరి వరి ధాన్యానికి 4 నయా వై ఫలు మాత్రమే అనేది ఈనాడు స్పష్టంగా ప్రకటనచేస్తున్నారు. గోధుమ కంటే బియ్యానికి వరి ధాన్యానికి ఎంత పంటలో, ఉత్పత్తిలో, కాల సరిమిలో ఏమైనా తేడా ఉందా అంటే ఏమీ లేదు. శాస్తాన్ ప్రొడక్షన్ లో కూడా చెప్పినో తగ్గ తేడా లేదు. కాబట్టి కాస్టాన్ ప్రొడక్షన్ లో తేడా లేనప్పుడు ఇంకా వరి, మితిలో తేడా లేనప్పుడు బియ్యంకొరకు బియ్యానికి తరలు తగ్గినప్పుడు గోధుమలకు ధర పెంచడం అంటే ఇంకొకటి ఏమీ లేదు. ఉత్తర రాష్ట్రాల్లో ఇప్పుడు వంటి పలుకుబడి కలిగారు చెద్ద చెద్ద భూస్వాములు, వాటి తోడుగా ఉన్నటువంటి చెద్ద చెద్ద పెట్టుబడిదారులు, వ్యాపారస్తులు వీరంతా కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం వైన ఒత్తిడి చేసి ఈ సార్వర్థ లాభం కొరకు దిగజారుతున్నారే తప్ప దేశ వ్యాప్త తమ అయినటువంటి అవగాహన లేదు. మరి కొంతమంది ఒత్తిడి లొంగి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇకపైకి ఈ ఆహార సమస్య యాదృశ్చ భారత ప్రభుత్వం భారత దేశం మొత్తం ప్రజలయొక్క ఆనోర ధాన్యాల ఉత్పత్తిని తగ్గించింది. సమస్యయం చేసి గోధుమకి బియ్యానికి ధరలో తగ్గింపు ఇప్పుడు రాకుండా ఎవరికి అధిక భావాలు రాకుండా ఇంతవరకు పూర్వ విధానాన్ని ఇంకా నాడబండిగా ఇంకా స్పష్టంగా చెప్పి కట్టడా కొనసాగించడం వాల్సా ధువద ప్రభుత్వం.

దురదృష్టకరమే కాదు. ఈ నాడు మన ఆంధ్ర రాష్ట్రం, మిగతా బియ్యాన్ని పండించే రాష్ట్రాలు ఒక కంఠంతో కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఈ పక్ష పాత వైఖరిని ఖండించడం తప్ప ఇంకొక మార్గంలేదని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి ఈ ధాన్యం ధర మన రాష్ట్రంలో వెంటనే పెంచాల్సిన అవసరము ఉంది. అది కావాలి. ధాన్యము ధర మార్కెటులో అప్పుడు అప్పుడు 4, 5 రూపాయలు పెరగడముతో సరిపోదు. లేవు నవంబరు డిసెంబరులలో వరి కోతలకు వచ్చి బజారులో ధాన్యము వస్తున్నప్పుడు అమాంతముగా ధరలు పడిపోతాయని మీకు బాగా తెలుసు. అలాంటప్పుడు ధరలు పడిపోకుండా ముతక ధాన్యానికి ఎట్టి పరిస్థితిలో కూడా నూరు రూపాయలు తక్కువ కాకుండా అందులో ఫైల్ వెరైటీకి 110, 120 చాకా ఉండాలి, కనుక ఆ విధముగా కొనుగోలు చేయాలి. కొనుగోలు చేయాలి అంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వము చెప్పేది ఏమిటంటే కొనుగోలు చేసే మేము ఎక్కడ పెట్టుకోవాలి? మాకు గొడవన్న లేవు. అదీగాక కొనుగోలు చేసే మేము ఆమ్మేడి ఏమి ఉంది. ఎగుమతి చేయాలి అంటే మాకు కేంద్ర ప్రభుత్వము ధర ఇవ్వదు. అందువల్ల మేము కొనుగోలు చేసే అవసరము లేదు. కాబట్టి కూర్చుంటాము అంటారు. కూర్చుంటే కూర్చోవచ్చు. వ్యాపారస్థులు అయితే కూర్చోవచ్చు. పండుకోవచ్చు. వాద్యత లేకుండా ఉండవచ్చు. మీరు ప్రభుత్వము. ఈ రాష్ట్రంలో రైతాంగానికి ముఖ్యంగా పేద రైతాంగానికి వారు పండించే పంటకు గిట్టుబాటు ధరలు సంపాదించి పెట్టవలసిన గురుతరమైన వాద్యత గల ప పాలన కాబట్టి అటువంటి వాద్యత మీరు వహించాలి అంటే మీరు అవసరమైన మేరకు ఎంత వాళ్ళకు మార్కెటిబుల్ సర్ప్లస్ ఉన్నదో ఆ మార్కెటిబుల్ సర్ప్లస్ అంతా కాని నిలివచేసి ఇక్కడ అప్పుడమే కాదు ఇతర రాష్ట్రాల్లోకు కూడా ఎగుమతిచేసి అవసరమైన ధర తీసుకోవాలి. అవసరమైతే కేంద్రంతో చెబులాడి మనకు కూడా తప్పనిసరిగా 20, 25 రూపాయలు 15 రూపాయలు, ఏ మేరకు అయినా గోధుమకు తగ్గించి బియ్యానికి పోచ్చించి బియ్యము గోధుమకు మధ్యన ఒక సామరస్యాన్ని ఒక సమతూకాన్ని తీసుకువచ్చే సబ్సిడీ ఇవ్వక తప్పదు. అలాంటి సబ్సిడీ ప్రయత్న ఏర్పాటుచేస్తేనే ఆంధ్రరాష్ట్రంలో రైతాంగానికి ఏమైనా ఈ ధాన్యము ఉత్పత్తి చేసినందుకు లాభం ఉంటుంది. అది గాకపోతే ఇంకొకటి లేదు. కాబట్టి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వంతో నిన్న 120 రూపాయలు చెబుతున్నట్టు, 185 రూపాయలు చెబుతున్నట్టు వారలు వస్తున్నాయి—185, 120 రూపాయలు చెప్పడం కాదు—ఏదో ఒక రేటు సాధించి మొత్తం భారతదేశానికి బియ్యానికి ఒక నిర్దిష్టమైన ధర నిర్ణయించి ఆంధ్ర రాష్ట్రములో వచ్చే పంటల తరుణములో రైతాంగం దగ్గర ఎట్టి పరిస్థితిలో కూడా మార్కెటులో ధరలు పడిపోకుండా 100 రూపాయలు పనికిరాని సామాన్యమైన ముతక ధాన్యానికి 110 రూపాయల నుంచి 120 వరకు వైసల్ వెరైటీకి ప్రభుత్వ కొనుగోలు కేంద్రాలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము, కేంద్ర ప్రభుత్వము ఏర్పాటుచేసి వివరీకంగా, విరివిగా కొని రైతుల యొక్క మార్కెటిబుల్ సర్ప్లస్ అంతా కొని ప్రభుత్వం చేసి ఇతర

రాష్ట్రాలకు అమ్మండి, ఏమైనా చేయండి లేకపోతే అట్టిపెట్టుండి వచ్చే సంవత్సరానికి గాని, ప్రభుత్వం నష్టము వచ్చినా ఈ బాధ్యత మాత్రము ప్రభుత్వము నిర్వహించకపోతే మార్కెట్టులో ఈ గుత్త న్యాయపరస్థులు కలిసికట్టుగా ఉండి కూడ బిలుకుకొని ధరలు పడగొట్టి అమంతుగా వంబరు, డిసెంబరు, జనవరి, ఫిబ్రవరికి ధరలు పడగోట్టి మళ్ళీ మార్చిలో పెరగడం ప్రారంభిస్తే రైతాంగాన్ని దోచుకునేటటువంటి ఈ మధ్య దశాబ్ది, మధ్య న్యాయపరస్థులు డబ్బు సంపాదించుకోవడం ఇతర లాభాలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

మన ప్రభుత్వం రైతాంగానికి వేరే సేవ చేయనక్కరలేదు. రోడ్డు చేయకపోయినా, ఆర్పిత కట్టించకపోయినా, మిగతా సమస్యలు పరిష్కరించకపోయినా ఫంక్షన్లేదు. కనీసం నామందించిన ధాన్యానికి గిట్టుబాటు ధర గ్యారంటీ చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం తోడ్పడింది. మాకు గిట్టుబాటు ధర చేతికి వచ్చింది, మేము నాలుగురాళ్లు మిగిలించుకొని, జీవితావసరాలు తీసుకోడానికి అవకాశం కలుగుతోంది అనే ఆశ్చర్యంతో వస్తే తప్ప ఈ రాష్ట్రంలో ఏ మాత్రం ప్రజా పరిస్థితి బాగుపడదు. కాబట్టి ఈ బాధ్యతను ప్రభుత్వం గుర్తించి వెంటనే పోర్ట్యూర్ మెంట్ ప్రయిన్, సపోర్టు ప్రయిన్ ప్రకటించి, ఏ పరిస్థితులలో కూడా నూరు రూపాయలకంటే, 105 రూపాయలకంటే తక్కువ కాకుండా నిర్ణయం చేసి, కొనుగోలు కేంద్రాలు విరివిగా ఏర్పాటు చేసి సమన్య పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (అముదాలవలస) :—అధ్యక్షా, సుగర్ డికంట్రింటు చేయడంలో రైతు సంగతి ఎలా ఉన్నా జనరల్ గా సుగర్ పరిశ్రమ మాత్రం మన రాష్ట్రంలో, ముఖ్యంగా కోవరేటిన్ సుగర్ పరిశ్రమ బాగుపడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. మేగిమమ్ ప్రయిజ్ కిలో రెండున్నరకో, మూడు రూపాయలకో నష్టము చేస్తాము అని నిర్దిష్టమైన వద్దలి లేకపోతే మాత్రం ఎప్పుడైతే రకుంటే రాష్ట్రంలో తక్కువ అవుతుందో ఇది ఆటోమాటిక్ గా ప్లక్యూయేషన్ క్రింద రెండు సంవత్సరాలు ధర తక్కువగా ఉంటుంది, రెండు సంవత్సరాలు పెరిగిపోవడం కూడా జరుగుతుంది క్వింటాలు 500 లకు కూడా అమ్మిన రోజులున్నాయి. ఈ రోజు 250 కి కొన్న పరిస్థితి కూడా ఉంది. డికంట్రింట్ చేసినంతమాత్రాన ఒక కంట్రింటు ప్రయిజ్ ఫిక్సు చేసి, ఇంకా కంటే తక్కువ అమ్మకూడదు అని అమ్మినందున లె చెరుకు రైతాంగానికి, ఫ్యాక్టరీలకు కూడా నష్టం వస్తుంది. ఎక్కువ అమ్మితే కమ్యూనుర్ను డెబ్బతీంటున్నారు. జాకు మార్కెటు చేసేవారు బాగుపడుతున్నారు. కాబట్టి ప్రిఫెరెన్స్ గా ప్రయిజ్ ఒకటి ఫిక్స్ చేయడం మంచిది అని మనవి చేస్తున్నాను. షేడ్ గుర్తించి సపోర్టు ప్రయిజ్ కాపాలి బాల మంచి రెఫ్యూ. ఎఫ్.సి.ఎ. వారివి. ఇన్ స్టిట్యు చేసి ఇన్స్టిట్యూషన్లు మీరు కొనాది అని చెబితే గోదాములు, బాకీలేవనో లేక సరైన క్యాపిటీలేవనో విశ్లేష చేస్తున్నారు. మార్కెట్ తోని విలువనుబట్టి వారు కొంటున్నాడు గానీ ప్రభుత్వ ఆధార ఎంతమాత్రం పాటించడంలేదు. మనక

స్టేట్ ట్రేడింగు కార్పొరేషన్ ఉంది. వీరు ఫిక్స్ చేసిన ప్రయిన్టు పర్చేజ్ సెంటర్స్ పెట్టి రైతులకు నుంచి వండించిన పంట తీసుకున్నప్పుడు ప్రయోజనం ఉంటుంది గానీ మేము ఏకాగ్రహార ప్రయిన్టు పెట్టినామని తెలియజేసి కొనేదాని లేకపోతే మనం సహార్డు ప్రయిన్టు పెట్టి ఏమి లాభమని అడుగుతున్నాము. సదరన్ స్టేట్స్ అన్నిటికీ అన్యాయం జరిగింది. జనతా ప్రభుత్వం కేంద్రంలో వచ్చిన వెంటనే వాళ్ళ వన్నికల వ్యాపారం ప్రకారం గోధుమ పంటకు ధర ఎక్కువ చేస్తున్నామని అని చెప్పారు. వెంటనే కన్స్యూమర్స్ నుంచి ఒక రివల్యూషన్ వచ్చింది. అప్పుడు ప్రభుత్వమే వచ్చి జాచేయారు. అది ప్రజల మీద పడకుండా ఎంటయర్ వీట్ ప్రొక్యూర్ చేశారు. సదరన్ స్టేట్స్ లో పండే పత్తిగాని పేడి గాని, బొగాకుగాని వాటివిషయంలో ఏమాత్రం కేంద్రప్రభుత్వం అటువంటి జోక్యం చేసుకోలేదు. అసలు మన స్టేట్ లెవల్ లో కూడా మినిమమ్ ప్రయిన్టు కమిషన్ ఒకటి ఏర్పాటు చేసుకుంటే ఉన్నటువంటి పరిస్థితులను బట్టి అ కమిషన్ రిపోర్టు ప్రకారంగా కేంద్రప్రభుత్వంలో ఫైట్ చేసి మాకు ఈ ధర కావాలని, పర్చేస్ సెంటర్స్ కావాలని అడిగే పద్ధతి ఉండాలి. ఎఫ్.సి.ఐ. 80 రూ. లకు పేడి కొంటే, వారు రైన్ చేసి లిట్ చేసేప్పటికి నూటికి నూరు శాతం ఎక్కువగా కన్స్యూమర్స్ కు వస్తోంది. వాళ్ళ ఓవర్ చార్జెస్ కూడా కన్స్యూమర్స్ మీదే పడుతున్నది. మనకు స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ ఉంది కదా. ఒకరి మీద ఆధారపడే పరిస్థితి మనకు ఎందుకు? స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ వారు సహార్డు ప్రయిన్టు ఫిక్స్ చేయడం ద్వారా, పర్చేస్ సెంటర్స్ ఓపెన్ చేయడం ద్వారా ఈ పేడిని, మిగతా పంటలను కూడా కొనాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ వెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ శ్రీ. బి. సిద్దయ్య :— అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం చెక్కూరిమీద చేసినవిధానాన్ని నేను తిలపరుస్తున్నాను. కారణం తప్పనిసరిగా చక్కెర ధర పెరగగలదనే ఆశాభావంతోనే దీనిని జలవరుస్తున్నాను. ఈ ధర నిర్ణయించడంలో ముఖ్యంగా రాయలసీమ ప్రాంతాల యొక్క ఇబ్బందులు గమనించవలసియుంది. సర్కారు తదితర జిల్లాలలోనివారికి ప్యాజెక్టుల వల్ల నీరు లభించేదాని వలన వారికి వ్యవసాయానికి, ఉత్పత్తికై ఖర్చు తక్కువ అవుతున్నది. రాయలసీమలో బావులు అయినందువల్ల, అందులో చాలా లోతుగా ఉన్న బావులు అయినందువల్ల విద్యుచ్ఛక్తి పాడకంపై ఆ వి.కో. వ్యయానికి పాటుకు గురి అవుతున్నాయి. చివారు జిల్లాలో చెరుకు ఉత్పత్తి రాకుండా ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురై కొన్ని చోట్ల తోటలు కాల్చి వేసిన సంగతి తమకు తెలుసు. ఈ చెక్కెర ధర ఎంతో పెరగవలసిన అవసరం ఉంది. రైతుకు ఇది అందేటట్లుగా చూడవలసిన బాధ్యత ఉంది. రైతులకు అందకుండా మధ్యలో దేశీయలు ఈ లాభాన్ని ఎక్కువగా పొందకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకోవలసియుండేది. ఈ దేశంలో మధ్యదేశాల రై అధికంగా లాభం పొందే అవకాశం ఉండాలి. ఒక కొడి గ్రుడ్డు కిరణీ పంట ఉంటే, రెండూ కొడి గ్రుడ్డు తో ఒక అమెట్ చేసి రెండు పాపాలయితే అమ్ముతున్నారు. అలాంటిది పైవతకు అది ఉత్పత్తి చేసిన వారి

దగ్గర కొని రెండు రూపాయలకు అమ్ముతున్నారంటే మధ్యదళాలు ఎంత బాగుపడుతున్నారో అర్థం అవుతుంది. ధాన్యం విషయంలో కూడా వరి విషయంలో కూడా రైతులకు తక్కువ ధర వస్తున్నది. దానిని బియ్యం చేసి అమ్మేవారికి వచ్చే ధరకు దీనికి ఏమీ సంబంధం లేకుండా ఉంది. ఆ విధంగా లేకుండా రైతులకు గిట్టుబాటు ధర అయ్యేట్లు ఉండాలి, ప్రభుత్వం కూడా అన్నిటికీ నిర్ణయం చేస్తున్నారు గానీ రైతుకు ఈ గిట్టుబాటు ధర నిర్ణయించేప్పుడు ఒక సైంటిఫిక్ మెథడ్ లేకుండా చేస్తున్నారు, ఎంత ఖర్చు అవుతున్నది, విత్తనానికి ఎంత అవుతున్నది, నీరు పెట్టడానికి ఎంత ఖర్చు అవుతున్నది అనేది ఒక క్యాస్ట్రీయ మైన పద్ధతిలో అతనికి గిట్టుబాటు అయ్యే ధరలు నిర్ణయం చేయకుండా ఉండే పద్ధతే జరుగుతున్నది. ఈ దేశంలో ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో రైతుల పైన ఆధారపడిన వృత్తులవారు చాలామంది ఉన్నారు. రైతుల పైన చాలా వర్గాలు ఆధారపడి ఉన్నాయి. కనీసమైన స్టాండ్ థిలింగ్, పట్టణాలలో నగరాలలో ఒక చిన్న ప్యూనుకు ఉన్న సౌకర్యాలు గ్రామాలలో రైతులకు లేని విషయం అందరికీ తెలుసు. కాబట్టి రైతులకు గిట్టుబాటు అయ్యే ధరలు ఒక సైంటిఫిక్ పద్ధతిలో నిర్ణయం చేసి సహకరించవలసిన అవసరము ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి.టి.యల్.ఎస్. చౌదరి (అనంతపూర్) :— అధ్యక్షా, ఈ సమగ్రమైన చక్కెర విధానం అన్నది జాతీయ స్థాయిలో పరిపాలిస్తున్న కేంద్రప్రభుత్వం ఆలోచించి అనుసరించవలసిన విధానం అని అందరికీ తెలిసిన విషయమే. చక్కెర వినియోగదారులకు కిలో రు. 2.80 ఉన్నది రు. 2.75 కు పెరిగింది. ఉత్పత్తిదారుకు అందుతున్న ఖరీదు చెరకు టన్నుకు వంద రూపాయలు కూడా గిట్టుబాటు కావడము లేదు. అది ఆంధ్రదేశంలో. ఉత్తరప్రదేశ్ లో 200 రూపాయలవరకు ఒక టన్ను చెరకుకు రైతుకు గిట్టుబాటు అయితే వీరులో 180 రూపాయలు గిట్టుబాటు అయితే ఇంకో రాష్ట్రంలో ఇంకో రీతిగా అయితే ఆంధ్ర ప్రజలు చేసుకొన్న పాపమేమో మనకు వంద రూపాయలంటే 120 రూపాయలకంటే 5-10 p. m. మహా పాపించము అనే మొండి వైఖరి ఏమిటో అర్థం కాదు. ఆంధ్రదేశము లోని రైతాంగము చేసిన చౌర్యాగ్యమా? వీరు ఏమన్నా పాపం చేసి పుట్టారా? అన్నది కాస్త జ్ఞానం, మానవత, హృదయం ఉన్నటువంటి జనతా ప్రభుత్వము ఆలోచించి నిర్ణయము చేయవలసిన విషయం. ఈ విషయంలో నిమృతు నీరెత్తిపట్టు జనతా ప్రతిపక్ష సభ్యులు కాని జనతా పార్టీకి చెందిన కార్యకర్తలు కాని ఊరుకోవడం చాలా కోపనీయమైన విషయం. ఇందుకు సమగ్రమైన విధానాన్ని రూపొందించే విషయంలో రైతుల యొక్క బాగోగులు, కష్టనిష్ఠాధారము అదుకోవలసిన అవసరం. సమయము అవన్న మై నప్పుడు పార్టీ ద్వారా, రాజకీయాలను ఆశీతముగా ఒక జాతీయ స్థాయిలో పోరాడుతున్నప్పుడు వై అటువంటి పోరాటానికి ముందు ఉండి పడవలో గాని లేక వెనుక ఉండి చూస్తున్నవారం గాని చేయ తగిన పాత్రను గాని, సామర్థ్యము గాని, సేవాత్మక గాని ఈ జనతా పార్టీకి ఉండా అవి జనతా పార్టీ సభ్యులకు

నేను సవాలు చేస్తున్నాను. ఇలాగే కరువు ప్రాంతమైన మా అనంతపురం జిల్లా హిందూపూర్ తాలూకాలో ప్రభుత్వ రంగములో ఒక చక్కెర కర్మాగారాన్ని నెలకొల్పడానికి పోయిన ప్రభుత్వం యోచిస్తూ ఉండేది. అదే విధంగా చెరకు పండించే రైతులకు గిట్టుబాటు ధర ఇచ్చే పథంలో ఈ చెరకు పరిశ్రమను లాభదాయకమైన పరిశ్రమగా రూపొందించే పథితులలో ఇది సన్నకారు రైతు మొదలుకొని బాగా మిగులు భూములు కలిగిన పరిమితి ఉన్నంత భూస్వాముల వరకు ఒక కనీస గిట్టుబాటు ధర అయ్యేటటువంటి కాళ్ళతలదాయం, ఫలసాయం పొందేటటువంటి పంటగా రూపొందించే అవకాశం ఉన్నది. ఇది ఒక్కటి మినహా రైతుకు మనము ఇచ్చేటటువంటి భీమా ఇంకొకటి ఉండదని, వ్యవసాయరంగంలో మరొకటి ఉండదని మరొకసారి నేను మినచిస్తున్నాను. మా అనంతపురము జిల్లాలో దాదాపు 90 వేల ఎకరాలలో చెరకు పండించే నేల ఉన్నది. దానికి అనువైన నీటి సదుపాయం కూడా ఉన్నది. ఈ చెరకు పండించే రంగామే ప్రతి ఫలాదాయ రంగము కాదు కాబట్టి ఈరోజు చాలా నిరుత్సాహంగా, ప్రోత్సాహ రహితంగా ఉన్నందున ఎవరూ ముందుకు రాలేని పరిస్థితులలో ఉన్నారని అందరు అంగీకరించవలసిటువంటి విషయం. ఇది నిర్వివాదమైన అంశం. కాబట్టి, ఈ విషయంలో మరొకసారి కేంద్రములో పరిపాలనలో ఉన్నటువంటి జనతా పార్టీని అభ్యర్థిస్తున్నాను. రాజకీయాలకు అతీతంగా, కేవలం మానవతా దృక్పథంతో రైతును ఆడకొనేటటువంటి అవకాశం తీసుకొని అంతో ఇంతో మనం చేసే సేవ ఏమయినా ఉంటే అది ఇది ఒక్కటే అవుతుందేమో అనుకొనే వారిలో నేనూ ఒకడిని కాబట్టి ఇందుకు అందరు కలసికట్టుగా, మూకుమ్మడిగా, ఆసనం అయితే పోరాటానికి అయినా సిద్ధమై న్యాయం చేకూర్చే విధంగా ఆలోచన చేయవలసిందిగా, అందరు ముందుకు రావాలని అందరినీ అభ్యర్థిస్తూ నేను ఎందుకయినా సిద్ధమైనవి మనవి చేస్తూ ముగించుకుంటున్నాను.

(శ్రీ కె. గోవిందరావు :—అధ్యక్షా, మనము అప్పుడప్పుడు సోషలిస్టు తరహా సమాజమని అంటుఉంటాము. కాని నిజముగా సోషలిస్టు ఆర్థిక వ్యవస్థతో ప్రొడక్షన్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ అనేది కంట్రీలో పాన్సు, ఆర్గనైజ్డ్, అందువల్ల వారికి ధరవరలో రైతుకి ఇబ్బంది రావడం గాని లేక కన్సూమర్ కి ఇబ్బంది కలగడం గాని జరగడంలేదు. కాని దురదృష్టవశాత్తు, మన దేశంలో ఇతకు ముందు ఉన్న కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం కానివ్వండి లేక ఇప్పుడు దానికన్నా కొన్ని మెట్లు దిగజారిన జనతా ప్రభుత్వం కానివ్వండి అనుసరిస్తున్నటువంటి విధానం మిక్స్డ్ ఎకానమీ అని చెబుతున్నాను. ఈ మిక్స్డ్ ఎకానమీలో జరుగుతున్నది ఏమిటి. ఎవరు బాగుపడుతున్నారు అని చూస్తే తటస్థ రైతు రెబ్బింటున్నాడు, మరొక వైపు సరుకులు కొనుక్కునేటటువంటి కన్సూమర్ రెబ్బింటున్నాడు. ఎవరు బాగుపడుతున్నారు అంటే మన దేశములో ఉన్న మోనోపలిష్టులు, గుర్త వ్యాపారస్తులు, దళారీలు మాత్రమే అని మనకందరకు తెలిసిన విషయమే. అది ధాన్యమే కానివ్వండి, అది బెల్లమే కానివ్వండి, అది చెరుకే కానివ్వండి, పొగాకే కానివ్వండి. అది ప్రతీ కానివ్వండి—రైతుకు మూతం వ్యాయము

గిట్టుబాటు ధర ఒక వైపు దొరకడం లేదు; మరొకవైపున కన్ స్యూమర్ కు తక్కువ ధరలకు అవి అందుబాటులోకి రావడం లేదు. కాబట్టి ముగ్ షోలసికి సంబంధించినంతవరకు ఒక రకంగా జనతా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత అది ఇంతకు ముందు ఉన్న ప్రభుత్వం కన్నా మరికొన్ని దిగజారి ఒక కల్ మినేషన్ గా మొత్తం భుగర్ డిక్లట్రోలు చేయడం జరిగింది. దీనివల్ల అనేక రూపాంతరాలు జరిగిన సంగతి మనకు తెలుసు. 1972కు పూర్వం ముగర్ డిక్లట్రోలు కమెడిటీగా ఉండేది. కార్డుల మీద కొద్దోగొప్పో కొంత తక్కువ రేటుకు వచ్చేది. 1972 తరువాత లెవీ సిస్టం పెట్టి కొంత కంట్రోలు, కొంత కానిది అనే రకంగా తయారు చేయడం జరిగింది. మోనోపలిస్టుల ప్రెషర్ వల్ల, ముగర్ ఇండస్ట్రీ వెనుక ఉన్నటువంటి ముగర్ మేగ్నెట్స్ ప్రెషర్ వల్ల ఆ రకంగా లెవీ, నాన్ లెవీ ముగర్ వచ్చింది. కాని కొద్దోగొప్పో కార్డు మీద కంట్రోలు ధరకు ఏదో మూడు నాలుగు కిలోలు వస్తుందని కన్ స్యూమర్ కి ధైర్యం ఉండేది. ఈ వేళ ఏమి జరిగింది? హోల్ సేల్ మార్కెట్లో కొంత ధర తగ్గిన మాట నిజమే; కాని కిలో మూడు రూపాయలకు తక్కువ కాకుండా ఎక్కడా దొరకడం లేదు. మామూలుగా కార్డు మీద ముగర్ తీసుకొనే దానికి అవకాశం లేదు. కంట్రోలు ఎత్తి వేసిన ఎక్స్ పోర్ట్ మెంటు మన దేశములో అనేకం జరిగాయి. అది ఇనుమ కానివ్వండి, పినరల్స్ కానివ్వండి, సిమెంటు కానివ్వండి. ఇటీవల కాలంలో అనేక ఎస్సెన్షియల్ కమెడిటీస్ ని స్వేచ్ఛా వ్యాపారంలోకి రానిచ్చాము. దీనివల్ల ఏమి జరిగింది, ఏమి తగిలింది? అన్నిటియొక్క ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయన్న సంగతి వేరుగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. అయితే ఒకటి అనవచ్చు; ముగర్ డిక్లట్రోలువల్ల ముగర్ ఇండస్ట్రీస్ కి—దెబ్బ తిన్నాయన్న దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు కొంతవరకు ఉపయోగం లేదా అని అడగవచ్చును. అది తాత్కాలికంగా వచ్చిన మాట నిజమే; నేను కాదనను, కాని, అంతమాత్రాన ఇది వర్మనెంటుగా ఉంటుంది అవడానికి నీలులేదు. తెువరరిగా ఈ విధంగా కన్ స్యూమర్ కి హోల్ సేల్ మార్కెట్లో, ఓపెన్ మార్కెట్లో ధర తగ్గింది అన్నమాట నిజమే, కాని ఇది పరిష్కార మార్గం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ వేళ మార్కెట్లో సర్ ప్లై స్టాక్కు ఉన్నాయి కాబట్టి తప్పకుండా ధరలు తగ్గుతున్నాయని, ఇంకో ఒక విధంగా ఉండదు అనే మాట చెబుతున్నాను. అయితే మన శాస్త్రం భావ్యంలో సర్ ప్లైస్, కాని మనము కిలోగ్రాము బియ్యం రెండుమూడు రూపాయలకు కొనుక్కున్న రోజులు ఉన్నాయి. అందుకే మనము మిగతా ఎస్సెన్షియల్ కమెడిటీస్ ని ఉరకండా బుక్లె మార్కెట్ లోకి వెళ్ళి ప్రమాదం ఉందో ఈ ముగర్ కూడా వైట్ టుటువంటి బియ్యం తప్పనిసరిగావుందని, కన్ స్యూమర్ కి సంబంధించినంతవరకు ధర పెరగదనే మాట లేదని, కొద్ది రోజులలోనే దీని యొక్క విజయవల్లవల్ల స్వభావం బయటపడుతుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అయితే ఈ ముగర్ ఇండస్ట్రీస్ నేన్ చేసే విధానం ఏమిటని అడగవచ్చు. మొత్తం ధరను తగ్గిస్తే తప్పు. ఒక రకంగా రైతుకు కావలసిన పెట్టుబడిలో ఉత్పత్తి బియ్యంకు కాస్తాన్ పోషకన్ తగ్గించాలి. దానికి రైతును ఆదుకొనే దానికి

రెమ్యూనరేటివ్ ప్రయిన్ ఇవ్వాలి. అదే సమయములో తయారైనటువంటి మిగర్ ని పూర్తిగా ట్రోటోలు కమెడిట్ గా గుర్తించి వ్యాయముగా వెళ్ళవలసినది మిగర్ మేగ్నెట్ కి ఇచ్చి ఆ మారిన ప్రాఫిట్ వర్క్కులు చేసి అవసరమైన డ్యూటీస్ తగించి ఆ రకంగా అదుపులోకి తీసుకురావాలి, లేకపోతే అవసరమైతే కొంత ఫారెన్ మార్కెట్ కోసం ప్రయత్నం చేయవలసి ఉంటుంది. లేకపోతే సబ్సిడీ అయినా ఇవ్వాలి. ఆ రకంగా మొత్తం పైన మిగర్ లాంటి ఎవెన్యూయ్ కమెడిట్ పైన ఏదో నిముష నిముషానికి కోచిన పద్ధతిలో ఒక రకమైన అనార్కిస్టు స్పెన్సింగ్ చే విధంగా ఈ మిగర్ డీకంట్రోలు అన్న విధానం చాలా ప్రమాదాలతో విబిడికృతమైనదని కాబట్టి ఇది మంచిది కాదని దీనిని మార్చవలసిన అవసరం ఉందని, ఎంత త్వరగా మారిస్తే అంత మంచిదని, ఒక సరయిన రేషన్, సైంటిఫిక్ మెథడ్ అవలంబించాలని నేను మనవి చేస్తూ కెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. జంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం చక్కెర పంపిణీ విధానం గురించి కానివ్వండి, మిగతా చక్కెర పాలసీ గురించి కాని మనము ఈవేళ డిస్ కస్ చేస్తున్నాము. అయితే ఇంతకు పూర్వం వివిధ రాష్ట్రాలలో వివిధమైన రకాలుగా ప్రొక్యూర్ మెంట్లు రేట్లవల్ల, తరువాత వినియోగదారునికి, ప్రొక్యూర్ మెంట్ మిగర్ కి చాలా తేడా ఉండేది. ప్రభుత్వం ఖర్చులపై ఇచ్చే చక్కెర ధరకు 50, 25 శాతం ఇచ్చి పంచదార మిల్లుల నుండే వారు నేరుగా అమ్ముకొనే పరిస్థితి ఉండడం వల్ల ధరలు పెరిగిన సంగతి మీకందరకు తెలుసు. రెండు మూడు నెలల ముందు కిలో రూ. 9-50, రూ. 4-00 అయినా పంచదార మార్కెట్లో దొరకని పరిస్థితి ఉండేది. కొంతమంది వ్యక్తులు మన భారత దేశంలో ఉన్నారు. ప్రతిదీ ప్రభుత్వం నడపాల్సిందే. బిమ్మలు వారే నడపాలి. పంచదార ప్రొక్యూర్ మెంట్ వారే చేయాలి. ధాన్యం ప్రొక్యూర్ మెంట్ వారే చేయాలి. ప్రతిదీ గవర్న మెంట్ చేయాలి. ప్రభుత్వం కేవలం వ్యాపార సంస్థగా మారి మిగతావారు ఏమి చేయ కూడదనే భావాలు కలిగిన వారు దీనిని వ్యతిరేకిస్తే నేను ఆహ్వానిస్తాను. వారికి దీనిపైన విశ్వాసం లేక ఏ వ్యాపారం చేసినా ప్రభుత్వం చేయాల్సిందే. ప్రభుత్వం తప్ప వేరే వాళ్లు చేయకూడదు. జాతీయ స్థాయిలో చేయాల్సిందనే భావాలు గల వారు సి. పి. బి. వారిని గాని, సి. పి. ఎమ్. వారిని గాని వారి భావాలలో వారిని మార్చలేము. ఒకవేళ ఈ పాలసీని వ్యతిరేకిస్తే వారి పాలసీ ప్రకారం వ్యతిరేకించవచ్చు. గాని కాంగ్రెస్ బి. పార్టీ వారు వ్యతిరేకిస్తే దానిని ఏమి అనుకోవాలి? బీహారులో ఉన్న ప్రొక్యూర్ మెంట్ రేట్ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న ప్రొక్యూర్ మెంట్ రేట్ కు తేడా ఉండడానికి కారణం ఏమిటి? జనతాపార్టీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రేట్ ఫిక్స్ చేయలేదు. అలాడు ఇండిరాగాంధీ ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు బీహారులో ప్రొక్యూర్ మెంట్ రేట్ 195 రూపాయలు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 180 రూపాయలు. అలాడు నిర్ణయించిన అలాడు నిర్ణయించిన ప్రొక్యూర్ మెంట్ రేట్ ను పెంచమని ఈ ప్రభుత్వం అడిగితే అడగవచ్చు గాని నిస్సహాయ స్థితిలో ఆమెకు ఏమీకాదనే చప్పుడు లేక కూర్చు

3.20 p. m.

న్నారు. ప్రొక్యూర్ మెంట్ రేట్ బీహారులో ఎక్కువ వున్నది. యిక్కడ తక్కువ వున్నది. దీనికి బాధ్యత యివ్వబడున్న కేంద్ర ప్రభుత్వానిది కాదు. జనతాపార్టీ ప్రభుత్వం కంటే ముందు ఉన్న పార్టీయే చేసిన నిర్ణయం తప్ప వేరే నిర్ణయం కాదని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. మిశ్రులు డికంబ్రోల్ అయిన తరువాత ప్రస్తుతం బాగానే వున్నది. తరువాత ఏమి అవుతుందోనని భయపడుతున్నారు గ్రామాలలోకి వెళ్ళినప్పుడు అందరి దగ్గర వంచదార దొరుకుతున్నది. ఎక్కడవడతే అక్కడ వంచదార దొరుకుతున్నది. మూడు రూపాయలు అన్నారు. రెండున్నర రూపాయలు అన్నారు. నిన్నగాక మొన్న వరంగల్ లో రూ. 2-30 పైసలకు యిచ్చిన ఉదంతాలు ఉన్నాయి అయితే కంట్రోల్ అనేవరికి అవసరం లేని వారు కూడ కార్డుకొరకు ప్రయత్నం చేస్తారు. వంచాయకి బోర్డు ఆఫీసులో, తాసిల్దారు ఆఫీసులో నాకు చక్కెర కావాలి అని దరఖాస్తులు యిస్తారు. కార్డుస్ అమ్ముకొనే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. దొంగతనం చేసే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అవసరానికి మించి ప్లాక్ చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. రేపు రాత్రికి భోజనం దొరకదు అనుకుంటే మనం తీసి దాచిపెట్టుకుంటాము. మనిషి యొక్క స్వభావం కంట్రోల్ అనేవరికి అమ్మో, దొరకదు కాబోలు అనే భయంతో తీసి పెట్టుకుంటారు. ఇది ఎవరికి తెలియని విషయం కాదు. 10 సంవత్సరాల క్రితం ఒక బ్రాండ్ సీసా దొరకాలంటే యిబ్బంది, ఫాక్టరీ ఉంటేకూడ కష్టంగా ఉండేది. ఇప్పుడు మా గంగన్న వచ్చిన తరువాత బాగా దొరుకుతున్నది. చాలా సంతోషం. ఇప్పుడు ప్రిగా రై సెప్ట్ లు ఇచ్చినారు. కంట్రోల్ అనేవరికి మనిషి అవసరానికి మించి దాచుకోనే అవకాశం వున్నది. రేపటికి దొరుకుతుందో దొరకదో, కంట్రోల్ ధర పెరుగుతుందేమోనని ప్లాక్ చూసుకొని రేట్ పెంచే అవకాశం ఉంటుంది. కంట్రోల్ చేయడంవల్ల చాల తగ్గిపోయింది. చాలా మంచి పాలిసి. రైతులకు కూడ మంచి పాలిసి. ముర్కేన్ ధర పెరిగే అవకాశం వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ధాన్యం వంగతి చాలా మంది మిశ్రులు మార్చాడుతున్నారు. రేట్ పెరగాలి అని కేంద్ర ప్రభుత్వంతో కొట్లాడుతున్నాం. 120 రూపాయలు రావలసిందని. 90 రూపాయలు ప్రొక్యూర్ మెంట్ రేట్ ఫిక్స్ చేయమని మహారాష్ట్ర గవర్నమెంట్ అడిగినప్పుడు 100 రూపాయలు అంద్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి యిస్తామని అంగీకరించినది. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం కంటే 10 రూపాయలు ఎక్కువ యిస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం సుముఖతగా వున్నది. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వము 90 రూపాయలు ప్రొక్యూర్ మెంట్ రేట్ చేయమన్నప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం 120 రూపాయలు యివ్వమంటే మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు 90 రూపాయలు అనుకుంటే తరువాత మరు 120 రూపాయలు అనే భావన రావచ్చు. జనతాపార్టీ రైతులకు తమ ఏమి చేసినదని మిశ్రులు చెప్పినారు. జనతాపార్టీ రైతుల పార్టీ అని అందరికీ ఎరుక. మీది బికర్ సెక్స్ పార్టీ, మాది రైతుల పార్టీ అని అందరు అనుకుంటున్నారు. రైతులకు అన్నివిధాల సహాయం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మొత్తం భారతదేశంలో జోన్స్ సిస్టమ్ తీసి జేసినారు. అరు రూపాయలకు, 7 రూపాయలకు బొంబాయిలో... (యంటర

షన్) మీరంతా రైతులపేరు చెప్పుకొని వచ్చినారు. గాని మీకు రైతులను కాసుచేయడం యిష్టంలేదు. మీ బడ్జెట్ వ్యవహారం, మీ లోనింగ్, మీ సిస్టమ్. మీ రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్, మీరు చెప్పిన పాలసీలు అన్నీ రైతు వ్యతిరేక విధానం అని మనవిచేస్తున్నాను. మిత్రులు చెప్పినారు. రిమానాల కాలం సీక్ల యిస్తేనే డబుల్ ఎసెస్ మెంట్ చేయాలి అని ఉంటే మూడుమాసాల పాటు ఉండే కుంటులపైన వేసినారని చెప్పినారు. రైతు వ్యతిరేక రాజ్యం అవలం విస్తున్నది ఇందిరా కాంగ్రెస్ రాజ్యం, ఇందిరా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాజ్యం అని మనవి చేస్తున్నాను. జనతాపార్టీ ప్రభుత్వం కేవలం రైతులను రక్షించాలని అన్ని విధాల కాంతి సమన్వయ దృష్టితో చూడాలని.....

Sri B. T. L. N. Chowdary :—No Member should deviate from the subject which is prescribed or placed on the agenda. We are entitled to participate only on the sugar policy. It should not be made a political platform.

(Sri A. Eswara Reddy in the Chair)

శ్రీ సిహెచ్. జంగారెడ్డి :—రైతుల కొరకు చేస్తాము అన్నప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం పైన యధానికి మీరు సిద్ధం అన్నారు. మేముకూడ సిద్ధమే. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీదకి మేము ఏవ తారీఖు నుంచి పోతున్నాము. మీరు రండి మా వెంబడి యుద్ధం కొరకు. మన ప్రభుత్వం చేసే విధానాలకు వ్యతిరేకంగా మేము చేయబోతున్నాము. డబుల్ ఎసెస్ మెంట్ గద్దు చేయమంటున్నాము. ఎలక్ట్రిసిటీ చార్జెస్ తగ్గించమంటున్నాము. మన ప్రభుత్వం చేసేదానికి రైతుల కొరకు పోరాడడానికి ముందు తయారుకావాలి. మన యింట్లో ముందు కొట్లాడి మనం సాధించుకొన్న తరువాత బైట వారిదగ్గర కొట్లాడదామని చౌదరిగారికి మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. జోన్స్ తగ్గించిన తరువాత కన్సూమర్స్ కు ఎంత రేట్ తగ్గిందో తమకు తెలుసు. బొంబాయిలో కిలో ఆరు రూపాయలు ఉండే. మహారాష్ట్రలో 5 రూపాయలు ఉండే. మేము మహారాష్ట్ర బోర్డులో ఉంటాము. మహాదేవపురం అనే చోట, సిరివంచ తాలూకా వున్నది. అక్కడ 5, 6 రూపాయలకు కిలో బియ్యం దొరికేది. ఫుడ్ కోర్ప్స్ రద్దుచేసిన తరువాత కిలో రూ. 1-80 పెనలకు, రూ. 1-70 పెనలకు బియ్యం దొరుకుతున్నాయి. కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం రైతులను వినిమయదారులను యుద్ధరిని సమన్వయ దృష్టితో చూసి ఈ దేశాన్ని అన్నివిధాల అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది. రైతు వ్యతిరేక విధానాలను అవలంబించలేదని మీ ద్వారా మనవిచేస్తూ, ఏదైతే అనుకున్నది అది చేసేటరుతుంది తప్ప మీ పార్టీ వలె మోసం చేయరని మనవి చేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

5-30 p.m.

శ్రీ ఎన్. అశ్వారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు గవర్నమెంట్ డ్యూయర్ మగర్ పాలసీ ఎంథుక్కు పెట్టారు అంటే ఎక్కువ వీళ్ళు కన్సూమర్స్ కు రీజనబుల్ రేట్ కు, ఎసెన్షియల్ క మోడిటి యిష్టించడానికి, రెండవ ప్రకారం

మగర్ ఫాక్టరీస్ కు ఎకనమిక్స్ పైస్ రావడానికి. దక్షిణాదిన జరిగిన అన్వయం ఏమంటే—ఉత్పాదన 414 రూపాయలు బస్తా ఉంటే—యిక్కడ బస్తా 170, 180 రూపాయలు. అక్కడ కన్సూమర్ కు, ఇక్కడ కన్సూమర్ కు యిచ్చిన పైస్ కే యిస్తున్నారు. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ సబ్సిడీ యివ్వడం వల్ల యిలా జరిగింది. దక్షిణాదిన వచ్చిన లాభం తీసుకు వెళ్ళి ఉత్పాదన పైస్ కి ఎందుకు యివ్వాలో అర్థం అవలేదు. మన ప్రభుత్వం పోట్లాడినా లాభం లే పోయింది. ఇప్పుడు డ్యూయిట్ పాలిసి తీసివేసి డిక్లట్రోల్ చేయడంవల్ల తప్పకుండా మనకు లాభమే. అయితే యిది ఎస్సెనియల్ కమోడిటీ. ప్రజలకు నిత్యావసర వస్తువు. తప్పకుండా బ్లాక్ మార్కెటింగ్ మొదలైనవారంతా దాచేస్తారు. ప్రజలకు యిబ్బంది కలుగుతుంది. అందుచేత డ్యూయిట్ పాలిసి ఉంటే ఉత్తర భారత దేశంలో ఎట్లా అయితే సబ్సిడీ యిచ్చారో అట్లాగే దక్షిణ భారత దేశంలో కూడా సబ్సిడీ యిచ్చినట్లయితే కన్సూమర్ కు లాభదాయకంగా ఉంటుంది. ఇక్కడ ఉండే ఫాక్టరీస్ కు కూడా లాభదాయకంగా ఉంటుంది. అది వీలు కానప్పుడు ఎస్సెనియల్ కమోడిటీ కాబట్టి సివిల్ సప్లయ్ డిపార్టుమెంట్ ద్వారా గాని కో—అవరేటింగ్ ద్వారా గాని చక్కెర అమ్మించాలి, తప్పితే యిది ఫ్రీ మార్కెట్ లో ఉండడం వల్ల కన్సూమర్ కు చాలా ప్రమాదం. అందుచేత ప్రభుత్వం ఈ విషయం జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. లేకపోయినట్లయితే అనతి కాలంలోనే ప్రజలకు చాలా యిబ్బంది కలుగుతుంది. ఇక రెండవది. కేన్ పైస్ కంట్రోల్ ఆర్డర్ యింకా అలాగే వుంది అందుచేత ఫ్యాక్టరీస్ యిష్టమొచ్చి సంత డబ్బుకు అమ్ముకోవచ్చు గాని, కేన్ మాత్రం కంట్రోల్డ్ పైస్ కు సప్లయ్ చేయాలి. ఇది అన్వయం, అయితే. ఫ్యాక్టరీస్ కు కూడా యిబ్బంది లేకుండా, కేన్ పైస్ తప్పకుండా ఎక్కువ చెయ్యాలి. ఎందుకంటే—ఇన్ ఫుట్స్, కాస్ట్ ఎక్కువ అయింది. చిన్న చిన్న వ్యవసాయదారులు వారు, అందుచేత తప్పకుండా కేన్ కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ ను దృష్టిలో పెట్టుకుని పైస్ తప్పకుండా ఎక్కువ చేయాలని చెబుతున్నాను. ఇట్లా చేసినట్లయితే వారికి కూడా సౌకర్యంగా వుంటుంది.

ఇక, పాడి కూడా మనకు ఎస్సెనియల్ కమోడిటీయే, అయితే దీనికి కూడా ఇన్ ఫుట్స్ కాస్త పెరిగిపోయింది. తరువాత, బీదవారికి అందుబాటులో వుండే పైస్ కు యిప్పించాలి. ఇది సివిల్ కాబట్టి, గవర్నమెంటు సబ్సిడీ యిచ్చి, రూపాయికి కే. జి. బిల్లు యిచ్చే ఏర్పాటు చేయాలి. ఆ మధ్య డి. ఎం. కె. ప్రభుత్వం చేసింది అక్కడ వల్లెపుట్ట కూడా అయింది. అయితే, కేన్ పైస్ యిష్టమొచ్చి సంత డబ్బుకు అమ్ముకోవచ్చు గాని, కేన్ మాత్రం కంట్రోల్డ్ పైస్ కు సప్లయ్ చేయాలి. ఇది అన్వయం, అయితే. ఫ్యాక్టరీస్ కు కూడా యిబ్బంది లేకుండా, కేన్ పైస్ తప్పకుండా ఎక్కువ చెయ్యాలి. ఎందుకంటే—ఇన్ ఫుట్స్, కాస్ట్ ఎక్కువ అయింది. చిన్న చిన్న వ్యవసాయదారులు వారు, అందుచేత తప్పకుండా కేన్ కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ ను దృష్టిలో పెట్టుకుని పైస్ తప్పకుండా ఎక్కువ చేయాలని చెబుతున్నాను. ఇట్లా చేసినట్లయితే వారికి కూడా సౌకర్యంగా వుంటుంది.

ద్వారా, కో-ఆపరేటివ్స్ ద్వారా పంపకం చేయాలిగాని, కన్సూమర్స్ ను మార్కెటింగ్ మెంబర్స్ వదిలిపెట్టకూడదని మనవిజేస్తున్నాను. సెలవు.

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ :- అధ్యక్షా, ఈనాడు యీ పంచదారమీద ఉండే కంట్రాక్ట్ ను రద్దు చేయడం—యిది కొత్త విషయం కాదు. ఉత్పత్తి విపరీతంగా వున్నదని, నిల్వలు బాగా వున్నాయని, కొనేవాడు లేడని, ధరలు తగ్గిపోతున్నవని చవ్వా మార్కెట్లో దొరుకుతున్నదని డికంట్రాక్ట్ అంటున్నారు. పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక వ్యవస్థలో అనుసరిస్తున్న సర్వసామాన్యమైన ఆర్థిక నీతి ఇది. ఇంతకు ముందు వున్న కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఘగర్ పై యీ విధంగా డికంట్రాక్ట్ రెండు పందర్యాలలో చేసినది, ఆ తరువాత సంవత్సరమే కేసీ తగ్గడం, ధరలు పెరగడం, మరల కన్సూమర్స్ పెద్ద ఆందోళన చెయ్యడం, అయిదు రూపాయలు, ఆరు రూపాయలు అయిన తరువాత మరల కంట్రాక్ట్ ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతున్నది, అందుచేత పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక వ్యవస్థలో, కాంగ్రెసు అధికారం వున్నా, జనతా అధికారములో వున్నా వారు అనుసరిస్తున్న ఆర్థిక విధానంలోనే యీ లోపం వుంది. సరియైన ప్లానింగ్ లేక అస్థరహితమైన విధానంతో, మార్కెట్ యొక్క దయా దాక్షిణ్యాలపై ఆధారపడిన ఆర్థిక విధానమే తప్ప ఇది ఒక క్రమబద్ధమైన ఆర్థిక విధానాన్ని అనుసరించడం కాదు, క్రమబద్ధమైన ఆర్థిక విధానాన్ని ఆ ప్రభుత్వాలు అనుసరించలేదు; యీనాడు జనతా ప్రభుత్వం కూడా అదే దారిలో, అదే ఒరవడిలో సాగుతున్నదనేది స్పష్టం. ఈనాడు ఏమి ధర తగ్గింది? రూ. 2.30 పైసలు మొత్తం పొందడంలో మాటికి 85 వంతులు లెవీ పంచదార క్రింద యిచ్చారు ఆరోజున. 85 వంతులు మాత్రం రూ. 8.75, 4.00, 4.50 లకు అమ్ముతూ వచ్చారు. ఈరోజున ఏమైంది? మొత్తం పంచదారను డికంట్రాక్ట్ చేసిన తరువాత, ప్రీ మార్కెట్లో యీనాడు రూ. 2.75, 3.00 లకు తక్కువ లేదు. 2.75 పైసలు కె.జి. వున్నదంటే—ఇవాళ పంచదార మిల్లు యజమానులకు ఎంత కట్టబెడతారు? 32 లక్షల టన్నులు నిల్వ వున్నది అన్నారు. కనీసం ఈ 32 లక్షల్లో నయినా వారి వాటా ప్రకారంగా తీసుకున్న తరువాత నయినా యిస్తారా అంటే అదీ కాదు. ఈ 32 లక్షలు అమ్ముకుంటే, సంవత్సరానికి వచ్చేటప్పటికీ, యీవాళ రెండు రూపాయలు ధర వుంటే 210 కోట్ల రూపాయలు మిల్లు యజమానులకు కట్టబెడుతున్నాము యీ ఆర్డర్ వలన. కాదూ, 2.75 పైసలు వుందనుకుంటే 145 కోట్ల రూపాయలు యీ పంచదార యజమానులకు యీనాడు ధారాదత్తం చేశామన్నమాట. ఈ డికంట్రాక్ట్ పాలన ఈనాడు మిల్లు యజమానులకు లాభం చేకూర్చిపెట్టింది 2.30 కొంటే, కన్సూమర్స్ యీనాడు రూ. 3.00, 3.25 పైసలకు కొంటున్నాడు ఆ యాప్రాంతాలలో. మాటికి 85 వంతులు లెవీగా తీసుకుని ప్రతి నెలా 2 లక్షల 50 వేల టన్నుల చొప్పున కన్సూమర్స్ కు యిస్తున్నది కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రాలకు. ఈనాడు రూ. 2.35 పైసలు కన్సూమర్స్ కు లేదు. పేదవారికి లేదు. కార్డుహోల్డిర్స్ కు లేదు. ఈనాడు మూడు రూపాయలు పెట్టి బజారులో కొనుక్కోవలసిన పరిస్థితి ఉన్నది. దీని ఫలితంగా, 200 కోట్ల రూపాయలు యీనాడు మిల్లు యజమానులకు కట్టబెడుతున్నా మనేది

పుష్టంగా గవనించవలసి యున్నది. అందువలన, యీ డిక్టేటోర్ విధానం అటు కన్ సూమర్ కు గాని, యిటు ప్రొడ్యూసర్ కుగానియిద్దరికి ప్రయోజనకరం కాదు; యీ సమస్యకు యిది సొల్యూషన్ కాదు. రైతుకు గిట్టుబాటు ధర యివ్వవలసి వుంది. పది పర్సెంట్ రికవరీ వున్నచోట పది రూపాయలు యిస్తే—యివాళ 1.50 పైసలు గిట్టుబాటు అవుతుంది, అదనపు ఎక్స్ యిజ్ డ్యూటీ, ప్రాఫిట్ మొదలయిన వాటి ప్రకారం చూస్తే 2.30 పైసలకు పంచదార యివ్వవచ్చు. మొత్తం సెంట్ పర్సెంట్ మిల్లునుంచి తీసుకుని అనవరతమయితే ఎక్స్ యిజ్ డ్యూటీ కొంత తగ్గించి కన్ సూమర్ కు 2.30 పైసలకు మనం డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయవచ్చు. ఇది ఎవెన్సియల్ కమొడిటీ. దీనిపై యీ రకంగా చేయడంవలన చాలా నష్టపడడం జరుగుతుంది. ఇవాళ ఎక్స్ పోర్టుపై సబ్సిడీ ద్వారా 40 కోట్ల రూపాయలు మిల్లు యజమానులకు ఛారాదత్తం చేస్తున్నాం. ఈ డిక్టేటోర్ ద్వారా 200 కోట్ల రూపాయలు యిస్తున్నాం. ఇది న్యాయం కాదు. అందుచేత, కన్ సూమర్, ప్రొడ్యూసర్ యింటరెస్టును దృష్టిలో పెట్టుకుని ఒక నిర్దిష్టమైన సెల్లింగ్ ప్రైస్—రైతుకు 10 పర్సెంట్ రికవరీ వుంటే స్వీటాల్ కు 150 రూపాయలు వుండాలని నిర్ణయించి, తరకంగా యిద్దరి ఇంటరెస్టును కాపాడవచ్చును. ఈ నాకు ప్రభుత్వం పంపకం బాధ్యత తీసుకోవడంలేదు. చేతులు ముడుచుకుని కూర్చున్నారు. స్వేచ్ఛా వ్యాపారానికి వదిలిపెట్టారు. స్వేచ్ఛా ప్యాపారమంటే—ధరలు—యీ నాడు మూడు రూపాయలుంటే, యీ సంతకర్నం రైతు నష్టపడుతున్నాడు; వచ్చే సంవత్సరం తెతకు ఉత్పత్తి తగ్గుతుంది; నాచుల్ గా ధర పెరుగుతుంది. ఆ తరువాత నాలుగు, అయిదు, ఆరు రూపాయలు అయినతరువాత—కేతులు కాలిన తరువాత, ఆప్పుడు మళ్ళీ కంట్రోల్ పెట్టాలని మళ్ళీ బజారుకు రావలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. ఇది రిపిటిషన్. ఇవాళ కన్ సూమర్ యింటరెస్టు, ప్రొడ్యూసర్ యింటరెస్టు దృష్టిలో పెట్టుకుని చూస్తే—యీ డిక్టేటోర్ విధానం యిద్దరి యింటరెస్టుకు నష్టకరం. కాబట్టి యిది సరైన విధానంకాదని నేను మనవిజేస్తున్నాను. ఇక, అహారధాన్యాల విషయం వచ్చేటప్పటికి యీ నాడు గిట్టుబాటుయిన ధర కాదని అందరం చెబుతున్నాం, అది స్పష్టం. ధోలు పెరుగుతున్నవి. ఇన్ ఫ్లేషన్—రైతుల వ్యవసాయానికి పుషయోగిరచే ఎరువులు మొదలయిన వాటి ధర విపరీతంగా పెరిగిపోయిన విషయం అందరూ అంగీకరిస్తున్నాం. దీనిని ఎలా పరిష్కరించాలి; కేంద్ర ప్రభుత్వం తుదిగా తీసుకుంటే, ధర మేము యిచ్చాలా? అదేమి అలోచిస్తున్నామో అలా ఉన్నాం. నేను మనవిజేసితి—కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రాబట్టవలసివచ్చే కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించకపోతే—ఇది న్యాయం, ఇది మేము అమలు చేయవలసి అని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమలుజరిపి కేంద్రాన్ని ఒప్పించాలి. భారత దేశంలో ప్రధానంగా కేతలం బియ్యాన్ని పెండిచ్చే రాష్ట్రం, మన రాష్ట్రం, కన్ సూమర్ యింటరెస్టు, ప్రొడ్యూసర్ యింటరెస్టు దృష్టిలో పెట్టుకుని, కనీసం 90 రూపాయలు క్వింటాల్ ధాన్యం—ముతక ధాన్యానికి నిర్ణయిస్తే, యీనాడు యునైటెడ్ ప్రావిన్స్ పెంచవలసిన అవసరం లేదు. 1.51 పైసలకు యీనాడు

ప్రభుత్వం యిన్ఫ్లోయేర్స్ కు అమ్ముతున్నది. రైతులకు 90 రూపాయలు యిన్ఫ్లో 1.35 పైసలు అవుతుంది. ఆ 15, 16 రూపాయలు హాండ్లింగ్ చార్జెస్ క్రింద, యితర ప్రాంతానికి వినియోగించవచ్చు, కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి యీనాడు ముష్టిగా అయిదు రూపాయలు యివ్వడానికి అంగీకరించింది. కాని, మనం పోషించవలసిన పట్టణాలు వున్నాయి. కన్స్యూమర్ యింటరెస్టును కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై వున్నది. అవసరమైతే రెండు మూడు లక్షల టన్నులు బజారులో కొని పట్టణాల్లో వున్న పేదలందరికీ కూడా అందజేయవలసివుంది. హాండ్లింగ్ చార్జెస్ మినిమైజ్ చేసుకుంటే 1.50 పైసలకు పేద వారికి యిచ్చినవార మవుతాము. రైతుకు 90 రూపాయలు యిచ్చినవార మవుతాము. అది మనం అమలుజరిపిన తరువాత, కేంద్ర ప్రభుత్వం మనవద్దకు ధాన్యం కొరకు వచ్చినప్పుడు-మనం, మేము యంతకంటే తక్కువకు యివ్వలేము. మార్కెట్ కు మేము యిచ్చిన ధర ఇది, కాబట్టి మీరు యీరకంగా తీసుకోండి అని అనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో జేరమాడడానికి గాని, మన రైతుకు న్యాయమైన ధర రాబట్టడానికి గాని ఆ నాడు మనకొక బలమైన కారణం వుంటుంది, ఇది బలమే తప్ప, బలహీనత కాదు. నోట్ లో చెప్పినట్లుగా-మనం యిస్తే, వారు యివ్వరేమోనని వెనకాముందూ అడుగున్నారు. మీరు అమలుజరపండి! కనీసం 90 రూపాయలు యివ్వండి. తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం, వారికి అవసరమై వచ్చినప్పుడు-యూరోజు కాకపోతే, రేపు అవసరం వస్తుంది-మేము యీధరకు యివ్వగలము, అని కేంద్రాన్ని అడిగి మన రైతుకు న్యాయమైన ధర రాబట్టుకోవాలి. హాండ్లింగ్ చార్జెస్ మినిమైజ్ చేసుకుంటే కొంత వీలవుతుంది. ఆ రకంగా వాటి ధరను చెంచవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

5.40 p m.

ఈనాడు సరైన సమయంలో చర్చ చేసుకుంటున్నాము, నెల రోజులలో పంటలు రాబోతున్నాయి. మిర్చి, పొగాకు నెలరోజులలో రాబోతున్నాయి, మన రాష్ట్రం ప్రధానంగా వ్యవసాయ రాష్ట్రం, ఇతర రాష్ట్రాలు పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందిన రాష్ట్రాలు. వ్యవసాయ పంటలకు ప్రక్రమమైన ధరలు రాకపోతే రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ మొత్తం చెబ్బి తింటుంది. గత సంవత్సరం అట్లాగే విపరీతంగా చెబ్బి తిన్నాము. ఈ సంవత్సరం అట్లా జరగడానికి వీలులేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రధానమైన వ్యాపార పంటలకు, ప్రత్తి, మిర్చి, పొగాకు వంటి వాటికి, గిట్టుబాటు ధరలు ఇవ్వాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం వద్దకు వెళ్ళి అందుకు అవసరమైన మెకానిజం, మొనాపలి సంస్థలను అనువులో పెట్టడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకుని రాష్ట్రంలో రైతాంగానికి న్యాయమైన గిట్టుబాటు ధర రాబట్టి వారిని కాపాడడానికి పూనుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. నారాయణరెడ్డి (మంధేని) :- అధ్యక్షా, రైతులు పడే ఇబ్బందులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రాదలచినాను. సపోర్టు ప్రైస్ అంటున్నారు, బజారులో ధర లేనప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వ పాలసీని పురస్కరించుకుని రైతులకు సపోర్టు ప్రైస్ ఇస్తాం అంటున్నారు, సంతోషం. నిజానికి రైతుకు సపోర్టు ప్రైస్ దొరకడం లేదు. బజారులో దొరికే దానికంటే తక్కువే దొరుకుతోంది. రెండు

రూపాయలు ఈనాం, నాలుగు రూపాయలు జరిమానా అన్నట్లు ఉంది. క్వాలిటీ కంట్రోలు పేరుతో మా యిన్స్ట్రో ఉందని ఫారిన్ మాట్కో ఉందని డిడక్ష్ను చేస్తున్నారు. వాస్తవానికి రైతుకు మాత్రం బజారులో దొరికే ధర కంటే రూ. 10 లు తక్కువే దొరుకుతోంది, క్వాలిటీ కంట్రోలు పేరుతో ఈ రకంగా ధరను తగ్గించటం సబబు కాదు. దీనిపై నిఘా ఉండాలని మనవి చేస్తున్నాను. రైతు నుంచి చాలా తక్కువ ధరకు తీసుకుంటారు. కన్సూమరుకు వెళ్ళే సరికి చాలా ఎక్కువ ధర అవుతోంది. దీనికి అధికంగా టవర్ పాడ్ ఛార్జీలు కావడం కారణం. దీని ఫలితంగా రైతు లాభపడుట లేదు. కన్సూమరు లాభ పడుట లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వ పాలిసి ప్రకారం చక్కెర కంట్రోలు తీసివేశారు. ప్రస్తుతం ధర తగ్గినట్లే కనిపిస్తున్నది. పాత సామెత ఉంది ధర తగ్గుట హెచ్చు కొరకే అని. అట్లాగే ఇది మరల హెచ్చుతుంది అనే అనుమానం లేకపోలేదు. ఇదివరకు మిగతా వాటి అనుభవం కూడా మనకు ఉంది. అనేక సార్లు బ్రయిల్ అండ్ ఎర్రర్ మెథడ్ లో మరల కంట్రోల్స్ విధిస్తుండడం జరుగుతోంది, కిరసనాయిలు నష్టం చేస్తున్నాం అన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి నష్టం చేస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రజలకు నష్టం చేయాలి. గ్రామాలలో కిరసనాయిలు దొరకడం లేదు. పట్టణాల్లో దొరుకుతోంది. ఒక్కొక్కప్పుడు పెద్ద కూలుంటున్నాయి. గ్రామాలలో కిరసనాయిలు దొరికేట్లు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణుడు:—అధ్యక్షా, కేంద్రప్రభుత్వం చక్కెర డికంట్రోలు చేసినందుకు సంతోషం. ప్రస్తుతం మార్కెటులో మూడు రూపాయలకు కిలో చొప్పున దొరుకుతోంది. ఐతే ఈ రేటు శాశ్వతంగా ఉంటుందా అనేది సందేహంగా ఉంది. ఇదివరకు మన చక్కెర పాలిసి ఏ విధంగా ఉండేదో కష్టపడి చెరుకు వండించిన రైతుకు చక్కెర ఏ నాడు దొరకలేదు. కార్డు మీద పట్టడాల్సి మేజరు పంచాయతీలలోను పంచారు తప్ప మిగతా చోట్ల వండలేదు. కేంద్రప్రభుత్వం డికంట్రోలు చేసినా తరువాతనైనా రైతులకు చక్కెర నష్టం చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా అని అడుగుతున్నాను. చెరుకు వండించాలంటే రైతుకు ఫర్టిలైజర్ మీద భూసార వరిరక్షణ మందులమీద ఎంతో పెట్టుబడి అవుతుంది. గత సంవత్సరం విశాఖపట్టణం జిల్లాలో చక్కెర ఫాక్టరీ ఏరియాలో తెల్లం అడడానికి 10 కిలోలకు రూ. 3 లు ధర. ఫాక్టరీ చెరుకును కొంటే ఈ చర్యలు అంతే రైతాంగం చాలా బాధ పడడం జరిగింది. ఈ తరహాలోనే ఇంకా ప్రభుత్వం అంటూ లేవంటూ తప్పుడు కమిషన్లు ధర నిర్ణయించడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక వైస్ క్రాఫ్తీసుకుని ఉప్పు రూ. 100 లు ధర నిర్ణయించే ఏర్పాటు చేస్తారని అంటున్నాయి. అధరనైనా ఇప్పుడు ఏడులో చెరుకును రైతులు వండించే ప్రవక్తి లేదని మనవిచేస్తున్నాను. రైతాంగానికి ఫిక్సెడ్ కు పోయినప్పటికీ పీడకలగా ఉంది. వండించిన వంట ఏమి చేయాలనే పరిస్థితి వచ్చింది. కొనేవారు లేరు. 75 కె.జి. ధాన్యానికి రూ. 50 లు తీసుకుని

క్వింటాలు బియ్యం రూ. 140 లకు అమ్ముతున్నారు. మిల్లర్లకు లాభం కలుగుతోంది. రైతు వండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర వచ్చేట్లు చేయడం ప్రభుత్వ బాధ్యత. కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధరకై నా కొనే మాస్కెటు ఓపెన్ చేయకపోవడం ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యమని మనవి చేస్తున్నాను. బిస్తా ధాన్యం అమ్ముకోవాలంటే బ్రోకరువద్దకు వెళ్ళాలి. ఒకటి రెండు నెలలకు డబ్బు ఇస్తాడు. ధాన్యం ధర తగ్గిపోయినప్పటికీ రైతు తన అవసరాలకు కొనుక్కునే వస్తువుల ధరలే మాత్రం తగ్గలేదు. ఇంకా పెరుగుతున్నాయి. పిల్లలను స్కూలుకు పంపాలంటే కాగితం ధర పెరిగింది. తను కొనుక్కునే వస్తువు ధరలు పెరుగుతుంటే తను వండించిన ధాన్యం కొనే వారు లేక గిట్టుబాటు ధర రాక అవస్థ పడుతున్నాడు. రైతును ఏ విధంగా ఆదుకుంటున్నారని అడుగుతున్నాను. అహారం వండించే రైతు వెనుక్కు పోయిన తరువాత ప్రజానీకానికి ఆహారం ఎట్లా వస్తుంది? రైతుకు గిట్టుబాటు ధర దొరకడానికి ప్రభుత్వం ఏమి ప్రయత్నాలు చేస్తుందో మనవి చేయాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. బాలయ్య (కామారెడ్డి):—అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకోనందుకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని చెరుకు రైతులకు నష్టము జరిగింది. తెలంగాణాలో నిజామాబాదు జిల్లా చెరుకు వండించడంతో ప్రసిద్ధి గాంచినది. ఈ సంవత్సరం చెరుకును ధర లేనందువల్ల రైతులందరూ ఖండపారి ఫ్యాక్టరీలకు చెరుకు నష్టమే చేశారు. ప్రతి ఖండపారి ఫ్యాక్టరీ వారు రైతుకు రెండు మూడు లక్షల వరకు బాకీ వడి ఉన్నారు. రైతులకు నాలుగు మాసాలుగా డబ్బు ఇవ్వకుండా తిప్పలు పెడుతున్నారు. చాలా మంది రైతులు బెల్లం చేసినారు. కామారెడ్డి తాలూకాలో 10 లక్షల బేళ్ళ బెల్లం ఉంది. రూ. 50 లు క్వింటాలు అనుకుంటే కోటి రూపాయలు అవుతుంది. ధర లేనందున బెల్లం చేసుకుని ఇంట్లో పెట్టుకున్నారు. అప్పులతో బాధపడుతున్నారు. తెలంగాణాలో నారాయణ పేటలో, కామారెడ్డిలో అల్మహాలు ఫ్యాక్టరీలున్నాయి. బెల్లం కోటి రూపాయల విలువ కలిది ఉండిపోయింది కనుక ప్రభుత్వం దానిని తీసుకుని అల్మహాలుగా చేసే ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. చక్కెర ఫ్యాక్టరీ చాలా రైతులకు ఇవ్వవలసిన అప్పులను ఇప్పించాలని రైతులవద్ద ఉండిపోయిన బెల్లానికే తగిన ధర ఇచ్చి తీసుకోవాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

5-50 p.m.

శ్రీ పి. అమ్మిరెడ్డి (అనవరతి):—అధ్యక్షా, మౌగర్ పాళసీసైన కేరళ ప్రభుత్వ లోపమని కొంత మంది, ధాన్య ప్రభుత్వ లోపమని కొంత మంది వరసర నిందలు చేసేకంటే రైతుల శక్తి సామర్థ్యాలు ఎట్లా పెరుగుతాయోనేది అన్ని పక్షాల వారు అలోచించి దానికోసము అందరూ కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను. చెరుకు రైతులు చాల నష్టానికి గురవుతున్నారు. తానిమీద వచ్చే ఆచాయము కంటే నష్టము ఎక్కువ అవుతున్నపుడు చేలకు నివ్వ పెట్టే సందర్భాలు వున్నాయి. ఖండపారి ఫ్యాక్టరీలు, ఇవి తిగింకు స్వగములో వున్నాయి. ప్రతి ఫ్యాక్టరీలో ఖాళీ తట్టుకొనలేక మేనేజి చేయలేక యిబ్బంది పడుతున్నారు. ఫ్యాక్టరీ చాలా

రూ. 10 లు ఎక్కువ యిచ్చినా కూడ టాన్స్ పోర్టు ఛార్జిస్ రూపములో కలిపి వస్తుందని అనుకొంటున్నారు.

ధాన్యము ధర, రైతులకు అసలు గిట్టుబాటుగా లేదు. 1968 లో కంపేర్ చేస్తే ధరలు ఎట్లా వుంటే తెలుస్తుంది. 28:23:28 ఫాస్ఫేటు అప్పుడు రూ. 58 లు వుండేది ఇప్పుడు రూ. 116 లు పెడితే గాని దారకడము లేదు. పెన్సిలైడ్స్ ఇది వరకు, 10 లు వుంటే రు. 18 లు అయింది. వీటి ధరవరదృష్ట్యా చూసినపుడు ధాన్యము ధర 100 రూపాయల వరకు పెంచడము అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. సివిల్ సప్లయ్ వారు ధాన్యాన్ని కొంటున్నారు. వారికి ధాన్యాన్ని హెండ్ ఓవర్ చేసేవరకు రైతులచే బాధ్యత. ధాన్యాన్ని గోడౌన్స్ ఆరు ఓయట పెడుతున్నారు. ఏ కారణముచేతనైనా చినుకులు వస్తే ఆధాన్యాన్ని ఆరబోసే బాధ్యత రైతులమీదనే పెడుతున్నారు. దీనివల్ల రైతులు 8,4 రోజులు తమ వ్యవసాయపు పనులను చూసుకుని గోడౌన్స్ రగ్గరే వుండవలసి వస్తున్నది. క్వాలిటీని బట్టి రేటు నిర్ణయించి వెంటనే రైతులకు అక్కడనుంచి పంపించే ఏర్పాటు చేయాలి. ఏ ప్రభుత్వమయినా సరే రైతుగురించి వట్టి మాటలు చెప్పడమతప్ప ఇక్కడ ఇందిరాకాంగ్రెసు ప్రభుత్వము కాని, అటు జనతాపార్టీ ప్రభుత్వము కాని ఏ ప్రభుత్వమూ చేయడము లేదు. అట్లా అయితే ఏ ప్రభుత్వము మనజాలదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:—అధ్యక్షా, దీనిపైన 15 మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు. పెద్దలు రాజేశ్వరరావుగారు, గోవిందరావు, ఇతరులు ఈ సమస్యను సంపూర్ణముగా అర్థము చేసుకుని ఇది మన రాష్ట్ర సమస్యయే కాదు, జాతీయ స్థాయిలో పరిష్కరించవలసిన అవసరం వుందనే అభిప్రాయము వెల్లడించినందుకు వారికి నా కృతజ్ఞతాభివందనలు తెలుపుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన విషయం, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఇదంతా చూడవలసిన పరిస్థితి వుంది అనే భావన ఒకరకంగా కొంతమంది సభ్యులలో వ్యక్తమవుతూ వచ్చింది. ఇది మొత్తము దేశానికి సంబంధించిన విషయమనేది కాగా గుర్తించాలి. గోధుమ, రైస్ రెండూ ముఖ్యమైన ఆహారపదార్థాలు కాబట్టి వాటి విషయములో జాతీయస్థాయిలో ఒక నిర్ణయం తీసుకొంటే సరిపోతుంది కాని ఏ రాష్ట్రానికి ఆ రాష్ట్రము తీసుకుంటే అకుసుమ, బొంబాయి, మైసూరు, చెన్నై, బెంగళూరు, హైదరాబాద్ గా వుండదు. ఏ దృష్టితో గోధుమను సమీక్షించి, సర్టిఫైడ్ ప్రైస్ అని నిర్ణయించారో అదే పద్ధతిలో అదే రికార్డు వున్నప్పుడు రాష్ట్రానికి కూడా ఏర్పాటుచేసి, రాష్ట్రానికి సర్టిఫైడ్ ప్రైస్ ఫిక్స్ చేయవలసిందిగా కోరుకుంటున్నాను. అది చేయకపోతే చాలామంది సభ్యులు అంతా అంతా ఆందోళన చేస్తారు. అలాంటి పుడ్ అని అగ్రికల్చర్లో ప్రైవేట్ కంపెనీస్ వారు చేస్తున్నట్లు ట్యూబ్ వుడ్ గా వున్నపుడు రైన్ ఈటర్స్ ఎక్కువగా వున్నపుడు, చాలా రాష్ట్రాలలో ఎక్కువగా నండిస్తున్నపుడు దీనివిషయములో శ్రద్ధ తీసుకొనక పోవడము ఒక్కరకంగా భాధను కలిస్తున్నది. 1965-66లో గ్యాప్ డిఫరెన్సు

రూ. 14లు వుండేది ఈవాడు అది రూ. 35 లకు వచ్చింది. అప్పుడున్న గ్యూప్ ని పెర్సంటేజీలో పెంచుతున్నామా. దానిని వె డెన్ చేసి రూ. 35 లకు తీసుకు వచ్చారు. 1985-86లో వున్న గ్యూప్ డిఫరెన్స్ రు. 14లు అయినా మేయిన్ టెయిన్ చేయలేదు. పెర్సంటేజీగా పెంచుతున్నారు అంటే 57 మీద పెర్సంటేజీ తీసుకున్నప్పుడు ఎక్కువగా వచ్చే అవకాశం వుంది. 35 రూపాయలపైన పెర్సం టేజీ ప్రకారము పోతే దీనికి అడ్వాన్ టేజీ తక్కువ అవుతుంది. అదేరకముగా రైన్ కి పెంచాము అనే వాదన చేయడం జరిగింది. దీనిని చూసినట్లయితే పొర పాటుతో ప్రారంభమైనదని చెప్పడానికి చెప్పదీయడములేదు. 1985-86 లో రూ. 52-38 లకు 14 రూపాయలు గ్యూప్ వుంటే ఇప్పుడు 118 రూపాయలను దృష్టిలో పెట్టుకుని అగ్రికల్చరల్ ప్రైసెస్ కమిషన్ రికమెండ్ చేసినట్లు కన్పి స్తున్నది. ఆ రకముగా రూ. 82 లు అని నిర్ణయానికి వచ్చినట్లు కన్పిస్తున్నది. ఇది న్యాయమైన పరిణాకాదు. పెర్సంటేజీ మీద పెంచడం కాదు.

శ్రీ పూల సబ్బయ్య:— క్వింటాలుకు కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ రూ. 114 లు అని అగ్రికల్చరల్ ప్రైసెస్ కమిషన్ ముందు మీరు చెప్పలేదా?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:— 1985-86లో వున్న జేసీస్ కరెక్ట్ అనను. రు. 52-38 లు జేసీస్ తప్పు. కనీసము ఆ జేసీస్ అయినా ఈవాడు మేయిన్ టెయిన్ చేశారా అంటే అది చేయకుండా గ్యూప్ వె డెన్ చేసి రూ. 35 ల వరకు తేడా చూపించడం జరిగింది. కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ చూసినపుడు ఎవరికైనా అర్థమవుతుంది. భాన్యానికి కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ ఎక్కువ. దీనికి సైంటిఫిక్ ఎక్స్ పెరిమెంటు అవసరము లేదు. మేన్యూయర్స్ విషయములో కాని, ప్యాస్టెడ్స్ వేసే విషయ ములో కాని, రిస్స్ విషయములో కాని అన్ని విషయాలలో రైస్ కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ ఎక్కువ. వరసరామనాయుడు గారు మాట్లాడుతూ రైతుల తరపున ప్రైసెస్ కమిషన్ లో లేరు అన్నారు. ఒకరు వున్నారు. వారు డిసెంబ్ మాడ యివ్వడం జరిగింది. సింగ్ గారు మన వాదనను ఒప్పుకున్నారు. భాన్యము కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ ఎక్కువ అనే దృష్టితో ఎక్కువ ధర కావాలని వారు చెప్పడం జరిగింది. 1985-86లో యిచ్చిన గ్యూప్ మేయిన్ టెయిన్ చేయక పోవడం దురదృష్టవశాత్తూ అని చెప్పారు. రూ. 100 లు యిస్తే చాలు అని వారు చెప్పారు. స్టేట్స్ చెప్పిన వాదన న్యాయమయినది. కేంద్రప్రభుత్వము తీసుకున్న వెళ్లి సరియైనది కాదు అని కమిషన్ సభ్యులే చెబుతున్నారు. రైతుల సమస్యలు తెలిసినవారు కాబట్టి ఈ ఆర్గ్యు మెంట్లు చేశే జేసీస్ అక్కలేదు. అన్నీ ఒప్పుకున్న చే, అయితే ఇంతగా వున్న విషయం ఒప్పుకోకపోయినప్పుడు, అన్యాయం జరిగినప్పుడు మనం చెప్పవలసివుంది. ఇంతకుముందు ఆఫీసర్స్ మీటింగ్ జరిగింది. కమిషన్, ఇతరులు పాల్గొన్నారు. కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ కనీసం 120 రూపాయలకంటే తక్కువ వుండరాదని ఆ మీటింగులో చెప్పటం జరిగింది. కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ మన స్టేటులో మనం వెసుకొన్న అంచనా ప్రకారం 114

రూపాయలు వుంటుంది. దానిపై రెమునరేషన్ 15 పర్సెంట్ చేస్తే 181 రూపాయలు అవుతుంది. న్యాయంగా ఇవ్వాలంటే 181 రూపాయలు ఇవ్వాలని వాదించటం జరిగింది. తరువాత దక్షిణాది రాష్ట్రాలన్నీ సపోర్టు ప్రైస్ పెంచాలని కోరటం జరిగింది. ఇది అందరూ ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించిన విషయం. 120 రూపాయలకంటే తక్కువ కాకుండా ఇవ్వాలని ముఖ్యమంత్రిగారు వాదించారు. ఎస్. సి. ఐ. ప్రొక్యూర్ మెంట్ జరపాల్సి వుంది. ఇతర రాష్ట్రాలలో మనం పోల్చుకోకుండా మనపై ఎక్కువగా ప్రొక్యూర్ చేయవలసిన జాడ్యత వుంది. మార్జిన్, స్కాల్ ఫార్మర్స్ ఎక్కువ కాలం వుంచుకోలేరు కాబట్టి హార్వెస్టు కంటే ముందుగానే ఫర్వేజ్ సెంటర్స్ ఏర్పాటు చేయాలని, వున్నవాటికంటే ఎక్కువ సెంటర్స్ పెట్టాలని మన ముఖ్యమంత్రిగారు కోరారు. అందుకు వారు అంగీకరించారు. ఇదివరలో ఫర్వేజ్ చేయటంలో కేంద్రం ఆలస్యం చేస్తూ వుండటం వల్ల ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. మీరు వెంటనే కొనండి, లేదా ఎగుమతికి అవకాశం ఇవ్వండి, మీరు కొనకుండా, ఎగుమతికి అవకాశం ఇవ్వకుండా వుంటే రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు, కనుక త్వరగావై నా కొనండి, లేదా ఎగుమతి చేసుకోవడానికి పర్మిట్ ఇవ్వడని ముఖ్యమంత్రిగారు వాదించి ఒప్పించటం జరిగింది. ఎగుమతి చేసే విషయం గురించి పరిపాలిస్తామని వారు చెప్పారు. వారు కొనే విషయంలో మేము ఎస్టిమేట్స్ ఇవ్వటం జరిగింది. మేము కొనటానికి సిద్ధంగా వున్నామని వారు అన్నారు. ఎగుమతి విషయంలో, ఫర్వేజ్ సెంటర్స్ పెట్టే విషయంలో, సపోర్టు ప్రైస్ విషయంలో అక్కడ చర్యలు జరిగాయి. ఇతర రాష్ట్రాలకు మన రాష్ట్రానికి తేడా వుంది. మన రాష్ట్రంలో సపోర్టు ప్రైస్ ఎక్కువ యివ్వాలని కోరాము. కేసులో 120 రూపాయలు చేసినా వారి దగ్గర మార్కెట్ రేటు దాదాపు అంతే వుంది. యింకా స్కీము పైనలైజ్ కాలేదని వారు అంటున్నారు. మీ పాజిషన్ ఏమిటి అని మీటింగులో వారిని అడిగినప్పుడు మాది ఫైవల్ కాలేదు, ఏదో ఎనాన్స్ చేశాము. ఒక్కొక్క ఎకరానికి ఒక క్వింటాల్ చొప్పున చెయ్యాలని వుంది. అలోచిస్తున్నాం అని వారు అంటే కేంద్ర మంత్రి ఇద్దరూలా గారు ఇది వ్యాయమైన పంథా కాదు, ఏదీ దృష్టిలో తేకుండా ప్రైస్ పెంచమంటూ వ్యాయం కాదు. ఇతర రాష్ట్రాలు ఇబ్బంది పడే పరిస్థితి వుంది. అది మందలించటం జరిగింది. కర్నాటక రాష్ట్ర విషయంలోనూ వారిది ఇదే పోలిక వున్నది. వారు పరిస్థితులు, వారి అలోచనలు విన్నవించుకున్నాయి. మన పరిస్థితి కిరీడిల టప్పులు మార్కెటుకు త్రాస్ట్ వాట్ వాట్ వాట్ కూడా వుంటాయి. దానికి రి రూపాయలు యిస్తామంటున్నారు. తమిళనాడులో వారి సపోర్టు ప్రైస్ ఫ్రీ మార్కెట్ లో వున్న ధరలను అనుసరించి వుంది. ఈ సమస్యను మొత్తం జాతీయ స్థాయిలోనే పరిష్కరించవలసి వుంది. ఏమాత్రం పీస్ మీల్ గా చేసినా ఫలితం పరిమితంగా కొంత కాలమే వుంటుంది. ఇప్పుడు దీనిపై చర్చ జరగటం సరైన టైమ్ లో జరిగినట్లుగా వుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక అభిప్రాయానికి వచ్చేందుకు — ఈ చర్చ దోహద కారిగా వుంటుంది. ఈ మాటలు విని లచ్చన్నగారు నవ్వుతున్నారు. వారు ఇదివరకే

కేంద్రానికి వ్రాశారు. మా వ్రాతకు కాకపోయినా వారి వ్రాతకు అక్కడ విలువ వుంటుంది. వారి వ్రాతకు విలువ వున్నా. మా వ్రాతకు విలువ వున్నా మన స్టేటులో ఎక్కువ ప్రైస్ రావటానికి వారు కూడా తోడ్పడాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం కూడా ఎక్కువ ధర రాబట్టటానికి మీ సహకారాన్ని తీసుకొని కేంద్రంతో సంప్రదింపులు జరుపుతుందని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

6 10 p.m.

శ్రీ గౌతులచెన్ను :— మన చర్చ ప్రభావం ఢిల్లీ ప్రభుత్వం మీద పడాలనే విషయంలో ఎవరికీ భేదాభిప్రాయంలేదు. అది మనందరికీ ర్తవ్యం కూడా. కేరళలో వారు అలా చేయడం తప్ప, తమిళనాడులో చేయడం తప్ప అని కేరళ వారిని బర్నాలగారు మడలించా: ని సమర్థించారు, అంటే ఈ విషయములో ఢిల్లీ ప్రభుత్వాన్ని సమర్థిస్తున్నారు. తాను కూడ సపోర్టు ప్రైస్ యివ్వలేదన్న మాట తనకు వస్తుందనే విషయములో ఢిల్లీని సమర్థిస్తున్నారు. తక్కువ ధర విషయములో ఢిల్లీ ప్రభుత్వాన్ని విసర్జించడం జరుగుతున్నది. ఇది పరస్పర విరుద్ధమైన ధోరణి. ఏదో చెబుతారు అనే చాలా ఆశతో వుంటే ఏమగు అంత పెద్దగా వుందని ప్రశ్నన పోతే గుజ్జు పోయిన వెలక్కాయ క్రిందపడింది తప్ప కనీసం పది రూపాయలు అయినా సపోర్టు ప్రైస్ యిస్తామని చెప్పడానికి మనస్కరించక పోవడం చాలా విచారకరం. 50 లక్షల టన్నులు సర్ప్లస్ వుండి కాబట్టి ఎక్కువ పెట్టుబడి పెట్టుకోలేము అంటే 18, 20 రూపాయలు యివ్వమని కోరడం లేదు. కనీసం ఢిల్లీ ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తుందోనని మేము ఆందోళన పడుతున్నాం. గౌరవసభ్యులు శోభనాద్రిస్వరరావుగారు ఒక మాట చెప్పడం జరిగింది. మేము తెలిగ్రాం యిచ్చాము, ఢిల్లీ ప్రభుత్వం ద్వారా న్యాయం జరగడానికి మీరు చేస్తున్న ప్రయత్నాన్ని మేము అభినందిస్తున్నాం. కాని మీరు చేయవలసిన ధర్మాన్ని విస్మరిస్తే చాలా పాపం చేసినవారు అవుతారు. ఎన్ని ప్రాయశ్చిత్తాలు చేసుకున్నా ఆపాపం పోదు. దయచేసి తప్పుకుండా సపోర్టు ప్రైస్ ను ప్రకటించాలని ముఖ్యమంత్రిగారు దానికి అభ్యంతరం చెప్పకూడదని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి మనం ఎంతవరకు సపోర్టు ప్రైస్ తీసుకోవాలో దాని గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు సివిల్ సప్లయ్స్ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన వాదన సబబుగా వుంది. మీ వాదనను వారి వాదనను సపోర్టు చేస్తున్నాను. జనతా పార్టీకి బరువు ఎక్కువ వుంది గాబట్టి వారి బరువును పెట్టుకున్నారు అందరం కలిసి వున్నాం. బర్నాలగారు యింకా చాటువేస్తే గోదూనులు పట్టిడి ఎక్కువ అయిపోయి బియ్యం పట్టిడి లే: పోతే పరిస్థితి చేయి చాటిపోతే, డిశంబరు వస్తే అప్పుడు చేయవలసిన పని ఏమిటి? దానికి స్పష్టంగా రైతాంగానికి అర్థం అయ్యే విధంగా ధైర్యంగా వచ్చే విధంగా సమాధానం యివ్వలేదు. 18 రూపాయలు అడిగారు, కాన్స్ లు

ప్రాదక్షన్ 114 రూపాయలు అన్నారు. 15 వర్సంటు లాభం కావాలన్నారు, రైతాంగం, మనం కేంద్ర ప్రభుత్వముతో మనమంతా పోరాడినప్పటికీ ఆచరణలో ఎనుకున్న మార్పు రాకపోతే రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి విధానం లేదా? రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సివిల్ సప్లయ్ కాబో లేదా? దేశవ్యాపితంగా అమ్మకం చేసే అధికారాలు లేవా? రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వన్న శక్తి సామర్థ్యాలకు లోబడి ఏ మాత్రం ధర యివ్వడానికి సిద్ధంగా వుందనే విషయం పరిశీలించి ధైర్యంగా ప్రకటిస్తే తప్ప లాభం లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వముతో పోరాడితే న్యాయం జరగ లేదు, కేంద్రము వైన పెట్టిన వాదన మనవైన కొంతవరకు వుంది. మనం నిలదొక్కుకొని 180 రూపాయలు అడిగితే, 110 రూపాయలు లేక 115 రూపాయలు యివ్వబోతున్నామని పది, 15 రూపాయల తేడాతో చెబితే రైతాంగానికి తప్పి వుంటుంది. కేంద్రానికి చెప్పడానికి కేసు వుంటుంది. ఇది జాతీయ సమస్య అని కేంద్రము చేయవలసిన సమస్య అటు కేంద్రం వైపు తుపాకులు ఎక్కువెట్టి చేయాలంటే వన రాష్ట్రము పురపాలక సంఘమా? మనది ఒక రాష్ట్రం, ప్రభుత్వం 4 కోట్ల జనాభా కలిగిన రాష్ట్రము. ముఖ్యమంత్రిగారు యీ విషయ లో జోక్యం తీసుకొని బాధ్యతతో రైతాంగానికి నిర్దష్టమైన గిట్టి బాటు అయిన ధర యిస్తున్నామని చెప్పాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో యీ మేరకు యివ్వాలని పోరాడుదాము, అది యివ్వకపోతే మన పోరాటాన్ని కొనసాగిస్తూ, రాష్ట్రములో కనీసం రెమ్యూనరేటివ్ ప్రైస్ ప్రకటిస్తామని చెబితే అప్పుడు చేసిన వాదనకు అర్థం వుంటుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం స్పష్టమైన అభిప్రాయముతో ముందుకు రావాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటరావు :—అధ్యక్షా, గతములో అనేకపార్లు ఈ విషయంపై మా దృక్పథం మనవిచేశాము. మంత్రిగారు ఢిల్లీ వెళ్ళే ముందు ఒకసారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. అప్పుడు చెప్పిన విషయాలు అప్పుడు చెప్పారు. కేంద్రముతో మాట్లాడుతామన్నాడు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఢిల్లీలో పైటు చేసిన విషయము శ్రేవర్ణంలో రెవ్యూ చూడడం జరిగింది. మన రాష్ట్రములో ధాన్యానికి ధాన్యంపై ప్రైస్ విషయముతో క్లియర్ గా ఏ మాత్రం సంకోచం లేకుండా మన ప్రభుత్వం ధాన్యంపై చెల్లడం జరిగింది. దాని ముగించి మాకు సమూహము లేదు, పెద్దగా అవ్వబోతున్న మాట్లాడుతూ మాట విజమైన విషయాలైనా జై వర్ణం చేయడం అవుతుంది. ఎలాగో చెప్పబోతున్నామి. కాబట్టి రెవ్యూ గారు సపోర్టు ప్రైస్ కేంద్రం నెత్తిన వేసుకోవాలి. ఎఫ్.సి.వి. ద్వారా మనం అప్పు కొన్న ధర నిర్ణయం చేయకపోతే యీ రాష్ట్రం మున్నీపాలిటి కాదు అన్నారు. అది నిజమే. ఒక విషయం చెప్పాలి. కేరళ, కర్ణాటకలలో వుండే సర్ప్లస్ ధాన్యం ఎంత? 30 లక్షల టన్నులు మన రాష్ట్రములో వుంటే మార్కెట్ లోకి తేవాలంటే మన రాష్ట్ర వనరులు ఎంత? మనం సపోర్టు యివ్వడానికి వెడితే ప్రైస్ మిల్లర్స్ మార్కెట్ లోకి రానప్పుడు ఎఫ్.సి.వి. ధర ఎక్కువ ఉన్నప్పుడు ధరకు కొనబడిన స్థామక రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వుందా? లేదు. ఇది అవి

అచ్చన్నగారు ఎందుకు అంటున్నారు. ఒక లక్షా, రెండు లక్షల టన్నులు ఇతర రాష్ట్రాలలో వుంటే 30 లక్షలు మన రాష్ట్రములో వుంటే ఎక్కడ పోతన ఉండి ఎవరిని డైవర్టు చేయడానికి చెబుతున్నారు. రైతులను సర్వనాశనం చేయడానికి చేస్తున్నారు. గోధుమలు పండించే రాష్ట్రాలు ఏ రాష్ట్రానికి ఆ రాష్ట్రము సపోర్టు ప్రైస్ ఇచ్చిందా? గోధుమలకు సంబంధించి ఒకటి రెండు రోజుల్లో నిర్ణయం చేయడం జరిగింది, ఎందుకు అన్నిసార్లు దక్షిణాది ముఖ్యమంత్రులు అందరూ అడుగుతూ వుంటే యీ రోజు వరకు ప్యాడికి సపోర్టు చేయడానికి దమ్ములేకుండా, సిగ్గులేకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం రైతాంగాన్ని బలి చేయడం జరుగుతున్నది. రైతాంగాన్ని ఆందోళనపరుస్తున్న సమస్య.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి :—పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు. గౌరవసభ్యులు నా మిత్రులు, అభ్యంతరం లేదు. వారు అన్ పార్లమెంటరీ ఎక్స్ ప్రెస్సు వాడారు. They cannot go on record, సిగ్గు, దమ్ము అనే యీ రెండు పదాలు అన్ పార్లమెంటరీ గా ఎక్స్ ప్రెస్స్ అయినాయి. అవి పార్లమెంటరీ అని మీరు వాడితే నేను యిప్పుడే వాడబోతున్నాను I am going to use them, just how, if they are Parliamentary I have not completed.

Sri Paladugu Venkat Rao :—I am withdrawing those words. యీ ప్రభుత్వం చచ్చిపోతుందా అనే మాటతో సంభాషణ మొదలు పెడుతారు అచ్చన్నగారు. ఈ ప్రభుత్వం చచ్చిపోయిందా? యీ ప్రభుత్వానికి ఏమి వచ్చింది? యీ ప్రభుత్వం ప్రాయశ్చితం చేసుకోవాలి అంటారు. ఇది మొత్తం రైతాంగానికి సంబంధించిన సమస్య. ఈ రోజు మైన ధోరణి కుదరదు. కేంద్ర ప్రభుత్వములో ఏమి జరిగిందో, జరిగిన సంభాషణ వీరప్పగారు మనవి చేశారు,

శ్రీ గౌతు అచ్చన్న :—గౌరవ సభ్యులు వెంకటరావుగారు గాని మిగతా వారు గాని ఫలానావారు ఏదో పదాలు వాడుతూ వుంటారు అన్న భ్రమలోనే పెట్టుకొని యిప్పుడు ప్రసంగములో అనటువంటి మాటలను అన్నట్లుగా భావించుకొని చేసిన వ్యాఖ్యానం ఎంతవరకు సబబు అనేది తమరు సెలవు యివ్వాలనే కోరుతున్నాను. టేప్ రికార్డరు తీయుమని కోరుతున్నాను. నేను క్లారిఫికేషన్ కోరడానికి లేస్తూ యీ ప్రభుత్వం చచ్చిపోతుందా అని ప్రశ్నించి నా పువవ్యాసం ప్రారంభం చేశానని వారు అంటున్నారు. అది వుండోలేదో టేప్ రికార్డరు తీయండి. ఏదో భ్రమలు పెట్టుకొని మాట్లాడుతూ వుంటే ఎట్లా?

Mr. Deputy Speaker :—Let us not go into that.

Sri Gouthu Lachanna :— Let us not go into that అంటే కాదు సభలో వచ్చిన తరువాత Let us go into that. నేను ఇప్పుడు అనని మాట అన్నట్లు చెప్పారు. సమస్యను నేను డైవర్టు చేయడానికి ప్రయత్నించానని వారు గంభీరంగా మాట్లాడారు. సమస్యను నేను డైవర్టు చేయలేదు, అది వారి వ్యాఖ్యానంలోకి ఎలాగ వచ్చిందో నాకు అర్థం కాలేదు. ఇప్పుడు చేయడం

ప్రభుత్వం చేయవలసినటువంటి నిర్ణయాలగురించి, తీసుకోవలసిన కర్తవ్యం గురించి, బాధ్యతల గురించి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యను మేము ఖచ్చితంగా బలపరుస్తున్నామని రుజువు చేసుకోవలసిన అవసరం లేదు. తన బాధ్యతను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎందుకు నిర్వహించడం లేదు. మీ బాధ్యతను మీరు చెప్పండి అని నేను ఒక భాషలో అడిగితే ఆయన ఇంకొక భాషలో అడుగుతున్నాడు. అతని ఉద్దేశమూ అదే. తను అడిగింది అదే, అందువల్ల నేను దైవర్షు చేసాను అని తను దైర్యంగా తీసుకువచ్చినా అందులో ఏమీ ఉందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ప్రభుత్వం చెప్పింది అర్థం చేసుకొని గిట్టనిది విమర్శించవచ్చు. చెప్పనవి చెప్పినట్లు మాట్లాడడం చాలా తప్పుగా ఉంటుంది. దానిని సరిదిద్దవలసి ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, పాపాలతో చచ్చేవారు లేరు, దీవెనలతో 6-0 p. m. బ్రతికేవారు లేరు. నేను గత రి సంతకాలుగా ఈ హాసుతో ఉన్నాను. ఏదైనా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా మాట్లాడవలసివస్తే నేను తప్ప రైజరీ పెంచాలనుంచి ఒక్కరు కూడా మాట్లాడేవారు కాదు. ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్నందుకు సంతోషం. జరిగవలసిందే. సపోర్టు ప్రయిన్ నిర్ణయించే దానిలో కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత ఉంది. ఈ విషయంలో సమిష్టిగా మన మందరం కోట్లాడదాము. మీకు మేము మద్దతు ఇస్తాము. కాని ఇందులో అనలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత ఏమిటి? మీరు ఏ సహాయాన్ని ప్రకటించి ముందుకు వస్తున్నారు? 20 రోజులలో కొత్త ధాన్యం మార్కెట్లోకి రాబోతున్నది. మీరు ఆలస్యం చేయకండి. ఖచ్చితంగా ఏదో ఒక సహాయం మీకు చేతనై నిది చేయండి. ఇచ్చేది ఇప్పుడు ప్రకటించండి, అది అమలు జరిగేట్లు చూడండి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అనలు ధరల నిర్ణయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం బాధ్యత ఉంది. దానికి తోడుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత కూడా ఉంది. మామూలుగా క్వింటాలుకు 114 రూపాయలు ఖర్చు అవుతుందనే భోగట్టా మనముందు ఉంది. దానిమీద 15% ఉండాలవచ్చుడు 131 రూపాయల చిల్లరలు వస్తుంది. ఇది ఇక్కడున్నటువంటి కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షను దృష్టిలో పెట్టుకొని చెప్పారు. కేరళ ప్రభుత్వం అచ్చటి రైతులను, ప్రజానీకాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని వారి ప్రొక్యూర్ మెంటు లేటువైన 48% ఎక్కువ ఇవ్వడానికి నిర్ణయించారు. ప్రజానీకానికి అహారపదార్థాలు సప్లయ చేయాలనే బాధ్యతగా చేసారు. ఆ రైతులకు ఇన్ పెంటివ్ గా, ప్రజానీకానికి అహారపదార్థాలు అందించే బాధ్యతతో వారు వ్యవహరించారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఆ బాధ్యతతో చెప్పినట్లు నేను అనుకుంటున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వాద వివాదాలు చేసుకోకుండా మనమంతా కేంద్రంతో సపోర్టు ప్రయోమకు పోట్లాడాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన యొక్క కర్తవ్యంగా సపోర్టు

శ్రీ కె. వి. నరసప్ప:— అధ్యక్షా, ఇంతవరకు చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు కొత్త పాలసీ పైన మాట్లాడుతూ కొన్ని సూచనలు చేశారు. ప్రవధ మంగా నేను 16-8-1978వ తేదిన భారత ప్రభుత్వము వారు ప్రవేశ పెట్టినటు చంటి కొత్తపాలసీకి ము.దుగా మన పరిస్థితులు ఎట్లా ఉన్నాయి. అటు తరువాత ఏమి జరుగుతుంది అని మనం ఆలోచిద్దాము. ఈ డి కంట్రోల్ కి ముందుగా కూడా భారత ప్రభుత్వం ఒక డ్యూయిల్ పాలసీని అనుసరించింది. కొన్ని ఏళ్లుగా ఫ్యాక్టరీనుంచి 85 పర్సెంటు సెంట్రల్ పూల్ కి పోవాలి. 85 పర్సెంటు ఫీ సేస్ కి వదలి వేశారు ఇది కొన్నాళ్ళనుంచి జరుగుతూ ఉంది. దీని నుంచి ముఖ్యంగా దక్షిణ రాష్ట్రాలు చాలా దెబ్బ తింటూ వచ్చినాయి. ఆ తేవీషగరులో కూడా చాలా డిస్కామి నేషను అర్బిట్రరిగా చేయడం జరిగింది. అందులో ముఖ్యంగా ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి లెవీ ప్రైసులేటు 142 రూపాయలు ఉన్నది మొన్న నే ఒక 18 రూపాయలు ఎక్కించినారు మాకు ఒకరికే కాదు. అందరికి ఎక్కించిన తరువాత 160 అన్నారు. కాని బీహారుకి అనాడు 292, యు.పి.కి 310 ఇట్లా రిఫేక్టు అవుతూ వచ్చింది. అందరికి వచ్చింది అది భారత ప్రభుత్వం చేసింది. మేముచేసింది కాదు, ఇది ఇట్లనే జరుగుతూ పోయింది. మేము దక్షిణరాష్ట్రాలు చాలగట్టిగా పోట్లాడి వారి పైన ఒక మూవ్ మెంటు మాదిరిగా తయారు కేసి, ముఖ్యంగా దక్షిణ రాష్ట్రాల ముఖ్య మంత్రులు అంతా మద్రాసులో కలిసి ఒక తీర్మానానికి వచ్చిన తరువాత అప్పుడు భారత ప్రభుత్వం కేన్సిల్ చేసింది. ఇంతకు ముందుజనతా ప్రభుత్వం రాకముందు కూడా ఈ పాలసీ పైన చాల తగాదాలు ఉంటు వచ్చినవి. వాటిని పరిష్కారం చేసే దానికి ఒక మరాఠే కమిటీ అని ఒక కమిటీని వేసి ఈ డిస్ క్రిమినేషన్ లేకుండా ఎట్లా చేస్తారు. ఏదైనా ప్రాజెక్ట్ సాల్యూ చేసే మార్గం చూపించుమని అడుగుతారు. ఒక సంవత్సరానికి వారు రిపోర్టు నవ్ మిట్ చేశారు. ఆ రిపోర్టు ఇన్ టోటో ఇంప్లీ మెంటు చేసిన కూడా మహారాష్ట్రకి బాగుంటుందని, కాని ఈ డి కంట్రోలు వల్ల వారు చేయలేదు. అది డిస్ ఎడ్వాన్ లేజీ కాబట్టి వారు చేయలేక పోయారు. కాని ముఖ్యంగా యు.పి. బీహారు దెబ్బతింటున్నాయి కాబట్టి ఇప్పుడు డి కంట్రోలు చేయడం మాత్రం మాకు చాల సంతోషంగా ఉన్నది. ఇది ఇట్లా ఉన్నప్పుడు అప్పుడు మా ప్రభుత్వం కూడా అప్పుడు భారత ప్రభుత్వం వారు 85 రూపాయలు మినిమమ్ స్లాబ్యూటరీ ప్రయిసు వారు చేయాలి అని నిశ్చయించారు. మేము మారైతుల దృష్ట్యా, వారికి, కొంత ఆదాయం రావాలని వారు కష్టపడి చెరుకును పండిస్తున్నారు కాబట్టి మేము ఎడ్ వాక్స్ ప్రయిసుగా 120 రూపాయలు ఇచ్చి ట్రాన్సుపోర్టు ఛార్జెస్ సుమారుగా వదిల రూపాయలు ఇచ్చి ఒక 5 రూపాయలు ఎక్లి మెట్యూరిటీ షెరైటి అనే దానికి ఇచ్చి మొత్తము ఆ 5 అనేటటువంటి ఆ రికవరీ ఒక పోయింటుకి ఒక రూపాయ ప్రోగ్రాం ఎంత ఎక్కువ వస్తే అంత ఇవ్వడానికి సిద్ధముగా ఉంది. సుమారుగా 150, 170 వరకు ఇచ్చాముగాని ఇప్పుడు ఈ డి కంట్రోలు వచ్చిన తరువాత కొత్త పాలసీలో వారు ఇచ్చిన రేటు, డైరెక్టు ప్రకారం చూస్తే ఆ 85 రూపాయలు వంద రూపాయలు చేశారు, చేసి రికవరీ పెక్కులేజీ పైన ఒక

10 జాన్స్ ఎక్కువ అయితే 12 రూపాయలు ఇవ్వమన్నారు. మినిమమ్ స్టాటుట్ టరి ప్రైస్ను పైన ఒక 12 రూపాయలు మరల ఏవరేజీ ట్రాన్స్పోర్టు చార్జెస్ ఒక 10, ఎక్స్ మెట్యూరిటీ వెరెటీ, అంతా కలిపితే 127 రూపాయలు వారు ఇచ్చిన రేటు ప్రకారం ఇవ్వాలి రేటు. కాని ఇప్పుడు ఆ రేటు ఇవ్వగలమా అనేది పెద్ద సమస్య. అది ఇంకా వారే నిర్ణయించబోతున్నారు. వారు డిపార్టుమెంటు లెవెల్లో ఒక కమిటీ వేశారు. మొన్న నేను బర్నాలా గారిని చూసినప్పుడు దీనిలో ఇంకా ఆలస్యము ఉంది. పాలనీ ఇన్ఫ్లమేషన్లలో ఏదైనా ఒక విషయం తెలిసిన తరువాత మేము నిర్ధారణగా చెబుతాము అని అంటున్నారు. ఇది ఇంకా కమిటీలో జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు వారి ప్రకారంగా 120 రూపాయలు యివ్వాలి. మేము రైతుల దృష్ట్యా ముఖ్యంగా కేసు ధర ఎక్కువ చేసి రైతులకు సహాయం చేయాలి అనే ఉద్దేశంతో చేస్తే అది మాకు కోవరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి చాల దెబ్బ తీసింది. ఒక ప్రక్క రైతులకు ఏమో రేటు ఎక్కు ఇచ్చి మరల ఆ రైతులనుంచే ఆ లాస్ తీసుకుంటున్నాము. కోవరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ ఈ సారి పడిపోయినందువల్ల ఎక్కువ గానుగ అడినందువల్ల ప్రతి ఫ్యాక్టరీకి 50 లక్షలు పైన లాభము వస్తుంది. కాబట్టి ఒక సలహా తీసుకుంటే అక్కడ కోవరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ దెబ్బ తింటున్నాయి. క్రొత్తగా 6 ఫ్యాక్టరీస్ కి లైసెన్సులు వచ్చినాయి. ఇందులో 4 లైసెన్సులకు టరమ్ లోస్సు శాంక్షన్ అయినాయి. కడపటి రోజుల్లో పాలేరుకి హనుమాన్ జన్క్షన్ కి ఈ రెండు సొసైటీస్ కి టరమ్ లోసు శాంక్షన్ కాలేదు. డి కంట్రోలు చేయడం జరిగింది. ఈ డి-కంట్రోల్ చేయడంవల్ల వారు, ముఖ్యంగా కోవరేటివ్ సొసైటీస్ పైన ఆధారపడి ఇచ్చేవారు ఇంతకుముందు. ఇప్పుడు మేము రిక్ల కోట్లు యిస్తే మీరు లక్షలకొద్దీ నష్టాలు తెచ్చుకుంటే మా డబ్బు మాకు తిరిగి వస్తుందా లేదా అని సంశయం పడి వయబిలిటీ లేదు. ఇవ్వడానికి వీలు లేదు అని ఖచ్చితముగా నిన్న బర్నాలా గారు చెప్పారు. షుగర్ కి ఫండ్లు లేవు. అన్నారు. నేను అడిగాను. ఇప్పుడు మాకు రెండు ఫ్యాక్టరీలకే 25 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి - రైతులది 80 లక్షలు, మేము ఇచ్చినది నూరు లక్షలు మమారుగా మూడు కోట్లు వరకు ఖర్చు పెట్టి ఇప్పుడు మధ్యలో మీరు ఇవ్వము అంటే ఎట్లాగ్గా అంటే మీరు ఫైనాన్సు మినిష్టరుగారికి ఇవ్వండి మీ ఫిఫ్ మినిష్టరును వ్రాయమనండి, నేను మాట్లాడుతాను అనే ధోరణిలో ఉన్నారు. ఇది ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితి : ఈ డి-కంట్రోలు అయిన తరువాత, డి కంట్రోలు కాకముందు పంపక కమిటీ ఇన్ సెంటివ్స్ అని చెప్పి కోవరేటివ్స్ కి ఇంత డబ్బు లోపల మీరు కట్టగలిగితే ఇంత ఇన్ సెంటివ్స్ అని చెప్పి చాల ఎన్కరేజింగుగా ఉండేది. ఇప్పుడు దీనితో క్రొత్త షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ రావడానికి ఏమాత్రం ఆధారము లేదు. లైసెన్సులు పోయినా కూడా నాకు అంత చింతగా లేదు. ఉన్న ప్రొడక్ నే ఎట్లా అమ్మాలి అనేది చాల పెద్ద సమస్య, 32 లక్షలు టన్నులు షుగర్ సెంట్రల్ గౌడవోల్ ఉంది. అది ఎక్స్పోర్టు చేయడానికి ప్రయత్నము చేద్దాము అంటే ఎక్స్పోర్టు మార్కెటు ముందు రేటుకన్నా తక్కువ ఉంది. కాని మొత్తం భారతదేశానికి 8 లక్షల 70 వేల టన్నులు ఎగుమతి చేయడానికి ఆదేశాలు ఇవ్వ

ఇవ్వబడినాయి. స్టేటు ప్రైడింగు కార్పొరేషను వేరే దేశాలను సంప్రదించింది. మొత్తంగా ఒక 60, 70 వేల టన్నులు షుగర్ ఎక్స్పోర్టు చేయాలని చెప్పి వారు మాకు చెప్పారు. నేను ప్రై చేస్తున్నాను కూడా. మొన్ననే మధునగర్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ నుంచి ఒక వెయ్యి టన్నులు ఆర్డరు ఇచ్చాము. నష్టము వచ్చినా కూడా ఇవ్వవలసి వచ్చింది. మొత్తము పైన ప్రతి స్టేటులోను స్టాక్కు ఎక్కువ అయి పోతున్నాయి. స్టాక్కు ఎక్కువ అయిపోయినాయని రిలీజ్ చేస్తే రిలీజ్ చేసిన మరుసటినాడు రేటు పడిపోతుంది బజారులో. ఇక ఫ్యాక్టరీస్ ఎట్లా రన్ అవుతాయి? రన్ చేయడం చాల పెద్ద సమస్య అయిపోతుంది కాబట్టి ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులలో ఇవి అన్నీ తుణ్ణంగా పరిశీలించి ఇప్పుడు భారత ప్రభుత్వము వారు ఏ నిర్ణయం చేస్తారో దానిని చూసుకొని మేము మా స్టేటు గవర్నమెంటు కూడా మేము హెడ్ హోక్ ప్రయిన్ పోయిన సందర్భం ఇచ్చిందే యివ్వడానికి నిర్ణయముగా ఉన్నాము, రైతులకు ఏ మాత్రం నష్టము చేయదలచుకోలేదు కూడా, వాళ్ళు ఇచ్చింది బిల్ స్టాబులైజర్ ప్రయను, నూరు రూపాయలు అయినా కూడా మేము 127 రూపాయలు 130 రూపాయల వరకు ఇస్తున్నాము; కాబట్టి ప్రయను విషయంలో రైతులకు ఏమీ అన్యాయం జరగదని చెప్పేసి మేము అనుకుంటున్నాము. ఇక ఈ పోలీస్ ఇంప్లిమెంటేషన్ లో మాత్రం కొన్నాళ్ళు అయిన తరువాత భారత ప్రభుత్వము వారు కొన్ని సూచనలు చేస్తాము అన్నారు. అందుకోసం వేచి ఉన్నాము. ఇక ఈ ఖండసారి ఫ్యాక్టరీస్ ఉన్నాయి. పోయిన ప్రభుత్వము దీనిని స్మార్ట్ స్క్వేల్ యూనిట్స్ గా తీసుకొని బ్రహ్మాండముగా ఎన్ కరేజీ చేసింది. ఖాదీ వారితో గూడా 80 శాతము లోను యిప్పించాము. మార్జిన్ లో మనీ మేము ఇచ్చాము. సుమారు 200 దాకా ఖండసారి యూనిట్స్ ఉన్నాయి. ఇవి ఎక్కువగా బాక్ వర్డు పరియోస్ లో ఉన్నాయి. తెలంగాణాలో మెదక్, నిజామాబాదు జిల్లాలో చాల ఖండసారి ఫ్యాక్టరీస్ అన్నాయి. షుగర్ కి ఈ గతి పడితే షుగర్ ఇప్పుడు ఎక్స్పోర్టు చేస్తాము అని మేము అనుకుంటే, పోలీస్ వచ్చినంత లాభమే వస్తుంది అని మేము ఒప్పుకుంటే మహారాష్ట్ర గవర్నమెంటు వారు నిన్ననో మొన్ననో మార్కెట్ లో ప్రవేశించి వాళ్ళు ఇప్పుడు రిలీజ్ చేస్తున్నారు వారి దగ్గర చాల షుగర్ ఉండి పోయింది. మంచి రేటు వస్తుందిగా అని ఈ రెండు సీజన్స్ లోనూ వారు అమ్మలేదు. ఇప్పుడు మార్కెట్ పడిపోయింది. 175 రూపాయలకు పడిపోయింది. కాబట్టి అసలు చెక్కర బిజినెస్ ఎట్లుంటుందో చెక్కర ఇండస్ట్రీ ఏమి అవుతుందో అని అందరికీ ఆందోళన కరంగా ఉంది. కాబట్టి ప్రభుత్వము వారు ఇచ్చిన సలహా మేరకు మళ్ళీ ఈ విధానాన్ని మేము పరిశీలిస్తున్నాము. ఆలోచిస్తున్నాము, ఖండసారికి మాత్రం ఏమి చేయాలో తోచలేదు. వారు చిన్న చిన్న యూనిట్స్ ఒకరొక 10 లక్షలు, 15 లక్షలు పెట్టి యూనిట్స్ ప్రారంభిస్తున్నారు. వాళ్ళ దగ్గరకూడా పర్మెన్ టాక్సు పది రూపాయల ప్రకారం తీసుకుంటున్నాము. వాళ్ళ ఎంత ఇస్తున్నారో పేరగా అంతే ఇస్తున్నారు. ఎక్స్ యుజు డ్యూటీ వారికి ఉన్నది. కాబట్టి పరిస్థితిలో మాకు ఎన్నడో కావాలి అని ఖండసారి యూనిట్స్

Half-an-hour Discussion :
re : Irregularities in the Construction of
groyne etc. to save Momidi in
Nellore District.

వారు మెమోరాండం ఇస్తూ మాకు పర్యేతి టాక్సు తీసివేయాలి, ఎక్స్‌యిజు డ్యూటీ తీసివేయాలి, మొలాసిన్ అంతా మాకే ఇవ్వాలి అని ఈ కండిషన్స్ అన్నీ చెట్టారు. అవి మేము ఆలోచిస్తాము, ఇప్పుడు ఓమీచెప్పలేము అని వాళ్లకు కచ్చితంగా ఓమీ హామీ ఇవ్వలేకపోయాము. ఇదీ ఉన్న పరిస్థితి. కాబట్టి ఇప్పుడే మా పాలసీ ఇంప్లీమెంటు చేసున్నారు. రియాక్షన్స్ చూసిన తరువాత మళ్ళీ మా పాలసీ డిస్టెండు చేసుకుంటాము.

Half-an-Hour Discussion.

re : Irregularities committed in the construction of growing etc. to save Momidi in Nellore District.

శ్రీ ఎన్. జై పాల్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, సెవెంత్ నాడు ఈ గ్రోయింగ్ కన్ ట్రాక్ట్ లో, ఈ కాంట్రాక్టు విషయంలో ఇంజనీరింగ్ లాంటి వాళ్లు దృష్టికి వచ్చాయి. తిరిగి 20 రోజుల తరువాత ఈ విషయం చర్చించు కుంటున్నాము. 20 రోజుల నుంచి ఇది పోస్టుపోస్ట్ అవుతూ వచ్చింది. చాలా దురదృష్టకరం. దీంతో కొన్ని మాలిక మైన విషయాలు పరిశీలించాలి. ఈ టెండరుకు లాస్ట్ డేట్ 2-7-78. 28 మంది టెండర్లుకు అప్లై చేస్తే, 28 మంది కొంటే. ఇద్దరు మాత్రమే టెండర్స్ ఫైలు చేశారు. 28 మంది టెండర్ పెడ్యూల్స్ కు అప్లై చేసి, 20 మంది కొని, ఇద్దరే ఎండుకు ఫైలు చేశాడు? అంటే ఈ ఫస్ట్ టెండర్ ఫయల్ చేసేప్పుడే ఈ ఇంజనీరింగ్ స్టాఫ్, లేక వాళ్ల వెనకవున్న అదృశ్య రాజకీయ హస్తాలు పనిచేశాయి కాబట్టే ఈ విధంగా రెండే టెండర్లు ఫయల్ అయినట్లు స్పష్టమవుతున్నది. ఆ రెండూ కూడా apart from being on

the very high side, it is highly collusive అని చెప్పి నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఒక టెండరు 67 శాతం, మరొక టెండరు 55 శాతం. ఈ వర్క్ యొక్క వర్క్ ఎస్టిమేట్ కాస్త 2.74 లక్షలు. తోయట్టు టెండరు 65 శాతం అయినప్పుడు ఓఫర్ అండ్ ఎబివ్ దిస్ ఎంత అవుతుంది. 1.40 లక్షలు అవుతుంది. గౌరవనీయులూ శ్రీవివామల్ రెడ్డిగారు ఒక టెలిగ్రామ్ ఇచ్చారు. ఇవి కొల్లూడ్ టెండర్స్ అని అది స్పష్టం అవుతున్నది. దాని మీదట ఎన్. ఇ. 8-7-78 నాడు తోయట్టు టెండర్లకు టెలిగ్రామ్ ఇచ్చాడు. ఏమనంటే మీద మేము కేస్ చేస్తున్నాము. we are calling for a second time. We are giving second notice. 4-7-78 న రెండవ నోటీసు ఇచ్చారు. ఈ సెకండు నోటీసు ఇచ్చేంతవరకు కంట్రాక్టర్లు కొల్లూడ్ వనా, ఇంజనీర్ల యొక్క ఎంకరేజ్ మెంట్ ఏదైనా కారణం కావచ్చు. These tenders were highly collusive. It was established conclusively and on the intervention of the Hon'ble Member of the House, the Chief Engineer was also convinced that the tenders were collusive. Therefore the first tender notice was cancelled and second notice was given. మరి 8-7-78 నాడు ఏ ఇ. గారు పశ్చిమానికి ఇచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం రెవిన్యూ మంత్రి ఆక్కడికి వెళ్ళాడు.

re: Irregularities in the Construction of
groin etc. to save Momodi in
Nellore District.

ప్రజలు సహజంగా ఇది మాకు అర్థంబుగా కావాలని రిప్రజంట్ చేయడంలో తప్పలేదు. మంత్రిగారు ఎస్. ఇ. తో ఇది తొందరగా చేయాలని చెప్పవచ్చు. కాని మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఆర్డరు వేస్తే కూడా ఈ ప్రభుత్వంలో తొందరగా జని జరగదు. కానీ ఈ విషయంలో ఎంశ తొందరగా పని జరిగిందో మీరు ప్రత్యేకంగా గమనించాలి. 6-7-78 నాడు మినిస్టరుగారు ఎస్. ఇ. కి చెబితే ఎస్. ఇ. 8వ తేదీనాడే వెళ్ళారు. 9వ తేదీనాడే సెంటు నోటీస్ కేన్సిల్ చేసి ఫస్ట్ లోయస్టు టెండర్ సుందరరామిరెడ్డిగారిని పిలిచి 55 శాతం నుంచి 81 శాతం వీకీ తగ్గించారు. తగ్గించడంలో చాలా బాగా తగ్గించారు, కానీ 55 శాతం టెండరు చేసిన అనను 81 శాతం తగ్గించడం అంటే ఈ రిలక్షల పనిలో ఒక లక్షా, 25 వేలకు తక్కువగా పని చేసేటటువంటి ఉదార హృదయుడు ఎక్కడనుంచి పుటుకు వచ్చాడు అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ విధంగా చేసేందుకు పి.డబ్ల్యు.డి. కోడ్ లో ప్రొవిజన్ లేదని మంత్రిగారిచే చాలా అనెష్టుగా వచ్చుకున్నారు. ఈ విషయం ఆవాళ్ళ కూడా వచ్చుకోబడింది.

I will read the relevant portion of the Government's note. in P. W D., Code there is a provision. There is no provision for such a procedure. The nearest cover under code provisions is para 154, note 4 of Andhra Pradesh P. W. D. Code which reads as follows :—

“When once tenders have been called for a work, there is no response, or all the tenders received are unsatisfactory, and have to be rejected, it is considered that a call for further tender will be fruitless or is undesirable. The Officer who is competent to accept tenders may allot the work to contractor selected by him with the sanction of his immediate superior authority, at the rates not exceeding the estimates rates, rather tender can be cancelled and the work can be given on nomination, provided:—

(i) permission of the superior authority is obtained;

(ii) work let out at an estimated rates are less.”

ఈ రి శాతం కాకుండా ఎస్టిమేట్ రేటు వర్తించినట్లయితే కొంత భావ్యంగా ఉండేది. పోనీ హయ్యర్ అథారిటీ డిక్రీషన్ తీసుకున్నట్లయితే భావ్యంగా ఉండేది. మినిస్టరుగారు ఆనాడు ఈ విషయం చర్చకు వచ్చినప్పుడు కూడా వచ్చుకున్నారు; ఈ వర్కులో అవకతవకలు జరిగాయని, ఇప్పుడు దీనివల్లకూడా స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. పి. డబ్ల్యు. డి. కోడ్ ఎస్. ఇ. కి తెలియకుండా ఉండదు. మరీ ఈ కోడ్ కు కూడా వారు డిఫయి చేయబడిన వచ్చిందంటే ఏదో అల్పమైనవత్తిడి వాళ్ళ మీద ఉండి ఉండాలి అని మనకు అర్థం అవుతున్నది. మన వ్యక్తి అతని గౌరవస్థుడు ఒక చూట చెప్పాడు; ఇది తెలిస్తూ మంత్రి ప్రభుత్వంలో జరిగింది అని, దాంట్లో సత్యం గురించి ఈ సభకు తెలియదు.

ఒక బాధ్యతాయుతమైన మంత్రిపైన ఇంత స్పష్టమైన ఆరోపణ వచ్చినప్పుడు అతని గౌరవంకొంకు కూడా మనం దర్శిస్తు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. It is in the interest of the honour of the Revenue Minister, that an enquiry should be conducted. With all the certainty when he is really innocent, that must be proved. Because he is under the cloud by gross allegation made by a responsible member of the House. The entire thing was so transacted, has given room for doubt. Therefore, I request the Government not to stand on a kind of prestige. It must generously come forward for enquiry into the matter through a House Committee and this is our demand and this just under the circumstances of the case.

Sri N. Srinivasulu Reddy :— Sri.....

Mr. Deputy Speaker :—I am sorry Mr. Sreenivasul Reddy, I will certainly give an opportunity because he took my permission and one or two more persons also took my permission. But as you are very well aware that under the Rule, only a member who has moved the motion is allowed. However, I will certainly allow one or two people who have actually sought my permission in person. So, I request the Minister concerned to make a statement and then I will allow you.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (వెంకటగిరి) :—నా 929 మోషన్ మీదే ఈ చర్చ వచ్చింది. అదువల్ల...

Mr. Deputy Speaker :—I am sorry, Mr. Sreenivasul Reddy, Under which rule you want me to permit you, tell me please.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—నేను ఇరిగ్యులారిటీస్ వరకే చెబుతాను. ఇంక ఏమీ చెప్పను. మంత్రిగారు జవాబు చెప్పడానికి వీలు అవుతుంది.

Mr. Deputy Speaker :—I will certainly allow, because you were there. If you want the rule position, I am very clear about it, but inspite of that I want to waive that rule and I wanted to give you an opportunity and to one or two other people also.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి : ఇక్కడ కంట్రాక్టర్లు కొల్చూడ్ అయినారు అనేది స్పష్టంగా అర్థం అయింది స్టేట్ మెంట్ లోనే, నేను ఇచ్చిన తెలిగ్రామీకు డేస్ ఉన్నది అని కూడా అర్థం అయింది. మాజీ కానసనపట్నం వేమారెడ్డిరామచంద్రారెడ్డిగారి కుమారుడు శ్రీ సుందరరామిరెడ్డి అనే కంట్రాక్టరు ఆయన అనుచరుడే దామోదరరెడ్డి అనే కంట్రాక్టరు, వీళ్లు ఇద్దరూ కలిసి తెండర్లు వేసినారు మిగతా వాళ్లందరినీ లోబరచుకొని, అధికారులనుకూడా లోబరచుకొని, ఆ ఎస్టిమేట్ లో ఉన్న లీడ్ మెటల్ తోలవలసింది, 50 మైళ్ళ దూరంలో ఉండే పట్టణం వచ్చి యిప్పుడు తోలుకూ ఉండేది దగ్గర 10 మైళ్ళలో ఉండేటట్లు

re: Irregularities in the Construction of
groin etc. to save Momodi in
Nellore District.

ఉండేటటువంటి, రికగ్ నైట్ కానటువంటి అంకూల్ పాతూరు క్వారీ నుంచి అన్నం వాగు క్వారీ నుంచి మెటల్ తోలుతున్నారు. ఈ పాడ్ ఆఫ్ ది ఎకౌంట్ క్రిందడబ్బులేకపోయినాపేర్ డ్ ఆఫ్ ది ఎకౌంట్ నుంచి డైవర్లు చేసి ఈ వర్క్ జరుగుతున్నది, ఇక్కడ మోషన్ యిచ్చి తరువాత నుంచి అతి త్వరగా పూరి చేయాలనే పట్టుదలతో కాంట్రాక్టర్స్ తీవ్రంగా కృషి చేస్తున్నారు. ఎస్టిమేట్ మించి పోతుందేమో, సి. ఐ. లెవల్ కు పోతే ఏమి ప్రమాదం జరుగుతుందో యిక్కడ పిలు కాదనే ఉద్దేశ్యంతో ఎస్టిమేట్ రెడ్యూస్ చేసి ఎస్.ఇ. లెవల్ లో ఈ కుంబకోణం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. 9-5-78 తేదీన టెండర్స్ జరిగినాయి. నేను 18వ తేదీన టెలిగ్రాం యిచ్చాను. 19వ తేదీ వ్రాసిన జవాబు చీఫ్ యింజనీర్ దగ్గర నుంచి 27వ తేదీకి వచ్చినదని వ్రాస్తున్నారు. అది నమ్మకకల్పం కాకుండా వున్నది. వచ్చిందే అనుకోండి, వచ్చిన తరువాత 19 రోజుల తరువాత ఆ టెలిగ్రామ్, ఆ కవరంగ్ టెబుల్ దగ్గర పెట్టుకొని మెనర్ ఇరిగేషన్ సి. ఇ. గారికి, యిది తమరికి సంబంధించినది కాదు, మేజర్ యిరిగేషన్ సి. ఇ. కి సంబంధించినది అని ఒక జవాబు పంపించి మళ్ళీ గమ్యున కూర్చున్నారు. ఎస్.ఇ. గారు తరువాత తొంతకాలం అయిపోయింది. చంద్రరాజుగారు చార్జి తీసుకున్నారు. ఎస్. ఇ. అడిషనల్ చార్జ్ ఆయన 30వ తేదీ తీసుకొన్నారు. 9వ తేదీ జరిగిన టెండర్ మళ్ళీ నెల 30వ తేదీకి పోయింది. నెల 21 రోజులు డిలే చేసినారు. ఎస్. ఇ. 30వ తేదీ చార్జి యిచ్చి పోయేటప్పుడు 29వ తేదీ డేట్ పేరు ముందు రోజు ప్రైవేట్ సెగ్మెంటేషన్స్ కు ఆ కాంట్రాక్టర్ ను పిలిచారు. సి. ఇ. గారికి రిపోర్టు వందలేదు. చీఫ్ యింజనీర్, మేజర్ యిరిగేషన్ కు ఈ విషయాలు తెలుపలేదు. వారి అనుమతి పొందలేదు. ఏమి లేకుండా ఈ టెలిగ్రామ్ మీద ఎంకవైయిర్ కూడ జరగకుండా యంత కుంబకోణం జరిగింది. కొల్యూడ్ అయి నారని స్పష్టంగా అర్థం అవుతూ ఉంది. 30వ తేదీ చార్జి యిచ్చి వేస్తూ 29వ తేదీ నాడు నోటీసు యిచ్చినట్లుగా దీనిలో వున్నది. 29వ తేదీనాడు సి. ఇ. కి వ్రాసి నట్లుగా దీనిలో వున్నది. దీనిలో లేకపోయినా 29వ తేదీ పేరుతో వ్రాసిన జాబు చీఫ్ యింజనీర్ కు 10 రోజుల తరువాత అందినది. చీఫ్ యింజనీర్ గారి ఆఫీసులో చూచినట్లయితే 9వ తేదీ జాబు వచ్చినది. ఈ 10 రోజులు ఎక్కడ వున్నది? ఈ 10 రోజులు ఎక్కడా లేదు. యాంటి డేట్ వేసే 7వ తేదీ వ్రాస్తే 9వ తేదీకి చేరిందనేది స్పష్టం అవుతున్నదని తమకు మనవి చేస్తున్నాను. టెండర్ లాప్స్ అయింది. రెండవ టెండర్ కాన్సిల్ చేసి ఫస్ట్ టెండర్ రివైవ్ చేసి యిచ్చే నాటికి రెండు నెలలు గడిచిపోయింది కాబట్టి లాప్స్ అయింది. ఇది రివైవ్ చేయడానికి పిలు లేదు. ఒకసారి టెండర్ కాన్సిల్ చేసిన తరువాత దానికి లైఫ్ యిచ్చే హక్కు ఎవరికి లేదు. రెండవ టెండర్ విలిచిన తరువాత దానిని అలాగదొక్కి హక్కు కూడ ఎవరికి లేదు. ఒక విషయం స్పష్టం చేస్తాను. ఈ ఫని అవసరం అని నేను అందిరిస్తున్నాను. 1974 లోనే నేను గూడూరు చియోజులపల్లికి

కాననపట్నంకిగా ఉండేప్పుడు ఇంజనీర్ లకు వాగ్దానం. ఉప్పుతేరు ఆ గ్రామాల మీదకు వచ్చే అవకాశం వున్నది. కాబట్టి ఒక అనకట్ట అవసరం, తొందరగా చేయండి అని వాగ్దానం వాడిని నేను. నాలుగు ఏళ్లు గమ్మన పెట్టుకొని 10 రోజులకు ముందుకు పోతుందని యిప్పుడు మొదలు పెట్టారు. నెల్లూరు జిల్లాలో వర్షాలు లేవు. సత్యమూర్తిమైన విషయం వాగ్దానం ఈ హాల్ ను మిస్ లీడ్ చేయడానికి ఎస్. ఇ. పంపించిన రిపోర్ట్ యిది. అక్కడ సముద్రం లేదు. ప్రక్కన ఉండేది, యిప్పుడు అనకట్ట కట్టేది ఉప్పుతేరుకు. మోవిడి ప్రక్కనపోయే ఉప్పుతేరుకు అనకట్ట కట్టడం వైడల్ వేప్ వచ్చే ప్రమాదం వున్నది అంటారు. వైడల్ వేప్ వస్తే ఈయన కట్టే అనకట్ట నిలుస్తుందా? కాడిచెట్టు అంత ఎత్తున వస్తుంది. సముద్రము పొంగి వైడల్ వేప్ వస్తుంది. ఆ ఎస్. ఇ. గారు వాగ్దానం. వీరు రిపోర్ట్ పంపించినది దురదృష్టం, ఆ సి. ఇ. గారు చూడలేదు, ఆ ఎస్. ఇ. జరిపేస్తున్నారు. ఇట్లు పడిపోయి నాయని వాగ్దానం వున్నాయి. రెవెన్యూ రికార్డ్స్ లో ఎక్కడా యిల్లు పడిపోయినట్లు లేదు. ఈ సంవత్సరం వర్షాలు లేవు. నారాతి లేదు. గూడూరు తాలూకాలో సెంటు భూమి నారాతి లేదు. ఫిల్టర్ పాయింట్ క్రింద వేసుకుంటున్నారు, సముద్రాలు పొంగినట్లు, ఏదీలు, కాలువలు పొంగినట్లు వాగ్దానం ఉన్నాయి. ఏ పరిస్థితిలో కూడ సమ్యక్ కర్మ కానటువంటి విషయం. అది ఉప్పుతేరుగాని. సముద్రం కాదు. గ్రామీణులుకాదు ఆర్థికీయిచ్చినది. కాంట్రాక్టర్లు తరపున యిచ్చిన అరిగాని ఏ పరిస్థితితో గ్రామీణులు ఇవ్వలేదు. ఈ కాంట్రాక్టర్లు కూడ ఆ గ్రామీణుడే ఇంటిప్రక్కన పని. బాగా లాభాలు ఉంటాయని హామీ రేట్స్ లో ఎస్టిమేట్ వేయించుకొని అధికారులతో కుమ్మక్క అయి దిసాని న్యూన్లించుకొని తయారు చేసుకొని అఖరకు ఎట్రాగో సాధించుకొన్నాడు. రివ తేడినాడు ఆ గ్రామానికి పోయి ఆ కాంట్రాక్టర్ కూడ వట్టుకువచ్చినట్లు ఉన్నది. రివ తేడినాడు డిల్ డ్రైవ్ లైట్ అయిందంటే వెంటబడి తెచ్చి చేసుకొన్నట్లు ఉన్నదాని, అంతకన్న ఏమీ లేదు ఇంతకన్న మెంట్ చేయగలిగింది ఏమీ లేదు వరైన యాక్షన్ తీసుకోమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. వి. సుధాకరరావు:—అధ్యక్షా, ఒకటవ తేడినాడు రిజిస్ట్రేషన్ క్రింద వచ్చినప్పుడు నేను చెప్పిన విషయం సభ్యులందరికీ జ్ఞాపకం ఉండవచ్చు. మంత్రిగారు ఈ విషయంలో జోక్యం కలిగించుకొని ఎలాంటి జిల్లా చేసినారు అనేదానికి మాతగర్ ఎలాంటి ఆధారం లేదు అని మనవిచేశాను. అయితే కొన్ని డిపార్టుమెంట్ అవకతవకలు అనే శబ్దం వాడితే అది కొంతమంది సభ్యులకు అవ్యక్త కరం అయిందని విన్నాను. వరైన తెలుగుకాక యిరెగ్యులారిటీస్ అనే శబ్దం క్రింద వాడినాను. అది తగిన అనువాదం కాకపోవచ్చు.

శ్రీ ఎస్. శైవారెడ్డి:—ఇరెగ్యులారిటీస్ కు వరైన ఈక్వివలెంట్ అను వాదం ఏమిటో సభ వారు తెలియచేస్తే బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ జి. వి. సుధాకరరావు:—గౌరవసభ్యులు ఇరెగ్యులారిటీస్ అనే శబ్దం అర్థం చేసుకొన్నాక తెలుగు అనువాదం గురించి ఎందుకు బాధలు? తెలియ

re: Irregularities in the Construction of
groin etc. to save Momodi in
Nellore District.

డిపార్టుమెంటల్ యిరెగ్యులారిటీస్ ఉన్నాయని నా అనుమానం. ఆ పై న చర్చలు జరిగినాయి. అర్థగంట చర్చ ఈ రోజు జరుగుతోంది. దానికి సంబంధించి కొన్ని డాక్యుమెంట్స్ కావాల్సి ప్రతిపక్షసభ్యులు కోరినమీదట ఆ డాక్యుమెంట్స్ ఇవ్వబడినాయి. జై పాల్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ ఏదో ఒక విధమైన ఒత్తిడి ఉన్నదని యిన్ ఫరెన్స్ చేసినారు గాని ఆ డాక్యుమెంట్స్ ద్వారా అలాంటి ఒత్తిడి ఉన్నదని నిర్ధారణ చేయజాలలేరు, ఇన్ ఫరెన్స్ చేసినది-ని తొందరగా ఎందుకు అయింది. ఏదో కారణం ఉంటుంది. ఇద్దరు కాంట్రాక్టర్లు, 20 మందితో యిద్దరే ఇచ్చినారు. అదేదో కొల్టూజన్ ఉంటుందని.

There are all inferences and I am not here to answer inferences and still, I stand by what I said previously that I have no recorded evidence to say that the Revenue Minister had anything to do with the actual contracts....

Sri S. Jaipal Reddy :—Sir, even the Courts go by inferences. .

Sri G. V. Sudhakar Rao :—Sir, here, even if Mr. Jaipal Reddy wants to stand by inferences, I can still give the counter inferences. He mentioned that only two contractors have tendered where as 28 contractors had purchased schedules. It does not necessarily follow that there has been collusion. Ultimately they might have decided that they would not tender the contract. That inference is as much valid as inference which Mr. Jaipal Reddy would like to draw, so that only two contractors' tendering does not necessarily lead to a conclusion that there has been a collusion. It could be as well that the Contractors decided not to tender. Similarly about the inference regarding the speed with which the work has been carried out or the contract work has been done, he has made his own inference. I can as well make an inference. Not only that, but I can even defend on the grounds of emergency and absolute necessity of work being done within the earliest possible time. Therefore, Sir, I do not want to reply to any allegations based on inferences. 7-00 p.m.

But, as I said earlier, there are certain irregularities and I still stand by what I mean 'irregularities' and here I would like to draw the attention of the House to certain preliminary discussions we had with the Irrigation and Power Chief Minister, Major Irrigation and with two Superintending Engineers—S.E. Sri Rama Mohan Rao, who was then till 30th incharge and Sri Chandhra Raju who subsequently took over and also met the Personal Assistant to Nellore Circle Superintending Engineer Mr. Singh.

Here in the Preliminary Report, the Secretary has pointed out three or four defects. (1) The last date for the receipt of the tenders was 9-5-78 and the tenders call was given on 20-4-78. According to the tender rules a minimum period of three weeks, 21 days is to have been given and here the Secretary says there is no justification of adducing prescribed period of 21 days by 2 days. This has to be explained by the Superintending Engineer—that means, from 20-4-78 to 9-5-78. That is one point the Secretary has raised.

The second point the Secretary has raised is that the Superintending Engineer, Nellore Circle's letter. There is an office copy of the letter sent by the Superintending Engineer Sri K. V. Rama Mohan dated 29-6-78, a fair copy was received by the Chief Engineer, Minor Irrigation, as per this office file of 7-7-78. But Mr. Chander Raju who took charge on 30-6-78 from Sri Rama Mohan however denies that this letter bore no approval marking when he saw the file on 3-7-78.

Thirdly, from the file, there is no evidence that shows that the letter dated 29-6-78 was approved by Sri Rama Mohan. The then Superintending Engineer asked the contractor to attend the Circle Office on or before 7-7-78 and required negotiations. When this is so, how did he come to a decision on 29-6-78, if the letter is signed to be sent to the Chief Engineer, Major Irrigation that he proposed to negotiate with the lowest tenderer. This is particularly strange because he has kept silence for over 50 days in this matter and particularly when there were telegrams from Sri N. Srinivasul Reddy, M.L.A. that there was no collusion of tender and the Chief Engineer has written, as mentioned above, asking the Superintending Engineer to submit his report. That is the third point.

Fourthly, Sri Chander Raju has not explained regarding the deviations from the total rules provisions for obtaining sanctions from the immediate higher authority for cancellation of the tender already called before the allotment of work on nomination basis and to award the work at the rates exceeding the estimated rate, when such an action is not warranted by the Board Rules. He says that the latter dated 29-6-78 caused embarrassment because his telegram cancelling the tender of Sri Sundara Rami Reddy on 3-7-78 runs counter to the above letter.

Based on the Preliminary discussions, the Secretary of the Irrigation and Power found three or four irregularities. Therefore, I appeal to the members to try to clearly distinguish between the departmental irregularities on the one hand and the baseless allegations on the other hand. As far as the irregularities are concerned,

re Irregularities in the Construction of groin etc. to save Momodi in Nellore District.

necessary explanation would be called for and whatever appropriate action relevant to the omissions and commissions involved here would be taken by the Department.

Sri S. Jaipal Reddy :—An officer of a standing of Superintending Engineer has deliberately committed breach. He knows. He cannot be considered to be ignorant of the rule. So, when an officer of that standing has committed the breach of rule, that there is an impropriety, there is that factor which has made this officer to have committed this breach of rule—that is the point to which we have to attract our attention. There are two other factors. The Revenue Minister has intervened and the Superintending Engineer who had committed this deliberate breach of rule, knows that there is a danger of erosion. So, what my good friend Mr. Sudhakar has said with his profundity of professorialship is absolutely incorrect. What action he has taken against the Superintending Engineer? It is obvious proof of the fact that there is some thing conniving from the Governmental side and the Governmental side is the Hon'ble Revenue Minister. This is so patent. Why are you trying to suppress these facts? Let us raise to uphold the standard of this House.

Sri G.V. Sudhakhara Rao :—I am basing my statement on what is reported by the Superintending Engineer and there, it is very clearly and categorically stated that the Revenue Minister had only drawn his attention to the urgency of work. Here, I will ask my friend Sri Jaipal Reddy that suppose we happen to go to a place and he makes me a representation that house-sites have not been allotted in that particular area. The very fact that I call upon the Tahsildar and ask him to attend the work does not imply anything nor I have interfered with the operation of the revenue authorities. Every Minister who goes on tour comes across matters which are not directly related to the Department. There with the concerned Officer he asks him to give necessary attention to those issues. That does not necessarily follow that the Minister has interfered in that particular matter.

Sri S. Jaipal Reddy :—I really thank the Minister because in his reply he has thrown a lot of light on many dark corners of this issue. He has shown as to how many irregularities have been committed in the matter from the very beginning. In the first place sufficient notice was not given (2) the Superintending Engineer without proper authorisation, has made some orders (3) the new Superintending Engineer himself without approval from the higher authority took some decisions and passed some orders. So, the only question that still remains to be answered is: why such extraordinary practices were

resorted to in this case? What are the compelling conditions under which such senior Engineers had to resort to all these things? Are we to understand that these practices are a part of the general Engineering Department? If the Minister concedes, then we will say that all allegations against anybody have no basis.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, ఇక్కడ వ్యక్తులు ఎవరు అనేది మాకు ముఖ్యం కాదు. ఎవరి ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్ వుంది, ఎవరి ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్ లేదు అనేది కాదు, ఎవరి ఇంటర్ వెన్యూ వుంది. ఎవరి ఇంటర్ వెన్యూ లేదు అనేది కాదు. వీరు బాధ్యత కలిగిన ఉద్యోగిస్థులు. మా ముందు కాగితాలు వున్నాయి. ఫాక్ట్స్ వున్నాయి. ప్రతి రోజూ యిటువంటివి మన ముందుకు వస్తున్నాయి. లక్షల కొలది విలువైన యిటువంటి వర్కులో కాంట్రాక్టర్లు, ఉద్యోగులు కుమ్మక్కయి లక్షలాది కాజేసి పనిని నష్టపరుస్తున్నారు. ప్రభుత్వాన్ని, ప్రజలను నష్టపరుస్తున్నారు అనే విషయం మనం చూస్తూనే వున్నాం. కాని, దొరకడం చాలా కష్టమవుతుంది, దొరక్క దొరక్క యీ కేసు సరిగ్గానే దొరికింది. ఈ తప్పుచేసిన అధికారిపై యీ రోజు వరకూ ఏమైనా చర్య తీసుకున్నారా? వారిని శిక్షించారా? ఇవన్నీ ఇట్లా జరుగుతున్నప్పుడు మేము కొత్తగా పూహించవలసిన అవసరం లేదు.

'We need not go into the inferences. The facts are before the House. According to that, there is certainly a collusion between the contractor and the concerned Engineering Officers. so, it is proper on the part of the Government to take immediate action against these people, or if there is anything which has not yet come out, then it is the bounden duty of the Government to constitute either a House Committee or to appoint an honest Officer to enquire into all these allegations and take appropriate action. If this kind of practices are not prevented in time, naturally, it will go on and those mal-practices will be on the increase. In future, neither it will be healthy to our State nor to our people. I earnestly request that action must be taken and I want know to what sort of action is being contemplated by the Government.

శ్రీ సిపావ్. రాజేంద్రరావు :—అధ్యక్షా, గౌరవవ్యక్తులు చెప్పినట్లుగా, ఇలాంటి కాంట్రాక్టు కోల్ట్రాజన్తో—నూపరించుడెంట్, ఇంజనీర్ గాని, కొన్ని సందర్భాలలో చీఫ్ ఇంజనీర్ గాని, లేక అంతకంటే క్రింది ఆఫీసర్లు యొక్క సేవంతో, సామూహికతో వారు కాంట్రాక్టు సంపాదించుకొనడానికి అనేక పద్ధతులు వుపయోగించి బ్రతుకుతున్నారనే అనేక సందర్భాలలో, చాచావు వందలాది సందర్భాలలో మన ముందుకు వస్తున్నవి. అందులో ఇది ఒకటి, ఈనాడు, దీనితో సంప్రదిగానికి సంబంధము వున్నదన్న కారణంగానయినా యిది వియటకు వచ్చింది, కాని, ఫాక్ట్స్ అన్నీ పరిశీలించిన తరువాత, మనము ఇంక

re: Irregularities in the Construction of
groin etc. to save Momodi in
Nellore District.

చర్చ చేసినప్పటికీ, యివి సహజంగా, వర్తమానంగా జరుగుతున్నవి కాబట్టి — ప్రాలు ఎంత కోరినప్పటికీ, ఆ సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్ గారు ఒరిజినల్ ఎస్టిమేటుడ్ రేటుకు తప్ప అంతకుమించి యివ్వడానికి వీలులేదని రూల్స్ చక్కగా వున్నప్పుడు — ఆయన స్వయంగా నామినేషన్ మీద యివ్వవలసివస్తే, అదే రేటుకు ఎవరినో పిలిచి ఇచ్చి, పై అధికారి యొక్క ఆమోదము పొంది చేసినట్లయితే రూలు ప్రకారము, కోడ్ ప్రకారంగా వుండేది, ఆ కోడ్ ప్రకారంగా కాకుండా. తొందరపడో లేక యింకా ఏదయినా వత్తిడి చేతనో, లేక ఎవరి స్నేహితమో వుపయోగించుకుని చేస్తే చేసి వుండాలి. దానిపై డిపార్టుమెంటు యాజన్ తీసుకోవడం అవసరము — మన దృష్టికి వచ్చిన తరువాత, ఇలాంటి విషయాలలో వదిలిపెట్టుకుండా చర్య తీసుకోవాలి. అయితే, ఆయన ఏదో పెద్ద నేరము చేశాడు, ఆ నేరస్థుడిని ఉరితీయాలి అని మేము కోరడం కూడా అన్యాయమే అవుతుంది. ఎందుకంటే — దొరక్క దొరక్క ఒక కేసు దొరికితే వారిపై పెద్ద పీడుగు వెయ్యడం కూడా మా వుద్దేశం కాదు. ఆయనను రక్షించమని కూడా నేను కోరడం లేదు. డిపార్టుమెంటులోగా యిటువంటి ఘటన జరిగినప్పుడు కాననసభ దృష్టికి వచ్చి పుడు ఆయననుంచి తప్పకుండా అవసరమైన ఎక్స్ ప్లనేషన్ కాలిఫర్ చేసి, నార్మల్ కోర్సులో చర్య తీసుకోవాలి తప్ప అంతకంటే మించి రాజకీయ ఇన్ ఫర్మేషన్ లాగి, చర్చించడానికి, ఆపాదించడానికి అవసరమైన మెటీరియల్ వున్నదని మాత్రం నేననుకోవడము లేదని మనవి జేస్తున్నాను.

Sri Ch. Parasurama Naidu : — Where is the question of political inference? Even the Minister has intervened and the fact is admitted. Why do you mingle politics?

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న : — అధ్యక్షా, ఇప్పుడు గౌరవనీయులైన మంత్రి గారి సమాధానం ఎన్ని రకాల ఇన్ఫర్మేషన్లతో జరిగినవో స్పష్టమవుతున్నది. నేను తేప్పిర దానిలో వాడిన మాట ఇన్ఫర్మేషన్ — ఆ మాటకు తెలుగుమాట కోసం మనము ఇక్కడ తగాదా పడనక్కరలేదు, ఆ ఇంగ్లీషు పదమే మనము జేస్ గా తీసుకుందాము. ఇన్ఫర్మేషన్ జరిగినవని, మంత్రిగారు స్పష్టంగా యీ సమస్య వారు అంగీకరిస్తూ ఒక స్పష్టమైన ప్రకటన చేశారు. ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ విచారించడానికి ఒక కమిటీని వేయండి అన్నా, ఒక ట్యాబిలెయిట్ ఆఫీసర్ ను వేయమన్నా అది ఒక రాజకీయ భావానికి వస్తుందనే అనుమానం మన గౌరవ భుజులు పడతున్నారు. అది రాజకీయం వస్తుందని అనుమాన పడవలసిన అవసరం లేదు. కనీసం ఒక ఇన్ఫర్మేషన్ జరిగిందని స్పష్టంగా యీ సమస్యపై జుక్కుకున్నారు. ఇందులో ఎవరి వరవతిపై జరిగింది, ఎవరి పాటుపడిలో జరిగింది? అనే సమస్యను అటుంచి, ఇన్ఫర్మేషన్ టచ్వుతున్నారా కాబట్టి దానిని గురించి విచారించడానికి ఒక కమిటీని వేయడానికి ఎందుకు సరిచేసావడాలి? లేక ట్యాబిలెయిట్ ఆఫీసర్ ను వేయడానికి ఎందుకు సరిచేసావడాలి? కమిటీ చేసినా, మీదే ముఠాబి వుంటుంది. కమిటీ చేసి, ఇన్ ఫర్మేషన్ లేదని మీ ముఠా

రిటీపై తీర్మానం చేసుకుని, మీరు ఒక చక్కని సర్టిఫికేట్ కూడా పొందవచ్చు గదా. కాబట్టి, దానికి మీరు ఎందుకు సందేహపడాలి? మంత్రిగారి సమాధానంలో ఇక్రెయ్టారిటీస్ జరిగినవని స్పష్టంగా అంగీకరించారు కాబట్టి తప్పని సరిగా దీనిపై విచారణ జరపవలసిన అవసరమున్నదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం నాయుడు (రాపూరు) :—అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శై పాత్ రెడ్డిగారు మాట్లాడేటప్పుడు—యీ స్టేట్ మెంటులో యిచ్చిన పరిస్థితులను బట్టి వారి కొల్యాజన్ వున్నదని అన్నారు. ఇది సభను తప్పుదారి వట్టించడం అవుతుందని నా భావన. ఎందుకంటే—అక్కడి పరిస్థితులు, ఆ వాస్తవం కొంత నాకు తెలుసు. ఇరవై మంది టెండర్ షెడ్యూల్స్ను కొని, యిద్దరే టెండర్లు వేచారు అనడంలో—అక్కడ వున్న పరిస్థితులను బట్టి, నేచర్ ఆఫ్ వర్క్ నుబట్టి జరిగిన వ్యవహారం : టెండర్ షెడ్యూల్స్ను కొన్నారు, ఆ ప్రాంతానికి వెళ్ళి, ఆ పని ఏమీటో తెలుసుకున్న తరువాత, వారి దగ్గర దానికి కావలసిన వాహనాలు మొదలైనవి లేక వెనక్కి పోయారు, (ఇంటర్వ్యూ) వాస్తవం చెబుతున్నాం. ఇందులో కొంచెం తప్పుదారిని పోతున్నాం కాబట్టి నేను చెబుతున్నాను, అంతకంటే వేరే ఏమీ లేదు. ఎవరి ఫెసిలిటీ కాదు, ఏమీ కాదు. ఉన్నదల్లా ఏమిటంటే—అక్కడ పడవలతో తీసికెళ్ళి ఆ రాళ్ళు దించవలసిన పరిస్థితి వున్నది అందుచేత, యీ కాంట్రాక్టర్లకు, వారికి పడవలు వగైరా ఎవై లిఖిటి లేక, యీ పనికోసం పడవలు కొంటే మరొక విధంగా ఆ తరువాత పునయోగించే వీలులేని కారణంచేత, ఇప్పుడు యీ టెండరు వేసే నాయనకు పడవలు వగైరాలు వున్నాయి, యీయన ఫ్రాఫెసర్ కాంట్రాక్టరు కూడా కాదు. ఆ గ్రామానికి సంబంధించి, సౌకర్యం చేసుకోవాలని ఆయన దిగాడు, అయితే జరిగినదల్లా. యీ వర్క్ తెలిసిన తరువాత వారు వెనక్కి పోతారని, వీళ్ళు ఎంత అంటే అంత పెంచిన రేట్లు వేచారు, ఇది కొంత అత్యాచారం కూడా పరిస్థితి—ఈ రోజుకు, 2 లక్షల 74 వేల రూపాయలకు అక్కడ పని కాదనే పరిస్థితులు వేరుగా వున్నాయని ప్రజలుకూడా అంటున్నారు. ఇంకో లక్ష రూపాయలు గ్రామస్థులు, అవసరమైతే, యివ్వడానికి కూడా వూసు కున్నారు : వారి గ్రామ శ్రేయస్సు దృష్ట్యా, ఇది అక్కడ వాస్తవంగా జరిగినది. ఈయన ఫ్రాఫెసర్ కాంట్రాక్టరు కాదు. కొల్యాజన్ జరగలేదు. నేచర్ ఆఫ్ వర్క్ నుబట్టి ఈ మాదిరిగా జరిగింది. అయితే, టెక్నికాలిటీస్ గురించి, లిగాలిటీ గురించి నేను మాట్లాడడం లేదు. ఇతరుముందు రెండున్నర లక్షల రూపాయల వరకు నామినేటెడ్ వర్క్కు కూడా యిస్తున్నారు, 8, 8 అండ్ ఎబౌవ్ పర్సెంట్ రేట్లతో యిచ్చే సాంప్రదాయం కూడా వున్నదని నాకు తెలిసింది, అంతేగాని, నేను కాంట్రాక్టరును కాదు, నా ఇలాకాలో కాంట్రాక్టర్లు కూడా లేరు. వారు అక్కడ వర్క్ మొత్తం జరిపి, సెగోషియేట్ చేసిన తరువాత, రాటిఫికేషన్ కు సంపించే సాంప్రదాయం కూడా ఒకటి వున్నదని నేను విన్నాను. కాబట్టి దీనిలో ఏదో పెద్దగా సంక్షోభం జరిగినట్లుగా, లక్షలకు లక్షలు కొట్టుకు

re: Irregularities in the Construction of
groin etc. to save Momodi in
Nellore District.

పోయినట్లుగా మనమంతా అదుర్దాపడవలసిన అవసరంగాని, ఆ వేక పడవలసిన పరిస్థితి గాని నాకు కనిపించడం లేదు.

ఇది కేవలం ఒక గ్రామానికి సంబంధించి, గ్రామస్థుల యింటరెస్టుతో ఒక కాంట్రాక్టు తయారుచేసుకుని పని మొదలుపెట్టుకున్నారు; ఇది ఎంతో కాలంగా జరగవలసిన పని, వెనకబడిపోయిన పరిస్థితులలో వున్నది. దీనివల్ల జరిగిందిగాని, యిందులో మంత్రిగారి ఇన్ ఫ్ల్యుయెన్స్ తోనో, లేక మరొకరికి లాభం చేకూర్చి పెట్టాలనో జరిగింది కాదు. దీనిని సభ గుర్తించాలని తమద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీ జి. సుందర రామయ్య : అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన కైపాల్ రెడ్డి గారు మాట్లాడేప్పుడు extraordinary 'practices are resorted' అన్నారు. ఏమిటి ఆ ఎక్స్ ప్లైరినరీ ప్రాక్టీసెస్ అని.

Sri S. Jaipal Reddy :—I withdraw that word. There are ordinary practices in that department.

Sri G. Sundra Ramayya :—You are making a statement and withdrawing, it is quite normal. I do not bother whether you withdraw it or not. Anyway this practice, which looks to be extraordinary for him may not be extraordinary and he may not be always correct. ఇప్పుడు నాకొక సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది. 1952 లో జేన్ బ్రిడ్జిలో—ఆ పంప్ హౌస్ దగ్గర పాటర్ లెవెల్ రెయిజ్ అవుతుంది—ప్రాద్ధున పోయి చూస్తే పాటర్ లెవెల్ రెయిజ్ అవుతుంది.—'Junior Engineer was the first man to go to the site and he has taken the help of the people there and dumped the cement into the supporting well to save the pump house. The Assistant Engineer came and he has first remarked 'how are you going to account for', because the opinion is his own. The chief Engineer also came and patted on the back of the Junior Engineer and his remark was 'you did it'. This is how the same act will be reflected by different people depending upon their own mental attitudes. A matured man says 'you did it' and an immature man says 'no, you have to account for it'. To save this power house, అంటే కాస్తోడ్ ఎక్కడ? కోడ్ ఎక్కడ? కోడ్స్ చూస్తూ కూర్చుంటే you have got codes. Can you save this power house. You have got Codes, ఏవో కోడ్స్ ఉంటాయి అని అంటున్న ప్రతిపక్ష మహానుభావులు చెప్పారు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—మంత్రిగారు చెప్పారు.

శ్రీ జి. సుందర రామయ్య :—ఎవరు చెప్పినా—It is considered that a call for further tenders will be undesirable. అప్పుడు. ఇందులో

Urgency of work is not taken into cognizance and it is not the Code on which you have to make your judgement. If you base your judgement on a wrong rule, you will give a wrong judgement ఏమైనా అవకతవకలున్నాయి అనుకున్నప్పుడు అవకతవకలుండేది It is not in the act but it is in the fact of judging it. You have taken the basis as wrong. 'Avalakathavkalu' have crept in. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు చెప్పినప్పుడు—

Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi :—He is answering to the Members. Is he entitled to do it? Why should he report my name?

Mr. Deputy Speaker :—Better confine yourself to the subject

Sri G. Sundara Ramayya :—I am new and I am a junior most member. Senior Members will guide me. I even stand corrected by Mr. Parasuramanaidu. The speed with which the action taken has to be considered. This is a protection work. It is not an ordinary work of construction. This has to be done with great speed and you cannot wait till the erosion or till it erodes away. వాకు కుడిప్రక్కన ఎడమప్రక్కన రెండు విధాలైన అభిప్రాయాలున్నాయి. ఇదిదాక నే చెప్పారు. ఊరిలో త్రాగే నీటి విషయమై రాజకీయాల ప్రసక్తి పెట్టుకోవద్దని. రాజకీయాల ప్రసక్తి లేకుండా ప్రజలకు ఉపయోగపడే ఏమిలు చూడాలి.

This House with the great experience and the wisdom of our Opposition Leaders who are providing checks and balances they should not create such a situation that an officer who takes action is going to be pinned down for the sin of having taken action and an officer who sleeps will slip away and an officer who acts is a sinner.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—మేము ఏదో ఛెక్ మెజర్ చేసి ఎవరికో అవనిందల పాలు చేయాలని అభిప్రాయములో లేము. ఇది పాలకవజ్ఞానికి చెందిన శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు వభ ముందుకు తీసుకువచ్చారు. సుందర రామయ్య గారు ఏదో ఉదాహరణ చెప్పారు. అది ఇక్కడ వర్తించదు. పెండ్లు వచ్చినప్పుడు 50 శాతం ఎక్సెస్ ఇచ్చారు కనుక దీనికి ప్రతిబలమైన కారణం ఉంది. తప్పుగా

Half-an-hour Discussion : 27th September, 1978. 513
 re: Irregularities in the Construction of
 groin etc. to save Momodi in
 Nellore District.

మంత్రిని నిఫార్సు కావచ్చు, మరేమైనా కావచ్చు. పాలకపడం నభ్యులు
 తీసుకువచ్చిన ఈ విషయంపై మంత్రులు వెనుకంజ వేయడం మంచిది కాదు.
 దీనిపై కమిషన్ పేయించాలని కోరుతున్నాను.

Sri G. V. Sudhaker Rao :—Mr. Speaker Sir, I said on the
 prima facie certain irregularities have been committed. It is none
 of my business to say under what circumstances and conditions and
 for what justification such irregularities have been committed. It is
 for the officers, for the investigating agency to go into it. Since the
 House would like to know what we will do, there is always a procedure
 for such matters. The procedure on the prima facie certain irregular-
 ities have been found out, explanations have to be sought from the
 officers. Naturally the Chief Engineer or the Secretary will ask for
 the explanation on the issue from the concerned Superintending
 Engineers and if necessary the Chief Engineer would go and inspect
 the site, go through the files and on the basis of that, apportion
 the blame or responsibility for whatever irregularities they and
 necessary action would be recommended which the Government will
 consider.

Mr. Deputy Speaker :—The House stands adjourned to meet 7-25 p.m.
 again at 8-30 A.M. tomorrow.

(The House then adjourned till half past eight of the clock
 on Thursday, the 28th September, 1978)

